

SLUŽBENI GLASNIK

SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

2003.

BROJ: 15

Sisak, 24. prosinca 2003.

GODINA XI

S A D R Ž A J

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

72.	Odluka o donošenju Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije	245
73.	Odluka o donošenju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2001. - 2003. godine	388
74.	Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. - 2005. godine	425

AKTI ŽUPANIJSKE SKUPŠTINE

72.

Na temelju članka 19. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine« broj 82/94 i 128/99), Nacionalne strategije zaštite okoliša i Nacionalnog plana djelovanja za okoliš (»Narodne novine« broj 46/02), i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 10/01 i 4/03) Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 20. sjednici održanoj 18. prosinca 2003. godine, donijela je

ODLUKU

o donošenju Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije

I.

Donosi se Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije.

II.

Sastavni dijelovi ove Odluke su elaborati:

- Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije

- Plan intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 351-03/03-01/06
URBROJ: 2176/01-10-03-3
Sisak, 18. prosinca 2003.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
Antun Velcl, v.r.

PROGRAM ZAŠTITE OKOLIŠA

Sisačko-moslavačke županije

(Lokalna Agenda 21)

Nositelj izrade:

Županijski zavod za prostorno uređenje
Sisačko-moslavačke županije
u suradnji s
IRI d.d. za istraživanje, razvoj i ispitivanje Sisak

Voditelj izrade:

Blanka Bobetko-Majstorović, dipl. ing. biol.

Stručni tim:

Zdenko Sešo, dipl. inž. građ.
Blanka Bobetko-Majstorović, dipl. inž. biol.
mr. Judit Jendričko, dipl. inž. kem.
mr. Lidija Tadić, dipl. inž. kem.
Miljenko Ugarković, dipl. inž. biol.
mr. Dragan Rabljenović, dipl. inž. kem.
Đorđe Momčilović, dipl. inž. stroj.
Margita Malnar, dipl. inž. arh.
Valentina Šerbec, dipl. inž. arh.

U suradnji sa:

Stručnim povjerenstvom za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije- Radne grupe: (Stjepko Rupčić; Ivan Zorko; Milica Opačić; Marica Šmit; Ivan Smolčić; Marijan Lončarević; Ivan Pavlenić; Mijo Brlečić)

Uz suradnju i nadzor:

Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije

SADRŽAJ:

1. UVOD

2. POSTOJEĆE STANJE OKOLIŠA

- 2.1. ZRAK
- 2.2. VODA
- 2.3. TLO
- 2.4. OTPAD
- 2.5. ZAŠTIĆENA PRIRODNA BAŠTINA
- 2.6. EKO-NEZGODE
- 2.7. INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE
- 2.8. DOKUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA
- 2.9. OBRADA ANKETNIH LISTA
- 2.9.1. anketni list za gradove/općine
- 2.9.2. anketni list za tvrtke
- 2.9.3. anketni list za članove Stručnog povjerenstva

3. PROBLEMI U ZAŠTITI OKOLIŠA

- 3.1. PROBLEMI nastali uslijed onečišćenja
- 3.2. PROBLEMI zbog nedostatka podataka
- 3.3. PROBLEMI zbog nedostatka dokumenata zaštite okoliša
- 3.4. PROBLEMI zbog nedostatka kadrova (osoba) koje se bave zaštitom okoliša
- 3.5. PROBLEMI odnosa/komunikacije s javnošću
- 3.6. OSTALI PROBLEMI

4. CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA

- opći ciljevi
- priopitetni ciljevi

5. UVJETI, SMJERNICE, MJERE ZA OČUVANJE I UNAPREĐENJE ZAŠTITE I STANJA OKOLIŠA

6. PROGRAM MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA S ROKOVIMA, TROŠKOVIMA I SUBJEKTIMA ZADUŽENIM ZA PROVOĐENJE MJERA

7. PLAN INTERVENCIJA U ZAŠTITI OKOLIŠA

8. IZVOR PODATAKA

9. POPIS VAŽEĆIH ZAKONSKIH PROPISA

10. PRILOZI

1. UVOD

Republika Hrvatska je pri provođenju zaštite okoliša pokrenula niz projekata za praćenje stanja okoliša, među kojima je i uspostava katastra onečišćivača, katastra emisija u okoliš (vodu, zrak, otpad), državne mreže za praćenje kakvoće zraka i dr.

Na temelju dobivenih podataka izrađen je i niz dokumenata, kao što su:

Izvešće o stanju okoliša Republike Hrvatske ;

Nacionalna strategija zaštite okoliša («Narodne novine» broj 46/02);

Nacionalni plan djelovanja za okoliš («Narodne novine» broj 46/02)- NEAP;

Plan intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» broj 82/99; 86/99; 12/01)

Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti RH («Narodne novine» broj 81/99); ...

Svi dokumenti su izrađeni sukladno međunarodnim konvencijama i strategijama, te predstavljaju okosnicu za provođenje zaštite okoliša na lokalnoj i regionalnoj razini.

Tijekom godina donesen je i niz zakonskih i podzakonskih akata, koji obvezuju jedinice lokalne i regionalne samouprave na provođenje zaštite okoliša.

Tako Zakon o zaštiti okoliša («Narodne novine» broj 82/94; 128/99), članak 22., obvezuje županije na izradu Izvešća o stanju okoliša; članak 19.-21. na izradu Programa zaštite okoliša, a Lokalna AGENDA 21 (ICLEI-jev priručnik za gospodarenje okolišem za potrebe lokalnih uprava u zemljama srednje i istočne Europe) daje upute za planiranje djelovanja u zaštiti okoliša na lokalnoj razini (pri izradi Plana intervencija u zaštiti okoliša).

Što je Lokalna AGENDA 21?

Konferencija Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju, održana u Rio de Janeiru 1992. godine, urodila je dokumentom nazvanim AGENDA 21.

Ovaj dokument je predložak za djelovanje vezano uz okoliš i sastoji se od nekoliko priručnika u kojima se obrazlaže potreba uključenja šire javnosti u zaštitu okoliša, način provedbe, institucionalni oblici, financiranje, planiranje i dr. vezano uz gospodarenje i brigu o okolišu.

Kako se Republika Hrvatska uključila i aktivno sudjeluje u provedbi AGENDE 21, tako je obveza svih subjekata, pa tako i Sisačko-moslavačke županije provedba ovih uputa kroz donošenje i provedbu dokumenta zaštite okoliša.

Prvo Izvešće o stanju okoliša Sisačko-moslavačke županije je izrađeno u listopadu 1998. godine, a usvojeno je u svibnju 1999. godine («Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije 5/99).

Ovo izvješće je dalo prve prikupljene podatke o stanju okoliša u Županiji (zraku, vodi, vodoopskrbi, odvodnji otpadnih voda, tlu, postupanju s otpadom, katastru emisija u okoliš, inspeksijskom nadzoru, eko nezgodama, studijama utjecaja na okoliš, zaštiti prirodne baštine od 1996.-1998. godine).

Na temelju navedenog izvješća izrađen je Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije («Službeni glasnik Sisačko – moslavačke županije 5/99), kao i Program gospodarenja otpadom (izrađen tijekom 1997. godine, objavljen u Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije 5/99).

Kako je propisana obveza izrade Izvešća svake četiri godine, tako je krajem 2002. izrađeno, a na 17. sjednici Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije, održane 17. lipnja 2003. doneseno, novo Izvešće o stanju okoliša, u kojem su izneseni dostupni podaci o okolišu od 1999.-2002. godine.

Temeljem ovog Izvešća izrađen je Program zaštite okoliša za Sisačko moslavačku županiju i Plan intervencija u zaštiti okoliša (kao zasebni elaborat).

Pri izradi Izvješća, Programa, a posebice Plana intervencija u zaštiti okoliša, sukladno NEAP-u, došlo se do zaključka da je potrebno formirati tijelo koje će sudjelovati u izradi navedenih dokumenata i koje će predstavljati sponu između industrije, lokalne i regionalne zajednice i šire javnosti.

Zato se pristupilo osnivanju Stručnog povjerenstva za praćenje i izradu dokumenata zaštite okoliša.

Osnivanjem ovakvoga tijela zadovoljili su se zahtjevi Lokalne AGENDE 21, APELL procesa, i NEAP-a.

Što je APELL?

APELL je skraćenica izvedena od početnih slova izvornog naziva na engleskom jeziku, a znači «Budnost i pripravnost za izvanredne događaje na lokalnoj razini», odnosno označava svijest i pripravnost na neželjene događanje (tehnološke i industrijske akcidente) na lokalnoj razini.

APELL program je osmišljen radi promicanja lokalnog djelovanja i suradnje u smislu razvoja svijesti u pogledu opasnosti, kao potencijalne prijetnje ljudima, imovini i okolišu, a radi poboljšanja pripravnosti na intervencije.

Neposredna suradnja predstavnika industrije, zdravstva, policije, uprave i drugih, nužna je za provedbu Plana intervencija u zaštiti okoliša, ali isto tako pripremu i provedbu ostalih dokumenata zaštite okoliša.

Što je NEAP i LEAP ?

Republika Hrvatska je donijela Nacionalni plan djelovanja za okoliš (NEAP), kojim se potiče lokalna i regionalna zajednica na preuzimanje odgovornosti i brige za vlastiti okoliš, a u skladu s lokalnim i regionalnim posebnostima svakog prostora.

Kako NEAP-a određuje djelovanje u okolišu na nacionalnoj razini, tako i potiče razvoj i donošenje Planova djelovanja za okoliš na lokalnoj razini (LEAP- Local Environmental Action Plan). Ovi planovi (lokalnih i regionalnih zajednica) trebaju prepoznati probleme na svom području, odlučiti kako i u kojem vremenu iste riješiti, odrediti subjekte koji će to provesti i drugo.

Kako u većini gradova / općina Sisačko-moslavačke županije nisu izrađeni dokumenti zaštite okoliša iz kojih bi evidentni bili problemi u okolišu pojedinog područja, pristupilo se izradi anketnog lista za gradove i općine, kojim su prikupljeni podaci o stanju okoliša, odnosno o problemima koje imaju pojedine jedinice lokalne samouprave.

Također je izrađena anketna lista za privredne subjekte, kako bi se dobili i podaci o problemima u zaštiti okoliša od samih «zagađivača».

Budući da je tijekom izrade Programa zaštite okoliša Županijska skupština osnovala tijelo – «Stručno povjerenstvo za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije» izrađena je i anketna lista za članove ovog tijela, kojom se nastojalo prikupiti podatke o načinu provođenja zaštite okoliša i obavješćivanja javnosti, te o drugim stvarima koje bi se mogle ugraditi u Program zaštite okoliša.

Prethodno navedeno je rezultiralo uključenjem većeg broja sudionika u izradu samoga Programa zaštite okoliša, a ujedno je i pružilo mogućnost izrađivačima da na neki način upoznaju širi krug ljudi s dokumentom u fazi izrade, te da pruže mogućnost svim zainteresiranim članovima da svojim sugestijama i mišljenjima poboljšaju dokument, a kroz njegovo provođenje i stanje okoliša Županije.

Program zaštite okoliša županije je izrađen s ciljem da se prepoznaju najveći problemi u okolišu županije, da se izdvoje prioritete za hitnu intervenciju i odrede vremenski rokovi, financijska sredstva i subjekti koji će provesti isti.

Program županije također bilježi neke probleme u okolišu koji se ne tiču izravno županije, već su lokalnog (grad/općina) značaja i biti će ih potrebno riješiti na nivou općina i gradova, što je u Programu i predloženo.

Program zaštite okoliša sadrži osnovne ciljeve, uvjete i mjerila zaštite okoliša u cjelini, prioritetne mjere zaštite po sastavnim dijelovima i pojedinačnim prostornim cjelinama, te razrađuje načela i smjernice zaštite okoliša sadržane u Strategiji zaštite okoliša.

Programom zaštite okoliša županije utvrđuje se osobito:

- stanje onečišćenja okoliša po sastavnim dijelovima i prostornim cjelinama u koji je uključena i obrada anketnih listova;
 - Obrada anketnih listova za gradove / općine
 - Obrada anketnih listova za tvrtke
 - Obrada anketnih listova Stručnog povjerenstva
- osnovne ciljeve, uvjete i mjerila zaštite okoliša u cjelini, kao i prioritetne mjere zaštite okoliša
- mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja okoliša
- subjekti koji su dužni provoditi mjere i ovlaštenja u svezi s provođenjem mjera zaštite okoliša
- smjernice i mjere za očuvanje i unapređenje zaštite okoliša
- način provođenja interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćivanja okoliša (Plan intervencija)
- rokovi za poduzimanje pojedinih mjera
- izvori financiranja za provođenje pojedinih mjera i procjena visine potrebnih sredstava.

Program je izrađen na temelju Izvješća o stanju okoliša, anketnih listova i ostalih dokumentata koji posredno ili neposredno tretiraju okoliš, kao sastavni dio prostora u kojem ljudi žive i djeluju, te koji ga svojom aktivnošću svakodnevno mijenjaju.

Program je također izrađen u skladu s Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i plana djelovanja u zaštiti okoliša («Narodne novine» br. 46/02), te u skladu s APELL procesom (UNEP IE/PAC – Program ujedinjenih naroda za okoliš / Industrija i okoliš / Središte programskih djelatnosti IE/PAC), te Lokalnom AGENDOM 21 (ICLEI-jevim priručnikom za gospodarenje okolišem za potrebe lokalnih uprava u zemljama srednje i istočne Europe).

2. STANJE OKOLIŠA U SISAČKO – MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI

Stanje okoliša u Sisačko-moslavačkoj županiji detaljno je opisano u Izvješću o stanju okoliša («Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije» broj 7/03), te se u ovom Programu navode samo osnovni podaci (zaključci).

2.1. ZRAK

2.1.1. Kakvoća zraka

Zrak se u Sisačko-moslavačkoj županiji kontrolira u Sisku i Kutini temeljem državne mreže za praćenje kakvoće zraka. Sisku i Kutini temeljem područne mreže za praćenje kakvoće zraka, te Novskoj temeljem Programa zadovoljavanja javnih potreba u zaštiti zdravlja pučanstva. Za ostale dijelove Županije izmjereni podaci o kakvoći zraka ne postoje.

Iz izmjerenih podataka o kakvoći zraka može se zaključiti:

- U gradu Kutina mjerenja se provod na šest postaja i pokazala su da:
 - su izmjerene koncentracije (srednje godišnje vrijednosti, srednje 24-satne vrijednosti za 2001. godinu) SO₂ (sumornog dioksida) i dima, taložne tvari, NO₂ (dušikovog dioksida), plinovitih fluorida, te H₂S (sumporovodika) na svim postajama bile niže od preporučenih graničnih vrijednosti, što je oznaka I kategorije zraka
 - prekoračena je preporučena vrijedost (PV₉₈) za NH₃ (amonijak) na mjernim mjestima Vatrogasni dom, Meteorološki krug i Husain.
- U gradu Sisku je kakvoća zraka glede koncentracija:
 - sumpornog dioksida, dima i dušikovih oksida tijekom 2001. godine bila I kategorije, jer su srednje godišnje dnevne koncentracije bile niže od preporučenih graničnih vrijednosti
 - povremeno dolazi do prekoračenja graničnih vrijednosti koncentracija sumpornog dioksida, te je tada zrak bio III kategorije
 - taložne tvari (UTT), olova, kadmija i cinka u taložnoj tvari - zrak je I kategorije (nisu prekoračene preporučene granične vrijednosti)
 - sumporovodika na mjernoj postaji u Capragu (Sisak-Predgrađe) zrak je III kategorije, jer srednja godišnja koncentracija iznosi 3,9 µg/m³ (2001.god) što prekoračuje preporučenu graničnu vrijednost od 2 µg/m³
 - koncentracija sumporovodika od 1997-1999 pokazuje trend porasta, da bi od 1999-2001. pokazivala trend pada (za pretpostaviti je da je to rezultat provođenja mjera sanacijskog programa INA- Rafinerije nafte Sisak).

2.1.2. Emisija onečišćujućih tvari u zrak

O emisije onečišćujućih tvari u zrak može se govoriti temeljem podataka dobivenih od Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji - službe za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove, a dostavljenih na obrascima (PI-Z-1 gdje se prijavljuju podaci iz industrijskih postrojenja –neenergetskih izvora; PI-Z-2 podaci iz energetskih postrojenja za potreba procesne tehnologije; PI-Z-3 podaci iz energetskih postrojenja za potrebe grijanja prostorija, pripreme tehnološke vode i sl. i PI-Z-4 podaci o emisijama u zrak iz termoelektrana) za potrebe Katastra emisija u okoliš (KEO).

Najveću emisiju u zrak iz procesne tehnologije ima:

- sumpornih oksida INA Rafinerija Sisak (2 508t/god);
- dušikovih oksida Petrokemija Kutina (kod proizvodnje amonijaka to je 1035 t/god)

Promatrajući emisije u zrak različitih onečišćujućih tvari iz procesne tehnologije, najviše onečišćujućih tvari u zrak emitira se u Sisku i Kutini (što je i razumljivo budući su najveći industrijski pogoni u ta dva grada).

Iz industrijskih postrojenja u zrak se emitira:

- ugljikovih II oksida iz Petrokemije Kutina (24 028t/god)*¹
- ugljikovih IV oksida iz Petrokemije Kutina (14 398t/god)*¹
(*¹ podaci (Kutina) se odnose na proizvodnju čađe u 2001. godini)
- dušikovih oksida iz INA Rafinerije nafte Sisak (1 514 t/god)
- sumpornih oksida iz INA Rafinerija nafte Sisak (6 571 t/god)

Rasporedi li se emisija različitih onečišćujućih tvari (polutanata) u zrak iz industrijskih postrojenja po gradovima i općinama u kojima se izvori nalaze, po količinu prednjače Kutina i Sisak.

Termoelektrana u Sisku još je jedan od značajnih izvora različitih onečišćujućih tvari u zrak. Termoelektrana ispušta u zrak godišnje oko 10 666,340 t različitih onečišćujućih tvari, od kojih je najviše sumpornih oksida 7 037 t/god.

Prema dobivenim podacima iz KEO za 2001.godinu, najveći pojedinačni izvor emisija u okoliš usljed grijanja prostorija, pripreme tople vode, pare i tehnološke pare je Petrokemija Kutina, a slijede INA Rafinerija nafte Sisak, ENERGO Sisak; Gavrilović Petrinja; Segestica Sisak i Herbos Sisak.

Od ostalih kotlovnica snage > od 100 kW koje služe za zagrijavanje prostorija i pripremu tople vode u poslovnom prostoru, a čiji vlasnici prema KEO imaju obvezu ispunjavati obrasce P-I-Z-3 (prijava emisija), u najveće pojedinačne izvore ubrajaju se kotlovnice u Ulici Augusta Cesarca u Sisku, Nova banka u Sisku, te Bolnica u Sisku.

Ukupno se godišnje, kao posljedicu grijanja prostorija emitira u zrak cca 7593 t različitih onečišćujućih tvari, s time da u ovom podatku nisu izražena mala ložišta tj. kolektivni izvori zagađenja (dakle domaćinstva, koja su vrlo velik emiter onečišćujućih tvari u zrak; onečišćujuće tvari ovise o vrsti goriva, koje je u najvećem dijelu Županije drvo, zatim plin i loživo ulje).

Ukupnoj emisiji od navedenih izvora najviše pridonose emisije (CO₂) ugljičnog dioksida, (NO_x) dušikovih oksida, (SO₂) sumpornog dioksida, te (CO) ugljikovog monoksida.

2.2.VODE

2.2.1.Vodoopskrba:

Na području Sisačko-moslavačke županije postoji deset vodoopskrbnih sustava koji predstavljaju zasebne funkcionalne cjeline s vezom na vlastita izvorišta.

Od kaptiranih izvorišta na području Županije značajan je zahvat rijeke Kupe na lokalitetu Novo Selište, izgrađenog kapaciteta 800 l/s, te izvorište "Ravnik" kod Popovače, kapaciteta oko 100 l/s. Ostala izvorišta na tome prostoru manje su značajnosti, ali još uvijek su takva da se njihovim korištenjem omogućava svrsishodna vodoopskrba.

Vodoopskrba Županije može se promatrati kroz četiri cjeline i to:

- regionalni vodoopskrbni sustav Moslavačke Posavine na prostoru sjeverno od rijeke Save, kojim je obuhvaćeno područje gradova Kutina i Novska, te općina Velika Ludina, Popovača, Lipovljani i Jasenovac,
- vodoopskrbni sustav "Sisak-Petrinja-Sunja" na središnjem prostoru Županije kojim je obuhvaćeno područje gradova Sisak i Petrinja, Martinska Ves i Sunja
- vodoopskrbni sustav "Kostajnica" s pratećim gravitirajućim područjem općina Dvor, Donji Kukuruzari, Majur i Hrvatska Dubica,
- vodoopskrbni sustav "Glina-Gvozd" s pratećim južno gravitirajućim područjem općine Topusko.

Od ukupno devetnaest općina i gradova na području Županije stupanj opskrbljenosti veći od 50 % bilježe samo gradovi Sisak (91,9 %), Petrinja (64,8 %), Hrvatska Kostajnica (86,2 %) i Kutina (68,8 %), te općine: Donji Kukuruzari (64,7 %), Gvozd (51,1 %), Martinska Ves (65,2 %) i Topusko (54,4 %).

Na području čak triju općina nema organizirane vodoopskrbe (Hrvatska Dubica, Lipovljani i Lekenik- u izgradnji), a stupanj opskrbljenosti ispod 30 % zastupljen je u općinama: Majur (21,0 %), Sunja (26,4 %) i Dvor (27, %).

Voda za piće iz javnih vodoopskrbnih objekata je pod stalnim nadzorom, sukladno Zakonu o hrani («Narodne novine» broj 117/03), te Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće («Narodne novine» broj 46/94).

Nadzor kakvoće vode za piće obavlja Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije, a rezultati zdravstvene ispravnosti vode za piće tijekom 2000. godina (rađeni temeljem Zakona o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru nad namirnicama i predmetima opće uporabe («Narodne novine» broj 60/92)) su pokazali da je od 1 436 uzoraka samo 6 bilo neispravnih (0,4%) prema kemijskim pokazateljima, a od 1341 uzorka, 29 je bilo neispravnih obzirom na mikrobiološke parametre (2,2%).

2.2.2. Odvodnja:

Neposredno uz korištenje voda vezana je i odvodnja.

Nijedan grad ili naselje na području Županije nema izgrađen cjelovit kanalizacijski sustav sa pripadajućim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda.

Sustavi odvodnje (kanalizacijski sustavi) mješovitog su tipa, a postoje samo u većim urbanim dijelovima i radnim zonama, dok ih većina prigradskih područja i manjih naselja uopće nema. Mješovitim kanalizacijskim sustavom oborinska i otpadna voda se ispuštaju bez obrade neposredno u recipijent (rijeku ili kanal). U naseljima bez izgrađenog kanalizacijskog sustava za prihvatanje otpadnih voda koriste se septičke jame, a čest je slučaj ispuštanja (u ruralnim sredinama) otpadnih voda u gospodarska dvorišta.

Od gradova u Županiji samo Kutina ima djelomično riješen sustav kanalizacije i obrade otpadnih voda (u funkciji je dio za mehaničko pročišćavanje otpadnih voda - aeracijski pjeskolov).

Grad Sisak ima sagrađenu kanalizacijsku mrežu koja pokriva urbani dio i industrijsku zonu grada, a sastoji se od više odvojenih sustava s neposrednim izljevima u recipijent (Kupu i Savu).

Gradovi Petrinja, Novska, Glina i Hrvatska Kostajnica također imaju samo djelomično izgrađene kanalizacijske sustave bez uređaja za obradu otpadne vode.

Od ostalih naselja samo Topusko ima izgrađen uređaj koji nije u funkciji.

Gospodarski subjekti Županije, koji su korisnici velikih količina vode imaju sagrađene odvojene sustave odvodnje otpadnih voda s različitim stupnjevima pročišćavanja prije ispuštanja u recipijent.

Količina otpadnih voda koja se pušta u recipijent (najčešće u rijeku Savu; odnosno posredstvom drugih vodotoka u Savu) je različita, a ovisi o tehnološkim procesima pojedinih privrednih subjekata. Po količini ispuštene otpadne vode prednjačili su 2001. godine Termoelektrana u Sisku, te INA Rafinerija nafte Sisak.

2.2.3. Stanje površinskih voda:

Kakvoću voda (vodotoka) prate Hrvatske vode (temeljem Zakonu o vodama; Uredbe o opasnim tvarima u vodama – «Narodne novine» broj 78/98; Državnog plana za zaštitu voda - «Narodne novine» broj 8/99; Uredbe o klasifikaciji voda -«Narodne novine» broj 77/98).

U Sisačko-moslavačkoj županiji kakvoća voda, odnosno mjerenje određenih parametara se provodi na 21 mjernom mjestu, 12 puta godišnje, na različitim vodotocima i to:

1. Kupa 3 mjerna mjesta: Šišinec, Brest, Sisak;
2. Glina, 2 mjerna mjesta: Glina, Slana
3. Odra, 1 mjerno mjesto: Sisak;
4. Sava, 4 mjerna mjesta: M. Ves, Galdovo, Lukavec, Jasenovac;
5. Sunja, 1 mjerno mjesto: Strmen
6. Žirovnica, 1 mjerno mjesto: Dvor
7. Una, 3 mjerna mjesta :Struga, Hrv. Kostajnica, most na ušću;
8. Odteretni kanal Lonja - Strug, 3 mjerna mjesta: Lonja kod Stručca; Trebež; most na cesti Jasenovac-Novska;
9. Kutinica, 1 mjerno mjesto: prije ušća u Ilovu;
10. Ilova, 1 mjerno mjesto: kod utoka Kutinice
11. Stari Trebež tj. Pakra , 1 mjerno mjesto: kod Trebeža

Prate se pokazatelji kao što su:

- A - fizikalno -kemijski: pH vrijednost, el. vodljivost,
- B - režim kisika otopljeni kisik, zasićenost kisikom (%), KPK-Mg; BPK₅,
- C - hranjive tvari : amonijak, nitriti, nitrati, ukupni dušik, ukupni fosfor
- D - mikrobiološki: broj koliformnih bakterija, broj fekalnih koliforma, broj aerobnih bakterija
- E - biološki: indeks saprobnosti.

Uz podatke o izmjerenim vrijednostima Hrvatske vode su dostavile i podatke o:

*ocjeni pojedinog pokazatelja (utvrđivanje vrste voda prema određenom pokazatelju)

** ocjeni grupe pokazatelja (utvrđivanje vrste voda prema grupi pokazatelja),

pa se prema pokazateljima (ocjena vrste voda prema grupi pokazatelja**) može za vodotoke Sisačko-moslavačke županije ustvrditi sljedeće:

- prema fizikalno-kemijskim pokazateljima (A)- vodotoci su I vrste voda;
- prema režimu kisika, otopljenom kisiku, zasićenosti kisikom (%), kemijskoj i biološkoj potrošnji kisika (pokazatelji B skupine) vodotoci su:
 - Kupa, Ilova, Glina, Una, Žirovnica - I vrste voda,
 - Stari Trebež, Sunja, Odra, Sava su - III vrste voda
 - Kutinica je - IV vrste voda
 - a oteretni kanal Lonja-Strug – je V vrste voda;
- prema količini hranjivih tvari (amonijaka, nitrita, nitrata, ukupnog dušika i fosfora- tj. C skupina pokazatelja) vodotoci su:
 - Kupa, Ilova, Una, Žirovnica, Glina - II vrste voda;
 - Sava - III vrste voda,
 - oteretni kanal Lonja-Strug - IV-V vrsta voda;
 - Sunja , Odra - IV vrsta voda;
 - Stari Trebež, Kutinica - V vrsta voda.
- prema pokazateljima D skupine (mikrobiološki pokazatelji) vodotoci u Županiji su uglavnom IV – V vrste voda, izuzev Sunje i Žirovnice koje su III vrste voda.

Iz navedenog je vidljivo da neki vodotoci kao što su Kutinica, oteretni kanal Lonja-Strug, Stari Trebež, Sava, Odra, Sunja pokazuju lošu kakvoću voda (III-V vrsta) obzirom na gotovo sve izmjerene parametre, a razlog tome leži najvjerojatnije u ispuštanju otpadnih voda kućanstava i industrije, bez prethodne obrade ili s nedostatnom obradom.

Navedeni vodotoci primaju velike količine otpadnih voda iz različitih izvora, a iste je potrebno indentificirati pri izradi Županijskog plana za zaštitu voda.

Vodotoci kao što su Una, Žirovnica, Kupa, Ilova, Glina (ako se izuzmu pokazatelja D skupine-mikrobioloških pokazatelja) još uvijek imaju razmjerno čistu vodu, koju je potrebno sačuvati i poboljšati, posebno s gledišta mikrobioloških pokazatelja.

Do sada nije donesen Županijski plan za zaštitu lokalnih voda (državni je na snazi od 1999. godine) kojim bi se utvrdio program ispitivanja kakvoće lokalnih voda, te dobili podaci o kakvoći ostalih vodotoka na prostoru županije.

Biti će potrebno izgraditi uređaje za obradu otpadnih voda općina/gradova, čime će se poboljšati kakvoća voda u smislu mikrobioloških i bioloških parametara (prema Državnom planu za zaštitu voda do 2005 godine obavezna je izgradnja uređaja za objekte veće od 15 000 ekvivalent stanovnika (ES), kao i za objekte koji otpadne vode ispuštaju u «osjetljiva područja», a veći su od 10 000 ES (kod nas su to subjekti koji ispuštaju otpadne vode u Lonjsko polje preko vodotoka)

Do sada nije donesen niti Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama.

2.3.TLO

O kakvoći tla u Sisačko-moslavačkoj županiji može se govoriti samo na osnovu istraživanja koja provodi Grad Sisak. Ostali gradovi/općine ne provode mjerenja kakvoće tla, no obzirom da je industrija (osim u gradu Sisku i Kutini) vrlo slabo razvijena, da nema veće zabilježene potrošnje umjetnih gnojiva i ostalih sredstava za zaštitu bilja na poljoprivrednim

površinama, može se govoriti o uglavnom čistom, odnosno štetnim tvarima nezagađenom tlu. Ova tvrdnja se odnosi na veći dio Županije, osim tla u gradovima Sisak i Kutina.

Rezultati ispitivanja kakvoće tla u Sisku su pokazala da količina teških metala i policikličkih ugljikovodika u tlu na području grada ne prekoračuje vrijednosti dozvoljene Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima («Narodne novine» broj 15/92), s iznimkom na dva mjerna mjesta, na kojima je zabilježena povećana koncentracija kadmija. Smatra se da je ovo posljedica blizine nekadašnjeg odlagališta otpada.

Grad Kutina ne provodi ispitivanja kakvoće tla, što bi, zbog razvijene industrije, bilo poželjno.

Temeljem Izvješća o stanju okoliša Republike Hrvatske, dati su podaci o količinama ukupnih teških metala u Sisačko-moslavačkoj županiji.

U odnosu na druge županije Sisačko-moslavačka županija je u boljem položaju, budući da je prema (srednjoj) količini:

- kadmija (Cd) na 15 mjestu (od 20 županija), dakle manju količinu kadmija u tlu imaju samo Požeško-slavonska, Krapinsko-zagorska, Brodsko-posavska i Bjelovarsko-bilogorska, dok istu količinu ima Virovitičko-srijemska županija, ostale županije imaju veću količinu Cd u tlu.
- prema količini olova (Pb) u tlu Sisačko-moslavačka županija je također na 15 mjestu;
- prema količini žive (Hg) je na 12 mjestu;
- prema količini kroma (Cr) je na 16 mjestu;
- po količini nikla (Ni) je na 9 mjestu
- po količini kobalta (Co) je na 14 mjestu
- po količini arsena (As) je na 13 mjestu
- po količini bakra (Cu) je na 17 mjestu
- po količini cinka (Zn) je na 13 mjestu
- po količini mangana (Mn) je na 18 mjestu (manje ima samo Zagrebačka i Bjelovarsko-bilogorska županija)
- po količini željeza (Fe) u tlu je na 15 mjestu.

Posebno onečišćenje tla predstavljaju mine, pa tako ukupna minirana površina u Sisačko-moslavačkoj županiji je 22 km², dok je površina za koju se sumnja da je minirana znatno veća i iznosi 223 km².

Mine su stalni problem kako po okoliš, tako i po ljudske živote.

2.4. OTPAD

Otpad su, prema Zakonu o otpadu, «tvari i predmeti koje je vlasnik odnosno proizvođač otpada (pravna ili fizička osoba) odbacio odnosno odložio, odnosno namjerava ih ili mora odložiti.» Otpad nije gomila neiskorištenih tvari i ne mora postati smeće. To je mješavina odbačenih, često vrlo dragocjenih i iskoristivih otpadnih tvari.

Otpad se dijeli prema mjestu nastanka: na komunalni i tehnološki otpad i prema svojstvima na opasni i neopasni otpad.

Obvezu provođenja mjera za postupanje s komunalnim otpadom imaju jedinice lokalne samouprave - gradovi i općine. Obvezu provođenja mjera za postupanje s neopasnim tehnološkim otpadom ima Županija, dok obvezu provođenja mjera za postupanje s opasnim tehnološkim, kao i s radioaktivnim otpadom ima Država.

Komunalni otpad – je otpad koji nastaje u kućanstvu kao nus-proizvod svakodnevnog života i rada stanovništva.

U Sisačko-moslavačkoj županiji uređeno odlagalište komunalnog otpada ima samo grad Sisak, dok ostali gradovi/općine (komunalna poduzeća) koriste stara, neuređena odlagališta, bez dozvole za rad.

Značajan problem predstavlja dvjestotinjak divljih odlagališta raspoređenih po čitavom prostoru Županije.

Tehnološki otpad nastaje u procesu proizvodnje različitih industrija i on može biti (ovisno o svojstvima) opasni i neopasni.

Neopasni tehnološki otpad je potrebno odložiti na za to uređena odlagališta neopasnog tehnološkog otpada, a za postupanje s ovim otpadom je nadležna Županija.

Odlagališta neopasnog tehnološkog otpada (kao i odlagališta komunalnog otpada) moraju biti izgrađene i korištene tako da zadovolje sve uvjete propisane zakonima.

U Županiji postoji jedno odlagalište neopasnog tehnološkog otpada - u Kutini. To je odlagalište fosfogipsa koje koristi i održava Petrokemijad.o.o. Kutina. Ovo odlagalište ima dozvolu za rad. Na njega se dnevno odloži 500 - 1 000 tona fosfogipsa, a odložena količina ovisi o proizvodnji fosforne kiseline.

Ukupna količina neopasnog tehnološkog otpada u Županiji je za 2001. godinu bila 263 778 t/godišnje.

Najviše ovog otpada nastaje u kemijskoj i petrokemijskoj industriji, ukupno 243 989 t/god., od čega je 203 000 t fosfogipsa (podaci se odnose na 2001. godinu).

Kao veliki proizvođači tehnološkog otpada pojavljuju se:

- Petrokemija Kutina
- Željezara Sisak (2001. godine)
- INA Rafinerija nafte Sisak
- Gavrilović...

Po gradovima/općinama količina tehnološkog otpada (neopasnog) je sljedeća:

- Kutina 227 764 t/god.
- Sisak 33 337 t/god.
- Petrinja 2 090 t/god.
- Popovača 369 t/god.
- Novska 105 t/god.
- Topusko 70 t/god.
- Glina 35 t/god.
- ostale općine /gradovi imaju ispod 10 t/god neopasnog tehnološkog otpada.

Napominjemo da su ovo podaci o neopasnom tehnološkom otpadu koji je prijavljen u KEO (2001. godine)

U Županiji je tijekom 2001. godine nastalo i prijavljeno 8 082 t opasnog tehnološkog otpada. Opasnog otpada u Županiji nastaje najviše u Sisku, a zatim po količini opasnog otpada slijede Novska i Popovača.

Najveći pojedinačni proizvođač opasnog otpada je bila (2001. godine) Željezara Sisak, pa INA - Pogon Stručac i INA Rafinerija nafte Sisak.

Manje od 10 t godišnje otpada proizvode privredni subjekti u Topuskom, Petrinji, Kutini, Glini i Hrvatskoj Kostajnici.

U Županiji je prijavljeno ukupno 31,2 t opasnog tehnološkog otpada iz bolnica (tj. infektivnog otpada). Nastanak ovog otpad je prijavljen na pet mjesta u Županiji (Bolnicama u Sisku i Popovači, Domovima zdravlja u Glini i Hrvatskoj Kostajnici, te Ljekarne Sisak). Od ukupne količine ovog otpada 14,1 t je starih lijekova - donacije iz Domovinskog rata, čije je zbrinjavanje organiziralo Ministarstvo zdravstva.

Za pretpostaviti je da ovakav otpad nastaje na više mjesta u Županiji, gdje god se nalaze objekti Zdravstvene zaštite, no isti nisu prijavljeni u KEO.

Tijekom 2001. godine u Sisačko-moslavačkoj županiji je obrađeno 182,8 t opasnog otpada i to:

- u Termoelektrani Sisak 123,9 t/god.
- u Herbosu Sisak 58,9 t/god.

1. HERBOS d.d. Sisak. Spalionica ima rješenje za rad Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja Klasa: 351-02/98-03/266; urbroj: 542-06-AB-99-06 od 5. ožujka 1999. godine. U 2001. godini spaljeno je u Herbosovoj spalionici 52,9 t vlastitog opasnog otpada i 5,077 t iz usluge. Nakon spaljivanja otpada nastalo je oko 7,8 t pepela koji je neopasan tehnološki otpad. Nakon analize pepela i utvrđivanja da se radi o neopasnom tehnološkom otpadu, isti je odložen na deponiji u Goričici - Sisak.
2. Termoelektrana Sisak spaljuje otpadna ulja temeljem rješenja Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja Klasa: UP/I-351-02/00-03/104; Urbroj: 531-05/03-AGOO-03 od 6. studenog 2000. godine. Tijekom 2001. godine u Termoelektrani je za proizvodnju električne energije utrošeno 140 875 t mazuta i 1 494 000 000m³ zemnog plina, te oko 435 t otpadnih ulja.

2.5. ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE

Na prostoru Sisačko-moslavačke županije zaštićeni su sljedeći dijelovi prirode:

- ❖ park prirode: Lonjsko polje (reg.br. 821)
- ❖ park šume: Kotar-Stari gaj (reg. br. 702) i Brdo Djed
- ❖ posebni rezervati (ornitološki): Krapje Đol (reg.br.120), Rakita (reg.br.791) i Dol Dražiblat (reg.br. 792)
- ❖ posebni rezervat (botanički): Cret Đon močvara (reg.br. 1969)
- ❖ spomenik parkovne arhitekture: Strossmayerovo šetalište u Petrinji (reg.br. 578)
- ❖ spomenik prirode: hrast lužnjak u Sisku.

U tijeku je postupak proglašenja Odranskog polja zaštićenim krajolikom. Prostor se proteže na dvije županije (Sisačko-moslavačka i Zagrebačka). Obuhvaća teritorij od oko 105 km².

Zaštita prirode u Sisačko-moslavačkoj županiji, uzme li se u obzir da Županija nema Ustavnu koja skrbi o zaštićenim dijelovima prirode, kao niti sredstva koja se izdvajaju za skrb o istima, je zadovoljavajuća.

Samo jedan prostor (Cret Đon močvara) nije pod nadzorom i o njemu nitko ne skrbi. Ostali prostori su uglavnom pod nadzorom i u njima se prati stanje prirode.

2.6. EKO NEZGODE

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja od 1998. godine stalno prati nezgode koje su za posljedicu imale istjecanje opasnih tvari u okoliš.

U periodu od 1998. do 2001. godine, na području Sisačko-moslavačke županije dogodilo se 27 eko-nezgoda (četiri 1998., sedam 1999.; deset 2000. godinu; šest 2001. godine). Većina nezgoda dogodila se u industriji, s time da se većina odnosila na izlijevanje nafte i njenih derivata.

2.7. INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA I ZAŠTITE PRIRODE

Podaci o inspekcijskom nadzoru su dobiveni od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, a priređeni u svrhu izrade Izvješća o nadzoru i ocjeni stanja rizičnih postrojenja u RH, prema Zaključku Vlade od 8. kolovoza 2002. godine i odnose se na:

1. HERBOS d.d. (Obrtnička 17, Sisak)
2. INA d.d. Rafinerija i veleprodaja, Sektor za preradu nafte –Rafinerija nafte Sisak (A. Kovačića 1, Sisak)
3. HEP d.d. Zagreb- TE Sisak.

HERBOS d.d.

Inspekcija zaštite okoliša više je puta u periodu od 1997. do 2002. godine obavlja nadzor u tvrtki. Donesena su tri rješenja kojima se zabranjuje rad pojedinim dijelovima pogona zbog kršenja propisa zaštite okoliša (pirolitičke peći za spaljivanje otpada 1997. i 2002., te pogona za proizvodnju WB-pesticida 2002. godine), jednim rješenjem iz 1997. naređeno je zbrinjavanje otpada u spalionici PUTO, jednim rješenjem naređeno je čišćenje pirolitičke peći, ograničavanje količine spaljenog otpada i vođenje očevidnika o tome. U 2002. godini podnesena su dva zahtjeva za pokretanjem prekršajnog postupka protiv tvrtke i odgovorne osobe.

INA d.d.

U periodu između 1995. i 2002. godine, inspekcija je u Rafineriji nafte Sisak više puta ustanovila nepravilnosti, uglavnom povezane s emisijom sumporovodika i nedostatkom kontinuiranog mjerenja iste. Dva puta je podnesen zahtjev za pokretanjem prekršajnog postupka, a nekoliko je puta naređeno otklanjanje uočenih nedostataka (uključujući i zabranu rada pojedinim dijelovima pogona). Zatražena je i izrada programa sanacije, koji je izrađen i već se kratkoročne mjere primjenjuju.

HEP d.d. - TE

Inspekcija zaštite okoliša je u 2002. godini izvršila dva nadzora u TE Sisak. Doneseno je rješenje kojima se određuje način zbrinjavanja opasnog otpada nastalog uslijed remonta, te rješenje kojim se naređuje otklanjanje nedostataka u sustavu mjerenja emisija.

Inspekcijski nadzor ostalih tvrtki (pravnih i fizičkih osoba koje svojom djelatnošću mogu izazvati onečišćenja okoliša) se obavlja prema planu Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, te je od 2000-2002.godine provedena inspekcija na:

- OKZ Lipovica
- FELIS d.o.o. Sisak
- Željezara Sisak
- Gavrilović d.o.o. Petrinja
- Opća bolnica «Dr. Ivo Pedišić» Sisak, tj. ukupno je proveden 51 redoviti nadzor (tijekom 2001. godine) pravnih i fizičkih osoba.

Podnesene su 3 prekršajne prijave za pravne osobe zbog neispunjenja obaveza za KEO u zakonskom roku; te 2 prekršaje prijave za neadekvatno postupanje s freonima.

Pojedinačna Rješenja su donesena za:

- INA Rafineriju nafte Sisak (rješenje od 4. veljače 2000. i 9. listopada 2000.) - propisuje se obveza izrade i primjene sanacijskog programa za smanjenje onečišćenja zraka sumporovodikom.

Inspekcija zaštite prirode je djelovala na području Parka prirode Lonjsko polje (inspekcijski nadzor u rubnom području), te je donijela Rješenje po kojem «Hrvatske vode» moraju ukloniti svu količinu kemikalija uz objekt CS Okoli-Stručac i zbrinuti iste na zakonom propisan način.

2.8. DOKUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Izrađenost dokumenata zaštite okoliša (Izvjешća o stanju okoliša i Program zaštite okoliša) prikazana je u tablici kako slijedi:

Grad/Općina	Izvjешće o stanju okoliša (izrađeno)	Program zaštite okoliša (izrađen)	Program gospodarenja otpadom
Sisak	DA (2002) (Službeni glasnik SMŽ 12/02)	DA (2003) (Službeni glasnik SMŽ 6/03)	DA (2003) (Sl. glasnik SMŽ 7/03)
Petrinja	NE	NE	
Novska	NE	NE	
Glina	NE	NE	
Hrv. Kostajnica	DA (Sl. vjesnik Grada H.Kostajnice 09/98) (Sl. glasnik 18/02)	DA (Sl. glasnik 18/02)	
Kutina	DA (1998)	DA (1998) novi u izradi	
Sunja	DA (1996)		
Jasenovac	DA (1997)		
Popovača	DA (1997)		
Lipovljani	DA (1997)		
Lekenik	DA (1998)		
Martinska Ves	NE	NE	
D. Kukuruzari	NE	NE	
Hrv. Dubica	DA (1997)	NE	
Topusko	DA (1998) (Sl. vjesnik Općine Topusko 18/98;) (Sl. vjesnik 22-23/02)	NE	
Gvozd	NE	NE	
Dvor	DA Objava Sl. vjesnik Općine Dvor 24/97)	NE	
V. Ludina	NE	NE	
Majur	NE	NE	

Iz navedenog je vidljivo da je pokrivenost prostora Županije dokumentima propisanim Zakonom o zaštiti okoliša vrlo slaba, tj. samo gradovi Sisak i Hrv. Kostajnica, te općina Topusko imaju Izvjешće o stanju okoliša, dok Pograne zaštite okoliša imaju Sisak, Kutina i Hrvatska Kostajnica, a Program gospodarenja otpadom samo grad Sisak.

Neki od ostalih gradova / općina imaju Programe i Izvjешća ali su isti starija od četiri godine.

Problem je i u činjenici da jedinice lokalne samouprave izrađuju Izvjешće o stanju u prostoru i Program za unapređenje stanja u prostoru i iste smatraju dostatnima i za zaštitu

okoliša, bez obzira što su navedeni dokumenti izrađeni temeljem Zakona o prostornom uređenju, a ne Zakona o zaštiti okoliša.

Probleme zaštite okoliša, proizašle iz malobrojnih dokumenata gradova / općina, te iz Izvješća o stanju okoliša Županije moguće je razvrstati kako slijedi:

1.	ZRAK
2.	VODA
3.	OTPAD
4.	OSTALO

2.9. OBRADA ANKETNIH LISTOVA

Kao postupak što aktivnijeg uključanja u izradu, ali i kao izvor podatak za izradu Programa zaštite okoliša u županiji (posebno za područja koja nemaju izrađene dokumente zaštite okoliša) korišteni su anketni listovi (upitnici – u prilogu) o stanju okoliša.

Rađena su tri različita anketna lista (upitnika) i to:

- anketni list za gradove / općine (prilog br. 6)
- anketni list za tvrtke (prilog br. 7)
- anketni list za članove Stručnog povjerenstva za praćenje i izradu dokumenata zaštite okoliša (prilog br. 8)

Anketni listovi su sadržali pitanja vezana uz stanje okoliša, zagađenja, dokumente i kadrovsku osposobljenost, kao i podatke o ekološkoj osvještenosti i upoznatosti s dokumentima zaštite okoliša do sada donesenih na razini Republike Hrvatske i Županije, te o prijedlozima za poboljšanje zaštite okoliša na razini Županije; gradova/općina.

Na anketne liste ispitanici su odgovorili u velikom broju i to:

- jedinice lokalne samouprave 90%
- privredni (gospodarski) subjekti 77 %
- članovi Stručnog povjerenstva 65%.

Uzme li se u obzir da je na sve anketne liste odgovorilo ukupno 77 % svih ispitanih, može se govoriti o razmjerno dobrom odazivu na anketu.

Obrada anketnih listova pokazala je da su problemi u zaštiti okoliša različiti od onih dobivenih iz malobrojnih dokumenata (Izvješća i Programa) zaštite okoliša.

Tako se problem, koji se nalazi na 1. mjestu (prema dokumentima zaštite okoliša) sada našao na 3. (zrak), a problem koji prema dokumentima zaštite okoliša spada na 3. mjesto sada se našao na 1. mjestu 8 (otpad).

Iz provedbe ankete i dobivenih rezultata se pokazalo da gradovi/općine nemaju iste probleme. Za gradove s razvijenom industrijom (Sisak i Kutinu), koji imaju dokumente zaštite okoliša, najvažniji problem je zagađenost zraka, zatim voda, pa otpad ..., dok je za gradove/općine koji zaostaju u gospodarskom razvoju najvažniji problem otpad, zatim voda, a tek nakon toga zrak.

Anketne liste su se također pokazale vrlo dobrima u sagledavanju sveukupnog prostora Županije, te sagledavanju problema zaštite okoliša koji se pojavljuju na čitavom području i koje Županija kao regionalna jedinica mora uočiti, te također uvrstiti u program kao regionalni problem, a ne samo kao problem s kojim se suočavaju pojedine jedinice lokalne samouprave.

Na taj način su uočeni problemi koji prelaze granice gradova / općina, kao što je npr. otpad, kako neopasni tehnološki (koji je po Zakonu o otpadu u ingerenciji Županije), tako i komunalni (koji bi prema Zakonu trebali zbrinuti gradovi/općine).

Problemi u zaštiti okoliša Županije proizašli iz anketnih listova se mogu prema prioritetu razvrstati na:

1.	OTPAD
2.	VODA
3.	ZRAK
4.	NEDOSTATAK PODATAKA O OKOLIŠU
5.	NEINFORMIRANJE JAVNOSTI O ZAŠTITI OKOLIŠA
6.	NEDOSTATAK KADROVA
7.	OSTALO

U daljnjem tekstu date su analize anketnih listova, kao i problemi uočeni iz pojedinih anketa:

2.9.1. Anketni listovi za Gradove/Općine - analiza

Anketni list je poslan na 19 jedinica lokalne samouprave (6 gradova i 13 općina). U roku je odgovorilo (do 10. travnja 2003.) ukupno: 17 od 19, *odnosno 90%*.

Anketni list se sastojao od nekoliko cjelina i to:

- osnovni podaci o jedinici lokalne samouprave
- dokumenti zaštite okoliša
- institucionalna sposobnost u provedbi zaštite okoliša
- provedba zaštite okoliša

Na dokumente zaštite okoliša odnosilo se prvih pet pitanja, a ista su glasila:

1. Da li postoji Program zaštite okoliša, kad je donesen, objavljen i ako nije donesen kad se planira?
2. Izvješće o stanju okoliša, da li je doneseno, gdje je i kada objavljeno i ako nije doneseno kad se planira?
3. Da li je donesen lokalni plan djelovanja za održivi razvoj (Lokalna AGENDA 21), te da li općine / gradovi uopće znaju za isti?
4. Da li je izrađen Plan intervencija u zaštiti okoliša?
5. Ostali dokumenti koji sadrže strateške elemente i mjere zaštite okoliša?

Iz odgovora prikazanih u tablici br.1., vidljivo je da Programe zaštite okoliša imaju samo Grad Sisak, Grad Hrv. Kostajnica te da je za Grad Kutinu isti u izradi.

Izvješća o stanju okoliša imaju Sisak, Hrvatska Kostajnica, Topusko (važeće, dakle ne starije od 4 godine), dok isti planiraju izraditi Petrinja, Novska, Hrv. Dubica.

Lokalna AGENDA 21 je donesena za Grad Sisak i biti će donesena za Grad Kutinu (u izradi), dok ostali gradovi/općine nemaju lokalne programe zaštite okoliša.

Pitanja o institucionalnoj sposobnosti za provedbu zaštite okoliša su se odnosila na postojanje tijela nadležnog za poslove zaštite okoliša; broja djelatnika zaduženih isključivo za poslove zaštite okoliša i odgovorne osobe za poslove zaštite okoliša?

Odgovori prikazani u tablici br.1. (PRILOG 1) pokazuju da samo Grad Sisak ima službu i osobe osposobljene za provedbu zaštite okoliša na svom području, dok ostali gradovi / općine nemaju posebne službe, odjele i sl. koji se bave zaštitom okoliša, već su za pitanja zaštite okoliša zaduženi Jedinostveni upravni odjeli, Odjeli za prostorno uređenje ili komunalno gospodarstvo. Osoba koje se bave isključivo zaštitom okoliša u gradovima /općinama nema.

Prema dobivenim odgovorima također se zaključuje da se zaštita okoliša u jedinicama lokalne samouprave svodi na komunalnu djelatnost, te da su odgovorne osobe za zaštitu okoliša vrlo često komunalni redari.

Pitanja koja se odnose na provedbu zaštite okoliša bila su kako slijedi:

1. Da li imate Povjerenstvo, Forum ili slično tijelo za praćenje izrade dokumenata zaštite okoliša na nivou grada / općine? Ako da, koliko ima članova?
2. Ključni problem u zaštiti okoliša Vaše jedinice lokalne samouprave? (zrak, voda, otpad, buka i sl.)
3. Način rješavanja komunalnog otpada (tko sakuplja i kamo odvozi) i godišnja količina?
4. Praćenje kakvoće zraka na prostoru jedinice lokalne samouprave (u sklopu državne mreže; područne mreže - što se mjeri, koliko puta i tko mjeri)?
5. Opskrba pitkom vodom (vodovod ili dr.)?
6. Sustav kanalizacije (potpuno izveden, djelomično izveden, nema ga uopće)?
7. Sustav sakupljanje i obrade otpadnih voda (potpuno izveden, djelomično izveden ili nije izveden)?
8. Ako je izveden potpuno ili djelomično, navesti što je izvedeno?
9. Navesti najvažnije projekte/aktivnosti/ mjere u posljednje 4 godine na zaštiti okoliša?
10. Projekti, aktivnosti i mjere planirane za sljedećih 4 godine?
11. Financiranje zaštite okoliša: - ukupna sredstva grada/općine izdvojena za financiranje zaštite okoliša u (svrha):1999. godini-2000.godini-2001.godini-2002.godini.

12. Podaci o nepovratnim sredstvima (donacijama) i povratnim sredstvima (kreditima) dobivenim od pojedinih domaćih i međunarodnih institucija za projekte, aktivnosti u području zaštite okoliša?
13. Dijelovi prirode grada /općine, koji su prioritetni za proglašenje?
14. Dijelovi prirode u kojima je potrebna hitna sanacija / proglašenje zaštite ili donošenje mjera zaštite kako bi se spriječila devastacija ili uništenje?
15. Da li ste upoznati s dokumentima zaštite okoliša na razini države i kako ste se s istima upoznali?
16. Da li ste upoznati s dokumentima zaštite okoliša na razini županije i kako ste se s istima upoznali?
17. Vaš prijedlog o načinu provođenja zaštite okoliša na nivou županije?
18. Koje bi aktivnosti/ mjere u provedbi zaštite okoliša županija trebala poduzeti?

Odgovori su prikazani u tablici br. 2. (PRILOG 2)

Iz odgovora se može zaključiti da:

- gradovi /općine (osim Siska i Petrinje) nemaju tijela /forume/povjerenstva za izradu i praćenje dokumenata zaštite okoliša;
- glavni problem gradova / općina predstavlja otpad, rjeđe industrija i promet te zagađenja zraka (Sisak i Kutina);
- gradovi i općine nemaju u potpunosti izvedene vodovodne i kanalizacijske mreže kao niti sustave za obradu otpadnih voda;
- gradovi / općine izdvajaju sredstva za zaštitu okoliša, te se ista koriste uglavnom namjenski za izgradnju kanalizacijskih i vodovodnih mreža, odvoz otpada i sl.;
- nepovratnih sredstava namijenjenih zaštiti okoliša imao je samo grad Hrvatska Kostanica (utrošeno za komunalno opremanje grada);
- planirani zahvati se odnose uglavnom na uklanjanje divljih deponija (odlagališta), te na komunalno opremanje;
- gradovi/općine (većinom) su slabo ili nikako upoznati s dokumentima zaštite okoliša Države i Županije.

Što se tiče prijedloga o aktivnostima i mjerama u provedbi zaštite okoliša županije, gotovo svi prijedlozi se odnose na rješavanje otpada na razini županije i to kako tehnološkog, tako i komunalnog, te na informiranje općina/gradova o zaštiti okoliša, provedbom različitih programa i edukacije iz područja zaštite okoliša. Neki prijedlozi se odnose i na pomoć (stručnu i financijsku) u rješavanju problema zaštite okoliša.

2.9.2 Anketni listovi za tvrtke - analiza

Anketni list (upitnik) je poslan na adrese najvećih gospodarskih subjekata u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Na anketni list je odgovorilo 77% ispitanika.

Anketni list je sadržao pitanja koja su se odnosila na:

- osnovne podatke o privrednom subjektu
- kadrovsku osposobljenost za obavljanje poslova zaštite okoliša
- podatke o emisijama u zrak, vodu, otpadu i buci, te ovlaštenim subjektima koji obavljaju ispitivanja (mjerjenja)
- dokumente zaštite okoliša privrednih subjekata
- projekte zaštite okoliša koje privredni subjekt provodi ili planira provesti
- probleme zaštite okoliša za koje privredni subjekt smatra da su najizraženiji
- prijedloge za uvrštenje u program zaštite okoliša Županije (grada/općine).

Odgovori na anketni list su obrađeni i prikazani u tablici br.3. (PRILOG 3).

Iz dobivenih podataka može se zaključiti slijedeće:

- polovina anketiranih ima zaposlene osobe koje se bave zaštitom okoliša;
- gotovo svi privredni subjekti onečišćuju vode, zrak, te imaju tehnološki otpad;

- većini privrednih subjekata (koji su odgovorili na anketni list) mjerenja obavlja IRI d.o.o. Sisak i Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije;
- gotovo svi anketirani privredni subjekti imaju dokumente zaštite okoliša (svi imaju Plan intervencija u zaštiti okoliša);
- najveći problem koji navode privredni subjekti je otpad, te otpadne vode.

Što se tiče aktivnosti i mjera, odnosno problema u provedbi zaštite okoliša kojima bi se trebala pozabaviti Županija, većina anketiranih privrednih subjekata navodi otpad, odnosno odlagališta otpada, dok neki predlažu poboljšanje provedbe kontrole i edukacije o zaštiti okoliša.

2.9.3 Anketni listovi za članove Stručnog povjerenstva - analiza

Anketni list (upitnik) su dobili svi članovi Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije (odluka o osnivanju i imenovanju se nalazi u PRILOGU 4) uz poziv na prvu sjednicu Povjerenstva.

Od ukupno 45 članova Povjerenstva, njih 29 je dostavilo odgovoreni anketni list, odnosno na pitanja je odgovorilo 65% ispitanika.

Pitanja u ovom anketnom listu su se uglavnom odnosila na prijedloge članova povjerenstva, koje bi trebalo uključiti u Program zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije.

Odgovori na anketni list su obrađeni i prikazani u tablici br.4 (PRILOG 5).

Iz dobivenih podataka može se zaključiti slijedeće:

- 24 % članova Povjerenstva smatra da bi Županijski dokumenti zaštite okoliša bili dostatni za čitav prostor Županije i da gradovi / općine ne trebaju svoje dokumente zaštite okoliša;
- 76 % članova smatra da treba postupiti po Zakonu i utjecati na gradove / općine da donesu svoje dokumente zaštite okoliša;
- 38 % članova smatra da je najpotrebniji dokument zaštite okoliša onaj koji donese Županija; 10 % smatra da su najpotrebniji dokumenti zaštite okoliša državne razine, 28 % smatra da je najpotrebniji dokument zaštite okoliša na lokalnoj razini (grad / općina), dok 24 % smatra da su svi dokumenti potrebni za pravovaljanu provedbu zaštite okoliša;
- svi članovi Povjerenstva smatraju da još postoji potencijalnih zagađivača okoliša koji ne prijavljuju svoje emisije u okoliš (nikako ili prijavljuju podatke koji nisu stvari)
- gotovo svi članova Povjerenstva smatraju da javnost treba obavješćivati o zaštiti okoliša putem lokalnih medija, te putem tribina, plakata ...
- 17 % članova Povjerenstva smatra da javnost treba obavješćivati o zaštiti okoliša i onečišćenjima putem radio emisija - dnevno; 41 % smatra da je to dovoljno tjedno; 28 % smatra da je dovoljno mjesečno obavješćivanje, dok 14 % smatra da je obavješćivanje potrebno provoditi po potrebi, odnosno tromjesečno.

Iz analize ovog anketnog lista može se zaključiti da je najhitnije potrebno donijeti dokumente zaštite okoliša (Izvješća i Program za županiju), kao i utjecati na lokalnu samoupravu da postupi po Zakonu i donese svoje dokumente zaštite okoliša, te da je također potrebno što žurnije organizirati program obavješćivanja javnosti o zaštiti okoliša putem javnih medija.

3.PROBLEMI U ZAŠTITI OKOLIŠA ŽUPANIJE

Problemi u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije, dobiveni analizom dokumenata zaštite okoliša gradova/općina, Izvješća o stanju okoliša Županije, te anketnih listova, mogu se podijeliti na nekoliko osnovnih grupa:

- 3.1.problemi nastali uslijed onečišćenja
- 3.2.problemi zbog nedostatka podataka
- 3.3.problemi zbog nedostatka dokumenata zaštite okoliša
- 3.4.problemi zbog nedostatka kadrova (osoba) koje se bave zaštitom okoliša
- 3.5.problemi odnosa (komunikacije) s javnošću
- 3.6.ostali problemi.

Problemi nastali uslijed onečišćenja su problemi koje je šira zajednica (općine/gradovi /županija/država) već uočila i samim time počelo je njihovo rješavanje.

Gradovi (Sisak i Kutina) su uočili probleme svog područja (povećanje pojedinih polutanata u zraku, vodama) i iste različitim metodama i načinima pokušavaju riješiti, a prije svega nastoje redovito mjeriti i kontrolirati najizraženije polutante.

Tako je grad Sisak donio nekoliko odluka o obvezi provođenja sanacijskih programa za smanjenje onečišćenja zraka sumporovodikom INA -Rafinerije nafte Sisak. Provedba ovih sanacijskih mjera je dovela do djelomičnog poboljšanja, no ne i do potpuno zadovoljavajućeg rješenja.

Iz tog razloga može se reći da je uočavanje problema već pola rješenja problema.

Problemi zbog nedostatka podataka su dvojaki.

Jedni se odnose na nedostatak praćenja (mjerenje) pojedinih polutanata, dok se drugi odnose na nemogućnost ili što je češći slučaj na nepravodobnost dobivanja podataka od mjerodavnih subjekata. Ovaj je problem najizraženiji u dobivanju podataka od Inspekcijskih službi, koje godišnje ili čak i rjeđe, upoznaju javnost (općine/gradove/županije) s aktivnostima koje su poduzele, ali i nepravilnostima na koje su naišle.

Problem predstavljaju i sami onečišćivači, odnosno tvrtke koje svojim radom u okoliš emitiraju određene polutante. Iste mjere, no rezultate mjerenja rijetko kada, odnosno nikada ne dostavljaju u Županiju. Zadovoljavajući zakonske obveze, koje propisuju dostavljanje podataka u Urede zadužene za poslove zaštite okoliša (a radi se o državnim uredima) rješavaju svoj problem slanja i dostave podataka.

Na taj način Županija je uskraćena za velik broj podataka.

Obzirom da je ovaj problem stalno prisutan, u ovom Programu predložena je i mogućnost promjene istoga, odnosno predviđeno je da tvrtke dostavljaju podatke Uredu zaduženom za poslove zaštite okoliša, a isti nakon izrade godišnjeg izvješća podatke koje dostavlja u Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, mora dostavljati i u Županiju, kako bi se članovi Županijskog poglavarstva i Skupštine mogli s istima upoznati.

Jedan od problema zaštite okoliša je i nedostatak dokumenata zaštite okoliša u gradovima / općinama, kao i neupućenost u donesene dokumente zaštite okoliša Republike Hrvatske i Županije.

Samo su gradovi Sisak, Kutina i Hrvatska Kostajnica donijeli Programe zaštite okoliša, s time da Grad Sisak i Hrvatska Kostajnica imaju i Izvješće o stanju okoliša, dok Grad Kutina isto nema. Grad Sisak izrađuje i Izvješće o kakvoći zraka u Gradu Sisku.

Ostali gradovi / općine nisu do sada izradili Programe zaštite okoliša (osim općine Topusko koja ima Izvješća o stanju okoliša). Mnogi dokumente zaštite okoliša poistovjećuju s Izvješćima o stanju u prostoru i Programima za unapređenja stanja u prostoru, dokumentima koji se izrađuju temeljem Zakona o prostornom uređenju, a ne temeljem Zakona o zaštiti okoliša.

Kako dokumenti koji obrađuju isključivo okoliš nisu doneseni, teško je govoriti o problemima užeg područja (grad/općina, dio grada i sl.), te je iste potrebno izraditi.

Problem nedostatka kadrova prisutan je u svim gradovima/općinama osim u Gradu Sisku.

Budući da u brojnim jedinicama lokalne samouprave nema niti predviđenih radnih mjesta, pa tako ni osoba koje se bave zaštitom okoliša, jasno je da je stanje kadrovske osposobljenosti nedostavno, te problem rješavanja pitanja zaštite okoliša sveprisutan..

Ovim problemom morat će se pozabaviti same jedinice lokalne samouprave.

Problemi odnosa (komunikacije) s javnošću, odnosno nedostatak komunikacije, su sveprisutni u svim domenama, pa tako i u zaštiti okoliša.

Djelomično su rezultat nedovoljne stručnosti službe informiranja, odnosno nepostojanja kvalitetne komunikacije s građanstvom, a djelomično stručnosti dokumenata koji su u svom izvornom obliku širem pučanstvu nerazumljivi.

Način rješavanja ovog problema predložen je u ovom Programu (tj. nastoji se riješiti predloženim mjerama).

Pod ostalim problemima može se navesti:

- financiranje zaštite okoliša
- nedovoljna obavještenost i povezanost između tvrtki i jedinica lokalne samouprave, te ministarstva, tvrtki i jedinica lokalne samouprave
- poistovjećivanje različitih dokumenata s dokumentima zaštite okoliša, npr. Izvješća o stanju u prostoru i Programa za unapređenja stanja u prostoru s Izvješćem o stanju okoliša i Programom zaštite okoliša ...

3.1.PROBLEMI NASTALI USLJED ONEČIŠĆENJA

3.1.1. Zrak

- povremena povećanja koncentracije sumporovodika i sumpornih oksida u Gradu Sisku.
- povremena povećanja koncentracije amonijaka u Gradu Kutini.
- nepostojanje mjerenja kakvoće zraka u najvećem dijelu županije
- nepotpuni podaci o emisijama u zrak - 20% obveznika KEO-a nije dostavilo podatke u zadnjoj godini ili ih uopće ne dostavlja
- nepostojanje mjerenja koncentracija dioksina i furana u zraku

3.1.2. Vode

Vodoopskrba

- nepotpuna pokrivenost vodoopskrbnim sustavom - samo osam od 19 općina i gradova u Županiji ima stupanj opskrbljenosti veći od 50%, čak tri općine nemaju sustav vodoopskrbe.

Odvodnja

- niti jedno naselje na području Županije nema potpuni sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda - otpadne vode se većinom neobrađene ispuštaju u recipijente
- nepostojanje bilo kakvog kanalizacijskog sustava u ruralnim naseljima

Površinski vodotoci

- nezadovoljavajuća kvaliteta (III., IV. i V. vrsta) većine površinskih vodotokova s obzirom na mikrobiološke pokazatelje - posljedica ispuštanja neobrađenih otpadnih voda

3.1.3.Tlo

- nepostojanje mjerenja kvalitete tla - mjerenje samo u Gradu Sisku
- miniranost

3.1.4.Otpad

- niti jedno odlagalište komunalnog otpada, osim Goričice u Sisku, nije uređeno u skladu s propisima
- velik broj (oko 200) divljih odlagališta
- neriješeno odlaganje neopasnog tehnološkog otpada
- proizvođači neopasnog i opasnog tehnološkog otpada ne prijavljuju proizvodnju otpada
- nedovoljan stalni nadzor spalionice opasnog otpada

3.1.5. Zaštićeni dijelovi prirode (prema Zakonu o zaštiti prirode)

- Županija nema javnu ustanovu za skrb o zaštićenim dijelovima prirode - nema sustavne skrbi o zaštićenim područjima
- nisu zaštićena sva područja predviđena državnim planovima i Prostornim planom Županije, te se ista devastiraju ili namjenjuju u druge svrhe.

3.1.6. Eko-nezgode

- veliki broj izlivanja naftnih derivata iz pogona INA-e, te nedovoljna primjena postojećeg Plana intervencija u zaštiti okoliša, kao i neuključivanje Eko-stožera.

Problemi nastali usljed onečišćenja mogu se razvrstati prema prioritetu za Županiju i to:

1. *OTPAD*
2. *TLO – MINE*
3. *VODA*
4. *ZRAK*
5. *OSTALO*

3.2. PROBLEMI ZBOG NEDOSTATKA PODATAKA

Problemi nedostatka podataka ranije su obrađeni, a mogu se razvrstati po prioritetu:

1. VODA (postoje samo podaci o kakvoći voda temeljeni na mjerenjima koja provode Hrvatske vode u skupu Državnog plana za zaštitu voda, dok Županijski plan za zaštitu lokalnih voda nije donesen)
2. TLO (ne postoje podaci o kakvoći tla, osim za Grad Sisak, budući istraživanja tla u drugim dijelovima Županije nisu niti rađena)
3. INSPEKCIJSKI NADZOR (Podaci o provedenom inspeksijskom nadzoru se ne dostavljaju Županiji redovito, već samo na traženje)
4. OTPAD (nedostatak podataka o stvarnim količinama otpada-kako komunalnog tako i tehnološkog, kao i podataka o stvarnom sastavu otpada;)
5. ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE (Nema stalnog nadzora i praćenja stanja u zaštićenim dijelovima prirode, a također i skrb o njima je različita)
6. ZRAK (nepostojanje izmjereni podataka o koncentracijama furana i dioksina)
7. BUKA (nepostojanje izmjerenih podataka o buci za veći dio Županije)

Mogućnost rješavanja ovih problema data je kroz predviđene mjere zaštite okoliša u ovom Programu.

Problemi nastali usljed nedostatka podataka mogu se razvrstati prema prioritetu za Županiju:

1. *VODA*
2. *TLO*
3. *INSPEKCIJA*
4. *OTPAD*
5. *ZAŠTIĆENI DIJELOVI PRIRODE*
6. *ZRAK*
7. *BUKA*

3.3. PROBLEMI ZBOG NEDOSTATKA DOKUMENATA ZAŠTITE OKOLIŠA

Kako gradovi / općine (osim Kutine, Siska, Hrvatske Kostajnice) nemaju Programe zaštite okoliša, tako neki problemi koje bi jedinice lokalne samouprave mogle i trebale riješiti same, padaju na teret Županije ili se postavljaju kao pitanja od regionalnog značaja, a po svojoj naravi to nisu.

Ovakvi problemi neće biti detaljnije obrađeni u ovom Programu, već su za njihovo rješavanje obvezne jedinice lokalne samouprave, kako je to u mjerama za provedbu zaštite okoliša i navedeno.

3.4. PROBLEMI ZBOG NEDOSTATKA KADROVA

Ovaj je problem već prethodno obrađen.

3.5.PROBLEMI KOMUNIKACIJE (odnosa) S JAVNOŠĆU

Problemi komunikacije (odnosa) s javnošću ranije su obrađeni.

Analizom anketnih listova dolazi se do zaključka da najveći broj zaposlenih u državnim i lokalnim (regionalnim) jedinicama lokalne samouprave, kao i zaposleni u privrednim (gospodarskim) subjektima još uvijek do podataka o zaštiti okoliša dolaze uglavnom iz Narodnih novina.

Budući da se županijski i lokalni dokumenti zaštite okoliša ne objavljuju u ovom glasilu, normalno je da su ljudi slabije upoznati s navedenim dokumentima.

Većina stanovnika Županije ipak najčešće doznaje o novostima putem radio postaja (lokalnih), te se u programu razrađuje mogućnost ostvarenja trajne komunikacije (trajnog odnosa) s javnošću putem sredstava javnog informiranja, kao što su lokalne radio postaje i lokalne novine.

3.6. OSTALI PROBLEMI

Kako je prethodno navedeno pod ostale probleme ubrajaju se:

3.6.1.Financiranje zaštite okoliša: jedinice lokalne samouprave (gradovi/općine) izdvajaju često velika sredstva, koja se troše dijelom za zaštitu okoliša, no većim dijelom za rješavanje komunalnih problema kao što su odvodnja, kanalizacijske mreže, opskrba vodom, odvoz otpada, sanacija divljih odlagališta i sl.

Prema podacima dobivenim iz anketnih listova gradova / općina tijekom četiri godine izdvojeno je za zaštitu okoliša ukupno 16 409 027 kn (u 12 jedinica lokalne samouprave, tj. drugi nisu dostavili podatke), no ova sredstva su potrošena isključivo za komunalnu djelatnost, osim 1 580 000 kn (Grad Sisak) koji su izdvojeni za praćenje kakvoće okoliša i dokumente zaštite okoliša.

U županiji je planirano (od 1999- 2002. godine) ukupno : 350 000 kn za potrebe zaštite okoliša i to po godinama:

- ❑ 1999. godine planirano je 50 000 kn , potrošeno 49 898 kn
- ❑ 2000. godine planirano je 100 000 kn (nije utrošeno)
- ❑ 2001. godine planirano je 100 000 kn (nije utrošeno)
- ❑ 2002. godine planirano je 100 000 kn (utrošeno je 54 900 kn)
- ❑ 2003. godine planirano je 150 000 kn (do sada je utrošeno 37 800).

Utrošen je manji dio planiranih sredstava, budući da je potrebne dokumente zaštite okoliša uglavnom izrađivao Županijski zavod za prostorno uređenje, a eko nezgode su sanirane na račun počinitelja, tako da Županija nije morala trošiti sredstava koja su bila namijenjena u ove svrhe.

3.6.2.Nedovoljna informiranost i povezanost između:

- tvrtki i jedinica lokalne samouprave,
- ministarstva, tvrtki i jedinica lokalne samouprave
- jedinica lokalne samouprave i županije.

Problem nedovoljne informiranosti je stvar svakog pojedinca odnosno subjekta koji mora «poraditi na uspostavljanju kontakta» s ostalim sudionicima u zaštiti okoliša, kao i na svojoj osobnoj informiranosti.

Problem povezanosti između jedinica lokalne samouprave i županije, te županije i ministarstva je moguće riješiti kroz mjere, što je i učinjeno u ovom Programu.

3.6.3 .Poistovjećivanje različitih dokumenata s dokumentima zaštite okoliša.

Najčešći problem poistovjećivanja različitih dokumenata koji obrađuju prostor jedinica lokalne samouprave se pojavljuje pri izradi Izvješća o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru. Ovi dokumenti se izrađuje temeljem čl. 11. Zakona o prostornom uređenju («Narodne novine» broj 30/94; 68/98; 61/00, 32/02) svake dvije godine i raščlanjuju prostor gradova / općina sa stajališta prostornog uređenje, odnosno obrađuju

potrebu izrade novih prostornih planova, izmjena i dopuna prostornih planova, rješavaju pitanja sukoba u prostoru nastalih planiranjem različitih zahvata na istom prostoru i sl.

U ovim dokumentima se obrađuje i zaštita okoliša, ali samo u cilju provedbe u prostorno planskim dokumentima, a ne i potreba razvoja i unapređenja zaštite okoliša i izrade razvojnih programa koji će pridonijeti poboljšanju stanja okoliša i zaštićenih dijelova prirode. Zbog nedovoljnog poznavanja zakona, brojne jedinice lokalne samouprave navedene dokumente dostavljaju Županijskom zavodu za prostorno uređenje, kao i Uredu državne uprave, kao dokumente zaštite okoliša.

Iščitavanjem navedenih dokumentata i uspoređujući iste sa odrednicama Zakona o zaštiti okoliša (i ostalih Zakona koji se tiču zaštite okoliša, npr. Zakona o otpadu, Zakona o zaštiti prirode i sl.) može se zaključiti da navedeni dokumenti ne mogu zamijeniti dokumente zaštite okoliša, te da je iste potrebno izraditi.

Ovim problemom se Program ne bavi, budući je Zakonom određeno tko je nadležan i obavezan na izradu pojedinih dokumenata zaštite okoliša.

3.6.4. Problemi koji proizlaze iz dokumenata prostornog uređenja Republike Hrvatske (Strategije i Programa prostorno guređenja Republike Hrvatske)

Ovi problemi su sagledani kroz prostorno planske dokumente i to kroz Izvješće o stanju u prostoru.

U ovom programu navodimo samo bitne probleme koji su uočeni, a vezani su uz zaštitu okoliša, pa tako:

- planirana lokacija za istražne radove za odlagalište nisko i srednje radioaktivnog otpada na Trgovskoj gori
- planirana brza željeznička pruga kroz Park prirode Lonjsko polje
- planirana hidrocentrala na Kupi, te u isto vrijeme planirano proglašenje zaštićenog krajolika – rijeke Kupe i dr...

3.6.5. Pod ostale probleme možemo ubrojiti i određene zahvate u prostoru koji, «uzimajući ih zbirno, a ne svaki za sebe, također znatno utječu na okoliš Županije.

Jedan od takvih problema je otvaranje velikog broja eksploatacijskih polje (uglavnom kamenoloma) na prostoru Županije. Ovi zahvati pojedinačno nemaju velik utjecaj na okoliš, no uzme li se u obzir njihov broj u Županiji, tada se može zaključiti da je potrebna kontrola otvaranja novih kamenoloma, te također određenje % (postotka) površine Županije koji može biti obuhvaćen kamenolomima.

Također se u ovaj problem može ubrojiti i razvoj industrije (otvaranje novih pogona, proširenje starih postrojenja) na razmjerno malom prostoru (gradova Siska i Kutine). Ovim problemom će se morati pozabaviti gradovi / općine na čijem području dolazi do koncentracije istih.

Isti problem se javlja s benzinskim postajama, za koje (obzirom na kapacitet) nije propisana obveza izrade Studije utjecaja na okoliš, a o čijem broju u Županiji također ne postoji podatak. Benzinske postaje kao objekti nisu u normalnom radu problem po okoliš, no u slučaju akcidenata, požara i sl. mogu prouzročiti velike štete po okoliš, posebno ako je više ovakvih objekata locirano na malom prostoru.

Među ostale probleme može se izdvojiti i ilegalno šljunčarenje na gotovo svim vodotocima u Županiji.

Ovim problemima trebala bi se pozabaviti Županija, ali i gradovi / općine svako na svom području.

Kao rezultat svega prethodno navedenog, dakle ocjene stanja okoliša, analize anketnih listova i razvrstavanja problema u skupine, bilo je potrebno napraviti procjenu prioriteta problema u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije.

Razvrstavanje problema po prioritetu provedeno je temeljem osnova navedenih u tablici. (Navedeno u tablici su ujedno i osnovna mjerila za određivanje prioriteta utvrđena u Strategiji i Nacionalnom plan djelovanja za okoliš RH – NPDO)

Rangiranje je provedeno postupkom bodovanja, a problemi su prioritizirani prema težini i značaju i nose oznake P₁- P₈.

Tablica - Mjerila za određivanje prioriteta dana Strategijom i NPDO

MJERILO	VAŽNOST
1.Utjecaj na zdravlje	U svim ovakvim programima to je ključno mjerilo za određivanje prioriteta. Međunarodna zajednica prvenstveno podupire ovakve programe
2.Utjecaj na ekosisteme	Drugo temeljno najvažnije mjerilo pri određivanju prioriteta koje potiče međunarodna zajednica
3.Održivost	Za omogućavanje održivoga razvoja; npr. "ekološki" primjerene proizvodnje hrane; "ekološkog" turizma; obnovljivih energetski izvora; zaštitu pojedinih vrsta i ekosustava
4.Socio-ekon. i ekološka korist	Važnost za ukupan gospodarski razvoj i stvaranje boljih uvjeta života
5."bankability"	Financijska i tehnička provodivost projekta; realnost
6.Stupanj pripremljenosti projekta	Stupanj pripremljenosti projektne dokumentacije: lokacijska i građevna dozvola, potpora već pripremljenim projektima
7.Troškovna djelotvornost	Analiza koristi i troškova; procjena rizika
8.Ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza	Obveze koje proizlaze iz međunarodnih obveza RH; npr. iz konvencija i ugovora, a za koje se mogu dobiti poticajna sredstva
9.Zainteresiranost društvene zajednice i pojedinih skupina	Stupanj važnosti; interes države / regije / grada; interes privatnog kapitala; interes pojedine skupine
10.Pristup u EU-u	Ispunjavanje obveza koje RH mora prioritetno ispuniti u procesu pridruživanja EU-u, npr. obveza iz tzv. <i>Bijele knjige</i> ; odrediti one dijelove koji će biti relevantni za Županiju
11.Interes donatorskih institucija / vlade / županije / jedinica lokalne samouprave	Stupanj zainteresiranosti onih koji žele financijski poduprijeti projekte: npr. zaštitu pojedinih vrsta ili ekosustava, prekogranična onečišćenja

Prema provedenoj ocjeni na osnovi gore navedena prva četiri elementa (1-4), te zastupljenošću pojedinog problema u Županiji koja je dobivena prema formuli:

$$X (\% \text{ zastupljenosti}) = \frac{\text{broj općina / gradova u kojima je problem izražen}}{\text{ukupan broj gradova/općina}}$$

glavni problemi vezani uz okoliš u Županiji imaju slijedeći prioritetni red:

X	
P ₁	ODLAGALIŠTA OTPADA (KOMUNALNOG I TEHNOLOŠKOG)
P ₂	ONEČIŠĆENJE VODA INDUSTRIJSKOM I KOMUNALNOM OTPADNOM VODOM
P ₃	ONEČIŠĆENJE ZRAKA U GRADOVIMA KUTINA I SISAK
P ₄	OPSKRBA PITKOM VODOM
P ₅	PROBLEMI TLA
P ₆	DOKUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA
P ₇	ZAŠTITA PRIRODNE BAŠTINE I BIORAZNOLIKOSTI
P ₈	INFORMIRANJE I SUDJELOVANJE JAVNOSTI U ZAŠTITI OKOLIŠA
P ₉	PROBLEM BUKE

Prema ovom prioritetu određeni su i prioritetni ciljevi Županije, te mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja po pojedinim područjima, kao i budući program zaštite okoliša. Budući da postoje određene teškoće (financije i kadrovske osposobljenosti) pri određivanju rokova uzeti su u obzir i ovi elementi.

4. CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA ŽUPANIJE

Osnovni cilj zaštite okoliša je svakako zaštita zdravlja stanovništva, koja se provodi kroz sve aktivnosti u zaštiti okoliša.

Ciljevi zaštite okoliša proizašli su iz analize svega prethodno navedenog, a mogu se podijeliti na:

- opće ciljeve
- prioritetne ciljeve.

Opći ciljevi zaštite okoliša su određeni Strategijom zaštite okoliša, Lokalnom Agendom 21, zakonima i ostalim dokumentima zaštite okoliša, a odnose se na:

- *održivi razvoj* («To jest razvoj koji udovoljava potrebama današnjice, ne dovodeći u pitanje mogućnost budućih naraštaja za zadovolje svoje potrebe.» cit. iz Lokalne Agenda 21)

- *gospodarenje okolišem* koje obuhvaća nekoliko segmenata kao što su:

- o sprječavanje,
- o predviđanje,
- o uklanjanje onečišćenja
- o plaćanje za onečišćenje (onečišćivač plaća)
- o i suradnja pri provođenju zaštite okoliša

- *odlučivanje i sudjelovanje u provedbi zaštite okoliša* (svi subjekti prisutni na nekom prostoru, ravnopravno, demokratski sudjeluju u odlučivanju o okolišu, kao i u provedbi zaštite okoliša)

Za svaki pojedini medij (dakle zrak, vodu, tlo, otpad, biljni i životinjski svijet) mogu se odrediti opći ciljevi, pa tako:

Ciljevi zaštite voda su:

- sačuvati površinske i pozemne vode koje su još čiste;
- zaustaviti trend pogoršanja kakvoće voda;
- sanirati i ukloniti izvore onečišćenja na postojećim i planiranim izvorištima vode te odrediti sanitarne zone zaštite za izvorišta;
- sanirati postojeće izvore zagađenja na svim vodama i osigurati zakonom propisanu kategoriju voda;
- uspostaviti sustav praćenja i nadzora stanja i kakvoće voda;
- izraditi katastar zaštite voda;
- izraditi planove za zaštitu lokalnih voda...

Ciljevi zaštite zraka su:

- očuvati zrak čistim (dakle I kategorije)
- poboljšati kakvoću zraka na prostorima gdje je ista lošija od I kategorije
- smanjiti sve vrste emisija u zrak izborom boljih i modernijih tehnologija
- uvesti sustav trajnog praćenja kakvoće zraka...

Ciljevi zaštite tla su:

- spriječiti onečišćenje tla štetnim tvarima;
- trajno pratiti (monitoring) stanje i kakvoću tla;
- racionalno koristiti tlo, kao ograničeno obnovljiv resurs;
- ne obavljati prenamjenu kvalitetnog poljoprivrednog tla u druge svrhe;
- tlo nepogodno za poljoprivredu i šumarstvo koristiti za izgradnju objekata gospodarske (industrijske) namjene;
- kod izgradnje infrastrukture, trasu postavljati na principu najmanjeg negativnog utjecaja na tlo, a ne na principu «najjeftinijeg (najkraćeg) zahvata»...

Ciljevi gospodarenja otpadom su:

- izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada;
- iskorištavanje vrijednih osobina otpada;
- odlaganje ostatnog (neiskoristivog) dijela otpada na za to predviđene i uređene građevine;
- sanacija i uklanjanje odlagališta koja ne zadovoljavaju zakonom propisane uvjete;
- trajni nadzor i praćenje postupanja s otpadom, te uvođenje informacijskog sustava...

Ciljevi zaštite prirodne baštine (biljnih i životinjskih vrsta), krajobraznih vrijednosti i bioraznolikosti:

- provesti inventarizaciju dijelova biološke i krajobrazne raznolikosti i biljnog i životinjskog svijeta
- kartirati rasprostranjenost biološke i krajobrazne raznolikosti i biljnog i životinjskog svijeta

- procijeniti stanje ugroženosti
- izraditi akcijske planove zaštite ugroženih dijelova biološke i krajobrazne raznolikosti i biljnog i životinjskog svijeta
- provesti akcijske planove za zaštitu posebno močvara, voda, šuma, travnjaka i pašnjaka te oranica;
- zaštititi i kartirati staništa rijetkih i ugroženih vrsta;
- zaštititi rijetke i ugrožene vrste (biljne i životinjske);
- pratiti promjene nastale tijekom vremena i mjeriti učinke provedenih akcijskih planova
- uvesti informacijski sustav praćenja promjena,...

Ovi opći ciljevi zaštite okoliša ujedno su i opći ciljevi zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije.

Prioritetni ciljevi Županije određeni su temeljem spoznaje da se radi o jedinici regionalne samouprave koja ima posebne potrebe, probleme i načine / mogućnosti rješavanja istih.

Uzme li se u obzir da je za život ljudi potrebno nešto više od «čistog zraka, vode i tla», dakle da se moramo pomiriti s činjenicom da je industrija neophodna za naš opstanak, odredili smo osnovni cilj: «Razviti gospodarstvo, na način održanja okoliša čistim, odnosno unaprijediti kvalitetu okoliša u segmentima u kojima se pokazalo da je ljudskim djelovanjem oštećena.»

Prioritetni ciljevi proizašli iz Izvješća o stanju okoliša županije, te anketnih lista, su:

- rješavanje problema otpada (tehnološkog, komunalnog)- P₁
- rješavanje problema voda - P₂ i P₄
- rješavanje problema kakvoće zraka – P₃
- rješavanje problema tla – P₅
- rješavanje problema dokumenata zaštite okoliša – P₆
- rješavanje problema zaštićene prirodne baštine i bioraznolikosti – P₇
- rješavanje problema informiranja javnosti o okolišu i dokumentima zaštite okoliša – P₈
- edukacija stanovništva – P₈
- rješavanje problema buke – P₉

P₁ - OTPAD

- riješiti problem odlaganja komunalnog otpada - sanirati postojeća i/ili izgraditi nova odlagališta, u skladu s propisima
- riješiti problem divljih odlagališta
- riješiti problem odlaganja neopasnog tehnološkog otpada

P₂ i P₄ - VODA

Vodoopskrba

- izgraditi sustav vodoopskrbe za sva naselja u Županiji

Odvodnja

- izgraditi potpuni sustav odvodnje u svim naseljima Županije
- izgraditi uređaje za pročišćavanje otpadnih voda

Površinski vodotoci

- poboljšati kvalitetu površinskih vodotoka (vezano uz izgradnju sustava za pročišćavanje otpadnih voda)

P₃ - ZRAK

- uspostaviti sustav mjerenja kvalitete zraka u cijeloj Županiji (uključivši mjerenja furana i dioksina)
- pribaviti podatke o emisijama u zrak od svih obveznika KEO-a
- eliminirati problem povremenih značajnih onečišćenja zraka u Sisku (H₂S) i Kutini (NH₃)

P₅ - TLO

- uspostaviti sustav mjerenja kvalitete tla na cijelom području Županije
- razminirati cijeli prostor Županije

P₇ - BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET (bioraznolikost, zaštićeni dijelovi prirode i krajobraz)

- osnovati ustanovu za skrb o zaštićenim dijelovima prirode
- provesti zaštitu postojećih i planovima predviđenih zaštićenih dijelova prirode u županijskoj nadležnosti

P₉ – BUKA (izmjeriti razinu buke i izraditi kartu buke Županije)

5. UVJETI, SMJERNICE, MJERE ZA OČUVANJE I UNAPREĐENJE ZAŠTITE I STANJA OKOLIŠA

(mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja okoliša)

Kako se radi o Programu zaštite okoliša Županije, ove mjere i smjernice se odnose na okoliš u cjelini, te na prioritetne mjere zaštite po sastavnim dijelovima, kao i subjekte odgovorne za provođenje mjera, rokove koji se odnose na trajanje određene mjere ili na vremenski rok potreban za izradu pojedine studije/programa/plana i sl.; moguće izvore financiranja, te na procjenu troškova (ako je istu moguće dati prije donošenja nekih drugih dokumenata; ili ako se ne radi o predviđenoj mjeri za grad/općinu, kada će procjenu troškova dati grad/općina).

Uvjeti, smjernice i mjere za očuvanje (predviđanje, sprječavanje, ograničavanje onečišćenja okoliša), unapređenje i zaštitu okoliša:

P₁ – Smjernice i mjere za postupanje s otpadom obuhvaćaju:

- o izbjegavanje i smanjenje nastanka otpada;
- o iskorištavanje vrijednih osobina otpada uvođenjem sustava odvojenog sakupljanja otpada;
- o planiranje i gradnja objekata koji kao sirovinu koriste otpad (reciklažnih postrojenja);
- o odlaganje ostatnog (neiskoristivog) dijela otpada na za to predviđene i uređene građevine;
- o sanacija i uklanjanje odlagališta koja ne zadovoljavaju zakonom propisane uvjete;
- o trajni nadzor i praćenje postupanja s otpadom, te uvođenje informacijskog sustava.

Kako bi se stanovništvu i jedinicama lokalne samouprave na čijem se području (odnosno u čijoj se blizini) nalaze građevine za postupanje s otpadom, pružila mogućnost naknade i financijski ih se stimuliralo, temeljem Zakona o otpadu («Narodne novine» broj 34/95, čl. 48), Županija je donijela Odluku o visini naknade za vlasnike nekretnina u blizini građevina namijenjenih za postupanje s otpadom i jedinice lokalne samouprave na čijem se području ovakvi objekti nalaze («Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije» broj 1/99 i 15/99)

Jedinice lokalne samouprave su temeljem ove odluke i Zakona dobile mogućnost same odrediti visinu naknade koju im uplaćuje u proračun druga jedinica lokalne samouprave, koja nema građevinu za odlaganje i obradu otpada na svom području, već za to koristi prostor druge općine / grada (tzv. «renta za okoliš»). Ovu mogućnost niti jedna jedinica lokalne samouprave do sada nije iskoristila.

P₂ i P₄ – Temeljem članka 1. Zakona o vodama («Narodne novine» broj 107/95) donesen je Državni plan za zaštitu voda (NN 8/99). Ovaj plan propisuje mjere za zaštitu voda koje obuhvaćaju:

- a) ciljeve mjera;
- b) administrativne mjere;
- c) mjere za očuvanje kakvoće voda;
- d) mjere za sprječavanje i smanjenje onečišćenja voda;
- e) provedbene mjere
- f) dinamiku provedbi mjera.

Pored navedenog Plan propisuje i obvezu izrade Županijskog plana za zaštitu voda koji pored ostalog propisuje:

- spriječavanje i/ili smanjenje onečišćenja voda,
- program ispitivanja kakvoće lokalnih voda,
- gradnju sustava javne odvodnje i uređaja za obradu otpadnih voda (dinamika izgradnje i dr.)

Mjere za sprječavanje i smanjenje onečišćenja voda odnose se na:

- o zabranu ili ograničenje izgradnje na područjima gdje bi izgrađeni objekti mogli utjecati na kakvoću podzemnih i površinskih voda
- o zabranu ili ograničenje ispuštanja opasnih tvari u vode,
- o planiranje, rekonstrukciju i izgradnju sustava odvodnje i pripadajućih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

- smanjenje opterećenja onečišćujućim tvarima u otpadnim vodama iz tehnoloških procesa industrijskih pogona
- zamjena postojećih tehnologija boljim i čistim tehnologijama
- uvođenje mjera zaštite u poljoprivredi (optimalnom gnojdbom i uz pravilnu primjenu mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu i tretiranje bilja)
- kontrolirano odlaganje otpada na uređena odlagališta (čime se smanjuje mogućnostu utjecaja istih na podzemne i površinske vode)
- sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta otpada koji imaju (utvrđeno) ili je za očekivati (nije utvrđeno mjerenjima ali iskustvo pokazuje) da imaju negativan utjecaj na podzemne ili površinske vode.
- izradu Županijskog plan za zaštitu lokalnih voda, kojim će se propisati program ispitivanja kakvoće lokalnih voda, kao i parametri koje je potrebno pratiti na određenom vodotoku, te dimaniku istog.

U Državnom planu za zaštitu voda dati su prioriteta u izgradnji sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ovisno o veličini naselja, odnosno broju ekvivalent stanovnika (ES) i osjetljivosti prijemnika (recipijenta) u koji se ispušta otpadna voda.

Na području Županije se preporuča:

- izgradnja sustava javne odvodnje iz kojih se otpadne vode ispuštaju u manje osjetljiva područja (vode III, IV i V ktg) za objekte veće od 15 000 ES do 2005. godine, a to su u Županiji:
 - Sisak – objekt 70 000 ES, recipijent Sava;
 - Kutina – 50 000 ES recipijent Ilova;
 - Petrinja – 70 000 ES, recipijent Kupa
- izgradnja sustava javne odvodnje iz kojih se otpadne vode ispuštaju u manje osjetljiva područja (vode III, IV i V ktg) za objekte između 2 000 i 15 000 ES do 2010.god. (ostali gradovi i općine u Županiji)
- izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ako je izgrađeno (odnosno završeno građenje) najmanje 70 % ukupnog kapaciteta sustava javne odvodnje (građenje «drugog stupnja» uređaja) preporuča se završiti do 2010. godine za objekte veće od 15 000 ES; (Sisak, Kutina i Petrinja), odnosno do 2025.god. za objekte od 2000 - 15000 ES (ostali gradovi i općine).

P₃ - Mjere za sprječavanje i smanjenje onečišćenja zraka predviđene su Zakonom o zaštiti zraka od zagađenja, člancima 30-38, pa tako u članku 19. stoji: « U slučaju kada postoji osnovana sumnja ili pritužba građana da je došlo do prekomjernog onečišćenja zraka moraju se izvršiti posebna mjerenja. Odluku o posebnim mjerenjima, njihovom sadržaju i načinu financiranja donosi poglavarstvo grada, općine»

Osnovna svrha zaštite zraka od zagađenja je očuvanje zdravlja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Uvjeti za djelotvornu zaštitu zraka osiguravaju se primjenom načela uravnoteženog razvoja, planiranje, te korištenje najboljih tehnoloških rješenja i znanstvenih spoznaja o zaštiti zraka.

Mjerenja kakvoće zraka u gradovima su pokazala da postoji onečišćenje iznad dozvoljenih granica u dva grada i to gradovima Kutina i Sisak, dok ostale jedinice lokalne samouprave nemaju izražen ovaj problem, odnosno nemaju izvedena mjerenja (osim Novske) (42% ukupnog stanovništva županije živi u Gradovima Sisak i Kutina)

Gradovi, Sisak i Kutina imaju Program zaštite okoliša (Sisak ima i Program praćenje kakvoće zraka) koji tretira ovaj problem i daje smjernice i mjere za očuvanje i unapređenje kakvoće zraka.

Temeljem Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak («Narodne novine» broj 140/97; 105/02) svi industrijski objekti čija emisija onečišćujućih tvari u zrak prekoračuje granične vrijednosti (GVE) moraju do 2005. godine uskladiti svoje emisije na način kako je opisano Uredbom.

Gospodarski subjekti koji nisu dostavili podatke o emisijama u zrak (za KEO) obvezni su:

- provesti mjerenja na svim stacionarnim izvorima
- dostaviti podatke u nadležni Ured

- u slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti, poduzeti mjere za smanjenje emisija do zakonom dozvoljenih graničnih vrijednosti.

U Sisačko-moslavačkoj županiji ne postoji niti jedan grad s više od 40 000 stanovnika, te zakonom nije predviđeno mjerenje emisija iz kolektivnih izvora.

Zakon o zaštiti zraka daje mogućnost predstavničkom tijelu Županije da odredi strože granične vrijednosti emisija, te druge mjere za zaštitu zraka.

Kako u Sisačko-moslavačkoj županiji nema podataka o kakvoći zraka velikog dijela Županije, kao niti izmjerenih podataka o kakvoći zraka u Parku prirode Lonjsko polje, predviđa se izrada Program praćenja kakvoće zraka Županije (područne mreže), koja će obuhvatiti i mjerenje emisije, na prostorima gdje se to odredi. Ovaj program će sadržati mjerna mjesta na kojima će se pratiti kakvoća zraka, parametre i učestalost mjerenja, izvore financiranja, te ostale mjere i smjernice.

P₅ – Mjere za sprječavanje i smanjenje onečišćenja tla su:

- o održati čista tla, čistima
- o sanirati ugrožena tla
- o obvezati na ugradbu načela zaštite tla sektorske programe (poljoprivredu, rudarstvo, industriju, promet)
- o poticati povećanje udjela organskih tvari u tlu
- o smanjiti uporabu poljoprivrednih tala u druge svrhe (zaraštanje, gradnja i sl.)
- o uspostaviti sustav monitoringa tla (posebno poljoprivrednog)
- o educirati stanovništvo o pravilnoj uporabi sredstava za zaštitu bilja i umjetnih gnojiva, te ih upoznati s proizvodnjom i značenjem eko-hrane (hrane koja nije tretirana)

P₆ – Dokumente zaštite okoliša propisane zakonima (Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o zaštiti zraka, Zakon o otpadu, i dr.) obvezne su izraditi i donijeti sve jedinice lokalne samouprave.

Iste su dužne osigurati uvjete za:

- o provođenje programa zaštite okoliša
- o pripremu i sanaciju kada je to njihova obaveza,
- o osigurati praćenje stanja okoliša (kada je to njihova obaveza ili ako to traže građani s područja njihove jedinice lokalne samouprave),
- o izraditi Planove intervencija (u skladu s APELL procesom) za svoje područje kao i osigurati uvjete za provođenje istoga
- o osigurati sredstva za zaštitu okoliša
- o osigurati javnosti mogućnost sudjelovanja u odlučivanju o okolišu
- o donijeti Programe gospodarenja otpadom u kojima će utvrditi mjere za postupanje s otpadom (komunalnim)
- o poduzeti sve ostale mjere za očuvanje i zaštitu okoliša.

P₇ – Mjere i smjernice zaštite prirodne baštine (biljnih i životinjskih vrsta), krajobraznih vrijednosti i bioraznolikosti date su kroz ciljeve kako slijedi:

- o osnovati javnu ustanovu za zaštitu zaštićenih dijelova prirode u Županiji
- o provesti inventarizaciju zaštićenih dijelova prirode u Županiji
- o provesti inventarizaciju dijelova biološke i krajobrazne raznolikosti,
- o kartirati i zaštititi rasprostranjenost biološke i krajobrazne raznolikosti, biljnog i životinjskog svijeta staništa rijetkih i ugroženih vrsta, kao i rijetke i ugrožene vrste;
- o procijeniti stanje ugroženosti
- o izraditi akcijske planove zaštite ugroženih dijelova biološke i krajobrazne raznolikosti i biljnog i životinjskog svijeta
- o provesti akcijske planove za zaštitu, posebno močvara, voda, šuma, travnjaka i pašnjaka te oranica;
- o pratiti promjene nastale tijekom vremena i mjeriti učinke provedenih akcijskih planova
- o uvesti informacijski sustav praćenja promjena,...

P₈ – Mjere i smjernice koje proizlaze iz obveza informiranja javnosti o okolišu odnose se na:

- o osnivanje povjerenstva za suradnju i praćenje dokumenata zaštite okoliša na razini Županije, gradova / općina
- o izradu Programa informiranja javnosti o zaštiti okoliša putem javnih medija
- o organiziranje i edukaciju stanovništva o okolišu

- informiranju javnosti o svim planiranim zahvatima u prostoru
- informiranju javnosti o svim dokumentima koji se donose na razini Države, Županije a čija primjena, odnosno čije odrednice, mogu imati utjecaja na okoliš, život i rad stanovnika
- omogućavanje stanovništvu da samo odlučuje o razvojnim programima i mjerama za zaštitu okoliša

P₉ – Mjere i smjernice zaštite od buke:

- obaviti mjerenja i izraditi kartu buke Sisačko-moslavačke županije

Mjere i smjernice su također prikazane u tablicama pod brojem 5 – 11, u kojima je navedeno koje su prioritetne mjere i smjernice za zaštitu okoliša (otpada, vode, zraka, tla prirode, te informiranju javnosti) a koje bi bilo potrebno provesti kako bi se unaprijedio okoliš i životni prostor čovjeka kao jedinke i sastavnog dijela okoliša.

Mjere i smjernice se odnose kako na županiju, tako i na gradove/općine, koji većinom (izuzimajući Sisak, Kutinu, Hrvatsku Kostajnicu) nemaju svoje Programa zaštite okoliša.

Tablica br. 5. (P₁) – Mjere i smjernice za rješavanje problema otpada (komunalnog i tehnološkog)

	Mjere za rješavanje problema	Razina djelovanja	Nositelj	Rok*	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M ₁	Analiza i ocjena nastalog otpada (komunalnog i tehnološkog po vrstama i količinama), kao dijela Programa gospodarenja otpadom Županije ali i gradova i općina	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	KR	ŽP, GP, OP	- (pod M ₂) procjena gradova/ općina
M ₂	Izrada Programa gospodarenja otpadom Županije, gradova / općina	G, O	GU, OU	KR	GP, OP	150 000 kn (Županija) procjenogradova/općina
M ₃	Organizirano postupanje s otpadom (komunalnim) koje obuhvaća: <ul style="list-style-type: none"> - odvojeno sakupljanje i odvoz komunalnog otpada - odvojeno sakupljanje i odvoz komunalno otpada iz industrije, obrta i ustavova - odvojeno sakupljanje glomaznog otpada iz domaćinstva - odvojeno sakupljanje i odvozu sekundarnih sirovina - predaja odvojeno sakupljenog otpada (sekundarnih sirovina) prerađivaču - obrada biorazgradivog otpada i plasiranje istoga - trajno odlaganje otpada koji se ne može na drugi način zbrinuti 	G, O	GU, OU	DR	GP, OP, G	procjena gradova/općina
M ₄	Otvaranje reciklažnih dvorišta (za komunalni otpad)	G, O	GU, OU	DR	GP, OP	procjena gradova/općina
M ₅	Procjena mogućnosti opstanka pojedinih odlagališta komunalnog otpada uz sanaciju i uređenje (Studije utjecaja na okoliš)	G, O	GU, OU	KR	GP, OP	procjena gradova/općina
M ₆	Sanacija i uređenje odlagališta komunalnog otpada, vezano uz M ₅	G, O	GU, OU	DR	GP, OP	procjena gradova/općina
M ₇	Sanacija i zatvaranje odlagališta komunalnog otpada (prioritet su odlagališta unutar i uz Park prirode Lonjsko polje, vezano uz M ₅)	G, O	GU, OU	DR	GP, OP	procjena gradova/općina
M ₈	Procjena mogućnosti i financijske opravdanosti izgradnje zajedničkog odlagališta komunalnog otpada za općine/gradove Županije – pri izradi Studije pod M ₁₀	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	KR	ŽP, GP, OP, GS, ostalo	-

M ₉	Izrada Studije odabira lokacije (lokacija) zajedničkog odlagališta komunalnog otpada	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	KR	ŽP, GP, OP, GS, ostalo	250.000 kn
M ₁₀	Istražni radovi (lokacija zajedničkog odlagališta komunalnog otpada)	Ž, G, O	ZU, GU, OU,	KR	ZP, GP, OP, GS, ostalo	500.000 kn
M ₁₁	Analiza i procjena vrsta i količina neopasnog tehnološkog otpada u Županiji (nastalih i očekivanih za daljnjih 20 godina) kao dijela Programa gospodarenja otpadom	Ž	ŽU	KR	ŽP, GS	pod M ₂
M ₁₂	Izrada projektno dokumentacije odlagališta neopasnog tehnološkog otpada za Županiju	Ž	ŽU	KR	ŽP, GS	500.000 kn
M ₁₃	Otvaranje odlagališta neopasnog tehnološkog otpada za Županiju	Ž	ŽU	DR	ŽP, GS	-
M ₁₄	Sanacija i zatvaranje odlagališta neopasnog tehnološkog otpada (fosfogipsa u Kutini)	Ž	ŽU, GS	DR	ŽP, GS	-
M ₁₅	Izrada programa praćenja utjecaja građevina za postupanje s opasnim otpadom u Županiji – kao dijela M ₁₅	Ž, G	ŽU, GU	KR	ŽP, GP, ostalo	pod M ₁₆
M ₁₆	Program praćenja utjecaja na zdravlje građana građevina za postupanje s opasnim otpadom	Ž, G	ŽU, GU,	KR	ŽP, GP, , ostalo	200.000 kn

Razina djelovanja: D = državna, Ž = županijska, G = gradska, O = općinska,
 Nositelji: ŽU = županijska uprava, OU = općinska uprava, GU = gradska uprava, HV = Hrvatske vode, ZZ = Zavod za javno zdravstvo, ON = onečišćivač;
 MZOPU- Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
 Mogući izvori financiranja: DP = državni proračun, GP = gradski proračun, ŽP = županijski proračun, OP = Općinski proračun, GS = gospodarski sektor, G = građani

Rok*: trajanje predviđene mjere/programa/ studije:

KR = kratkoročno (< 5 god.); smatra se da se program donosi za razdoblje od 5 ili manje godina ili se mjera provodi u roku od 5 i manje godina,
 DR = dugoročno (> 5 god.)

Tablica br. 6. (P₂ i P₄) – Mjere i smjernice za rješavanje problema voda

Mjere za rješavanje problema		Razina djelovanja	Nositelj	Rok	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M ₁	Izrada Plana za zaštitu lokalnih voda	Ž	ŽU	KR	HV, ŽP	20.000 kn
M ₂	Provedba Plana za zaštitu lokalnih voda	D, Ž	HV, ŽU	DR	HV, ŽP	
M ₃	Prioritet prema Državnom planu za zaštitu voda (NN br. 8/90) je izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda većih od 50.000 ES, od 2010. god.	D, Ž, G	HV, GU	DR	HV, ŽP, OP, GP	(procjena gradova)
M ₄	Rekonstrukcija i dogradnja uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda grada Kutina	Ž, G	HV, ŽU, GU	KR	HV, ŽP, GP	(procjena grada)
M ₅	Za manja naselja razmotriti mogućnost alternativnih sustava pročišćavanja, primjerice biljnog uređaja.	Ž, O	ŽU, OU	DR	HV, OP, GP	(procjena grada/ova/općina)
M ₆	U industriji osigurati pretretman otpadnih voda, i gdje je to god moguće graditi mješovite sustave pročišćavanja otpadnih voda.	Ž	ŽU	DR	GS	(procjena gospodarskih subjekata)
M ₇	Uspostaviti i unaprijediti sustav praćenja kakvoće vodotokova i podzemnih voda Županiji.	Ž	HV, ŽU, ZZ	DR	HV, ŽP	(procjena Županije nakon izrade Programa)
M ₈	Postupno priključiti što veći broj stanovnika na kanalizacijski sustav.	D	HV	DR	HV, ŽP, GP, OP	
M ₉	Osigurati priključak na javne vodovodne sustave s krajnjim ciljem opskrbljenosti stanovništva od 100 % u Županiji.	D, Ž	HV, ŽU	DR	DP, ŽP, GP, OP	
M ₁₀	Planirati nova područja vodocrpilišta.	D, Ž	HV, ŽU	DR	HV, ŽP	
M ₁₁	Trajno utvrđivati potencijalne izvore pitke vode i predlagati mjere sanitarne zaštite	D, Ž	HV, ŽU	DR	HV, ŽP	
M ₁₂	Gdje za to postoje indicije provjeriti provođenje mjera sanitarne zaštite vode izvorišta.	D, Ž	HV, ŽU	DR	HV, ŽP	
M ₁₃	Utvrđiti gubitke u vodovodnim sustavima i provesti mjere sanacije.	Ž	HV, ŽU	DR	HV, ŽP, GP, OP	
M ₁₄	Propisati postupke dobre poljoprivredne prakse i spriječiti onečišćenja voda od stočnih farmi.	D, Ž	HV, ŽU	KR	HV, ŽP	50.000

M _{1,5}	Poboljšati postojeće stanje na vodotocima i spriječiti negativni utjecaj planiranih novih zahvata.	D, Ž	ŽU	DR	HV, ŽP	
M _{1,6}	Uspostaviti monitoring školskih bunara (program)	Ž	ŽU, ZZ	DR	HV, ŽP	100.000 (godišnje)
M _{1,7}	Veću pozornost posvetiti zaštiti vodnih ekosustava: vodnog krajolika, šireg vegetacijskog pojasa uz rijeke i potoke i preispitati nužnost novih regulacija i hidrotehničkih zahvata u tom pojasu.	D, Ž	ŽU	DR	HV, ŽP	-
M _{1,8}	Uspostaviti sustav zaštite vlažnih staništa i izraditi Akcijski plan	D, Ž	MZOPU, ŽU	DR	MZOPU, ŽU, OP, GP	-
M _{1,9}	Unaprijediti mjere zaštite od bujičnih voda.	Ž	HV, ŽU	KR	HV, ŽP	-
M _{2,0}	Stimulirati mjere racionalnog korištenja vode; organizirati tečajeve vezane uz korištenje voda.	Ž	MZOPU, ŽU	DR	ŽP, OP, GP, GS	10.000
M _{2,1}	Ocijeniti energetske potencijale termalnih voda Županije (program ili studija)	Ž	ŽU	DR	ŽP	-

Razina djelovanja: D = državna, Ž = županijska, G = gradska, O = općinska,

Nositelji: ŽU = županijska uprava, OU = općinska uprava, GU = gradska uprava, HV = Hrvatske vode, ZZ = Zavod za javno zdravstvo, ON = onečišćivač; MZOPU- Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja

Mogući izvori financiranja: DP = državni proračun, ŽP = županijski proračun, GP = gradski proračun, OP = Općinski proračun, GS = gospodarski sektor, G = građani

Rok*: trajanje predviđene mjere/programa/ studije:

KR = kratkoročno (< 5 god.); smatra se da se program donosi za razdoblje od 5 ili manje godina ili se mjera provodi u roku od 5 i manje godina,

DR = dugoročno (> 5 god.)

Tablica br. 7. (P₃) - Mjere i smjernice za rješavanje problema zraka
Mjere za rješavanje problema

		Razina djelovanja	Nositelj	Rok	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M ₁	Mjeriti kakvoću zraka (parametre) u gradovima Sisak i Kutina, kako je to propisano u Programima zaštite okoliša ova dva grada	G	GU	DR	GP, GS	procjena gradova/općina
M ₂	Izraditi Program praćenja kakvoće zraka u Županiji koji će obuhvaćati: - mjerna mjesta i parametre koji će se mjeriti - učestalost mjerenja - mjerna mjesta za praćenje imisije	Ž	ŽU	DR	ŽP, GP, OP, ostalo	100.000 kn
M ₃	Izraditi Studiju zaštite zdravlja stanovništva obzirom na utjecaj emisija u zrak	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	KR	ŽP, GP, OP, ostalo	200.000 kn

Tablica br. 8. (P₅) - Mjere i smjernice za rješavanje problema tla
Mjere za rješavanje problema

		Razina djelovanja	Nositelj	Rok	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M ₁	Izrada Programa praćenja kakvoće tla	Ž	ŽU	DR	ŽP, GP, OP	100 000 kn
M ₂	Praćenje kakvoće tla	Ž	ŽU	DR	ŽP, GP, OP, ostalo	-

Razina djelovanja: D = državna, Ž = županijska, G = gradska, O = općinska,

Nositelji: ŽU = županijska uprava, OU = općinska uprava, GU = gradska uprava, HV = Hrvatske vode, ZZ = Zavod za javno zdravstvo, ON = onečišćivač;
 MZOPU- Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja

Mogući izvori financiranja: DP = državni proračun, ŽP = županijski proračun, GP = gradski proračun, OP = Općinski proračun, GS = gospodarski sektor, G = građani

Rok*: trajanje predviđene mjere/programa/ studije:

KR = kratkoročno (< 5 god.); smatra se da se program donosi za razdoblje od 5 ili manje godina ili se mjera provodi u roku od 5 i manje godina,
 DR = dugoročno (> 5 god.)

Tablica br. 9. (P₆) - Mjere i smjernice zaštite prirodne baštine i bioraznolikosti, te krajobraznih vrijednosti

Mjere za rješavanje problema		Razina djelovanja	Nositelj	Rok	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M ₁	Osnivanje i rad Javne ustanove za upravljenje zaštićenim dijelovima prirode u Županiji	Ž	ŽU	DR	ŽP	500 000 (godišnje)
M ₂	Inventarizacija zaštićenih dijelova prirode u Županiji	Ž	ŽU	DR	ŽP	200 000 kn
M ₃	Inventarizacija biološke i krajobrazne raznolikosti	D, Ž	ŽU, MZOPU	DR	DP, ŽP	200 000 kn
M ₄	Izrada akcijskog plana za zaštitu vlažnih staništa	D, Ž	ŽU, MZOPU	DR	DP, ŽP, GP, OP	-
M ₅	Izrada akcijskog plana za zaštitu šuma	D, Ž	ŽU, MZOPU	DR	DP, ŽP, GP, OP	-
M ₆	Izrada akcijskog plana za zaštitu travnjaka, pašnjaka i oranica	D, Ž	ŽU, MZOPU	DR	DP, ŽP, GP, OP	-
M ₇	Kartiranje zaštićenih vrsta i staništa	D	MZOPU, ŽU	DR	DP, ŽP	-
M ₈	Uvođenje informacijskog sustava za zaštićene dijelove prirode u Županiji	Ž	ŽU	DR	ŽP	200 000 kn
M ₉	Suradnja s nevladinim udrugama pri zaštiti prirode	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	DR	ŽP, GP, OP, ostalo	-
M ₁₀	Izrada Programa praćenja prirode i promjena u prirodi nastalih zbog utjecaja pojedinih zahvata na okoliš	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	DR	ŽP, GP, OP, ostalo	-

Tablica br. 10. (P₇) – Mjere i smjernice za rješavanje problema informiranja javnosti

Mjere za rješavanje problema		Razina djelovanja	Nositelj	Rok	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M ₁	Izrada Programa informiranja javnosti	Ž	ŽU	DR	ŽP	-
M ₂	Izrada web stranice s podacima o okolišu Županije	Ž	ŽU	DR	ŽP	-
M ₃	Izrada Programa edukacije o zaštiti okoliša za škole, organiziranje tečajeva, seminara i sl., izdavanje letaka...	Ž	ŽU, GU, OU	DR	ŽP, GP, OP	procjena gradova/općina 10.000 kn (Županija)
M ₄	Osnivanje Stručnog povjerenstva (Foruma) za okoliš	Ž, G, O	ŽU, GU, OU	DR	ŽP, GP, OP	10 000 kn (godišnje)

Razina djelovanja: D = državna, Ž = županijska, G = gradska, O = općinska,

Nositelji: ŽU = županijska uprava, OU = općinska uprava, GU = gradska uprava, HV = Hrvatske vode, ZZ = Zavod za javno zdravstvo, ON = onečišćivač; MZOPU- Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja

Mogući izvori financiranja: DP = državni proračun, ŽP = županijski proračun, GP = gradski proračun, OP = Općinski proračun, GS = gospodarski sektor,

G = građani Rok*: trajanje predviđene mjere/programa/ studije: KR = kratkoročno (< 5 god.); smatra se da se program donosi za razdoblje od 5 ili manje godina ili se mjera provodi u roku od 5 i manje godina, DR = dugoročno (> 5 god.)

Tablica br. 11. (P₉) - Mjere i smjernice za rješavanje problema buke

Mjere za rješavanje problema		Razina djelovanja	Nositelj	Rok	Mogući izvori financiranja	Potrebna sredstva / kn procjena
M₁	Obaviti mjerenja razine buke u Sisacko-moslavačkoj županiji	Ž	ŽU	DR	ŽP, GP, OP	50 000
M₂	Izrada karte buke Sisacko-moslavačke županije	Ž	ŽU	DR	ŽP	50 000 kn

Razina djelovanja: D = državna, Ž = županijska, G = gradska, O = općinska,

Nositelji: ŽU = županijska uprava, OU = općinska uprava, GU = gradska uprava, HV = Hrvatske vode, ZZ = Zavod za javno zdravstvo, ON = onečišćivač, MZOPU- Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja

Mogući izvori financiranja: DP = državni proračun, ŽP = županijski proračun, GP = gradski proračun, OP = Općinski proračun, GS = gospodarski sektor,

G = građani Rok*: trajanje predviđene mjere/programa/ studije: KR = kratkoročno (< 5 god.); smatra se da se program donosi za razdoblje od 5 ili manje godina ili se mjera provodi u roku od 5 i manje godina, DR = dugoročno (> 5 god.)

6. PROGRAM MJERA ZAŠTITE OKOLIŠA S ROKOVIMA, TROŠKOVIMA I SUBJEKTIMA ZADUŽENIM ZA PROVODENJE MJERA

Program mjera zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije prikazan je prema redosljedu prethodno iskazanih problema u zaštiti okoliša:

P₁ - Program mjera za postupanje s otpadom

- 1) Izraditi Program gospodarenja otpadom za Županiju
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2003-2004
Okvirni investicijski troškovi: 150.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun
- 2) Izraditi studiju opravdanosti izgradnje zajedničkog odlagališta komunalnog otpada za Županiju
Nositelj zahvata: Županija, gradovi i općine
Rok: 2004
Okvirni investicijski troškovi: 100 000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračuni gradova i općina, gospodarstvo, Fond za zaštitu okoliša
- 3) Izraditi Studiju izbora lokacije odlagališta neopasnog tehnološkog otpada za Županiju
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2004-2005
Okvirni investicijski troškovi: 250.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračun gradova/općina, gospodarstvo, Fond za zaštitu okoliša
- 4) Provesti istražne radove odabira lokacije odlagališta neopasnog tehnološkog otpada za Županiju
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2005
Okvirni investicijski troškovi: 500.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračun gradova/općina, gospodarstvo,, Fond za zaštitu okoliša
- 5) Izraditi projektnu dokumentaciju za odlagalište neopasnog tehnološkog otpada za Županiju
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2006.
Okvirni investicijski troškovi: 500.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračun gradova/općina, gospodarstvo; Fond za okoliš
- 6) Započeti izgradnju odlagališta neopasno tehnološkog otpada za Županiju
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2007.
Okvirni investicijski troškovi: 35.000.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračun gradova/općina, gospodarstvo, ostalo

- 7) Sanirati i zatvoriti odlagališta neopasnog tehnološkog otpada (fosfogipsa u Kutini i i ostalih privremenih odlagališta tehnološkog otpada nakon izgradnje odlagališta neopasnog tehnološkog otpada za Županiju)
Nositelj zahvata: gospodarstvo, Županija
Rok: -
Okvirni investicijski troškovi: (biti će procijenjeni po izgradnji Županijskog odlagališta neopasnog tehnološkog otpada)
Izvor financiranja: gospodarstvo

P 2 i P 4 – Program mjera za rješavanje problema voda

- 1) Izraditi Plan za zaštitu lokalnih voda
Nositelj zahvata: Hrvatske vode, Županija
Rok: 2003.-2004.
Okvirni investicijski troškovi: 20.000,00 kn
Izvor financiranja: Hrvatske vode, županijski proračun
- 2) Provedba Plana za zaštitu lokalnih voda
Nositelj zahvata: Županija,
Rok: od 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: 250.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun
- 3) Započeti izgradnju sustava za pročišćavanje otpadnih voda naselja, koja imaju biološko opterećenje veće od 50.000 ES - prioritet prema Državnom planu za zaštitu voda («Narodne novine» broj 8/90)
Nositelj zahvata: Hrvatske vode, gradovi
Rok: prioritetno do 2015
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: Hrvatske vode, proračuni gradova, Ministarstvo javnih radova, Fond za zaštitu okoliša
- 4) Izraditi Studiju mogućnosti primjene biljnih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za manja naselja
Nositelj zahvata: Županija, Gradovi / Općine
Rok: 2005.
Okvirni investicijski troškovi: 50.000,00 kn
Izvor financiranja: proračuni gradova i općina, županijski proračun
- 5) Uspostaviti i unaprijediti sustav praćenja kakvoće vodotoka i podzemnih voda Županije
Nositelj zahvata: Hrvatske vode, Županija, Gradovi/Općine, Zavod za javno zdravstvo
Rok: 2005 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: (biti će procijenjeni nakon izrade programa)
Izvor financiranja: Hrvatske vode, županijski proračun,
- 6) Osigurati daljnji razvoj sustava javne vodoopskrbe u Županiji
Nositelj zahvata: Hrvatske vode, Gradovi/Općine
Rok: 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: (procjenjuju se u Idejnom rješenju)
Izvor financiranja: državni proračun, proračuni gradova i općina
- 7) Uvesti monitoring školskih bunara
Nositelj zahvata: Županija, Zavod za javno zdravstvo
Rok: 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: 100.000,00 kn
Izvor financiranja: Hrvatske vode, županijski proračun, proračun gradova i općina,

- 8) Unaprijediti mjere zaštite od štetnog djelovanja voda
Nositelj zahvata: Hrvatske vode, Gradovi/Općine, Županija
Rok: 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: Hrvatske vode, županijski proračun, proračun gradova /općina, ostalo
- 9) Stimulirati mjere racionalnog korištenja vode u gospodarstvu
(organizirati tečajeve vezane uz korištenje voda, izdavanje letaka i sl.)
Nositelj zahvata: Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, Županija, Gradovi/Općine
Rok: 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: 10.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračuni gradova i općina, gospodarstvo

P₃ - Program mjera za rješavanje problema zraka

- 1) Izraditi program postupnog proširenja područne mreže za praćenja kakvoće zraka na ostale gradove i općine u Županiji, kao i na kritična mjesta (npr. auto-cestu)
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2005 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: 100 000,00 kn (godišnje za praćenje)
Izvor financiranja: županijski proračun, proračuni gradova i općina, ostalo
- 2) Izraditi studiju zdravstveno stanja pučanstva Županije
(utjecaj emisija u zrak na zdravlje pučanstva posebno Siska i Kutine)
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2005 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: 200 000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, proračuni gradova Siska i Kutine, Fond za zaštitu okoliša
- 3) Provesti sanacijski program za smanjenje onečišćenja zraka sumporovodikom
Nositelj zahvata: Županija, Grad-Sisak, Inspekcija, INA Rarinerija nafte Sisak
Rok: 2004
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: Županijski proračun, proračun Grada Siska, ostalo
- 4) Osigurati djelotvoran nadzor emisija iz industrijskih postrojenja u zrak (naročito pogona za termičku obradu otpada sukladno Uredbi o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (potreba mjerenja dioksina i furana)
Nositelj zahvata: Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja (Inspekcija)
Rok: 2003. kontinuirano
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: državni proračun

P₅ – Program za rješavanje problema tla

- 1) Izraditi program praćenja kakvoće tla u Županiji
(odrediti mjerna mjesta i parametre koji će se mjeriti, učestalost mjerenja i sl.)
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2005 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: 100 000,00 kn (+ troškovi praćenja koji će biti procijenjeni u Programu)
Izvor financiranja: županijski proračun, proračuni gradova i općina, ostalo

P₆ – Program za rješavanje dokumenata zaštite okoliša

- 1) Pratiti izradu Programa zaštite okoliša gradova/općina; Izvješća o stanju okoliša gradova/općina; Plan intervencija u zaštiti okoliša gradova/općina; Program gospodarenja otpadom gradova/općina
Nositelj zahvata: Ministarstvo zaštite okoliša (inspekcija), Županija, gradovi / općine
Rok: 2003-2004
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: proračuni gradova i općina
- 2) Preispitati dokumente prostornog uređenja Republike Hrvatske vezano uz eventualni izbor lokacija nisko i srednje radioaktivnog otpada
Nositelj zahvata: Ministarstvo, Županija
Rok: 2004
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: proračun županije
- 3) Izraditi popis svih subjekata (ustanova, privrednih subjekata i dr. koji se bave zaštitom okoliša ili su potencijalni onečišćivači okoliša, s popisom djelatnika u službi zaštite okoliša, adresama i brojevima telefona)
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2004
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: proračun županije

P₇ – Program zaštite prirodne baštine i bioraznolikosti, te krajobraznih vrijednosti

- 1) Osnovati javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode u Županiji
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2004.
Okvirni investicijski troškovi: 500.000,00 kn godišnje
Izvor financiranja: županijski proračun
- 2) Inventarizirati zaštićene dijelove prirode u Županiji
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2007
Okvirni investicijski troškovi: 100.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun
- 3) Inventarizirati biološku i krajobraznu raznolikost
Nositelj zahvata: Županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
Rok: 2007.
Okvirni investicijski troškovi: 100.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, državni proračun
- 4) Izraditi akcijski plan za zaštitu vlažnih staništa
Nositelj zahvata: Županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
Rok: 2007.
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: državni proračun, županijski proračun, proračuni gradova i općina, ostalo
- 5) Izraditi akcijski plan za zaštitu šuma
Nositelj zahvata: Županija, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
Rok: 2007.
Okvirni investicijski troškovi: -

Izvor financiranja: državni proračun, županijski proračun, proračuni gradova i općina

- 6) Izraditi akcijski plan za zaštitu travnjaka, pašnjaka i oranica
Nositelj zahvata: Županija, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
Rok: 2007
Okvirni investicijski troškovi:
Izvor financiranja: državni proračun, županijski proračun, proračuni gradova i općina
- 7) Kartirati zaštićene vrste i staništa
Nositelj zahvata: Županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
Rok: 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: državni proračun, županijski proračun, ostalo (moguće donacije)
- 8) Uvesti informacijski sustav za zaštićene dijelove prirode u Županiji
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2010
Okvirni investicijski troškovi: 100.000,00 kn
Izvor financiranja: županijski proračun, Fond za zaštitu okoliša, ostalo (moguće donacije)

P₈ - Program za rješavanje problema informiranja javnosti

- 1) Izraditi program informiranja javnosti
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2004
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: županijski proračun
- 2) Izraditi web stranice s podacima o okolišu Županije
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2003 (u tijeku)
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: županijski proračun
- 3) Osnivanje stručnog povjerenstva (forum) za okoliš
Nositelj zahvata: Županija, gradovi i općine
Rok: 2004
Okvirni investicijski troškovi: 10.000,00 kn godišnje
Izvor financiranja: županijski proračun, proračuni gradova i općina
- 4) Ostvariti suradnju s nevladinim udrugama koje se bave zaštitom prirode
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2004 (kontinuirano)
Okvirni investicijski troškovi: -
Izvor financiranja: županijski proračun, Fond za zaštitu okoliša, ostalo (moguće donacije)

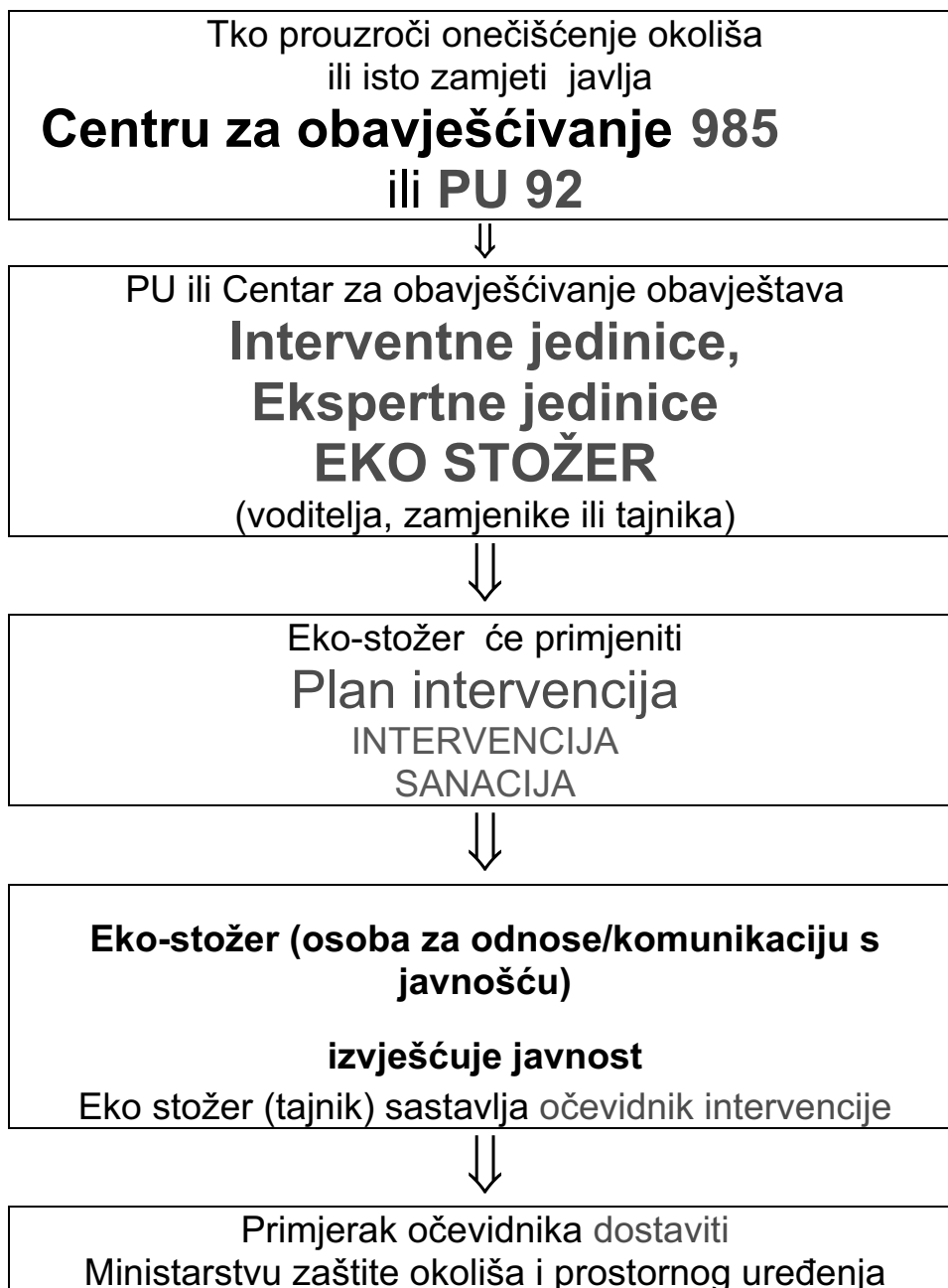
P₉ - Program za rješavanje problema buke

- 1) Obaviti mjerenja i izraditi kartu buke Sisačko-moslavačke županije
Nositelj zahvata: Županija
Rok: 2005
Okvirni investicijski troškovi: 100 000,00 kn
Izvor financiranja: proračun gradova/općina; proračun županije

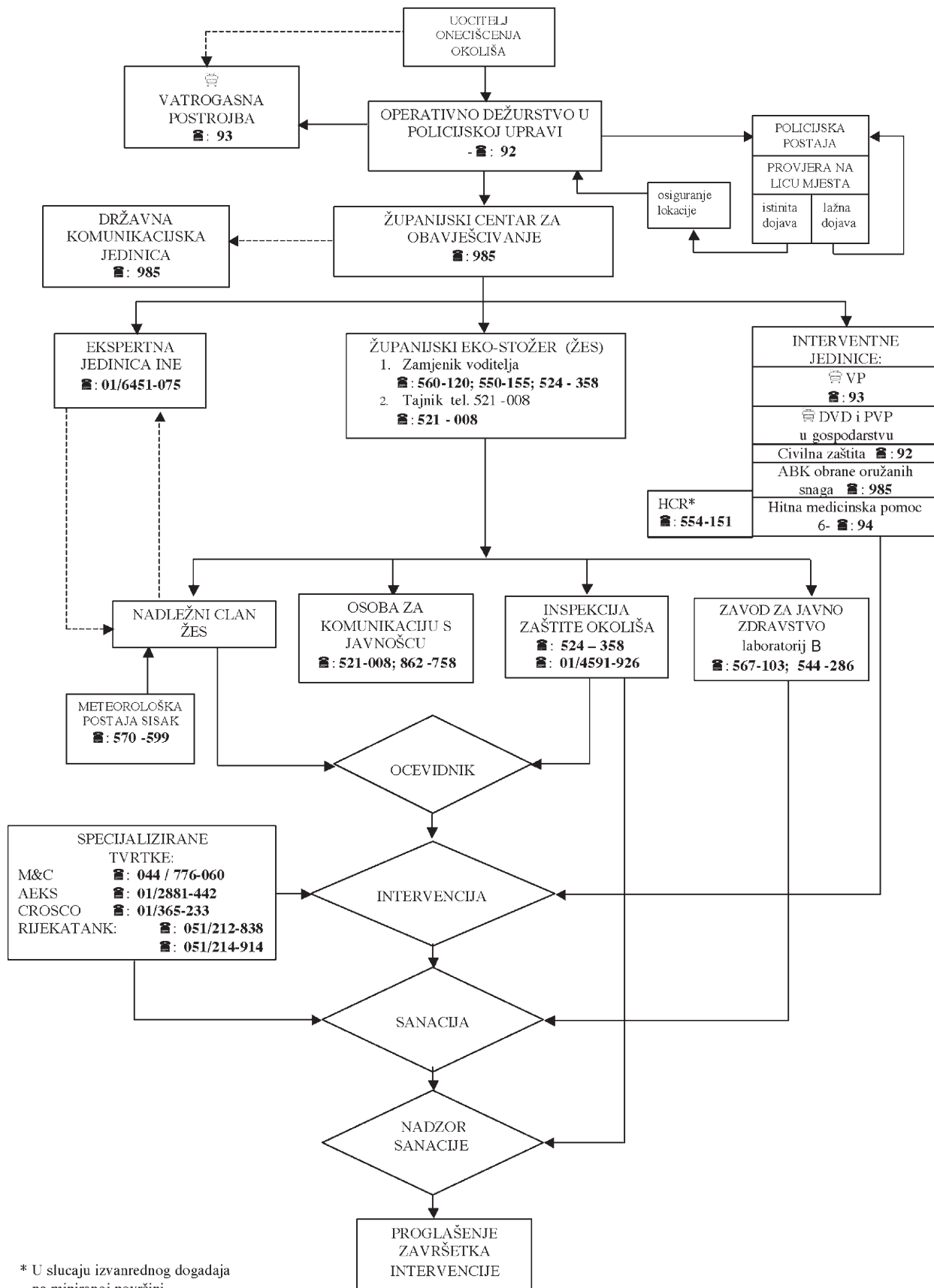
7. PLAN INTERVENCIJA U ZAŠTITI OKOLIŠA

Plan intervencija je sastavni dio Programa i prikazuje se kao zasebni elaborat. U ovom dijelu prikazani su samo postupci i mjere u slučaju izvanrednog događaja (shema 1 u kojoj su prikazani osnovni postupci i shema 2 sa razradom primjene Plana intervencija)

SHEMA 1.

HEMA DJELOVANJA U SLUCAJU IZVANREDNOG DOGAĐAJA NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI

* U slučaju izvanrednog događaja na miniranoj površini

8. IZVOR PODATAKA

- Zakoni i propisi (vidi pod 9.) iz područja zaštite okoliša Republike Hrvatske
- Upute za planiranje djelovanja u zaštiti okoliša – Lokalna Agenda 21
- Priručnik za izradu LEAP / NEAP u BiH (REC CO BiH)
- Utvrđivanje i procjena opasnosti u lokalnoj zajednici (UNEP IE / PAC – Program ujedinjenih naroda za okoliš industriju i okoliš –2)
- Izvješće o stanju u prostoru Županije i program mjera za unapređenje stanja u prostoru (2001. godina)
- Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
- Izvješća o stanju okoliša u gradu Sisku («Službeni glasnik SMŽ» 12/02)
- Program zaštite okoliša Grada Siska (lokalna AGENDA 21) («Službeni glasnik SMŽ» 6/03)
- Program gospodarenja otpadom u Gradu Sisku («Službeni glasnik SMŽ» br. 7/03)
- Izvješće o kakvoći zraka u gradu Sisku za 1998, 1999 i 2000. godinu
- Rješenje Inspektorata zaštite prirode Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja od 23. srpnja 2002. god.
- Iz časopisa OKOLIŠ - Istjecanje u okoliš u 1999. godini; Popis škola uključenih u projekt Europske eko-škole
- Hrvatske vode - dostava podataka od 13. lipnja 2002.
- podaci Inspekcije zaštite okoliša iz listopada 2002., te iz prosinca 2001. godine (popis tvrtki koje su dostavile planove intervencija)
- Podaci Zavoda za javno zdravstvo SMŽ; Služba za ekologiju i sanitarnu kemiju od veljače 2001. godine
- Podaci iz KEA (Katastra emisija u okoliš) – 2002. godina
- Izvješća o stanju odlagališta komunalnog otpada (srpanj 2001. godine)
- Divlja odlagališta na području SMŽ (prosina 2000. god.)
- Podataka o postupanju s otpadom u SMŽ (Odgovor na upit Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja - 25. rujna 2001)
- Članci iz Večernjeg lista ožujak 2001 (eko-nezgode);
- Podaci od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja - Uprave za opću politiku zaštite okoliša
- Podaci od od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja – Uprave za inspeksijske poslove, Zagreb (dopis od 19. veljače 2003.) i (27. veljače 2003)
- Izvješće o stanju okoliša RH (nacr)- internet stranice Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja
- Anketni listovi gradova/općina:
 - Grad Sisak (dopis od 9.4. 2003)
 - Općina Popovača (dopis od 28. 4. 2003)
 - Općina Lekenik (dopis od 9. 4. 2003)
 - Općina Maur (dopis od 9. 4. 2003)
 - Grad Novska (dopis od 1.4. 2003)
 - Grad Glina (dopis od 1.4. 2003)
 - Grad Petrinja (dopis od 9. 4. 2003)
 - Općina Lipovljani (dopis od 1.4. 2003)
 - Općina Gvozd (dopis od 1.4. 2003)
 - Općina Topusko (dopis od 1. 4. 2003)
 - Općina Donji Kukuruzari (dopis od 1.4. 2003)
 - Općina Sunja (dopis od 1.4. 2003)
 - Općina Hrv. Dubica (dopis od 1.4. 2003)
 - Općina Martinska Ves (dopis od 28. 3. 2003)
 - Općina Dvor (dopis od 24. 3. 2002)
 - Grad Hrv. Kostajnica (od 1. 4. 2003)

- Grad Kutina (dopis od 9.4. 2003)
- Anketni listovi za tvrtke:
 - Jadranski naftovod (20. 4. 2003)
 - HEP – Termoelktrana Sisak (9.4. 2003)
 - VIVERA Gllina (3. 4. 2003)
 - Slavijatrans Petrinja (1.4. 2003)
 - Segestica Sisak (1.4. 2003)
 - Petrokemija Kutina (1.4. 2003)
 - Vodoopskrba Kupa (1. 4. 2003)
 - Sisački vodovod (1. 4. 2003)
 - KOLLER Glina (28. 3. 2003)
 - INA Rafinerija nafte Sisak(28. 3. 2003)
 - Moslavka Kutina (28. 3. 2003)
 - Privreda Petrinja (28.3.2003)
 - Gavrilović Petirnja (31. 3. 2003)
- Anketni listovi za članove Stručnog povjerenstva::
 - ukupno 29

9. POPIS VAŽEĆIH ZAKONSKIH PROPISA IZ PODRUČJA ZAŠTITE OKOLIŠA

- Zakon o zaštiti okoliša («Narodne novine» broj 82/94; 128/99)
- Plan intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» broj 82/99; 86/99; 12/01)
- Uredba o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša («Narodne novine» broj 7/97)
- Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša («Narodne novine» broj 74/99, 79/99)
- Uredba o procjeni utjecaja na okoliš («Narodne novine» broj 34/97)
- Pravilnik o katastru emisija u okoliš («Narodne novine» broj 36/96)
- Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš («Narodne novine» broj 59/00)
- Nacionalna strategija zaštite okoliša («Narodne novine» broj 46/02)
- Nacionalni plan djelovanja za okoliš («Narodne novine» broj 46/02)
- Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj («Narodne novine» broj 88/98; 2003-Web stranice MZOPU)
- Zakon o zaštiti zraka («Narodne novine» broj 48/95)
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora («Narodne novine» broj 140/97; 105/02)
- Uredba o preporučenim i graničnim vrijednostima kakvoće zraka («Narodne novine» broj 101/96; 2/97)
- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski omotač («Narodne novine» broj 7/99; 20/99)
- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o standardima kakvoće tekućih naftnih goriva («Narodne novine» broj 76/97; 66/99; 149/99)
- Zakon o vodama («Narodne novine» broj 107/95)
- Državni plan za zaštitu voda («Narodne novine» broj 8/99)
- Uredba o klasifikaciji voda («Narodne novine» broj 77/98)
- Uredba o opasnim tvarima u vodama («Narodne novine» broj 78/98)
- Odluka o utvrđivanju slivnih područja («Narodne novine» broj 20/96; 98/98; 5/99)
- Odluka o popisu državnih voda («Narodne novine» broj 20/96)
- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće («Narodne novine» broj 46/94)
- Zakonu o hrani («Narodne novine» broj 117/03)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama («Narodne novine» broj 40/99, 6/01 i 14/01)
- Zakon o otpadu («Narodne novine» broj 151/03)
- Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom («Narodne novine» broj 123/97)
- Uredba o uvjetima za postupanje s opasnim otpadom («Narodne novine» broj 32/98)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu («Narodne novine» broj 66/01)
- Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima («Narodne novine» broj 15/92)
- Zakon o zaštiti od buke («Narodne novine» broj 17/90; 23/93; 20/03)
- Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave («Narodne novine» broj 37/90)
- Zakon o zaštiti prirode («Narodne novine» broj 30/94, 72/94, 162/03)
- Zakon o zaštiti bilja («Narodne novine» broj 10/94 i 19/94)
- Zakon o lovu («Narodne novine» broj 10/94 i 33/97)
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu («Narodne novine» broj 29/94; 106/01)
- Pravilnik o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim vrstama životinja («Narodne novine» broj 84/96)
- Pravilnik o zaštiti pojedinih vrsta gmazova (Reptilia) («Narodne novine» broj 47/95)
- Pravilnik o zaštiti pojedinih vrsta ptica (Aves) («Narodne novine» broj 43/95)
- Pravilnik o zaštiti pojedinih vrsta sisavaca (Mammalia) («Narodne novine» broj 31/95)
- Pravilnik o zaštiti vodozemaca (Amphibia) («Narodne novine» broj 47/95)
- Pravilnik o zaštiti gljiva (Fungi) («Narodne novine» broj 115/98)
- Pravilnik o zaštiti pijavica (Hirudinea) («Narodne novine» broj 76/98)
- Pravilnik o zaštiti trpova (Holothuroidea) («Narodne novine» broj 76/98)
- Pravilnik o zaštiti riječnih rakova (Crustacea, Astacidae) («Narodne novine» broj 76/98)
- Pravilnik o zaštiti kopnenih puževa (Gastropoda terrestria) («Narodne novine» broj 29/99)
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 81/99)

10. PRILOZI

PRILOG 1.

TABLICA BR. 1. Podaci o dokumentima zaštite okoliša i institucionalnoj sposobnosti u provedbi zaštite okoliša iz anketnog lista za gradove / općine

PRILOG 2.

TABLICA BR. 2. Podaci o provedbi zaštite okoliša iz anketnog lista za gradove / općine

PRILOG 3.

TABLICA BR. 3. Podaci iz anketnog lista za tvrtke

PRILOG 4.

Odluka o imenovanju Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije

PRILOG 5.

TABLICA BR. 4. Analiza anketnog lista za članove Stručnog povjerenstva Županije:

PRILOG 6.

Anketni list za gradove / općine

PRILOG 7.

Anketni list za tvrtke

PRILOG 8.

Anketni list za članove Stručnog povjerenstva

PRILOG 1.
TABLICA BR. 1. Podaci o dokumentima zaštite okoliša i institucionalnoj sposobnosti u provedbi zaštite okoliša iz anketnog lista za gradove / općine:

grad/općina	1.	2	3	4	5	II- tijelo	II-broj djelatnika	II-odgovorna osoba
KUTINA	planirano2003.	-	da	-	-	Odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša	-	Darijel Husnjak
PETRINJA	planirano 2004	planirano2004	-	-	-	Upravni odjel za komunalno gospodarstvo i imovinu grada	-	Mihajlo Polovina*
GLINA	-	-	-	-	-	-	-	Davidović Mijo *
NOVSKA	planirano 2003	planirano2003	-	-	-	Jedinstveni upravni odjel	-	Zoran Stunković
KOSTAJNICA	da (Sl. glasnik 18/02)	da (Sl. glasnik 18/02)	-	-	-	-	-	-
SISAK	da Sl.glasnik SMŽ 6/93	da Sl. glasnik SMŽ 12/02	da Sl. glasnik 6/03	-	Program gospod. otpadom Sl. glasnik SMŽ 7/03	Služba gospodarenja prostorom, razvoja, zaštite okoliša i geodetske poslove	2	rukovoditelj službe
DVOR	-	-	-	-	-	Poglarstvo	-	-
MARTINSKA VES	-	-	-	-	-	-	-	-
HRV. DUBICA	planiran 2003	planirano2003	-	-	-	-	-	Bernardin Barić *
SUNJA	da (Sl. glasnik 10/99)	da (Sl. glasnik 10/99)	-	-	-	Jedinstveni upravni odjel	-	-
DONJI KUKURUZARI	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPUSKO	planirano 2003	da Sl. vjesnik 22-23/02	-	-	-	-	-	Iskrić Vlado
GVOZD	-	da Sl. vjesnik 20/97,29/97	-	-	-	-	-	-
LIPOVLJANI	-	da (Sl. vjesnik 1/99)	-	-	-	-	-	-
LEKENIK	-	-	-	-	-	-	1	Dinko Sever
MAJUR	-	-	-	-	-	Jedinstvei upravni odjel	1	pročelnik
POPOVAČA	planirano2004.	planirano2004	-	-	-	-	1	načelnik Općine

Legenda:

- 1- Program zaštite okoliša – donesen
 - 2- Izvješće o snaju okoliša – doneseno
 - 3- Lokalna AGENDA 21
 - 4- Plan intervencija u zaštiti okoliša grada /općine
 - 5- Drugi dokumenti zaštite okoliša
- II- tijelo nadležno za poslove zaštite okoliša
 II-broj djelatnika
 II-odgovorna osoba za poslove zaštite okoliša

PRILOG 2.
TABLICA BR. 2. Podaci o provedbi zaštite okoliša iz anketnog lista za gradove / općine:

grad/općina	1	3	4	5	6	7	8	9 i 10	11 i 12	13 i 14	15,16,
KUTINA	da (10)	onečišćenje industrijom i prometom	«Moslavina» 20 000 t/god	Petrokemija na 6 mjernih mjestu	vodovod - djelomično	djelomično izveden	mehaničko pročišćavanje	-mjerna stanica -reciklažno dvorite	169 387,00 (u 3. god.)	-	-djelomično - nikako
PETRINJA	da (5)	otpad buka zrak tlo voda	Privreda «Taborište»	-	vodovod- djelomično	djelomično izveden	-	-studije utjecaja -reciklažno dvorite i deponija	-	gradski park i šetalište Petrijncu (hitna sanacija)	-djelomično -nikako
GLINA	-	komun. otpad	«Komunalac» 27 000 t/god - gradsk. deponij	-	vodovod- djelomično	djelomično izveden	-	-čišćenje divljih deponija -zbriježavanje otpada	5 409 735 * (sredstva isključivo za komunalnu djelatnost u 4 god.)	6 objekata -sanacija gradskog parka	da preko NN i dopisa iz Županije
NOVSKA	-	otpad	«Novokom» 3 000 t/god. -grad-deponij	-	vodovod- djelomično	nije izveden	-	uklanjanje divljih deponija i izgradnja kanalizacije	-	-	da
HRV.KOSTAJNICA	-	otpad	«Komunalac» 300 t/god.	-	vodovod- djelomično	djelomično izveden	samo kolektor	-kanalizacija -Park šuma Djed -sanacija odlagališta	- 4 438 352 (4 god.) - 2 003 728 USAID-02.g -3 292 697 (Hrv. vode)*	stari grad rijeka Una	da
SISAK	da (34)	zrak, voda	GOS Sisak 13 000 t/god «Goričica»	državna područna mreža	vodovod	djelomično izveden	-	-odlagalište «Goričica» i -odvodnja i obrada -most na Kupi	U 4 god. 1 580 000 kn -za praćenje kakvoće okoliša i dokumente	rijeka Kupa	da
DVOR	-	otpad	«Vlastiti komunalni pogon» 1 000 t/god.	-	-	-	-	-	-	-	djelomično iz NN
MARTINSKA VES	-	otpad	Gospodarenje otpadom Sisak	-	vodovod djelomično	-	-	vodovod	-	Odransko polje	nikako
LIPOVLJANI	-	otpad	Novokom Novska	-	-	djelomično izvedena	-	-	40 000 kn (4 god.)	sanacija naftnih polja	djelomično
GVOZD	-	otpad	Komunalno pod. Topusko	-	vodovod	djelomično izveden	-	-	-	-	-
TOPUSKO	-	-otpad -otpad. vode	-II- 1 800 t/god.	-	vodovod djelomično	djelomično izveden	djelomično izveden (pročišćivač)	divlje deponije, vodovod	250 000 * (2001.-god) (kanalizacija)	-Nikolino brdo -cret Đon močvara	djelomično (NN)

D.KUKURUZARI	-	otpad	Komunalac Hrv. Kostajnica	-	vodovod djelomično	-	-	čišćenje divljih deponija	72 260,00 (3 god.) (čišćenje deponija)	- Pašino vrelo	da (NN)
SUNJA	-	otpad, voda	Gospodarenje otpadom Sisak	-	vodovod djelomično	-	-	čišćenje divljih deponija,	172 094,00* (3 god.)	-	da
HRV.DUBICA	-	otpad, voda	Komunalac Hrv. Dubica	-	vodovod djelomično izveden	djelomično izveden	kanalizacija	čišćenje otpada,	3 791 309 * (u 4 god.)	rijeka Una	ne
LEKENIK	-	buka D-30	GOS Sisak	-	vodovod izgradnji	djelomično izveden (oborinske vode)	-	-	93 009 kn (u 4 god.) sanacija div.deponija	Odransko polje -Pokuplje	ne
MAJUR	-	deponije, voda	- djelomično JP Komunalac Hrv.Kostajnica «Rosulje»	-	vodovod djelomično	-	-sanacija divlj.odlagališta - odvodni kanal za oborinsku vodu 10km -vodovod	201 000 kn (u 4 godine, uglavnom za vodovod)			
POPOVAČA	-	voda	Moslavina d.o.o Kutina	-	vodovod djelomično	djelomično	djelomično izveden	sanacija odlagališta	189.881,29kn (u 4 god)	vodozašt.zona Ravnika	ne

Legenda:

Oznake od 1-16 su brojevi pitanja iz anketnog lista za gradove, pod III. PROVEDBA ZAŠTITE OKOLIŠA (anketni list je u prilogu)

PRILOG 3.

TABLICA BR. 3. Podaci iz anketnog lista za tvrtke:

tvrtka	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HEP- Termoelektrana	proizvodnja el. energije	da (od 1970)	da	da	da	EKONERG Zagreb IRI Sisak	da Plan intervencija (2001)	da	privremeno skladište opasnog otpada; rekonstrukcija pročistača otp. voda; kolektor odvodnje; postaja za ekol. čišćenje i pranje vagon cisterni	zbrinjavanje opasnog otpada (taloga mulja)	nadzor (pojačan emisija; regulacija prometa u gradu; izgradnja uređaja za otp.vode; sanacija deponija
VIVERA Glina	prehrambena	-	-	-	-	ANT labarat. PLIVA Zg	Plan intervencija	-	-	-	-
SLAVIJATRANS Petrinja	promet	-	-	-	-	-	Plan intervencija	-	-	ispušni plinovi	-
SEGESTICA Sisak	proizv. pića	da (od 1997)	da	da	da	IRI Sisak Dom zdravlja	da Plan intervencija	da	-	-	poboljšanje kontrole odlaganja otpada
PETROKEMIJA Kutina	proizvodnja mineralne gnojiva, čade, prerada glina	da	da	da	da	VLASTITI LABORATORIJ (rezultati dati preko interneta	ISO 14 001 da	da	pojedinačni projekti smanjenja emisija u zrak i vodu	emisija NH ₃ ; i otpadne vode	upravljanje otpadom
VODOOPSKRBA KUPA Petrinja	opskrba pitkom vodom	ne	-	-	-	IRI Sisak	da	ne	postrojenje za tretman otpadnog mulja	-	-
SISAČKI VODOVOD Sisak	- -	ne	-	da	-	Zavod za jav. zdravstvo SMŽ	ne	da	kolektori i kanalizacija	nema pročišćivača otpadnih voda	uređenje odlagališta, edukacija građ
KOLLER Glina	proizvodnja kamenog agregata	ne	-	-	-	-	Plan interv.	ne	-	-	otpad kontrola vode za piće
INA Sisak- Trgovina	trgovina	da	da	da	da	IRI Sisak, Vlastiti laboratorij	Plan inter. da	ne	ISO 14 001 u tijeku	prikupljanje zaujlene ambalaže	-
MOSLAVKA Kutina	proizvodnja i prom. poljop. strojeva	ne	da	da	da	IRI, Zavod jav.zdrav	Plan interv.	ne	-	-	edukacija
PRIVREDA	komunalna	da (od 2001)	da	-	-	IRI	Plan interv.	da	-	-	uređenje

Petirinja GAVRILOVIĆ Petirinja	djelatnost industrija mes.prerađ.	da (od 1995)	da	da	da	IRI	Plan intervencija da	da	izgradnja sustava za iskorištavanje otpada, i obrada voda	otpad iz klaonice (kad bude pokrenuta)	odlagališta - otpad odlaganje
JANAF Zagreb	cjevovodni transport, prekrcaj tekućih tereta, skladištenje i dorada nafte	da	da	da	da	IRI Sisak, ANT Zagreb, Zav. za jav. zdravstvo	Op. plan interventnih mjera, op. pl. po županijama, Godišnje izvješće	da	izgradnja dodatnog skladišnog prostora, izvedba projekta reverzibilnog transporta, projekti zaštite vezani uz to	-	ostvariti bolju povezanost tvrtki pri intervencijama, sanirati deponiju Topolovcu, te divlje deponije

1. Djelatnost? (pitanje br. 2 iz anketnog lista)

2. Osobe koje se bave zaštitom okoliša i od kada? (pitanje br. 3 iz anketnog lista)

3. Emisija u zrak? (pitanje br. 4 iz anketnog lista)

4. Emisija u vode? (pitanje br. 4 iz anketnog lista)

5. Otpad? (pitanje br. 4 iz anketnog lista)

6. Mjerenje emisije obavlja? (pitanje br. 5 iz anketnog lista)

7. Dokumenti zaštite okoliša? / Plan intervencija? (pitanje br. 6 i 7 iz anketnog lista)

8. Upoznati s APELL procesom (DA,NE)? (pitanje br.8 iz anketnog lista)

9. Novi projekti (pitanja 9 i 10 iz anketnog lista)

10. Najvažniji problem u zaštiti okoliša u tvrtci (pitanje br. 11. iz anketnog lista)

11. Prijedlog poboljšanja provedbe zaštite okoliša u gradu / županiji? (pitanje br. 12 i 13 iz anketnog lista)

PRILOG 4.

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
KLASA: 110-01/03-01/05
URBROJ: 2176/01-10-03-1
Sisak, 11. travnja 2003.

Na temelju poglavlja V. Plana intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» broj 82/99 i 12/01), odredbi lokalne Agende 21 i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije («Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije» broj 10/01), Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 16. sjednici održanoj 11. travnja 2003. godine, donijela je

ODLUKU

o osnivanju i imenovanju Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije

I.

Ovom Odlukom osniva se Stručno povjerenstvo za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: Stručno povjerenstvo).

II.

U stručno povjerenstvo imenuju se sljedeći članovi:

- **za voditelja Stručnog povjerenstva:**
 1. Stjepko Rupčić, predstavnik Županijskog poglavarstva
- **za zamjenika voditelja Stručnog povjerenstva:**
 2. Pave Kutleša, predstavnik Županijskog poglavarstva
- **za članove stručnog povjerenstva:**
 3. Emil Franjević, predstavnik Županijske skupštine
 4. Tomislav Panjan, predstavnik Županijske skupštine
 5. Vatroslav Vrdoljak, predstavnik Grada Gline
 6. Mila Gačić, predstavnik Grada Hrvatska Kostajnica
 7. Željko Uzel, predstavnik Grada Kutine
 8. Tomislav Bogojević, predstavnik Grada Novske
 9. Miljenko Badel, predstavnik Grada Petrinje
 10. Ivan Zorko, predstavnik Grada Siska
 11. Luka Matuzović, predstavnik Općine Donji Kukuruzari
 12. Pejo Gavran, predstavnik Općine Dvor
 13. Josipa Ćurković, predstavnik Općine Gvozd
 14. Bernardin Barić, predstavnik Općine Hrvatska Dubica
 15. Vesna Tomaz, predstavnik Općine Jasenovac
 16. Josip Sever, predstavnik Općine Lekenik
 17. Stjepan Markanović, predstavnik Općine Lipovljani
 18. Dinko Jeričević, predstavnik Općine Majur
 19. Ivan Jakopinec, predstavnik Općine Martinska Ves
 20. Ivan Trbušić, predstavnik Općine Popovača
 21. Ivica Marič, predstavnik Općine Sunja
 22. Milan Abramović, predstavnik Općine Topusko
 23. Ivan Kušec, predstavnik Općine Velika Ludina

24. Miljenko Pavičić, predstavnik Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji
25. Darko Kovačić, predstavnik Javne ustanove Park prirode «Lonjsko polje»
26. Ivo Lovrić, predstavnik Hrvatskih šuma
27. Davorin Androšić, predstavnik Hrvatskih voda, VGI «Banovina» Sisak
28. Ivan Smolčić, predstavnik Herbosa d.d.
29. Ivan Pavlenić, predstavnik INA – Rafinerije nafte Sisak
30. Marijan Lončarević, predstavnik Petrokemije d.d. Kutina
31. Milica Opačić, predstavnik Gavrilović d.o.o.
32. Ivo Malović, predstavnik HEP – Termoelektrana Sisak
33. Miloš Bjelajac, predstavnik HGK – Županijske komore Sisak
34. John Leko, predstavnik Županijske uprave za ceste Sisačko-moslavačke županije
35. Stjepan Zrinski, predstavnik Obrtničke komore Sisačko-moslavačke županije
36. Marica Šmit, predstavnik Zavoda za javno zdravstvo
37. Nikica Šoštarić, predstavnik JANAF-a
38. Berislav Bradarić, predstavnik Hrvatskih cesta
39. Luka Janči, predstavnik Hrvatskog centra za razminiranje
40. Mijo Brlečić, predstavnik Vatrogasne zajednice Sisačko-moslavačke županije
41. Danijel Pavlić, predstavnik Udruge KAOS
42. Vlasta Žarković, predstavnik Hrvatskog planinarskog društva Sisak
43. Ilija Nukić, predstavnik Športsko-ribolovnog saveza Sisačko-moslavačke županije
44. Ivan Tomač, predstavnik Lovačkog saveza Sisačko-moslavačke županije
45. Petar Margić, predstavnik Saveza udruga osoba s invaliditetom

III.

Zadaće Stručnog povjerenstva utvrđene su Državnim planom intervencija u zaštiti okoliša i lokalnom Agendom 21.

Stručno povjerenstvo za izvršenje svojih zadaća može po potrebi uključiti i predstavnike drugih fizičkih i pravnih osobe, te udruga.

IV.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Stručnog povjerenstva obavljat će upravno tijelo nadležno za poslove zaštite okoliša.

V.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije».

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE

Antun Velcl

PRILOG 5.
TABLICA BR. 4. Analiza anketnog lista za članove Stručnog povjerenstva Županije:

br.	član	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Josip Sever, Općina Lekenik	lokalni,	b)	da, pitanje trebaju ispitati stručne ustanove	lokalna samouprava treba identificirati, a županijska riješiti probleme	putem lokalnih medija, boljom suradnjom lokalne i područne samouprave	c), te prema potrebi
2.	Tomislav Panjan, Žup. skupština	samo županijski	b)	da, periodičnim izvještajima i zagadivača nadzorima	kontrola stručnih služba lokalne samouprave, ili žup. povjerenstva ako ne postoje; uvesti sustav nagradivanja i kažnjavanja	redovito kroz medije, periodično za predstavnička tijela	b), te prema potrebi
3.	Luka Janči, HCR	lokalni	b)	-	tvrtke	-	c)
4.	Stjepan Markanović, Opć. Lipovljani	samo županijski	b)	da, neovisnim kontrolama	decentralizirati drž. prihode, i obavezati samouprave	medijima	a)
5.	Željko Uzel, Grad Kutina	lokalni	redom a), b), pa c)	da, pravilnim informiranjem i strožim inspekcijama	hitno donijeti planove intervencija za gradove i općine	medijima, letcima, preko škola	c), te prema potrebi
6.	Berislav Bradarić, Hrv. ceste	županijski	b)	da, inspekcijama	temeljite provoditi propise	-	a)
7.	Tomislav Bogojević, Grad Novska	lokalni	c)	vjerojatno, kontrole i velike kazne	izraditi žup. izvješće i program	lokalnim medijima, promidžbenim materijalima	d)
8.	Luka Matuzović, O. D. Kukuruzari	lokalni	b)	da, modernizacijom i ugranjom filtera	utvrditi zagadivače, kazniti prekršitelje	medijima	b)
9.	Miljenko Badel, Grad Petrinja	lokalni	c)	vjerojatno, pojačan nadzor uz suradnju MUP-a	primjena modernih tehnologija, modernizacija pogona, uz stimulacije	svim mogućim načinima, ovisno o prilikama	b)
10.	Ivan Jakopinec, O. Martinska Ves	lokalni	b)	da, kontrolom	-	-	c)
11.	Ivan Kušec, Općina V. Ludina	županijski	a)	vjerojatno	provoditi propise, educirati	medijima, javnim tribinama	c)
12.	Daniel Pavić, udruga KAOS	lokalni	svi	eko-patrolama, djelovanjem NVO-a	educirati	javnim tribinama	b)
13.	Ivica Marić, Općina Sunja	županijski	a)	da, pojačanim inspeksijskim nadzorom	u nadzor uključiti MUP	medijima	b)
14.	Ivan Trbušić,	županijski	b)	da, suradnjom s Hrv.	kroz suradnju lokalne zajednice i	medijima, plakatima,	c),

Općina Popovača	lokalni	svi	vodama	nadležnih institucija	glasnicima	tematskim misijama
15. Marijan Lončarević, Petrokemija	lokalni	svi	da, edukacijom i inspeksijskim nadzorom	izgraditi i urediti odlagališta otpada	medijima, jednom godišnje za cijelu županiju na televiziji	b), te prema potrebi
16. Ivan Pavlenić, INA Rafinerija	lokalni	-				b)
17. Mijo Brlečić, Vatrogasna zajednica	lokalni	b) i c)	da, kvalitetnim programima i edukacijom		mediji, letci	a)
18. Petar Margić, Savez invalida	lokalni	a)	da, Herbos	-	medijima	b)
19. Vlasta Žarković, Planinar.društvo	lokalni	b)	da, zakonskim mjerama	otvoriti dežurni telefon	medijima, tribinama, panoima	c)
20. Josipa Čurković, Općina Gvozđ	lokalni	b)	da	-	radijom, biltenima	b)
21. Vlado Iskrić, Općina Topusko	lokalni	svi	da, primjenom propisa	izraditi i strogo provoditi dokumente i propse, nadzirati	izvješćima, biltenima, radijom	c), te prema potrebi
22. Ivo Malović, HEP	lokalni	c)	ne	-	medijima	b)
23. Vatroslav Vrdoljak, Grad Glina	županijski	b)	-	isticati probleme zaštite okoliša u medijima, strože kažnjavati prekršitelje	medijima	a)
24. Bernardin Barić, Općina Hrv. Dubica	lokalni	c)	da, nadzorom i edukacijom	educirati i nadzirati	medijima	b)
25. Ivan Tomaš, Lovački savez	lokalni	c)	da, provedbom zakona	pravovremeno objaviti probleme u javnosti	medijima, plakatima	b)
26. Stjepko Rupčić, Žup. poglavarstvo	prema zakonu	-	da, mehanizmi određeni zakonom	-	svim mogućnostima	-
27. Ilija Nukić, Športsko-ribolovni savez	lokalni	c)	da, pojačanim nadzorom	smanjiti emisije	izvješćima nadležnih služba	d)
28. Dinko Jeričević, Općina Majur	lokalni	c)	da, edukacijom i represijom	educirati, kroz urduge i političke stranke	svim sredstvima	a) ili b)
29. Ivan Zorko, Grad Sisak	lokalni samo za Sisak, Kutinu i Petrinju, županijski -ostali	svi	djelotvornijim radom inspekcije i MUP-a	osigurati potrebna sredstva za provođenje programa	medijima, kroz Forum za okoliš	redovito, te prema potrebi

Legenda:

brojevi u tablici od 1-6 označavaju pitanja iz anketnog lista i to:

- 1- Smatrate li da bi svi gradovi/općine trebali izraditi Izvješća o stanju okoliša i Program, ako ne koji je najpotrebniji?
- 2- Koji dokumenti su najpotrebniji u zaštiti okoliša a)državni; b) županijski; c) gradski/općinski?
- 3- Smatrate li da u Županiji ima potencijalnih zagađivača koji ne prijavljuju stvarne podatke?
- 4- Što predlažete da se poduzme kako bi se stanje okoliša poboljšalo?
- 5- Na koji način treba organizirati obavještavanje javnosti o zaštiti okoliša?
- 6- Smatrate li da bi javnost trebalo obavještavati preko radio emisije: a) dnevno; b) tjedno; c) mjesečno; d) tromjesečno; e) godišnje; f) drugačije i kako?

PRILOG 6
ANKETNI LIST ZA GRADOVE/OPĆINE

Grad/Općina: _____

Adresa: _____

Kontakt osoba: _____

Fax: _____, Tel: _____

Datum: _____

I. DOKUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA:

1. Program zaštite okoliša

- donesen godine _____
- objavljen: (gdje i kad) _____
- ako nije donesen, da li se planira i kada: _____

2. Izvješće o stanju okoliša

- doneseno godine _____
- objavljeno (gdje i kada) _____
- doneseno za period od-do _____
- ako nije izrađeno, da li se planira i kada? _____

3. Lokalna Agenda 21 (lokalni plan djelovanja za održivi razvoj)

- izrađena godine _____
- izrada u tijeku _____
- ne planira se izrada u 2003.-2004. godini _____
- ne znamo što je Agenda 21. _____

4. Da li je izrađen Plan intervencija u zaštiti okoliša (NN 82/99) DA NE

5. Navesti ukoliko postoji još neki dokumenti koji sadrži strateške elemente ili mjere zaštite okoliša za grad/općinu?

II. INSTITUCIONALNA SPOSOBNOST U PROVEDBI ZAŠTITE OKOLIŠA:

Tijelo nadležno za poslove zaštite okoliša grada /općine:

Broj djelatnika zaduženih isključivo za obavljanje poslova zaštite okoliša:

Odgovorna osoba za poslove zaštite okoliša:

III. PROVEDBA ZAŠTITE OKOLIŠA:

1. Da li imate Povjerenstvo, Forum ili slično tijelo za praćenje izrade dokumenata zaštite okoliša na nivou grada / općine :

2. Ako da, koliko ima članova?

3. Ključni problem u zaštiti okoliša Vaše jedinice lokalne samouprave? (zrak, voda, otpad, buka i sl.)

4. Način rješavanja komunalnog otpada (tko sakuplja i kamo odvozi) i godišnja količina?

5. Praćenje kakvoće zraka na prostoru jedinice lokalne samouprave (u sklopu državne mreže; područne mreže - što se mjeri, koliko puta i tko mjeri)?

6. Opskrba pitkom vodom (vodovod ili dr.)?

7. Sustav kanalizacije (potpuno izveden, djelomično izveden, nema ga uopće)?

8. Sustav sakupljanje i obrade otpadnih voda (potpuno izveden, djelomično izveden ili nije izveden)? Ako je izveden potpuno ili djelomično, navesti što je izvedeno?

9. Navesti najvažnije projekte/aktivnosti/ mjere u posljednje 4 godine na zaštiti okoliša?

10. Projekti, aktivnosti i mjere planirane za sljedećih 4 godine?

11. Financiranje zaštite okoliša: - ukupna sredstva grada/općine izdvojena za financiranje zaštite okoliša u (svrha):

1999. godini-

2000. godini-

2001. godini-

2002. godini-

12. Podaci o nepovratnim sredstvima (donacijama) i povratnim sredstvima (kreditima) dobivenim od pojedinih domaćih i međunarodnih institucija za projekte, aktivnosti u području zaštite okoliša?

13. Dijelovi prirode grada /općine, koji su prioritetni za proglašenje:

14. Dijelovi prirode u kojima je potrebna hitna sanacija / proglašenje zaštite ili donošenje mjera zaštite kako bi se spriječila devastacija ili uništenje:

15. Da li ste upoznati s dokumentima zaštite okoliša na razini države i kako ste se s istima upoznali?

16. Da li ste upoznati s dokumentima zaštite okoliša na razini županije i kako ste se s istima upoznali?

17. Vaš prijedlog o načinu provođenja zaštite okoliša na nivou županije?

18. Koje bi aktivnosti/ mjere u provedbi zaštite okoliša županija trebala poduzeti?

PRILOG 7.
ANKETNI LIST ZA TVRTKE

1. Ime tvrtke, adresa i odgovorna osoba?

2. Djelatnost kojom se bavite (industrija; trgovina; promet; prosvjeta dr.)?

3. Da li Vaša tvrtka ima osobe/službu koja se bavi zaštitom okoliša /ako da/ od kada i koje poslove obavlja?

4. Ukupna količina emisija u okoliš koje generira Vaša tvrtka (podaci za 2002 ili 2001, navesti na koju se godinu odnose)

- zrak

- voda

- otpad

- buka

5. Tko Vam mjeri emisije (koliko često i kako objavljujete podatke)?

6. Da li Vaša tvrtka ima izrađene neke (interne) dokumente zaštite okoliša; ako da koji su to, te kada su izrađeni i za koji period:

7. Da li Vaša tvrtka ima Plan intervencija u zaštiti okoliša, (tko ga je izradio i kada)?

8. Da li ste upoznati s APELL procesom? Kako ste se s istim upoznali? (gdje ste čuli za isti / gdje ste ga pročitali)?

9. Koje nove projekte (investicije) planira Vaša tvrtka u daljnjem desetogodišnjem periodu?

10. Planira li Vaša tvrtka nove projekte na zaštiti okoliša (ako da, koji su to i do kada je planirana realizacija)?

11. Za koji problem u zaštiti okoliša smatrate da je najizraženiji u Vašoj tvrtci?

12. Vaš prijedlog za poboljšanje provedbe zaštite okoliša na razini grada?

13. Vaš prijedlog za poboljšanje provedbe zaštite okoliša na razini županije?

PRILOG 8.
ANKETNI LIST ZA ČLANOVE POVJERENSTVO

Molimo da odgovorite na slijedeća pitanja:

Ime i prezime

Adresa

Broj telefona

E-mail adresa

Smatrate li da bi svi gradovi / općine Sisačko-moslavačke županije trebali izraditi Izvješće o stanju okoliša, te Program zaštite okoliša u kojima bi obradili specifične probleme svog područja ili smatrate da su Županijsko izvješće i program dovoljni?

Za koji dokument zaštite okoliša smatrate da je najpotrebniji:

- a. za prostor države;
- b. za prostor županije
- c. za prostor gradova / općina

Smatrate li da u Sisačko-moslavačkoj županiji ima potencijalnih zagađivača okoliša koji ne prijavljuju stvarne ili uopće ne prijavljuju podatke o zagađenjima / ne prijavljuju podatke o emisijama u okoliš / ne prijavljuju akcidente u okoliš i sl.?

Kako bi se po vašem mišljenju trebao riješiti ovaj problem?

Što predlažete da se poduzme kako bi se stanje okoliša u Sisačko-moslavačkoj županiji poboljšalo, te tko su subjekti za koje smatrate da isto trebaju poduzeti?

Na koji način (po Vašem mišljenju) treba organizirati obavještanje javnosti o zaštiti okoliša gradova/općina, a na koji način Županije?

Smatrate li da bi trebalo obavještavati javnost putem radio emisija o stanju okoliša u gradu/općini, Županiji i koliko često:

- a) dnevno
- b) tjedno
- c) mjesečno
- d) tromjesečno
- e) godišnje
- f) drugačije i kako:

PLAN INTERVENCIJA U ZAŠTITI OKOLIŠA Sisačko-moslavačke županije

(sastavni dio Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije)

Nositelj izrade:

Sisačko- moslavačka županija
Županijski zavod za prostorno uređenje

Izrađivač:

IRI SISAK, d.d. za istraživanje, razvoj i ispitivanje
Sisak, Braće Kavurić 10.

Stručni tim:

mr. Judit Jendričko, dipl. inž.kem.
mr.Lidija Tadić, dipl. inž. kem.
mr. Dragan Rabljenović, dipl. inž. kem.
Đorđe Momčilović, dipl. inž. stroj.

Uz suradnju i nadzor:

Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije
Županijskog eko-stožera Sisačko-moslavačke županije

Uz suglasnost:

Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja (KLASA:351-02/03-07/31;
URBROJ: 531-05/1-HB-03-2, od 25. studenog 2003.godine)

SADRŽAJ

1. UVOD
 - 1.1. APELL proces - pojam i ciljevi
 - 1.2. Korišteni pojmovi
2. PROSTORNA I GOSPODARSKA OBILJEŽJA ŽUPANIJE
 - 2.1. Teritorijalni obuhvat
 - 2.2. Gospodarstvo
 - 2.3. Prometna infrastruktura Županije
3. OSNOVE ZA IZRADU PLANA
 - 3.1. Identifikacija subjekata koji nemaju izrađen Operativni plan intervencija u zaštiti okoliša
 - 3.2. Analiza postojećih Operativnih planova intervencija
 - 3.3. Procjena posljedica i vjerojatnosti nesreća te društvenog rizika
4. NOSITELJI IZRADU PLANA
5. SUBJEKTI KOJI SUDJELUJU U PROVOĐENJU PLANA
 - 5.1. Komunikacijske jedinice
 - 5.2. Interventne jedinice
 - 5.3. Ekspertna jedinica
 - 5.4. Prijevoz i logistika
6. ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA U PROVEDBI PLANA
 - 6.1. Osposobljavanje
7. POSTUPCI I MJERE U SLUČAJU IZVANREDNOG DOGAĐAJA
 - 7.1. Usklađivanje učesnika u provođenju Plana
 - 7.2. Prioriteti tijekom intervencija
8. ZAKONSKA REGULATIVA I ZAKONSKE OBVEZE ŽUPANIJE
9. NAČIN I ROKOVI PERIODIČKOG TESTIRANJA, ANALIZE I REVIZIJE PLANA
10. NAČIN UPOZNAVANJA SVIH SUDIONIKA S PLANOM
11. NAČIN USUGLAŠAVANJA PROVEDBE PLANA S OSTALIM INTERVENTNIM MJERAMA, KOJE SE PROVODE TEMELJEM DRUGIH ZAKONA I PROPISA
12. NAČIN INFORMIRANJA I UPOZNAVANJA JAVNOSTI S PLANOM I NAČIN OBAVJEŠĆIVANJA JAVNOSTI PRI PRIMJENI PLANA
13. PROCJENA VISINE POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PLANA
14. IZVJEŠĆIVANJE
15. PRILOZI (1 - 16)

1.UVOD

Plan intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: Plan), kao dio Programa zaštite okoliša Županije izrađen je u skladu s APELL procesom i ostvaruje pretpostavke za učinkovito i sveobuhvatno provođenje zaštite okoliša i provedbu interventnih mjera u slučaju ekološke nesreće, uvažavajući regionalne i lokalne posebnosti, potencijalne rizike i opasnosti na ovom području.

Svrha donošenja Plana je predvidjeti, spriječiti i ograničiti moguće ekološke nesreće ili izvanredne događaje, koji mogu štetno djelovati na okoliš te izazvati opasnost po život i zdravlje ljudi, prirodna i radom stvorena dobra.

Planom se utvrđuju vrste rizika i opasnosti, postupak i mjere za ublažavanje i uklanjanje neposrednih posljedica štetnih za okoliš, subjekti za provođenje pojedinih mjera, odgovornost i ovlaštenja glede provedbe te način usaglašavanja s interventnim mjerama koje se provode na temelju drugih zakona.

Plan se primjenjuje na cijelom teritoriju Županije kod iznenadnog onečišćenja zraka i tla, odnosno biljnog i životinjskog svijeta te kulturne baštine, kada ekološka nesreća ili drugi izvanredni događaj po svom obimu i mogućim posljedicama prelazi granice i mogućnosti gospodarskog subjekta, grada ili općine na čijem se području događaj dogodio.

Plan se ne primjenjuje u slučaju onečišćenja kopnenih voda (postupa se po Županijskom planu za zaštitu voda, odnosno do njegovog donošenja prema Državnom planu za zaštitu voda) te na:

- vojne objekte i skladišta i
- slučajeve radioaktivnog onečišćenja.

1.1. APELL proces - pojam i ciljevi

Svijest i pripravnost na neželjene događaje na lokalnoj razini (am. kratica APELL) je inicijativa čiji su pokrovitelji Ured za industriju i okoliš UNEP-a u suradnji s Udruženjem kemijskih proizvođača SAD-a (CMA) i Conceil Europeen des Federations de l Industrie Chimique (CEFIC).

APELL obuhvaća dva temeljna aspekta:

- Stvoriti i /ili ojačati svijest zajednice o mogućim opasnostima vezanima uz proizvodnju, postupanje s opasnim tvarima i njihovom uporabom, kao i korake koje poduzimaju vlasti i gospodarstvo, kako bi od njih zaštitili zajednicu,
- Razviti na temelju ovih informacija i u suradnji s lokalnim zajednicama planove intervencija koji bi uključivali čitavu zajednicu, u slučaju da dođe do neželjenog događaja koji može ugroziti njezinu sigurnost.

Sveukupni ciljevi APELL-a na županijskoj razini jesu:

- sprječavanje gubitka života ili oštećenja zdravlja i društvenog blagostanja,
- izbjegavanje oštećenja imovine, te
- očuvanje okoliša.

Njegovi specifični ciljevi jesu:

- pružati informacije građanima o opasnostima vezanim uz gospodarstvo i mjerama koje se poduzimaju u cilju smanjenja rizika,
- jačati stupanj uključenosti lokalnog gospodarstva u svijest zajednice i planiranje intervencija glede neželjenih događaja,

- izraditi, ocjenjivati i dopunjavati planova intervencija za lokalno područje (općine i gradove),
- povezati gospodarske Operativne planova intervencija s lokalnim planovima (općinskim, gradskim) u jedan sveobuhvatni Županijski plan, kojim bi se moglo uspješno suprotstaviti svim vrstama mogućih neželjenih događaja,
- uključiti članove lokalne zajednice u izradu, provjeru (vježbe) i provedbu sveobuhvatnoga plana intervencija.

Partneri u provođenju APELL-a:

Osim partnera na državnoj razini od posebne važnosti u provođenju APELL-a su partneri na lokalnoj razini.

Na lokalnoj razini su tri važna partnera koji moraju biti uključeni u APELL želimo li postići uspjeh, a to su:

- lokalne vlasti (županijski, gradski i općinski dužnosnici, policijski i vatrogasni načelnici, voditelji službe hitne pomoći i javno zdravstvenih službi),
- industrija (vlasnici i/ili direktori privatnih i državnih industrijskih objekata u kojima se rabe ili proizvode opasne tvari, te
- lokalna zajednica i interesne skupine (čelnici gospodarske komore, zaštitarskih skupina ili udruga, skupine koje se bave zdravstvenom ili socijalnom skrbi, članovi NVU-a, predstavnici javnog informiranja i sl.)

Kako bi se uspostavio «most suradnje» između navedenih partnera, Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije je na 16. sjednici održanoj 11. travnja 2003. godine donijela Odluku o osnivanju i imenovanju Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije. Stručno povjerenstvo ima 45 članova. (vidi PRILOG 5.)

1.2. Korišteni pojmovi

U Planu se koriste pojmovi sa slijedećim značenjem:

Okoliš je prirodno okruženje: zrak, tlo, voda i more, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja, kojeg je stvorio čovjek,

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih za okoliš,

Onečišćivač je svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša,

Štetna tvar je tvar čija su svojstva opasna za ljudsko zdravlje i okoliš s dokaznim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizujuća, zapaljiva ili eksplozivna tvar ili tvar koja u određenoj količini i /ili koncentraciji ima takva svojstva,

Opasna tvar je tvar koja je zakonom, drugim propisima i međunarodnim ugovorima, koji obvezuju Republiku Hrvatsku određena kao opasna tvar,

Opasnost - prijetnja koja bi mogla izazvati akcident (naziva se još i izvorom rizika),

Rizik za okoliš je vjerojatnost da će neki zahvat posredno ili neposredno prouzročiti štetu u okolišu ili ugroziti život ili zdravlje ljudi,

Analiza rizika je sustavno utvrđivanje i procjena rizičnih objekata i opasnosti,

Upravljanje rizikom - obuhvaća cjelokupan rad vezan uz rizik, tj. administraciju, osiguranje, propise, ocjenjivanje situacije, inspekciju itd.,

Rizični objekt - industrijski objekt, skladište, ranžirni kolodvor, itd., u okviru kojih se nalazi izvor opasnosti ili rizika (unutar jednog rizičnog objekta može postojati više različitih izvora rizika),

Rizična zona je područje koje okružuje rizični objekt, a koje bi moglo biti pogođeno akcidentom,

Sigurnosna zona je procijenjena udaljenost potrebna između rizičnog objekta i obližnjih ugroženih objekata,

Ekološka nesreća ili izvanredni događaj ili vrsta događaja prouzročena djelovanjem ili utjecajima koji nisu pod nadzorom i imaju za posljedicu ugrožavanje života i zdravlja ljudi i u većem obimu nanose štetu okolišu,

Vjerojatnost je očekivani razmjer događaja (akcidenata) u određenom vremenskom razdoblju.

2.PROSTORNA I GOSPODARSKA OBILJEŽJA ŽUPANIJE

2.1.Teritorijalni obuhvat

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN br. 10/97, 124/97 i 68/98) Sisačko-moslavačka županija je dio administrativno-teritorijalnog ustroja Republike Hrvatske sa sjedištem u Sisku.

Prema teritorijalnom ustroju na području Županije je 19 jedinica lokalne samouprave (6 gradova i 13 općina):

- središte Županije je grad Sisak,
- ostala gradska središta su: Glina, Hrv. Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i
- općinska središta: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrv. Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Popovača, Sunja, Topusko, Velika Ludina.

Sisačko-moslavačka županija ima površinu od 4.463 km² i zauzima 7,9 % kopnenog teritorija Republike Hrvatske.

Gustoća naseljenosti je znatno manja od prosjeka Republike i iznosi 41,5 stanovnika na četvorni kilometar.

Sisačko-moslavačka županija na jugu graniči sa Bosnom i Hercegovinom, a na zapadu, sjeveru i istoku sa:

- Karlovačkom županijom,
- Zagrebačkom županijom,
- Bjelovarsko-bilogorskom županijom,
- Požeško-slavonskom županijom te
- Brodsko-posavskom županijom.

Prostor Županije je vrlo raznolik s gospodarskog, demografskog, prometnog i prirodno-zemljopisnog aspekta.

2.2. Gospodarstvo

Gospodarska aktivnost na području Županije se odvija u približno 1.000 tvrtki različitih oblika vlasništva i približno 3.000 subjekata u obrtništvu. Značajni kapaciteti gospodarstva (preko 50 %) se nalaze u sustavima javnih i državnih tvrtki, koje čine njihove ispostave: Hrvatska elektroprivreda – Termoelektrana Sisak, Hrvatske željeznice, Hrvatske telekomunikacije, Hrvatske ceste i Hrvatske šume.

Glavne gospodarske djelatnosti su industrija sa značajnim kapacitetima energetike, petrokemije, kemijske i prehrambene industrije, metalurgije i metaloprerađivačke industrije te poljodjelstvo i šumarstvo, odnosno trgovina, ugostiteljstvo, turizam, graditeljstvo, promet i veze. Ostale gospodarske djelatnosti i obrtništvo zastupljene su u manjoj mjeri.

Energetika

Najznačajniji kapaciteti u energetici su proizvodnja i prerada nafte i plina u okviru sistema INA (Refinerija nafte Sisak, Naftaplin sa radnim jedinicama za eksploataciju nafte na područjima Velika Ludina, Popovača, Kutina, Lipovljani i Novska), a najveći proizvođač električne energije u okviru HEP-a je Termoelektrana Sisak sa 420 MW instaliranih kapaciteta i planom izgradnje III. bloka.

Izvori opasnosti na području energetike:

proizvodnja energije, opskrba energijom, oprema za energetske transformacije, održavanje, popravci.

Prerađivačka industrija

U prerađivačkoj industriji Županije najveći kapaciteti su u grani petrokemije u sklopu Petrokemije d.d. Kutina, dok je u dijelu kemijske industrije najznačajnija tvrtka Herbos d.d. Sisak, koja je najveći proizvođač sredstava za zaštitu bilja u Hrvatskoj.

Željezara Sisak d.d. ima najveće kapacitete u crnoj metalurgiji za proizvodnju cijevi ali je iskorištenost kapaciteta vrlo mala.

U prehrambenoj industriji najznačajniji su Gavrilović d.o.o. poznati proizvođač mesa i mesnih prerađevina, Segestica d.o.o. Sisak proizvođač alkohola, sokova i octa te Vivera d.o.o. Glina proizvođač dječje hrane.

U okviru mlinske industrije i skladišta značajni kapaciteti su u tvrtkama: Ljudevit Posavski - mlin i pekare d.d. i Pristaništa i skladišta d.d. u Sisku, Moslavka d.d. u Kutini i Korina-proizvodnja d.d. u Novskoj.

Izvori opasnosti na području prerađivačke industrije:

proizvodnja, pakiranje, rukovanje s opasnim tvarima, održavanje, popravci.

Promet

Najznačajnije tvrtke u djelatnosti cestovnog prometa su Auto promet Sisak d.o.o. Sisak i Slavijatrans d.o.o. Petrinja, koje obavljaju prijevoz naftnih derivata te ostalih roba. Tu su još i: Dunavski Lloyd d.d. Sisak koji je jedini međunarodni riječni prijevoznik u Republici Hrvatskoj, Hidroput d.o.o. koji se bavi eksploatacijom pijeska i šljunka iz riječnih korita, Pristanište i skladište d.d. Sisak koje upravlja lukom za naftne derivate na rijeci Savi te lukom za generalne terete na rijeci Kupi, te Terminal Jadranskog naftovoda sa značajnim skladišnim prostorom.

Izvori opasnosti na području prometa:

prijevoz opasnih tvari i prometne nezgode.

Korištenje mineralnih sirovina

Na prostoru Županije se nalazi niz polja na kojima se eksploatira nafta te nekoliko polja na kojima se vrše istražna bušenja i to na području gradova, odnosno općina: Velika Ludina, Popovača, Kutina, Lipovljani i Novska.

Izvori opasnosti tijekom korištenja i eksploatacije sirovina:

postupci eksploatacije, skladištenje

Poljoprivreda i šumarstvo

Poljoprivredne površine Županije iznose oko 236.000 ha, od čega je oko 185.000 ha obradivo.

Struktura obradivih površina je slijedeća: oranice i vrtovi 124.000 ha, livade 53.750 ha, te vinogradi i voćnjaci 6.424 ha

Šumske površine zauzimaju oko 172.000 ha ili 40 % ukupne površine Županije.

Izvori opasnosti u poljoprivredi i šumarstvu:

poplave, odroni, požari, skladišta poljoprivrednih proizvoda

2.3. Prometna infrastruktura Županije

Područje Sisačko-moslavačke županije je jedno od prometno najvažnijih područja Republike Hrvatske.

Infrastrukturu Županije možemo podijeliti na: cestovnu, željezničku i riječnu.

Cestovnu infrastrukturu Županije čini: autocesta D-4, 11 državnih cesta (419 km), 81 županijska cesta (797 km) te lokalne (751 km) i nerazvrstane ceste (2000 km).

Najznačajnije prometnice su: - autocesta: D-4

- ceste:

- D30 Zagreb - Petrinja - Hrvatska Kostajnica
- D31 Zagreb - Velika Gorica - Gornji Viduševac
- D36 Karlovac - Pokupsko - Sisak – Popovača.

Izvori opasnosti: transport opasnih tvari

Željezničku infrastrukturu čine:

- magistralne pruge:

- Novska - Dugo Selo
- Novska - Sisak - Zagreb
- Sunja - Volinja - državna granica

- pruge II reda:

- Banova Jaruga – Pčelić i
- Karlovac - Sisak Caprag (izvan upotrebe).

Izvori opasnosti: transport opasnih tvari

Energetski sustav Županije čini nekoliko značajnih sustava i to: naftovodi, plinovodi, produktovodi te elektroenergetika.

Izvori opasnosti: cjevovodi opasnih tvari

Riječni promet se odvija rijekom Savom, koja je plovna za trgovačke brodove od ušća Velikog Struga do ušća Kupe (oko 117 km), te rijekom Kupom od ušća u rijeku Savu do ušća Odre (oko 5 km).

Izvori opasnosti: prijevoz opasnih tvari

3.OSNOVE ZA IZRADU PLANA

U izradi Plana intervencija u zaštiti okoliša kao dijela Programa zaštite okoliša Županije korišteni su podaci iz Operativnih planova intervencija gospodarskih subjekata i ustanova (40) i Izvješće o stanju okoliša Sisačko-moslavačke županije. Operativni planovi najvećih tvrtki čine osnovu ovog Plana.

3.1.Indentifikacija subjekata koji nemaju izrađen Plan intervencija u zaštiti okoliša, odnosno Operativni plan intervencija u zaštiti okoliša, a obzirom na procjenu opasnosti i rizika od moguće ekološke nesreće ga trebaju izraditi

Planove intervencija u zaštiti okoliša bili su obvezni izraditi svi gradovi i općine sukladno Planu intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» br. 82/99, 86/99), tj.:

GRADOVI: Sisak, Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska i Petrinja

OPĆINE: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Popovača, Sunja, Topusko i Velika Ludina

Operativne planove intervencija u zaštiti okoliša bili su dužni, između ostalih, izraditi i slijedeći subjekti:

GRAD SISAK

1. Auto promet Sisak d.o.o.
2. Ljudevit Posavski-mlin i pekare d.d.
3. Segestica d.o.o. – novi plan
4. Sipas d.d.
5. Vodoprivreda Sisak d.o.o.
6. Hotel Panonija d.o.o.
7. Tehnoservis d.o.o.
8. Željezara Sisak - Metaling d.o.o.
9. Željezara Sisak -Remont Caprag d.o.o.
10. Energo d.o.o.
11. Herbos dijagnostika d.o.o.
12. Dunavski Lloyd d.d.
13. Marić d.o.o.
14. Hidroput d.o.o.
15. HT-TKC Sisak (TKC Sisak C II i ATC Viktorovac)
16. Dom zdravlja Sisak
17. Felis d.o.o.
18. Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o. – potrebna je dopuna
19. Detines d.d. – potrebna je dopuna

GRAD GLINA

1. Komunalac Glina d.o.o.
2. INA CRO Petrol (BP Glina Branjevica bb)
3. INA d.d., S.D. Trgovina - Sektor trgovine na malo (BP Glina -grad)
4. Dom zdravlja Glina
5. HT-TKC Sisak - ATC Glina
6. Predionica Glina d.d. - treba izraditi novi Operativni plan intervencija u ZO

GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA

1. JP Komunalac d.o.o.
2. Dom zdravlja Hrvatska Kostajnica

GRAD KUTINA

1. Moslavina- plin d.o.o.
2. Hidraulika Kutina d.o.o.
3. Lonja -Strug d.o.o.

4. Dom zdravlja Kutina
5. Moslavka Kutina d.d.
6. HT-TKC Sisak - ATC Kutina
8. Moslavina d.o.o. – potrebna je dopuna

GRAD NOVSKA

1. Novokom d.o.o.
2. Pleper-metaflex d.o.o.
2. Trokut d.d.
3. Dom zdravlja Novska
5. Quercus d.o.o.

GRAD PETRINJA

1. Dom zdravlja Petrinja
2. Specijalna bolnica za kronične bolesti Petrinja
3. Finel d.o.o.
4. HT-TKC Sisak - ATC Petrinja
5. Privreda d.o.o. – potrebna je dopuna

OPĆINA DONJI KUKURUZARI

-

OPĆINA DVOR

1. Općina Dvor- komunalne usluge
2. Dom zdravlja Dvor

OPĆINA GVOZD

-

OPĆINA HRVATSKA DUBICA

1. Komunalac-Hrvatska Dubica d.o.o.

OPĆINA JASENOVAC

1. JKP Komunalac-Jasenovac d.o.o.

OPĆINA LEKENIK

1. Oktan Žažina d.o.o.
2. Gora trgovina d.o.o.

OPĆINA LIPOVLJANI

-

OPĆINA MAJUR

1. Majur d.o.o.

OPĆINA MARTINSKA VES

-

OPĆINA POPOVAČA

1. Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. Ivan Barbot"

OPĆINA SUNJA

1. Općina Sunja-Pogon za komunalne djelatnosti
2. Radman-promet d.o.o. (BP Čapljani)

OPĆINA TOPUSKO

1. Tvornica istegnutih metala d.o.o.
2. Komunalno Topusko d.o.o.
3. Dom zdravlja Topusko
4. Lječilište Topusko

OPĆINA VELIKA LUDINA

-

Kako gradovi i općine nisu izradili svoje Planove intervencija, a navedeni privredni subjekti nemaju izrađene Operativne planove intervencija (ili isti ne zadovoljavaju, te ih je potrebno dopuniti odnosno izraditi nove), potrebno je primijeniti i poduzeti sve mjere kako bi oni ispunili svoje obveze.

Nakon izrade Planova intervencija gradova i općina i Operativnih planova intervencija navedenih subjekata (49), iste treba uključiti u ovaj Plan tijekom njegove prve revizije.

3.2. Analiza postojećih Planova intervencija , odnosno Operativnih planova intervencija subjekata, koji su iste dostavili Uredu državne uprave nadležnom za poslove zaštite okoliša

Za potrebe izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije korišteni su Operativni planovi intervencija u zaštiti okoliša 40 privrednih subjekata i to:

1. HERBOS d.d. - Sisak
2. GAVRILOVIĆ d.o.o. - Petrinja
3. FELIS d.o.o. - Sisak
4. SEGESTICA d.o.o. - Sisak
5. GOSPODARENJE OTPADOM SISAK d.o.o.
6. INA d.d.- Istraživanje nafte i plina, Skladište Moslavačka Gračenica
7. PETROKEMIJA d.d. - Kutina
8. MOSLAVINA d.o.o. - Kutina
9. Opća bolnica "Dr. Ivo Pedišić" - Sisak
10. INA d.d. - Sektor trgovine na malo - lokacija skladišta Sisak
11. INA d.d. - sektor trgovine na malo - benzinske postaje
12. KISIKANA d.o.o. - Sisak
13. Željezara Sisak d.d. u stečaju - Sisak
14. INA d.d. - sektor za preradu nafte - Rafinerija nafte Sisak
15. ŠPORTSKO-REKREACIJSKI CENTAR SISAK- Sisak
16. SISAČKI VODOVOD d.o.o. - Sisak
17. SLAVIJATRANS d.d. - Petrinja
18. INA d.d. - Sektor proizvodnje - Pogon Lipovljani
19. INA d.d. - Sektor proizvodnje - Pogon Šumečani
20. INA d.d. - Istraživanje i proizvodnja plina - PSP Okoli
21. MESSER CROATIA PLIN - Kutina
22. INA d.d. - Sektor istraživanje i proizvodnja nafte i plina - Pogon Stručec
23. HEP - POGON TERMOELEKTRANA SISAK - Sisak
24. INA d.d. - Pogon Žutica
25. OKZ LIPOVICA - Popovača
26. PLINACRO d.o.o. - Pogon Posavina- Moslavina
27. VODOOPSKRBA KUPA d.o.o. - Petrinja
28. PRIVREDA d.o.o. - Petrinja
29. SAUBERMACHER d.o.o. - Sisak
30. PAMUČNA PREDIONICA GLINA - Glina
31. VIVERA d.o.o. - Glina
32. IGM CIGLANA d.d. - Petrinja
33. KOLLER d.o.o. – Glina
34. JANAF d.d. - Terminal Sisak - Sisak
35. DETINES - Mahovo
36. JANAF d.d. - Terminal Slavonski Brod
37. JANAF d.d. - Terminal Virje
38. ZAGREBAČKE CESTE d.o.o. - Asfaltna baza u Kutini
39. HEP-Distribucija d.o.o., DP "Elektra" Sisak
40. Samobor Kristal d.d., Pogon Kutina

Pregledom dostavljenih Operativnih planova može se zaključiti slijedeće:

1. Planovi za FELIS d.o.o. i SEGESTICA d.o.o. nisu Operativni planovi intervencija u zaštiti okoliša već Planovi za zaštitu voda, te ove tvrtke trebaju izraditi Operativne planove intervencija u zaštiti okoliša,
2. Za IGM - CIGLANA d.d. - Petrinja priloženo je mišljenje prema kojem ova tvrtka nema obvezu izraditi Plan,
3. Operativni plan za SAUBERMACHER d.o.o. nije razmatran jer ta tvrtka više ne postoji u Sisku,
4. Operativne planove slijedećih komunalnih tvrtki treba nadopuniti:
 - GOSPODARENJE OTPADOM SISAK d.o.o. - Sisak

- PRIVREDA d.o.o. - Petrinja
 - MOSLAVINA d.o.o. – Kutina i
 - DETINES - Mahovo.
5. Za tvrtku PREDIONICA GLINA d.d. treba izraditi novi Operativni plan.
6. Na osnovi analize preostala 33 Operativna plana intervencija u zaštiti okoliša (u nastavku OPIZO) može se zaključiti da su oni djelomično nedostatni i to uglavnom u dijelu prikaza najgoreg slučaja, tzv. Worst Case prema EPA 40 CFR 68. Sukladno tome nije se mogla izvršiti kompilacija za cijeli prostor Sisačko-moslavačke županije.

3.3. Procjena posljedica nesreća , procjena vjerojatnosti nesreća i procjena društvenog rizika

S obzirom da se na prostoru Županije nalaze veliki industrijski objekti, PROCJENA RIZIKA JE PROVEDENA PREMA METODOLOGIJI MEĐUNARODNE AGENCIJE ZA ATOMSKU ENERGIJU (IAEA) sukladno Međuagencijskom programu procjene i upravljanja zdravstvenim i okolišnim rizicima izazvanim energetskim i drugim složenim industrijskim sustavima, prema «PRIRUČNIKU ZA RAZVRSTAVANJE I UTVRĐIVANJE PRIORITETA MEĐU RIZICIMA IZAZVANIM VELIKIM NESREĆAMA U PROCESNOJ I SRODNIM INDUSTRIJAMA; IAEA-TECDOC-727 (u daljnjem tekstu Priručnik).

Pristup je bio kvantitativan, tj. temeljio se na raspoloživim podacima (maksimalne količine opasnih tvari, indeks opasnosti, udaljenosti od naselja itd.) danim u Operativnim planovima intervencija u zaštiti okoliša (OPIZO) pojedinih subjekata.

Koraci procjene:

- Identifikacija kritičnih objekata (Indeks opasnosti: > D2, > D3 prema PRILOGU 1.)
- Eliminacija objekata koji nemaju izvanlokacijski učinak i koji nisu u naseljenom području
- Izračunavanje dosega primjenom programskih paketa EPE:
RMP Comp. ver. 1.06.,
ALOHA ver. 5.2.3.,
CAMEO ver. 1.2.1. i
MARPLOT ver. 3.2.1.
- Izračunavanje posljedica i vjerojatnosti događaja
- Rangiranje kritičnih objekata.

Tijekom primjene metode uvažavani su slijedeći kriteriji:

- jačina izvora je najveća moguća,
- osnovni proračun raspršenja toksičnih plinova provodi se za stabilnost atmosfere klase D (neutralno) s brzinom vjetra od 5 m/s. Ovi uvjeti ne predstavljaju najgori slučaj, već je pretpostavka načinjena s obzirom na prosječne vremenske uvjete kako bi bila moguća usporedba između toksičnih, zapaljivih i eksplozivnih tvari,
- smjer vjetra: za cijelo područje Županije koristi se najučestaliji smjer vjetra izmjeren u gradu Sisku; NNE,
- mjerilo nastradalih u požarima: 100 % smrtnost izloženih osoba unutar vatrom zahvaćenog područja,
- mjerilo nastradalih u eksplozijama: za eksploziju oblaka pare, 100 % smrtnost među osobama zahvaćenim gorućim oblakom; pretpostavka paljenja s nižom granicom zapaljivosti (tj. do zapaljenja dolazi pri koncentraciji pare \geq NGZ), a za eksplozivne tvari 100 % smrtnost u neposrednoj blizini središta detonacije, što znači visoki prekomjerni tlak veći od 1 bara i visoku gustoću letećih predmeta,
- mjerilo nastradalih od toksičnih oblaka: 100 % smrtnost među osobama izloženim dulje od 30 minuta koncentraciji \geq LC₅₀ za ljude. Iako je ovo preuveličana procjena unutar

određenog pogođenog područja, to je i preniska procjena za područje izvan granica pogođenoga, gdje je moguće postojanje nižih, ali još uvijek smrtonosnih koncentracija.

Navedene vrste opasnosti u daljnjem su tekstu označene na slijedeći način:

III = disperzija toksičnog plina, II = požar, I = eksplozija.

Na osnovi provedene procjene posljedica nesreća u Sisačko-moslavačkoj županiji može se zaključiti slijedeće:

1) Potencijalni događaj s najvećim razmjerima

U Sisačko-moslavačkoj županiji je moguće oslobađanje i širenje (disperzija) otrovnog oblaka amonijaka iz spremnika u Petrokemiji d.d., Kutina. Oblak bi najvjerojatnije zahvaćao tzv. radničko naselje u gradu Kutini, u gorem slučaju i cijeli grad Kutinu, a prema scenariju najgoreg mogućeg slučaja (Worst Case 40 CFR) može zahvatiti znatan dio Županije (najveća udaljenost učinka, R = 40 km), te dijelom i susjednu Bjelovarsku-bilogorsku županiju. (Karta u PRILOGU 2)

2) Događaji većih razmjera

Događaji većih razmjera su potencijalno oslobađanje i širenje otrovnog oblaka amonijaka iz tvornice Gavrilović d.o.o. u Petrinji, te etilamina i/ili izopropilamina iz spremnika Herbosa d.d. u Sisku. Prema scenariju najgoreg mogućeg slučaja oblaci ovih otrovnih plinova mogu zahvatiti cijeli grad Petrinju (amonijak) i velik dio centra grada Siska (izopropilamin i/ili etilamin). (Karte u PRILOGU 2)

Kako su mjere intervencije za amine vrlo slične, odnosno iste kao za amonijak, potrebno je razrađene mjere u Operativnom planu intervencija u zaštiti okoliša Petrokemije d.d. prilagoditi, usvojiti i uvježbati koordiniranom akcijom na zahvaćenom području Sisačko-moslavačke županije. Organiziranje vježbi je u nadležnosti županijskog eko-stožera.

U moguće događaje većeg razmjera ubraja se i oslobađanje i širenje otrovnog oblaka klora iz Vodoopskrbe Kupa d.o.o. u Novom Selištu i iz lječilišta «Topusko» u Topuskom. Prema scenariju najgoreg mogućeg slučaja može biti zahvaćen prostor cijelog naselja Novo Selište sve do grada Petrinje i cijelo naselje Topusko.

3) Potencijalne eksplozije većih razmjera jesu:

- eksplozija prirodnog plina u PSP (Podzemni spremnik plina) Okoli,
 - eksplozija spremnika UNP na skladištu Dorada II INA- Rafinerije nafte u Sisku.
- (Karte u PRILOGU 2)

4) Potencijalni veliki požari su mogući u gradu Sisku u:

- INA- Rafineriji nafte uslijed zapaljenja nafte i njezinih derivata na postrojenjima za preradu nafte i na skladištu Dorade II INA- Rafinerije nafte, te
 - JANAFU – terminal Sisak na skladištu sirove nafte.
- (Karte u PRILOGU 2)

Navedene eksplozije i požari su mnogo manjeg dometa od dometa širenja otrovnih plinova te se i mjere intervencija mogu ograničiti na područje oko samog izvora:

- u slučaju eksplozije prirodnog plina u PSP Okoli na naselje OKOLI,
- u slučaju požara u INA-RNS i JANAF – Terminal Sisak, na dijelove grada Siska.

5) S obzirom da Sisačko-moslavačka županija ima izraženu industriju sa velikim brojem transformatora, kondenzatora i sl., ne smiju se zanemariti moguće opasnosti "hladnog" i "vrućeg" onečišćenja okoliša s PCB.

Najveće udaljenosti učinaka (R) potencijalnih opasnosti na nepokretnim postrojenjima u Sisačko-moslavačkoj županiji prikazani su na kartama u odgovarajućem mjerilu u Prilogu 2.

Procjena vjerojatnosti velikih nesreća na nepokretnim postrojenjima

Kako bi se izračunala učestalost ($P_{p,t}$, broj nesreća godišnje) nesreća s opasnim tvarima (t) na svakom nepokretnom postrojenju (p), koje prouzrokuje prethodno procijenjene posljedice, izračunavan je odgovarajući tzv. broj vjerojatnosti ($N_{p,t}$).

$N_{p,t}$ se izračunava na osnovi jednadžbe:

$$N_{p,t} = N_{p,t}^* + n_{ui} + n_z + n_o + n_n, \text{ gdje je}$$

- $N_{p,t}$ = prosječni broj vjerojatnosti za postrojenje i tvar,
- n_{ui} = korekcijski parametar broja vjerojatnosti za učestalost radnji utovara/istovara,
- n_z = korekcijski parametar broja vjerojatnosti za sigurnosne sustave povezane sa zapaljivim tvarima,
- n_o = korekcijski parametar broja vjerojatnosti za organizacijsku i upravljačku sigurnost,
- n_n = korekcijski parametar broja vjerojatnosti za smjer vjetra prema naseljenom području.

Prema korištenoj metodologiji N je određen kao "broj vjerojatnosti". Ovom se broju vjerojatnosti uvijek pridružuje ekvivalentna vrijednost učestalosti P. Odnos između N i P je slijedeći:

$$N = / \log_{10} P /$$

Dobiveni rezultati procjene posljedica i vjerojatnosti velikih nesreća koje se mogu očekivati na području Županije predočene su u tablici 1 (vidjeti Prilog 15).

Prihvatljivosti mogućih rizika na području Županije predočene su na slici 1.

Iz navedene slike je vidljivo da su svi potencijalni rizici, osim rizika od moguće disperzije amonijačnog oblaka (Petrokemija d.d.), te disperzije toksičnih plinova izgaranja PCB u slučaju požara na transformatorima (Petrokemija, Elektra Sisak) u granicama prihvatljivog, tj. ispod donje crte prihvatljivosti.

Disperzija amonijaka predstavlja rizik koji se nalazi u zoni prihvatljivosti koja zahtjeva smanjenje rizika. Kako je Petrokemija tvrtka koja osigurava natprosječnu primjenu sigurnosti u industriji primjerenim upravljanjem sigurnošću, dobrim održavanjem, dokumentacijom i razrađenim postupcima te kulturom sigurnosti i redovitim planiranjem i provedbom vježbi neželjenih događaja, smanjenje ovog potencijala rizika vjerojatno se može postići samo smanjenjem maksimalnih uskladištenih količina amonijaka na sekciji 37.

Vezano uz PCB se ističe da je u Petrokemiji u tijeku sukcesivna zamjena PCB u transformatorima. Do 2007. godine planira se sav PCB zamijeniti sa netoksičnim mineralnim uljima.

Elektra Sisak mora također započeti zamjenu PCB u transformatorima koji su u njezinom vlasništvu.

Rangiranje kritičnih objekata

Na slici 2. predočeni su sumarni rizici u tvrtkama gdje se na istoj lokaciji nalaze različite opasne tvari. Kako se radi o slučajevima skladištenja ovih tvari u posebnim/odvojenim spremnicima, ovaj slučaj se smatra najgorim mogućim s obzirom na količinu opasnih tvari, te može poslužiti samo za rangiranje kritičnih objekata.

Sukladno navedenom, kritični objekti u Županiji poredani po prioritetnom redu jesu:

1. PETROKEMIJA
2. HEP – Distribucija, DP ELEKTRA SISAK
3. INA RAFINERIJA SISAK
4. HERBOS
5. PLINACRO, MRS Stupovača
6. PLINACRO, BIS B.Jaruga-čvor Piljenice
7. ŠCR SISAK, Bazen
8. PLINACRO, MRS Novska
9. GAVRILOVIĆ
10. Lječilište TOPUSKO
11. JANAF
12. INA Sektor proizvodnje plina, Pogon PSP Okoli
13. BOLNICA Dr IVO PEDEŠIĆ SISAK
14. SISAČKI VODOVOD, Klorna stanica Pračno
15. SILAX, Bazen
16. PLINACRO, MRS Janja Lipa
17. PLINACRO, OS i MS Jamarice
18. PLINACRO, MRS industrijska zona Sisak
19. INA Sektor proizvodnje nafte i plina, Pogon Lipovljan
20. VODOOPSKRBA KUPA, Novo Selište
21. PLINACRO, BIS Topolovac-BIS Sisak, savski most Crnac.

Ugroženi objekti

Potencijalno ugroženim objektima u Županiji se smatraju svi javni objekti. Posebno se mora voditi računa o:

- školama i vrtićima,
- bolnicama, Zavodima za javno zdravstvo (ambulantama),
- hotelima, bazenima,
- domovima za stare i nemoćne,
- tržnicama i velikim robnim kućama.

Zbog veličine prostora Županije sve ih nije moguće navesti i prikazati. Oni se trebaju detaljno razmatrati u Planovima intervencija u zaštiti okoliša nižeg reda (gradova i općina) i u okviru njih prikazati na kartama u primjerenom mjerilu.

Potencijalno velike nesreće na nepokretnim postrojenjima u Sisačko-moslavačkoj županiji predočeni su na karti u PRILOGU 2.

Procjena vjerojatnosti velikih nesreća pri prometu opasnih tvari

Mjerilo odabira prema udaljenosti od naseljenih područja iz Priručnika IAEA ukazuje na potrebu procjene vjerojatnosti velikih nesreća pri prometu opasnih tvari gotovo na svim županijskim cestama koje prolaze kroz naseljena mjesta, te gradskim cestama i željezničkim kolodvorima, dok ih prema mjerilu gustoće prometa ne bi trebali razmatrati.

Ugrožene dionice cesta treba razmatrati u Planovima intervencija u zaštiti okoliša nižeg reda (gradova i općina), gdje ih je moguće prikazati na kartama gradova u primjerenom mjerilu.

U ovom Planu je obrađeno nekoliko potencijalnih događaja:

NAFTOVODI

Jadranski naftovod – dionica Vojnić, dionica prekopa (Jukinac), magistralni naftovod OS Jamarica-Stručec

CESTOVNI PROMET

Prijevoz 30 m³ (23 t) benzina u cisterni na dionici ceste Sisak-Popovača kroz naselje Potok.

ŽELJEZNIČKI PROMET

a) Željeznički kolodvor Sisak

Prijevoz 10 t izopropilamina za potrebe Herbos d.d. kroz sisački željeznički kolodvor.

b) Industrijski kolosijek Petrokemija d.d.

Požar 40 t amonijevog nitrata i 40 t sumpora pri utovaru na industrijskom kolodvoru Petrokemije.

Pretpostavka je da u požaru amonijavog nitrata nastaje 0.5 % toksičnog nitroznog plina (0.2 t N₂O), a u požaru sumpora 2 % toksičnog plina sumpornog dioksida (0.8 t SO₂).

VODNI PROMET

RIJEKA SAVA:

Tjedna doprema slavonske sirove nafte (1 teglenice, 1000 t) na preradu u sisačku rafineriju rijekom Savom.

Na dionici plovnog puta od granice Županije do RNS najbliže smještena naselja na obali Save su Gušče, Bobovac, Strmen i Jasenovac. Primjer za naselje Strmen.

Vjerojatnosti gore navedenih slučajeva mogućih nesreća u prometu, predočene su na slici 3.

4. NOSITELJI IZRADE PLANA

Planovi intervencija u zaštiti okoliša sastavni su dio Programa zaštite okoliša županije, gradova i općina.

U slučaju da županija, grad ili općina nisu donijeli program zaštite okoliša Plan intervencija se može donijeti i provoditi samostalno.

Županijska skupština, odnosno gradsko ili općinsko vijeće u skladu s APELL procesom osniva Stručno povjerenstvo za izradu Plana.

Za članove **Stručnog povjerenstva** u pravilu se određuju (imenuju) predstavnici:

- županijskog poglavarstva,
- općinskog i gradskog poglavarstva,
- upravnih tijela gradova i općina,
- pravnih osoba koje obavljaju djelatnost kao javnu službu,
- pravnih osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost,
- udruga čija je djelatnost skrb o okolišu ili promicanje zaštite okoliša.

Za Voditelja i zamjenika voditelja Stručnog povjerenstva određuju (imenuju) se predstavnici županijskog, gradskog, odnosno općinskog poglavarstva ili pravnih osoba koje obavljaju gospodarsku djelatnost po kriteriju većeg poznavanja problema.

Uvjete za rad Stručnog povjerenstva osigurava županijsko, gradsko, odnosno općinsko poglavarstvo.

Zadaci povjerenstva jesu:

- identifikacija resursa, zadaća i sudionika u procesu izrade plana,
- identifikacija rizika i opasnosti,
- analiza postojećih Planova svih sudionika i usklađenosti tih Planova,
- identifikacija zadaća nepokrivenim postojećim Planovima,
- identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća,
- prilagođavanje postojećih Planova i izrada harmoniziranog Plana i integriranog Plana,
- donošenja Plana intervencija u zaštiti okoliša od strane nadležnog tijela županije,
- upoznavanje svih sudionika sa integriranim Planom,
- uspostava procedure za periodičko testiranje, analizu i reviziju Plana,
- upoznavanje stanovništva s Planom.

Prijedlog Plana intervencija u zaštiti okoliša županija dostavlja na mišljenje tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu prirode i okoliša, a gradovi i općine županiji.

Nakon dobivanja pozitivnog mišljenja na prijedlog Stručnog povjerenstva Plan donosi predstavničko tijelo županije, grada ili općine.

5. SUBJEKTI KOJI SUDJELUJU U PROVOĐENJU PLANA

5.1. Komunikacijske jedinice

Poslove operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanje osoba te uzbuñivanja za potrebe Županijskog eko-stožera obavljaju županijski centri za obavješćivanje i operativno dežurstvo u policijskoj upravi (tel. 985 i 92).

5.2. Interventne jedinice

Interventne jedinice na području Sisačko-moslavačke županije jesu:

- Vatrogasna postrojba (VP) grada Siska (tel. 93, 543 - 122),
- Vatrogasna postrojba (VP) grada Petrinje (tel. 93, 815 - 220),
- Vatrogasna postrojba (VP) grada Kutine (tel. 93, 680 - 866),
- Profesionalne vatrogasne postrojbe (PVP) u gospodarstvu:
 - INA d.d. - Rafinerija nafte Sisak (tel. 511 –113),
 - Petrokemija d.d.- Kutina (tel. 647 – 314),
 - Željezara Sisak d.d. – Sisak (tel. 565 – 147 ; 565 – 113),
- Dobrovoljna vatrogasna društva (DVD, vidi PRILOG 9),
- Hitna medicinska pomoć (tel. 94),
- Specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba (vidi PRILOG 3)
- Pravne i fizičkih osoba koje obavljaju komunalnu djelatnost (vidi PRILOG 4).

Prema ukazanoj potrebi, ako to obim i težina ekološke nesreće zahtjeva:

- postrojbe atomsko-biološko-kemijske obrane (ABK) Oružanih snaga Republike Hrvatske (tel. 985),
- postrojbe civilne zaštite (opće i specijalističke namjene) (tel. 92; 560 – 268)
- HCR Sisak (Hrvatski centar za razminiranje, tel. 554 151)

5.3. Ekspertna jedinica

Za provedbu Plana na županijskoj razini u sastav ekspertne jedinice ulaze:

- Operativno-informativni centar INE,
- Hrvatski zavod za toksikologiju,
- Tijelo državne uprave nadležno za meteorologiju,
- Hrvatske vode,
- Agencija za posebni otpad (APO),
- Tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode i okoliša.

Ekspertna jedinica daje stručnu prosudbu mogućih posljedica izvanrednog događaja te prijedlog mjera zaštite, spašavanja i tehničke intervencije.

Operativno dežurstvo ekspertne jedinice nalazi se u Operativno-informativnom centru INE, Zagreb, Avenija V. Holjevca 10. (tel. 01/6451 – 075)

5.4. Prijevoz i logistika

U slučaju iznenadnog događaja prijevoz i logistiku obavljaju:

- interventne jedinice za svoje ljudstvo i opremu,
- javna poduzeća iz oblasti prijevoza,

- helikopteri tijela državne uprave za unutarnje poslove (na zahtjev Županijskog eko-stožera ili ovlaštenih osoba iz tijela Državne uprave nadležnog za unutarnje poslove).

6. ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA U PROVEDBI PLANA

Županija je obvezna u skladu s APELL procesom izraditi Plan intervencija u zaštiti okoliša uzimajući u obzir regionalne i lokalne posebnosti te stvarne i potencijalne rizike i opasnosti na svom području.

Tijelo nadležno za provođenje županijskog Plana je: Županijski eko-stožer.

Temeljem članka 42. Zakona o zaštiti okoliša te točaka 6., 7., 8., 9. i 10. Plana intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» br. 82/99 i 86/99), Županijska skupština je na svojoj sjednici u veljači 2003. godine donijela Rješenje o imenovanju Županijskog eko-stožera (Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije, broj 2/03). Županijski eko-stožer ima 15 članova, a Rješenje o imenovanju članova je dano u PRILOGU 6.

Za članove i zamjenike Županijskog eko-stožera određeni su predstavnici Županijske skupštine i poglavarstva, predstavnici županijskih ureda i policijske uprave te predstavnici jedinica lokalne samouprave (gradova i općina) te Javne ustanova "Park prirode Lonjsko polje".

Voditelj Županijskog eko-stožera je župan po položaju i on ima tri zamjenika, koji čine predstavnici ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, nadležnih za:

- poslove zdravstva,
- poslove zaštite prirode i okoliša i
- predstavnik policijske uprave.

Ovlasti i dužnosti Županijskog eko-stožera jesu:

- donošenje odluka o primjeni Plana za područje županije, kada interventne jedinice ne mogu prema postojećim Operativnim planovima intervencija u zaštiti okoliša riješiti nastali izvanredni događaj,
- procjena rizika i opasnosti,
- usklađivanje mjera u provođenju Plana,
- procjena štete uzrokovane izvanrednim događajem,
- izvješćivanje javnosti,
- donošenje odluke o završetku intervencije,
- davanje prijedloga županijskom poglavarstvu za osiguranje financijskih sredstava u županijskom proračunu za redovito provođenje plana na području županije,
- poduzimanje i drugih mjera utvrđenih planom.

Županijsko poglavarstvo osigurava tehničke i administrativne uvjete za rad Županijskog eko-stožera.

6.1. Osposobljavanje

Sve osobe koje učestvuju u provođenju Plana moraju biti osposobljene, izvježbane i opremljene za uspješnu provedbu Plana.

Županijski eko-stožer donosi odluku o osposobljavanju osoba, koje prema Planu sudjeluju u intervenciji. Dodatno osposobljavanje nije potrebno za osobe koje u okviru svojih svakodnevnih poslova obavljaju poslove kao u ovom Planu.

Županijski eko-stožer u okviru svojih dužnosti i ovlasti za uspješno provođenje mjera i aktivnosti može organizirati vježbe s ciljem provjere uspostave veza, obavješćivanja sudionika i provjere spremnosti učesnika za uspješno izvršavanje planiranih zadataka u provedbi Plana.

7. POSTUPCI I MJERE U SLUČAJU IZVANREDNOG DOGAĐAJA

U slučaju izvanrednog onečišćenja zraka i tla postupa se prema Shemi djelovanja u slučaju izvanrednog događaja na županijskoj razini.

U slučaju zagađenja voda postupa se prema Shemi 2. Priloga D-3 Državnog plana za zaštitu voda («Narodne novine» 8/99).

I. Onečišćivač koji je prouzročio nezgodu, odnosno svaka osoba koja primijeti onečišćenje okoliša ili događaj koji može prouzročiti onečišćenje okoliša dužna je ODMAH obavijestiti lokalnu policijsku upravu na tel. 92.

II. Ako iz bilo kojeg razloga to nije u mogućnosti, zatražit će pomoć prolaznika ili najbliže osobe, koja će obavijestiti policijsku upravu. Ukoliko postoji opasnost od požara, eksplozije ili trovanja ista će osoba odmah o eko-nezgodi dojaviti i vatrogasnim postrojbama na tel. 93.

Obavijest treba sadržavati slijedeće:

- ime i prezime/ naziv fizičke ili pravne osobe koja je dostavila obavijest,
- datum i vrijeme primijećenog onečišćenja,
- područje onečišćenja (prosudba),
- jačinu ili opseg onečišćenja (prosudba),
- opis onečišćenja,
- podatke o izvoru ili mogućem izvoru onečišćenja (ukoliko su poznati).

III. Djelatnik policijske uprave koji primi obavijest o akcidentu dužan je ODMAH obavijestiti najbližu policijsku postaju, koja obavlja prvu provjeru obavijest očevidom na mjestu izvanrednog događaja.

IV. Ukoliko se utvrdi točnost obavijesti, policijska ophodnja osigurava mjesto izvanrednog događaja, a policijska postaja podatke prenosi Operativnom dežurstvu policijske uprave, koja ODMAH obavještava Službu za obavješćivanje na tel. 985.

V. Služba za obavješćivanje će o nastalom izvanrednom događaju ODMAH obavijestiti:

- voditelja Županijskog eko-stožera
 1. Đuro Brodarac (tel.550 210)
- jednog od zamjenika voditelja eko-stožera:
 1. Predrag Vučićević (tel. 560-120),
 2. Josip Podnar (tel. 550-155),
 3. Đurđica Antolčić (tel. 524-358),
- tajnika eko stožera:
 4. Zdenko Sešo (tel. 521-008),
- interventne jedinice,
- ekspertnu jedinicu.

VI. Zamjenik eko-stožera ili tajnik, koji je primio obavijest od policijske uprave o izvanrednom događaju, dužan je obavijestiti člana Županijskog eko-stožera nadležnog na određenom području te u slučaju potrebe, dogovoriti hitan sastanak Županijskog eko-stožera.

VII. Zamjenik eko-stožera ili tajnik dužan je obavijestiti i:

1. osobu za odnose s javnošću - Blanka Bobetko-Majstorović (tel. 521-008 / 862-758),
2. Inspekciju zaštite okoliša u Županiji - Vera Ivanušić (tel. 524-377 / 524-358) i u Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja (tel. 01/4591-926),
3. Zavod za javno zdravstvo Županije (tel. 567-103), a prema potrebi i

4. Ostale inspekcije: sanitarnu, vodopravnu (načelnik državne vodopravne inspekcije pri Državnoj upravi za vode g. Željko Makvić; tel. 01/6307-341), poljoprivrednu i šumarsku (tel. 550-111)
5. HCR (Hrvatski centar za razminiranje – Sisak; tel. 554 151) ako je došlo do izvanrednog događaja na miniranoj površini ili površini za koju se sumnja da je minirana.

VIII. Član Županijskog eko-stožera nadležan na određenom području dužan je odmah izaći na teren i sačiniti očevidnik intervencije u zaštiti okoliša (kao u Prilogu 14, Plana).

Član Županijskog eko-stožera će zajedno s nadležnom inspekcijom na terenu izvršiti procjenu nastalog onečišćenja i štete, a prema potrebi zatražit će i mišljenje:

Ekspertne jedinice u Operativnom centru INE (tel. 01/6451-075).

Član Županijskog eko-stožera uz pomoć ekspertne jedinice dat će prosudbu mogućih posljedica izvanrednog događaja te predložiti mjere zaštite, spašavanja i tehničke intervencije, odnosno primjenu mjera predviđenih ovim Planom.

7.1. Usklađivanje učesnika u provođenju Plana

Voditelj vatrogasne postrojbe (VP) zapovijeda akcijom intervencije i prema potrebi aktivira sve potrebne subjekte i elemente predviđene ovim Planom. Međutim ako na mjesto intervencije prva izađe druga vatrogasna postrojba, voditelj te vatrogasne postrojbe zapovijeda intervencijom do dolaska Županijske vatrogasne postrojbe.

Ako prilikom intervencije vatrogasnih postrojbi postoji mogućnost onečišćenja obližnjih vodotoka i podzemnih voda o tome treba voditi računa (konzultirati vodopravnu inspekciju i Hrvatske vode, obavezno ukloniti sredstava za gašenje s terena nakon izvršene intervencije, rabiti sredstava za gašenje s važećom vodopravnom dozvolom i sl.).

Županijski eko-stožer za vrijeme provođenja intervencije prema potrebi zatražit će dodatne interventne jedinice i za ublažavanje i uklanjanje nepoželjnih posljedica i načina sanacije dodatno mišljenje ekspertne jedinice.

Aktiviranjem Plana član Županijskog eko-stožera (mjesno nadležan) ovlašten je pozvati specijalizirane jedinice za sanaciju nastalog izvanrednog događaja.

Specijalizirane jedinice i tvrtke koje su ovlaštene djelovati u takvim situacijama jesu:

1. Tvrtka M & C (tel. 044/776-060 ili 776-467),
2. AEKS d.o.o. (tel. 01/2881-442),
3. Tvrtka CROSCO (tel. 01/3652-333),
4. RIJEKATANK (tel.051/212 838; 051/214 514)

Ako je izvanredni događaj takvih razmjera da je zahvatio, odnosno ugrozio područje i susjedne županije ili prijeti prekogranično onečišćenje, Županijski centar za obavješćivanje putem komunikacijske jedinice na državnoj razini, obavještava Državni eko-stožer, koji u tom slučaju preuzima daljnje usklađivanje mjera na provođenju aktivnosti predviđenih Planom.

U slučaju da je izvanredni događaj na području Županije takvih razmjera i da ima karakteristike elementarne nepogode, Županijski eko-stožer može županu predložiti proglašenje elementarne nepogode.

Popis gradova i općina te gradonačelnika gradova i načelnika općina u Sisačko-moslavačkoj županiji naveden je u PRILOGU 7.

Pregled sastava ekspertne jedinice naveden je u PRILOGU 8.

Popis vatrogasnih postrojbi naveden je u PRILOGU 9.

Popis bolničkih ustanova i hitne medicinske pomoći u Županiji naveden je u PRILOGU 10.

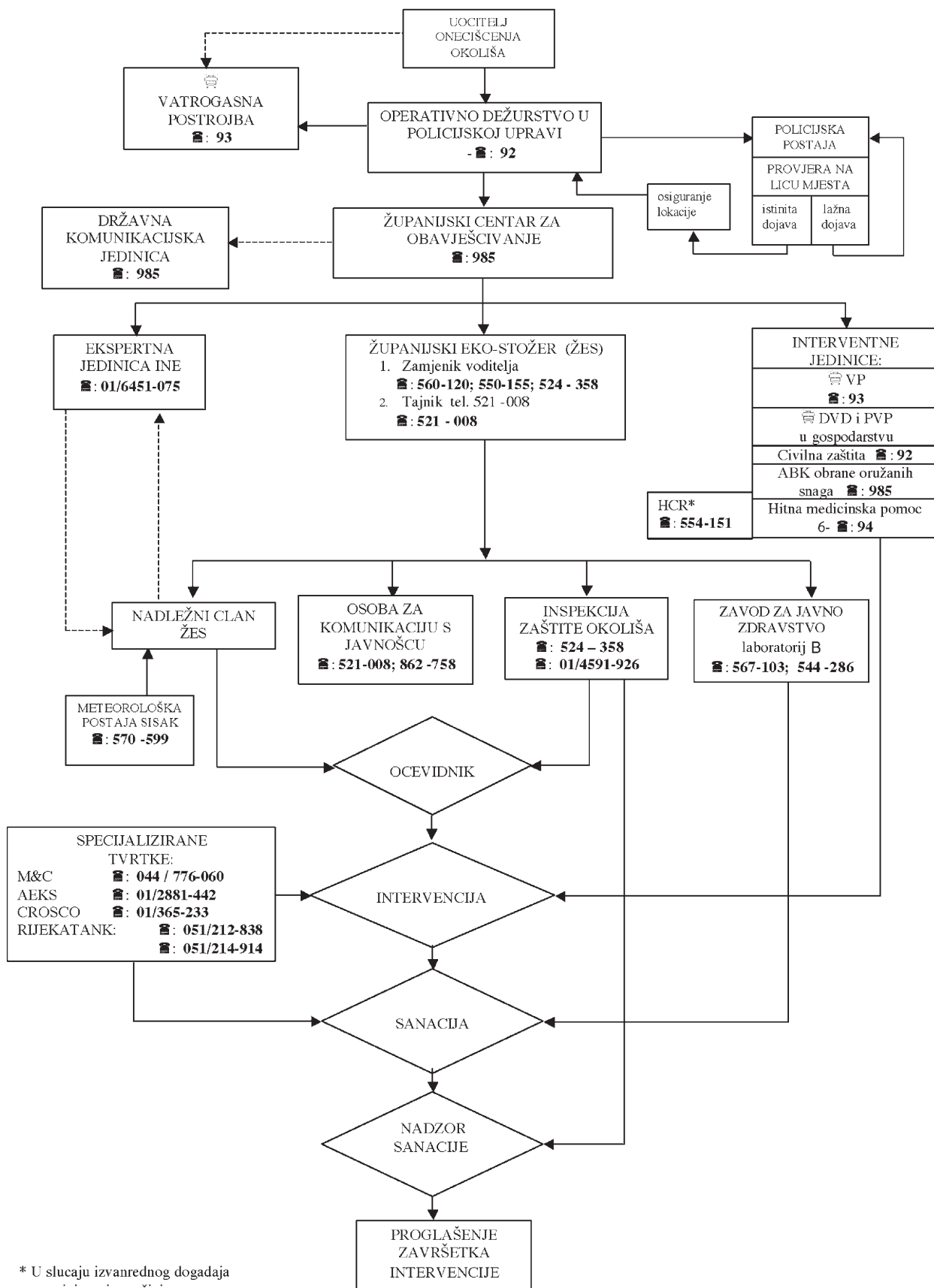
POSTUPCI U SLUČAJU IZVANREDNIH DOGAĐAJA ZA POTENCIJALNO OPASNE TVARI navedeni su u PRILOGU 16.

7.2. Prioriteti tijekom intervencija

Tijekom provođenja intervencija u zaštiti okoliša prednost treba dati:

- zaštititi i spašavanju ljudi (dječje ustanove, bolnice, škole, objekti za smještaj starih i nemoćnih osoba, stambeni objekti i dr.)
- komunalnim objektima (vodoopskrbni objekti, elektromreža, plinska mreža)
- spomenicima kulture (galerije, muzeji, spomenici graditeljske baštine sakralni objekti i dr.),
- zaštićenim dijelovima prirode
 - park prirode (Park prirode "Lonjsko polje")
 - park šuma (Kotar - Stari gaj, Brdo Djed)
 - posebni rezervati: ornitološki (Krapje Đol, Rakita i Dol Dražiblato); botanički (Cret Đon močvara)
 - spomenik parkovne arhitekture (Strossmayerovo šetalište u Petrinji),
 - spomenik prirode (hrast lužnjak u Sisku)
- zaštititi i spašavanju životinja,
- zaštititi i spašavanju gospodarskih objekata:
 - energetike,
 - prijenosa energije (dalekovodi),
 - plinovodi,
 - naftovodi,
 - ostali gospodarski objekti.

SHEMA DJELOVANJA U SLUCAJU IZVANREDNOG DOGAĐAJA NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI

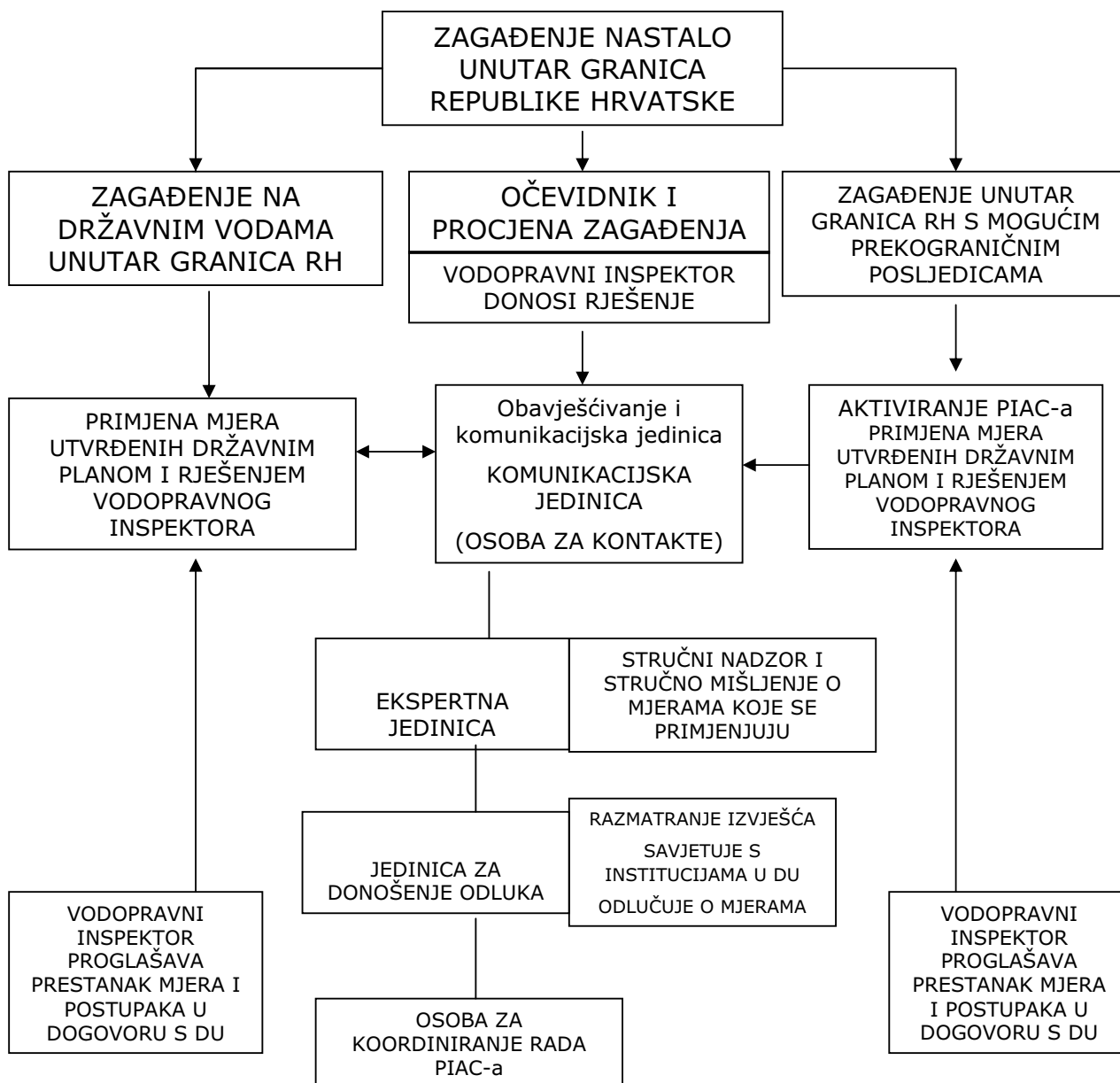

* U slučaju izvanrednog događaja na miniranoj površini

PRILOG D-3 (Shema 2) preslika iz Državnog plana za zaštitu voda ("Narodne novine" br. 8/99)

SHEMA POSTUPKA U SLUČAJU IZNEHADNOG ZAGAĐENJA ZA III. STUPANJ UGROŽENOSTI

(primjenjivo u slučaju zagađenja voda)

8. ZAKONSKA REGULATIVA I ZAKONSKE OBVEZE ŽUPANIJE

Zaštita okoliša je nezaobilazna potreba u cilju provođenja održivog razvoja, kako na međunarodnoj, tako i na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Sva složenost provođenja ovog zadatka proizlazi iz spoznaje da nema ljudske djelatnosti, koja nema izravan ili posredan utjecaj na okoliš.

Republika Hrvatska nastojeći integralno rješavati probleme zaštite okoliša donijela je Strategiju zaštite okoliša, Deklaraciju o zaštiti okoliša, zakonsku regulativu i podzakonske akte, koji reguliraju tu značajnu oblast.

Strategija zaštite okoliša republike Hrvatske stavlja pred županije, gradove i općine obvezu donošenja vlastitih programa zaštite okoliša s ciljem rješavanja i skrbi o regionalnim i lokalnim prirodnim resursima, a izradom periodičkih izvješća o stanju okoliša na svim razinama osigurava se praćenje realizacije planiranih aktivnosti definiranih programima.

Zakonom o zaštiti okoliša («Narodne novine» br. 82/94 i 128/99) utvrđena je obveza županije za donošenje Programa zaštite okoliša te drugih dokumenata važnih za njenu zaštitu.

Program zaštite okoliša je najvažniji strateški i dugoročni dokument, koji se izrađuje za razinu županije, a donosi ga predstavničko tijelo županije.

Sadržaj programa utvrđen je člankom 19. stavak 1. Zakona, koji glasi:

«Program zaštite okoliša za područje županije sadrži osnovne ciljeve, uvjete i mjerila zaštite okoliša u cjelini, prioritetne mjere zaštite okoliša po sastavnim dijelovima i pojedinačnim prostornim cjelinama te razrađuje načela i smjernice zaštite okoliša sadržane u Strategiji zaštite okoliša».

Program zaštite okoliša županije utvrđuje mjere zaštite okoliša u skladu s regionalnim i lokalnim posebnostima i obilježjima.

Sadržaj Programa zaštite okoliša nije detaljno definiran Zakonom o zaštiti okoliša, već su pojedini njegovi dijelovi utvrđeni i drugim propisima i to Zakonom o zaštiti zraka («Narodne novine» br. 48/95) i Zakonom o otpadu («Narodne novine» br. 34/95 i 151/03), koji propisuju što program treba sadržavati u dijelovima, koji govore o zraku i otpadu, dok Plan intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» br.82/99) navodi da su planovi intervencija u zaštiti okoliša županija sastavni dio Programa zaštite okoliša.

Zaštita prirode regulirana je Zakonom o zaštiti prirode («Narodne novine» br. 162/03), koji određuje i postupak proglašenja zaštićenih dijelova prirode (u devet kategorija): nacionalni park, park prirode, strogi rezervat, posebni rezervat, park šuma, zaštićeni krajolik, spomenik prirode, spomenik parkovne arhitekture, pojedina biljna i životinjska vrsta.

Gospodarenje nacionalnim parkovima i parkovima prirode je u nadležnosti Republike Hrvatske, a ostale kategorije zaštite u nadležnosti lokalne samouprave tj. županija i njihovih Skupština.

Zakon o prostornom uređenju («Narodne novine» br.30/94,68/98, 61/00 i 32/02) ima također značajnu ulogu u zaštiti okoliša i postizanju održivog razvitka, uz racionalno korištenje te zaštitu prostora.

Dokumenti prostornog uređenja za područje županije i planovi nižeg reda jesu:

- Prostorni plan Županije,
- Prostorni plan područja posebnih obilježja,
- Prostorni plan uređenja općine i grada,
- Generalni plan uređenja te
- drugi prostorni planovi.

Važno je naglasiti da su Prostorni planovi županija postali obvezujući i provedbeni dokumenti, koji vrijede na čitavom području županije i planovi nižeg reda moraju biti u skladu s njim.

Zakon o vodama («Narodne novine» br. 107/95) uređuje gospodarenje vodama, zaštitu od štetnog djelovanja voda, zaštitu voda od onečišćenja, uporabu i korištenje voda i druga pitanja od značenja za osiguranje jedinstvenog vodnog režima u Republici Hrvatskoj.

Posebna pažnja u Zakonu posvećena je zaštiti voda od onečišćenja.

Zakonom o vodama određene su obveze županijske Skupštine da nakon donošenja vodoprivredne osnove za slivno područje na prijedlog vodoprivrednog poduzeća i donošenje:

- Županijskog Plana za zaštitu voda,
- Županijskog plana zaštite od poplava,
- određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta te
- donošenje Odluke o odvodnji otpadnih voda.

Zakonom o otpadu («Narodne novine» br. 34/95 i 151/03) utvrđena su prava, obveze i odgovornosti pravnih i fizičkih osoba te jedinica lokalne samouprave i uprave u postupanju s otpadom.

Prema članku 12. navedenog Zakona županije osiguravaju provođenje mjera postupanja sa industrijskim, ambalažnim, građevnim, električkim i elektroničkim otpadom, a provođenje te obveze mogu osigurati sporazumno i više županija.

Zbrinjavanje komunalnog otpada u obvezi je gradova i općina, a postupanje s opasnim otpadom osigurava Vlada Republike Hrvatske.

Kod izrade Izvješća o stanju okoliša i Programa zaštite okoliša, županija utvrđuje, provodi i nadzire ukupnu politiku postupanja s otpadom na svom području.

9. NAČINI I ROKOVI PERIODIČKOG TESTIRANJA, ANALIZE I REVIZIJE PLANA

1. Za izradu Plana intervencija u zaštiti okoliša Županije u skladu s Planom intervencija u zaštiti okoliša («Narodne novine» br. 82/99) bilo je potrebno da gospodarski subjekti i ustanove na koje se ta obveza odnosi te gradovi i općine izrade svoje Operativne planove, odnosno Planove intervencija u zaštiti okoliša.
2. Do početka izrade ovog Plana bila su izrađena 33 Operativna plana gospodarskih subjekata i ustanova. Tijekom njegove uzrade dostavljeno je još 7 Planova).
3. Identifikacijom subjekata, koji nemaju izrađene planove utvrđeno je da planove trebaju izraditi još (vidi poglavlje 3.1.):
 - 6 gradova
 - 13 općina i
 - 55 gospodarskih subjekata ili ustanova, dok 4 trebaju izvršiti dopune postojećih Planova
4. Iz gore navedenog proizlazi da je potrebno poduzeti mjere putem inspekcijskog nadzora, kako bi svi subjekti izradili potrebne planove.
5. Za potrebe periodičkog testiranja i analize provedbe Plana potrebno je organizirati i provesti godišnju provjeru vježbovne spremnosti pravnih osoba na otklanjanju posljedica vježbovnog izvanrednog događaja:
 - PETROKEMIJA d.d. – Kutina (ispuštanje amonijaka) – 2003. god.
 - SISAČKI VODOVOD d.o.o. – Sisak (curenje klora u klornoj stanici Pračno)
 - INA – NAFTAPLIN – Pogon Stružec (puknuće naftovoda na relaciji Stružec - Sisak) – 2004. god.
 - HERBOS d.d. – Sisak (ispuštanje etilamina) – 2004. god.
6. Reviziju ovog Plana potrebno je obavljati svake godine, nakon testiranja Plana na vježbovnoj provjeri, a prema potrebi i ranije.

10. NAČIN UPOZNAVANJA SVIH SUDIONIKA S PLANOM INTERVENCIJA U ZAŠTITI OKOLIŠA

Predstavnici lokalne uprave i samouprave, najznačajnijih gospodarskih subjekata i ustanova te članovi Stručnog povjerenstva, uključeni su u izradu Plana i njegovo donošenje te upoznati su s prijedlogom načina njegove primjene.

Identificirane subjekte, koji su obvezni izraditi Operativne planove treba upoznati s glavnim značajkama ovog Plana. Oni svoje Operativne planove moraju izraditi u skladu s Državnim i ovim Planom.

Članovi Županijskog eko-stožera trebaju biti detaljno upoznati s Planom te zadaćama i odgovornostima za njegovo uspješno provođenje.

Komunikacijskim jedinicama nakon upoznavanja s Planom treba osigurati redovito ažuriranje podataka u svezi s odgovornim osobama, njihovim adresama i brojevima telefona, fax-a, mobitela i sl.

Interventne jedinice (vatrogasci, policija, hitna medicinska pomoć, specijalizirane jedinice ovlaštenih pravnih osoba, koje obavljaju djelatnost postupanja s opasnim otpadom i dr., treba detaljno upoznati s Planom, te ih osposobiti i opremiti da bi u slučaju ukazane potrebe svoje zadaće mogle izvršavati pravovremeno i učinkovito.

11. NAČIN USUGLAŠAVANJA PROVEDBE OVOG PLANA S OSTALIM INTERVENTNIM MJERAMA, KOJE SE PROVODE TEMELJEM DRUGIH ZAKONA I PROPISA

Provedba ovog Plana mora biti usuglašena sa ostalim interventnim mjerama, koje se provode temeljem:

- Županijskog Plana zaštite od požara (koji se donosi na temelju procjene ugroženosti od požara i izrađenih Planova zaštite od požara gradova i općina, članak 3. st. 2. Zakona o zaštiti od požara, «Narodne novine» br.58/93)
- Županijskog Plana zaštite od poplava (koji se odnosi na zaštitu od poplava na lokalnim vodama, a donosi se temeljem članka 87. Zakona o vodama, »Narodne novine» br. 107/95).
- Županijskog Plana za zaštitu voda (koji se donosi na temelju članka 76. Zakona o vodama, «Narodne novine» br. 107/95).
- Odluke o zaštiti izvorišta, čije zone sanitarne zaštite se prostiru na području više gradova i općina.

12. NAČIN INFORMIRANJA I UPOZNAVANJA JAVNOSTI S PLANOM INTERVENCIJA U ZAŠTITI OKOLIŠA, KAO I NAČIN OBAVJEŠĆIVANJA JAVNOSTI PRI PRIMJENI PLANA

Način informiranja i upoznavanja javnosti s Planom

Informiranje i upoznavanje javnosti s Planom provodi se putem sredstava javnog priopćavanja na županijskoj razini (TV, radio postaje, tisak). Popis u PRILOGU 11. Pružene informacije trebaju biti prilagođene potrebama posebnih skupina:

- stručne ustanove,
- obrazovne ustanove,
- sredstva priopćavanja,
- građani.

Program obrazovanja javnosti se provodi povremeno radi upoznavanja javnosti sa načinima ponašanja u slučaju neželjenog događaja.

Obavješćivanje javnosti pri primjeni Plana

Županijski eko-stožer dužan je obavijestiti javnost o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama.

Obavješćivanje javnosti mogu obavljati i osobe ovlaštene od Županijskog eko- stožera za odnose s javnošću (osoba za odnose s javnošću Županijskog eko-stožera)

Obavijest za javnost treba sadržavati:

- Kakav izvanredni događaj se dogodio?
- Gdje se dogodio?
- Kad se dogodio?
- Da li ima povrijeđenih?
- Koje se aktivnosti provode na sanaciji stanja?
- Tko učestvuje u intervenciji?
- Upute javnosti za postupanje u danom slučaju.

Podatke o povrijeđenim/poginulim osobama mogu isključivo davati Rukovoditelji zdravstvenih ustanova (bolnica ili drugih ustanova) gdje su te osobe smještene/zbrinute.

Podaci o poginulim osobama mogu se u pravilu objaviti tek nakon što o tome budu upoznate obitelji poginulih.

Podaci o tvrtkama i ustanovama od važnosti za provođenje Plana navedeni su u PRILOGU 12, a primjer Predložka za izvješće o intervenciji u zaštiti okoliša u PRILOGU 13.

13. PROCJENA VISINE POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PLANA

Financijska sredstva za provođenje Plana osiguravaju se u okviru Županijskog proračunu i proračuna jedinica lokalne samouprave.

Sredstva iz Županijskog proračuna utrošit će se na:

1. Edukaciju javnosti i preventivne aktivnosti: 150.000,00 kn
2. Osposobljavanje interventnih ekipa: iz sredstava redovite djelatnosti.
3. Nabavku opreme:
 - osobna zaštitna sredstva, iz sredstava redovite djelatnosti
 - oprema jednosmjernog poziva "pager" ili mobitel (za Voditelja Županijskog eko-stožera i njegovog zamjenika): iz sredstava redovite djelatnosti
 - ostala oprema interventnih ekipa:
Vatrogasci (VP), iz sredstava redovite djelatnosti
Hitna medicinska pomoć, iz sredstava redovite djelatnosti
Policija, iz sredstava redovite djelatnosti
Laboratoriji, iz sredstava redovite djelatnosti
4. Troškovi provođenja vježbi iz sredstava pravnih osoba
5. Troškovi intervencije u slučaju izvanrednog događaja
 - a) troškove plaća počinitelj, koji prouzroči izvanredni događaj, a oni obuhvaćaju:
 - o troškove za provođenje intervencije

- troškove saniranja okoliša
- naknade za obeštećenje
- iznose novčane kazne
- ostale troškove.

b) ako je počinitelj nepoznat, radi potrebe žurnog djelovanja intervencija se financira iz Županijskog proračuna: 50.000,00 kn

6. Troškovi analize i revizija Plana: 20.000,00 kn.

14. IZVJEŠĆIVANJE

Županijski eko-stožer dužan je obavijestiti javnost o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama.

Za potrebe izrade očevidnika i dokumentiranja svih aktivnosti za vrijeme intervencije potrebno je osigurati snimanje fotografskom i video-tehnikom.

Jedan član eko-stožera, kojeg odredi Voditelj eko-stožera mora osigurati vođenje očevidnika intervencije. Predložak očevidnika dat je u PRILOGU 14.

Županijski eko-stožer je u roku 30 dana od završetka intervencije dužan dostaviti izvješće (PRILOG 13) izrađeno prema predlošku danom u Prilogu 14. Tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu prirode i okoliša (Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja)

Gradska i općinska poglavarstva dužna su do 15. siječnja tekuće godine dostaviti Izvješća o provedenim intervencijama na svom području u prethodnoj godini.

Županijsko poglavarstvo je dužno do kraja siječnja tekuće godine, za prethodnu godinu dostaviti cjelovito izvješće Županijskoj skupštini i tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu prirode i okoliša (Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja) o intervencijama i provođenju Plana intervencija u zaštiti okoliša na području Županije.

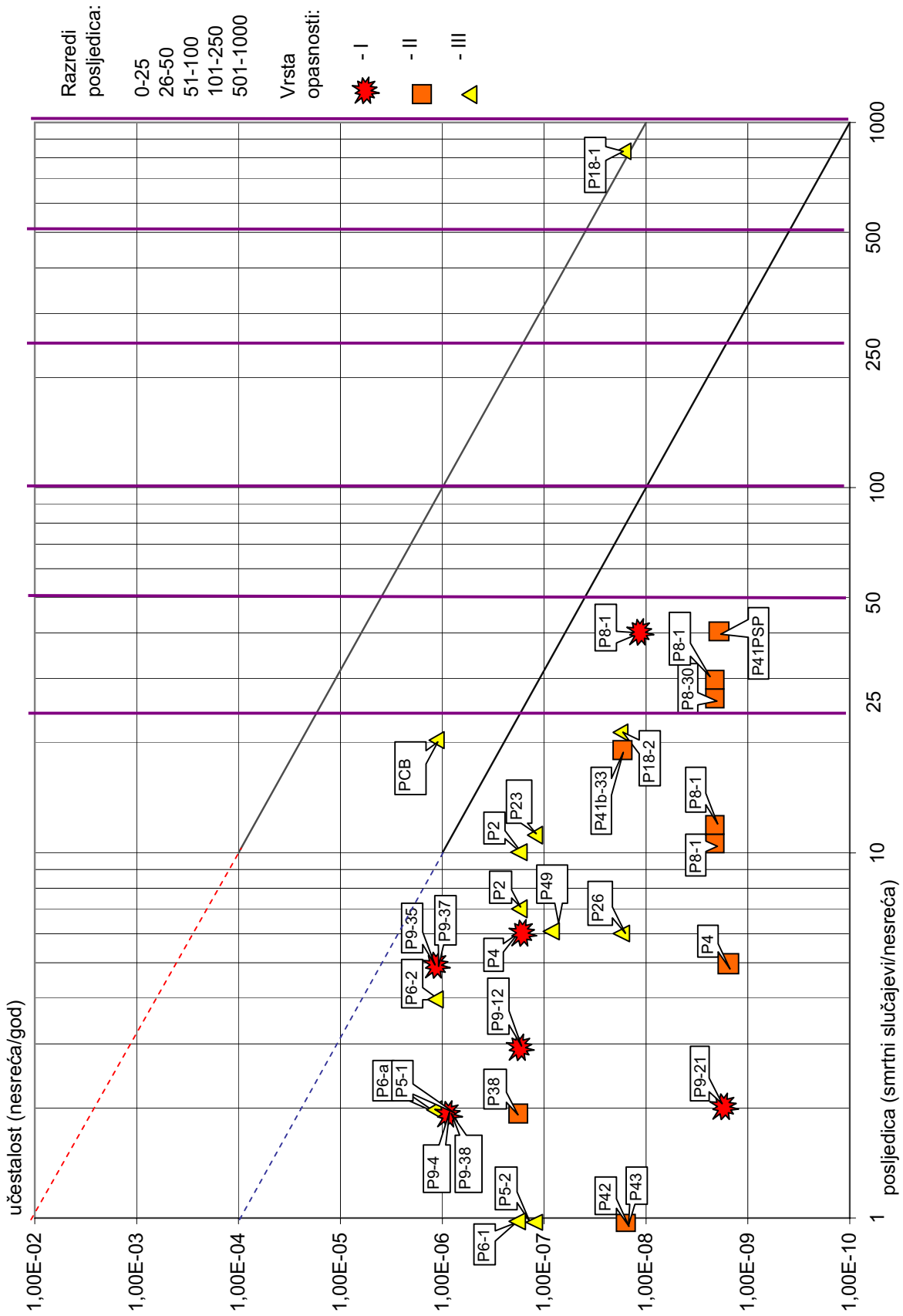
15. PRILOZI:

Slika 1. Prihvatljivost mogućih rizika u Županiji

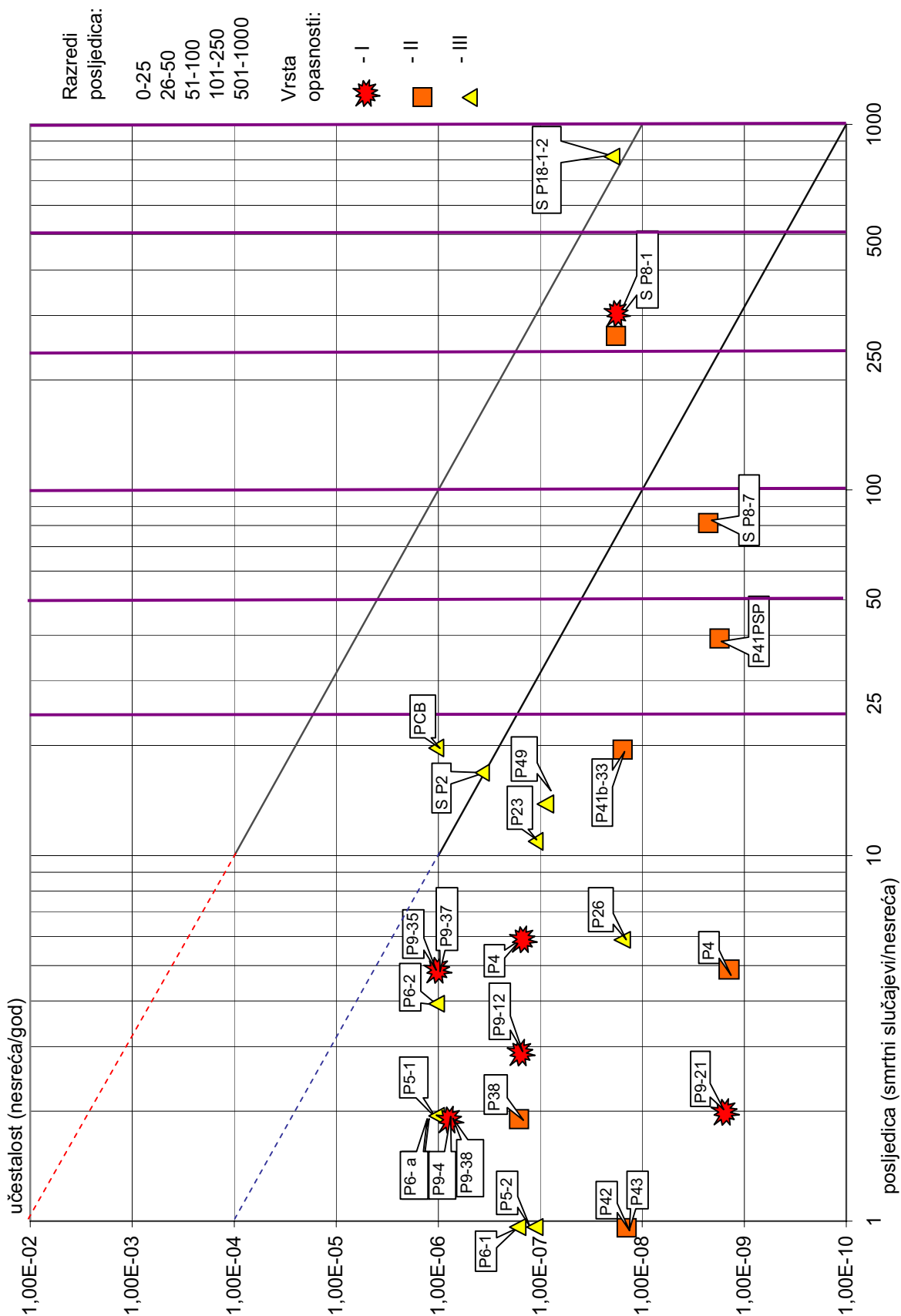
Slika 2. Sumarni rizici u tvrtkama

Slika 3. Vjerojatnost mogućih nesreće u prometu

- Prilog 1. Granične količine opasnih tvari za potrebe Plana (Dodatak: Lista tvari opasnih za vodeni okoliš R50-53)
- Prilog 2. Najveće udaljenosti učinaka (R) potencijalnih opasnosti u Županiji
- Prilog 3. Popis ovlaštenih pravnih osoba za postupanje s opasnim otpadom
- Prilog 4. Popis trgovačkih društava komunalnih djelatnosti
- Prilog 5. Popis voditelja, zamjenika voditelja i članova Stručnog povjerenstva
- Prilog 6. Rješenje o imenovanju Županijskog eko-stožera
- Prilog 7. Popis gradova i općina te gradonačelnika gradova i načelnika općina
- Prilog 8. Pregled sastava ekspertne jedinice
- Prilog 9. Popis vatrogasnih postrojbi
- Prilog 10. Popis bolničkih ustanova i hitne medicinske pomoći u Županiji
- Prilog 11. Popis sredstava javnog priopćavanja na području Županije
- Prilog 12. Podaci o tvrtkama i ustanovama od važnosti za provođenje Plana
- Prilog 13. Predložak za izvješće o intervenciji u zaštiti okoliša
- Prilog 14. Predložak za vođenje očevidnika intervencija u zaštiti okoliša
- Prilog 15. Tablica 1: Procjena vjerojatnosti od velikih nesreća u Županiji
- Prilog 16. Postupci u slučaju izvanrednih događaja za potencijalne opasne tvari u Županiji

Slika 1.

Slika 2.

PRILOG 1.

Izvod iz Plana intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine" br. 82/99)

GRANIČNE KOLIČINE OPASNIH TVARI ZA POTREBE PLANA

(96/82/EC, Dodatak 1., dio I. i II., kolona 2., članci 6. i 7.)*

Opasna tvar (96/82/EC)	Granična količina (u tonama) i moguće posljedice				
	≥ 100% D=5	≥ 10% D=4	≥ 1% D=3	≥ 0,1% D=2	<0,1% D=1
	Katastrofalne	Vrlo ozbiljne	Ozbiljne	Značajne	Beznačajne
Amonijev nitrat (eksploziv)	350	35	3,5	0,35	0,035
Amonijev nitrat (gnojivo)	1250	125	12,5	1,25	0,125
Arsen pentoksid (kiselina i soli)	1	0,1	0,01	0,001	0,0001
Arsen trioksid (kiselina i soli)	0,1	0,01	0,001	0,0001	0,00001
Brom	20	2	0,2	0,02	0,002
Klor	10	1	0,1	0,01	0,001
Spojevi nikla	1	0,1	0,01	0,001	0,0001
Etilenimin	10	1	0,1	0,01	0,001
Fluor	10	1	0,1	0,01	0,001
Formaldehid (konc. □90%)	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Vodik	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Klorovodik (ukapljeni plin)	25	2,5	0,25	0,025	0,0025
Olovni alkili	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Ukapljeni jako zapaljivi plinovi (uključivo UNP i prirodni plin)	50	5	0,5	0,05	0,005
Acetilen	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Etilen oksid	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Propilen oksid	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Metanol	500	50	5	0,5	0,05
2-Kloranilin	0,01	0,001	0,0001	0,00001	0,000001
Metilizocijanat	0,15	0,015	0,0015	0,00015	0,000015
Kisik	200	20	2	0,2	0,02
Toluen diizocijanat	10	1	0,1	0,01	0,001
Fozgen	0,3	0,03	0,003	0,0003	0,00003
Arsin	0,2	0,02	0,002	0,0002	0,00002
Fosfin	0,2	0,02	0,002	0,0002	0,00002
Sumpordiklorid	1	0,1	0,01	0,001	0,0001
Sumpor trioksid	15	1,5	0,15	0,015	0,0015
TCDD (i ekvivalenti)	0,001	0,0001	0,00001	0,000001	0,0000001
Kancerogene tvari	0,001	0,0001	0,00001	0,000001	0,0000001
Benzin i druga goriva	5000	500	50	5	0,5
Vrlo toksične tvari (T+)	5	0,5	0,05	0,005	0,0005
Toksične tvari (T)	50	5	0,5	0,05	0,005
Oksidansi (Ox)	50	5	0,5	0,05	0,005
Eksplozivni (Ex) i pirotehničke tvari	50	5	0,5	0,05	0,005
Eksplozivni (Ex) s ekstremnim rizicima	10	1	0,1	0,01	0,001
Zapaljive tvari (R10)	5000	500	50	5	0,5
Visoko zapaljive tvari (R17)	50	5	0,5	0,05	0,005
Lako zapaljive tvari (R11)	5000	500	50	5	0,5
Vrlo lako zapaljive tvari (R12)	10	1	0,1	0,01	0,001
Tvari opasne za okoliš (R50)	200	20	2	0,2	0,02
Tvari opasne za okoliš (R51, R53)	500	50	5	0,5	0,05
Tvari skupine R14 (R14/15)	100	10	1	0,1	0,01
Tvari skupine R29	50	5	0,5	0,05	0,005

* (obrazloženje tablice)

Iz određene količine opasne tvari proizlazi stvarna ili potencijalna opasnost koja se iskazuje indeksom opasnosti (D).

Indeks opasnosti (D)	D=5 granična količina iz Priloga 2.	D=4	D=3	D=2	D=1
Količina opasne tvari iskazana u postocima prema D=5	≥ 100% od D=5	≥ 10% od D=5	≥ 1% od D=5	≥ 0,1% od D=5	< 0,1% od D=5

Nesreće koje može prouzročiti izvanredni događaj izazvan različitim količinama opasne tvari, mogu se svrstati u sljedeće skupine:

Težina nesreće	Indeks opasnosti D
1. beznačajna	D=1
2. značajna	D=2
3. ozbiljna	D=3
4. vrlo ozbiljna	D=4
5. katastrofalna	D=5

PRILOG 1. IZVADAK IZ UREDBE O OPASNIM TVARIMA U VODAMA – "Narodne novine" br. 78/98

NAJVEĆE DOPUŠTENE KONCENTRACIJE POJEDINIH OPASNIH TVARI (čl. 4. Uredbe o opasnim tvarima u vodama, Narodne novine 78/98)

OPASNE TVARI	KOPNENE VODE		MORE	
	I i II vrsta	III-V vrsta	1	2
	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l
1	2	3	4	5
Kadmij	0,1-0,5*	0,5-5*	0,1-0,5	0,5-2,5
Živa	0,005-0,02*	0,02-1*	0,005-0,02	0,02-0,3
Organoživini spojevi (ukupno)	0,02	0,1	0,02	0,1
Tributilkositrovi spojevi	0,001	0,005	0,001	0,005
Trifenilkositrovi spojevi	0,001	0,005	0,001	0,005
Cijanidi	1	100	1	100
3,4-benzo(a)piren	0,005	0,01	0,005	0,01
3,4-benzo(b)fluoranten	0,005	0,01	0,005	0,01
Polciklički aromatski ugljikovodici (PAH) ukupno	0,2	0,2-1	0,2	0,2-1
Kloroform	2	10	2	10
Tetraklorugljik	2	10	2	10
1,2-dikloretan	5	10	5	10
Trikloretan	5	10	5	10
Trikloretilen	5	10	5	10
Tetrakloretilen	5	10	5	10
Triklorbenzen	0,1	0,4	0,1	0,4
Heksaklorbutadien	0,01	0,1	0,01	0,1
2,3,7,8-tetraklordibenzo-p-dioksin (TKDD)	4,5x10 ⁻⁷	4,5x10 ⁻⁷	4,5x10 ⁻⁷	4,5x10 ⁻⁷
Endosulfan	0,03	0,03	0,03	0,03
Endrin	0,001	0,005	0,001	0,005
Drini (ukupno)	0,03	0,03	0,03	0,03
DDT (ukupni)	0,001-0,005*	0,005-0,05*	0,001-0,005	0,005-0,05
Heksaklorbenzen	0,1	0,03	0,1	0,03
Lindan	0,01-0,02*	0,01-0,02*	0,01-0,02	0,01-0,02
Pentaklorfenol	1	2	1	2
Azinfos-etil	0,02	0,1	0,02	0,1
Azinfos-metil	0,02	0,1	0,02	0,1
Diklorvos	0,01	0,05	0,01	0,05
Fention	0,01	0,05	0,01	0,05
Fenitroton	0,01	0,05	0,01	0,05
Malation	0,01	0,1	0,01	0,1
Paration	0,005	0,05	0,005	0,05
Paration-metil	0,01	0,1	0,01	0,1
Atrazin	0,1	0,5	0,1	0,5
Simazin	0,1	0,5	0,1	0,5
Trifluralin	0,1	0,5	0,1	0,5
Poliklorirani bifenili (PCB)	0,01-0,02*	0,01-0,02*	0,01-0,02	0,01-0,02
Radioaktivnost				
Ukupna-aaktivnost Bq/l	0,05-0,1	0,5-2,5	0,5-2,5	0,5-2,5
Ukupna-baktivnost Bq/l	0,2-0,5	1-2,5	1-2,5	1-2,5
Radij 226 Ra Bq/l	0,02-0,05	0,12-0,5	0,02-0,05	0,12-0,5
Cezij 137 Cs Bq/l	0,01-0,1	0,2-0,5	0,01-0,1	0,2-0,5
Stroncij 90 Sr Bq/l	0,003-0,01	0,05-0,1	0,003-0,01	0,05-0,1
Tricij H3 Bq/l	10-100	1000-5000	10-100	1000-5000
Uran Bq/l	5-20	50-100	5-20	50-100

more 1, vrijednosti se odnose na obalno more,

more 2, vrijednosti se odnose na more koje je izravno pod utjecajem onečišćenja s kopna i otoka, i to: na mjestima ispusta otpadnih voda (približno 100 m od difuzora) i na ušću vodotoka, odnosno kanala (u točki izmiješanosti)

*, vrijednosti pokazatelja za pojedine vrste voda nalaze se u Uredbi o klasifikaciji voda (NN 77/98)

PRILOG 1. DOPUŠTENE KONCENTRACIJE DRUGIH POJEDINAČNIH OPASNIH TVARI

(čl. 5. Uredbe o opasnim tvarima u vodama, Narodne novine 78/98)

OPASNE TVARI	KOPNE VODE		MARE	
	I i II vrsta	III-V vrsta	1	2
	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l
1	2	3	4	5
Metali, metaloidi i njihovi spojevi	0,1-0,5*	0,5-5*	0,1-0,5	0,5-2,5
Aluminij	1500	1500	10	200
Antimon	50	50	30	50
Arsen	50	50	30	50
Bakar	2-10*	10-20	2-10	10-20*
Barij	1000	4000	1000	4000
Berilij	0,2	1	0,2	1
Bor	200	750	5000	5000
Cink	50-80*	80-200*	50-80	80-200
Kobalt	100	2000	100	2000
Kositar	100	500	30	100
Krom	1-6*	6-20*	1-6	6-20
Mangan (II)	50	1000	50	1000
Molibden	500	500	500	500
Nikal	15-30*	30-200*	15-30	30-200
Olovo	0,1-2*	2-80*	0,1-2	2-80
Selen	10	10	10	10
Srebro	2	20	0,6	6
Talij	3	30	50	50
Titan	100	100	100	100
Vanadij	100	200	100	200
Željezo	100	1000	-	-
Anorganski pokazatelji				
Amonij	100-250*	250-1500*	100-250	250-1500
Nitrati	500-1500*	1500-10000*	500-1500	1500-10000
Nitriti	10-30*	30-200*	10-30	30-200
Fosfor (ukupni), tekućice	100-250*	250-1500*		
Fosfor (ukupni), stajaćice	10-25*	25-150*	10-25	25-150
Fluoridi	300	1500	2000	2000
Sulfidi	2	50	2	50
Ugljikovodici#				
Benzen	1,5	10	1,5	10
Toluen	50	100	50	100
Ksileni (o-, m-, p-)	50	100	50	100
Etilbenzen	50	100	50	100
Stiren	20	100	20	100
Halogenirani ugljikovodici#				
Radioaktivnost				
Diklormetan	2	20	2	20
Bromdiklormetan	2	20	2	20

	KOPNENE VODE		MORE	
Bromoform	2	20	2	20
Heksakloretnan	6	10	6	10
Vinilklorid	1	2	1	2
Dikloretilen	1,5	25	25	25
Monoklorbenzen	20	100	20	100
Diklorbenzen	2	20	2	20
Tetraklorbenzen	1	2	1	2
Diklorpropan	50	200	50	200
Diklorpropen	1	20	1	20
Nitrirani ugljikovodici				
Dinitrobenzen	10	50	10	50
Nitroklorbenzen	20	50	20	50
Dinitrotoluen	1	10	1	10
N-nitrozodimetilamin	0,03	0,03	0,03	0,03
N-nitrozodietilamin	0,01	0,01	0,01	0,01
N-nitrozodibutilamin	0,015	0,015	0,015	0,015
N-nitrozopirolidin	0,1	0,1	0,1	0,1
Benzidin	0,002	0,01	0,002	0,01
3,3-diklorbenzidin	0,02	0,02	0,02	0,02
Fenoli				
Fenoli (ukupno)	1,5*	5-25*	1,5	5-25
Krezol (o-,m-,p-)	2	20	2	20
Nonilfenol	0,5	5	0,5	5
2-klorfenol	1	10	1	10
2,4-diklorfenol	1	5	1	5
2,4,5-triklorfenol	1	5	1	5
Nitrofenol (o-,m-,p-)	10	50	10	50
2,4-dinitrofenol	30	50	30	50
Pikrinska kiselina	10	50	10	50
4,6-dinitro-o-krezol	10	50	10	50
Aminofenol (o-,m-,p-)	10	50	10	50
Pesticidi#				
Heptaklor	0,001	0,001	0,001	0,001
Klordan	0,01	0,1	0,001	0,004
Metoksiklor	0,03	0,3	0,03	0,3
Toksafen (Kamteklor)	0,005	0,05	0,005	0,05
Ostali organoklorirani pesticidi	0,001	0,01	0,001	0,01
Ostali organofosforni i karbamatni pesticidi	0,01	0,1	0,01	0,1
Ostali organski spojevi				
Acetoncijanhidrin	1	1	1	1
Akrolein	2	10	1	10
Akrlonitril	0,1	200	0,1	200
Formaldehid	300	500	300	300
Sintetički anionski tenzidi	100	500	100	500
Sintetički kationski tenzidi	50	100	50	100
Sintetički neionski tenzidi	100	500	100	500

more 1, vrijednosti se odnose na obalno more,

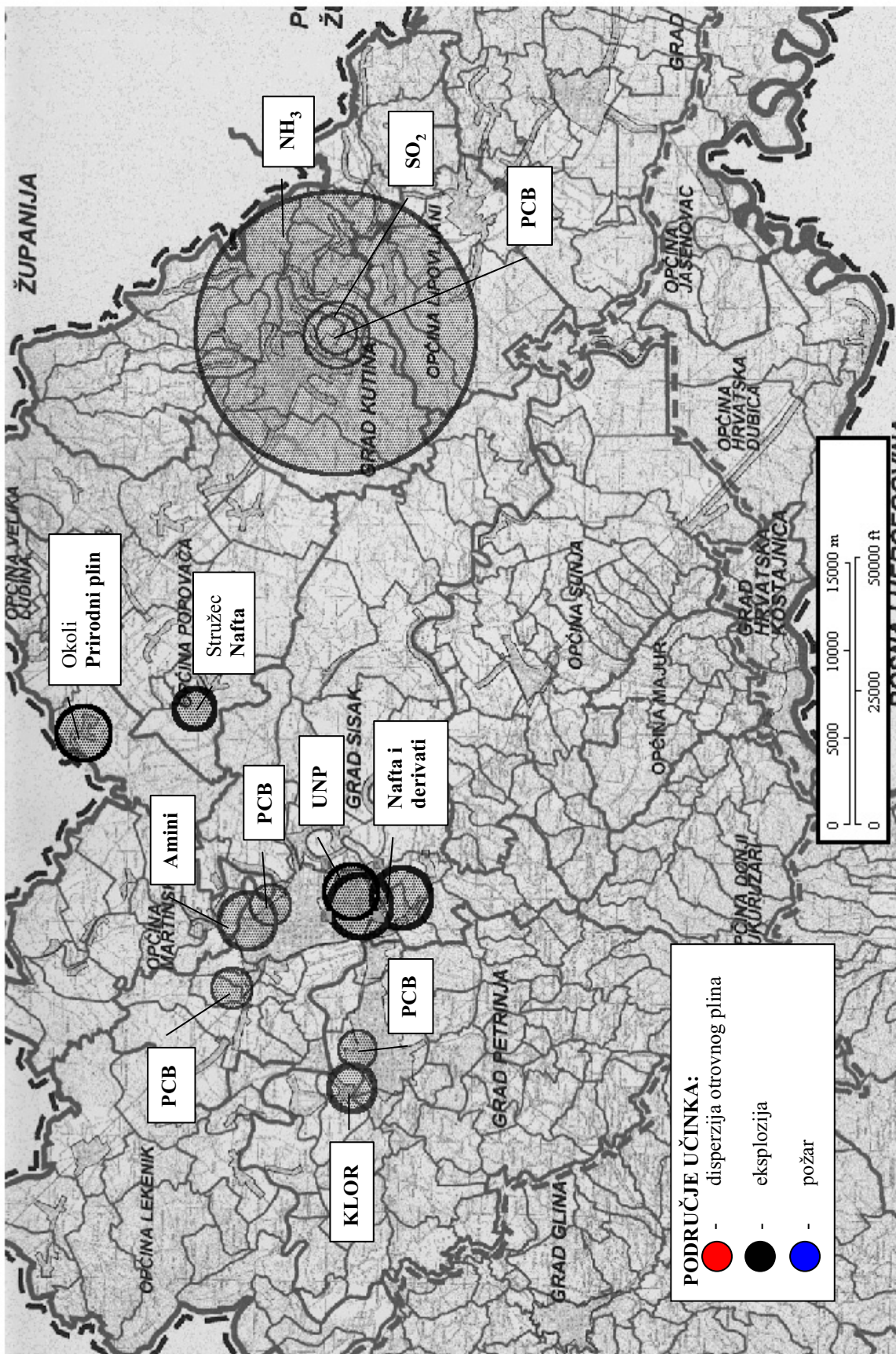
more 2, vrijednosti se odnose na more koje je izravno pod utjecajem onečišćenja s kopna i otoka, i to: na mjestima ispusta otpadnih voda (približno 100 m od difuzora) i na ušću vodotoka, odnosno kanala (u točki izmještanosti)

*, vrijednosti pokazatelja za pojedine vrste voda nalaze se u Uredbi o klasifikaciji voda

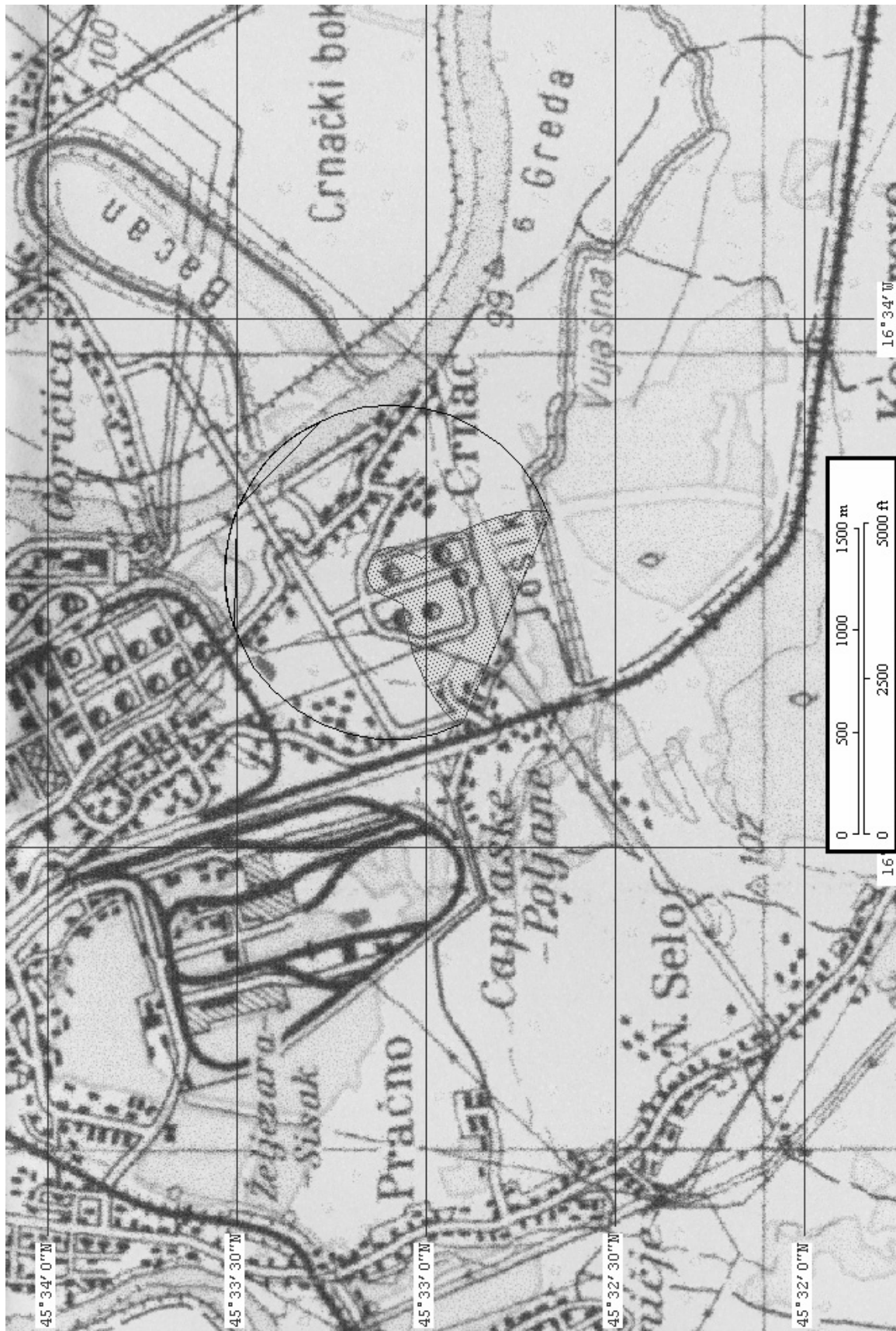
#, osim onih koji su već navedeni u prethodnoj tablici.

PRILOG 2.**NAJVEĆE UDALJENOSTI UČINKA (R) POTENCIJALNIH OPASNOSTI U
SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI
(karte)**

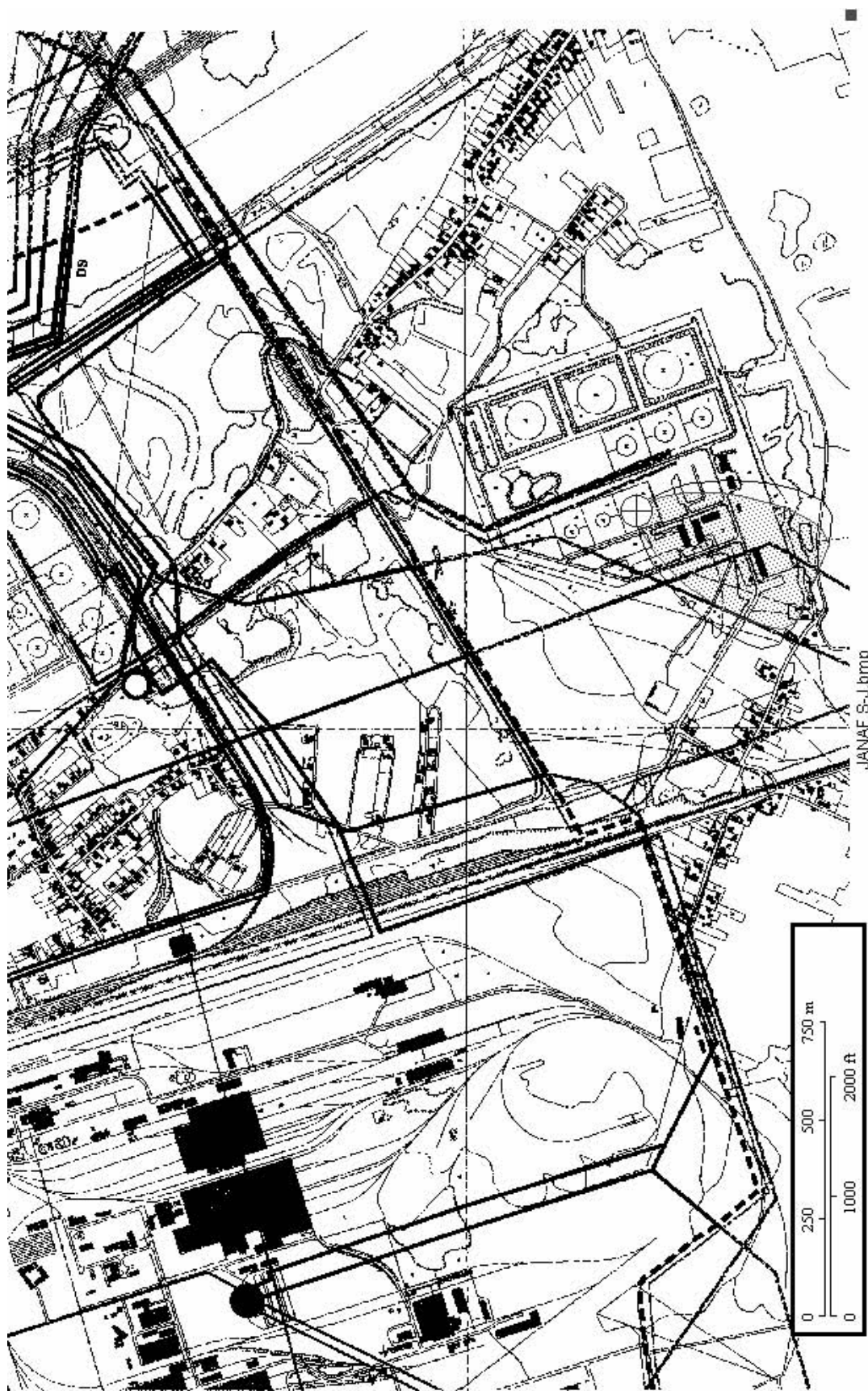
1. Sisačko-moslavačka županija: velike nesreće na nepokretnim postrojenjima
2. JANAF
3. Područje učinka požara sirove nafte u JANAFU d.d. u Sisku
4. Područje učinka požara prirodnog plina u PSP Okoli
5. Područje učinka požara prirodnog plina Okoli
6. Područje učinka požara sirove nafte, otpremna stanica Jamarica
7. Područje učinka požara zapaljivih tekućina u Rafineriji nafte Sisak
8. Područje učinka eksplozije UNP u Rafineriji nafte Sisak
9. Područje učinka eksplozije UNP u Bolnici Sisak i disperzija amonijaka sa Klizališta Sisak
10. Područje učinka požara elementarnog sumpora u Petrokemiji d.d –Kutina
11. Područje učinka disperzije amonijaka iz Petrokemije d.d. – Kutina
12. Područje učinka disperzije klora, bazen u Sisku
13. Područje učinka disperzije klora, bazen Silax, Sisak
14. Područje učinka disperzije klora – lječilište Topusko
15. Područje učinka disperzije klora skladište Kopa – Sisački vodovod d.d. Sisak
16. Područje učinka disperzije klora iz vodoopskrebe Kupa d.o.o. Novo Selište
17. Područje učinka disperzije klora iz klorne stanice Sisačkog vodovoda d.o.o. Sisak-Pračno
18. Područje učinka disperzije etilamina iz Herbosa d.d. Sisak (i izopropilamina)

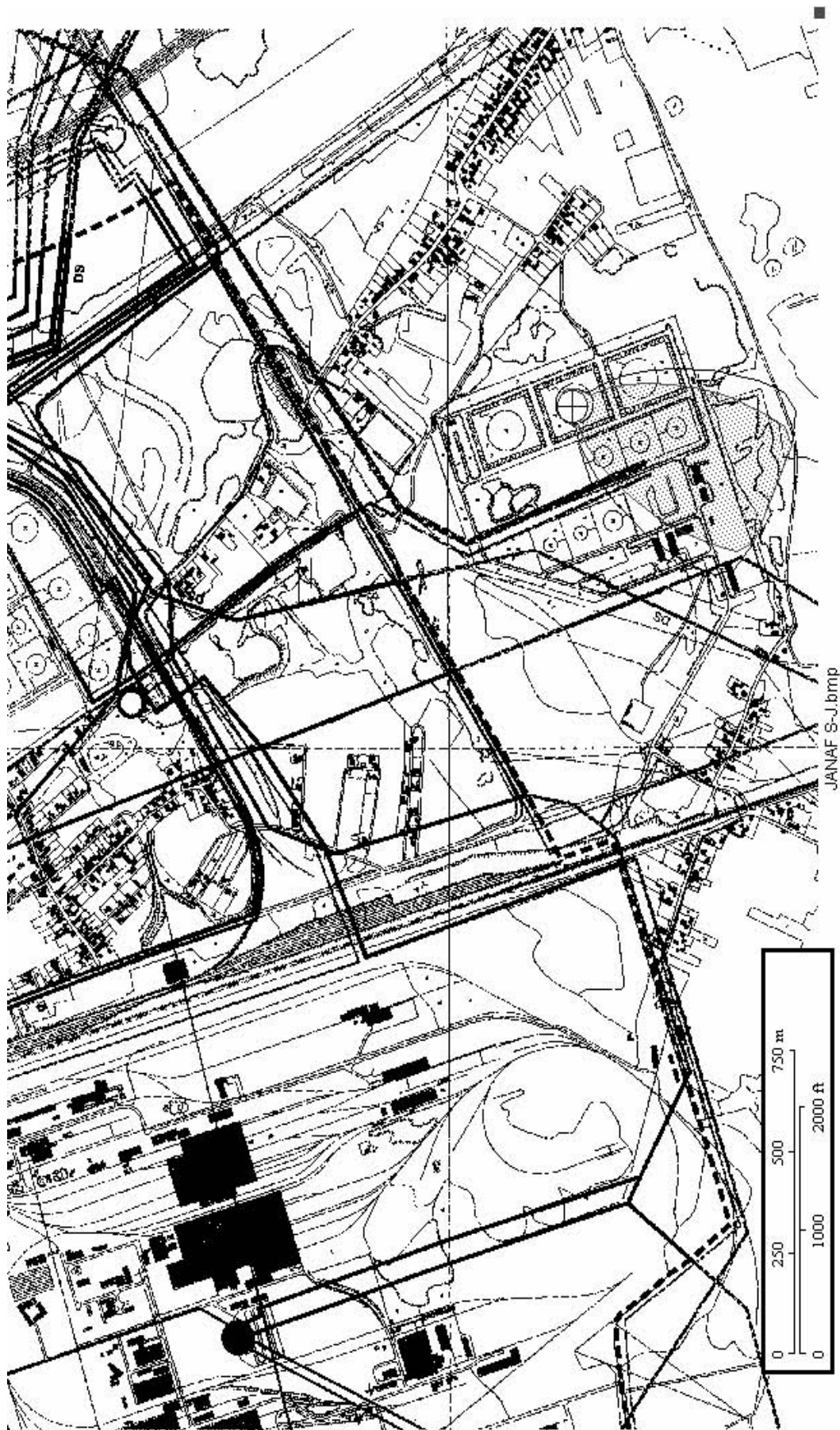
Sisačko-moslavačka županija: velike nesreće na nepokretnim postrojenjima

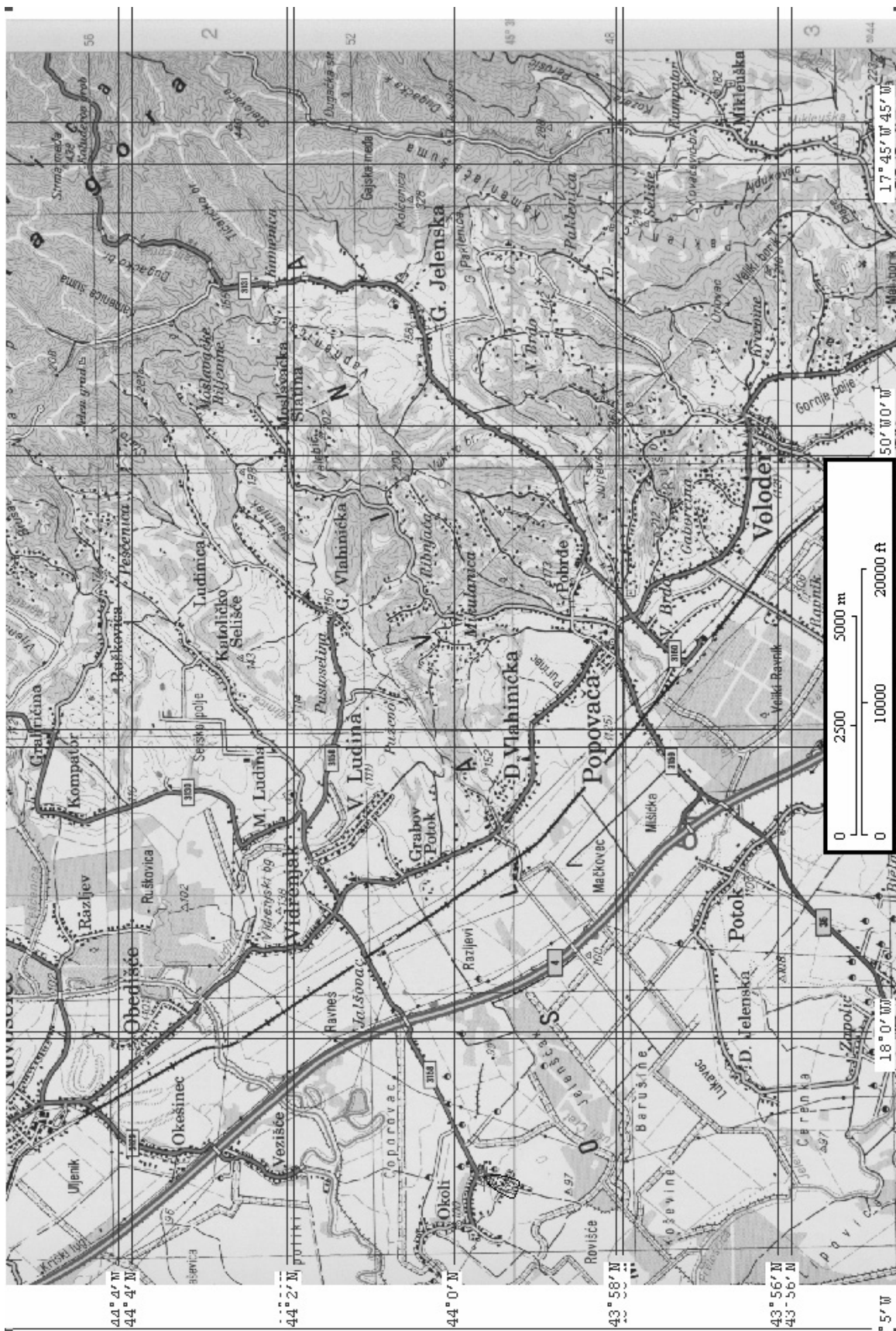
JANAF

PODRUČJE UČINKA POŽARA SIROVE NAFTI (jedan spremnik JANAF-A) u JANAF d.d., SISAČ

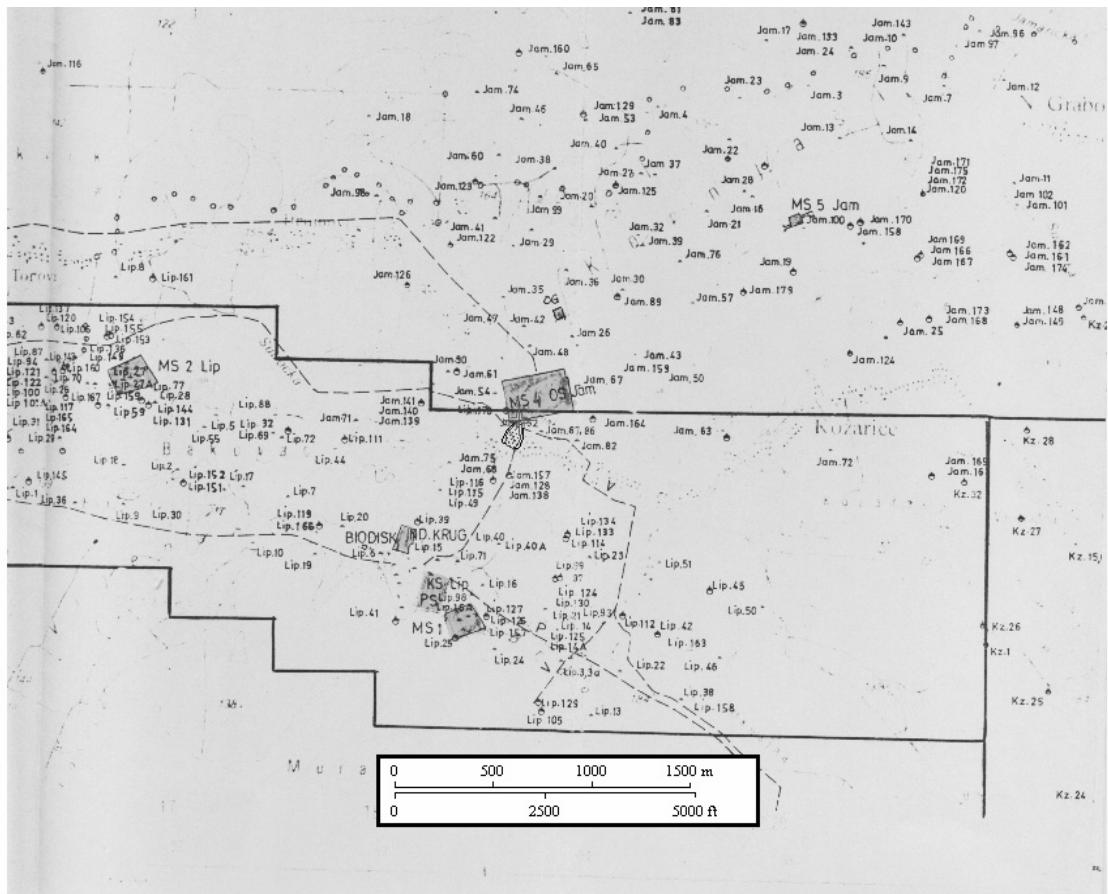
PODRUČJE UČINKA POŽARA SIROVE NAFTI (1. rafinerijski spremnik) U JANAF d.d, SISAK

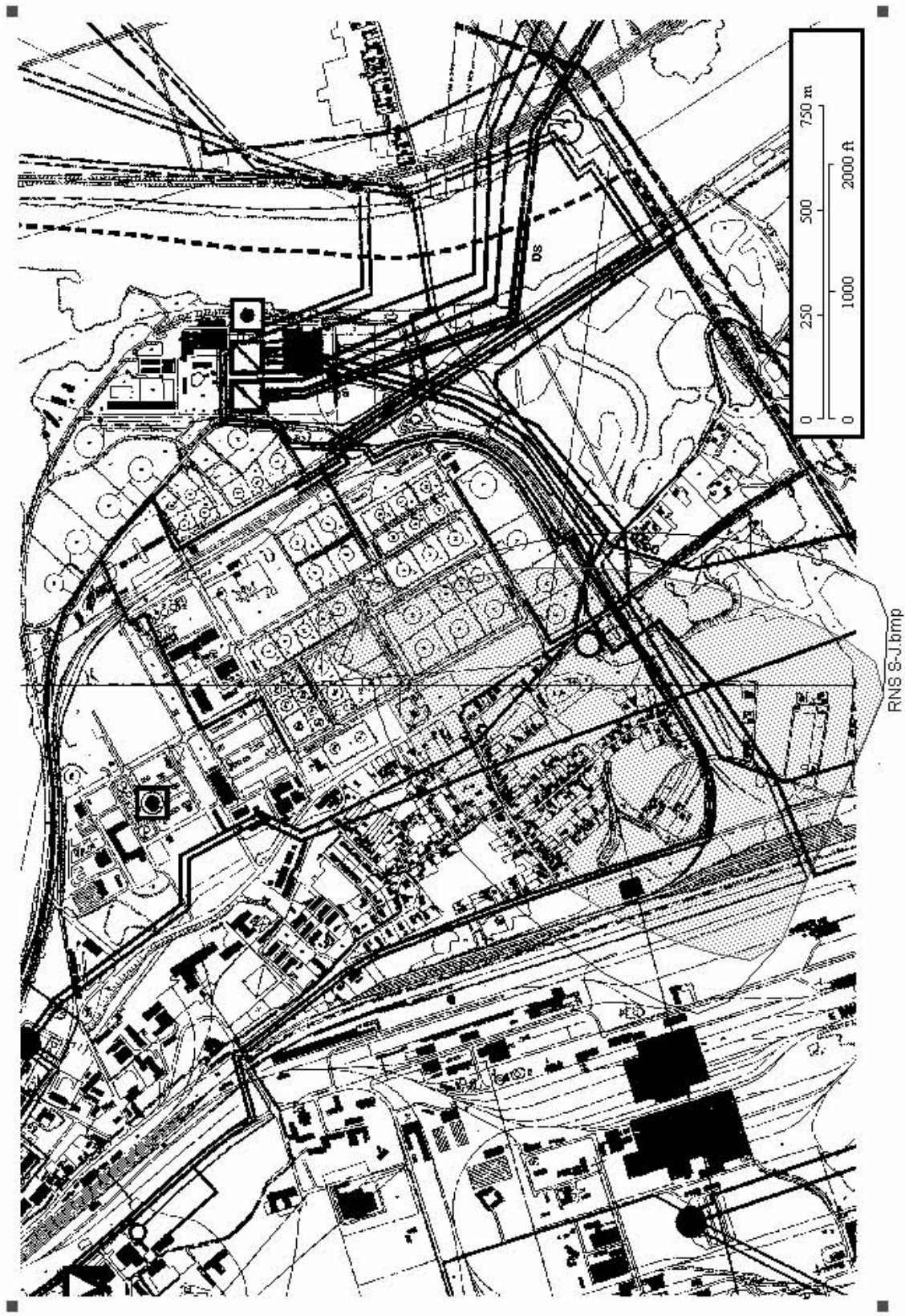
PODRUČJE UČINKA POŽARA PRIRODNOG PLINA U PSP OKOLI

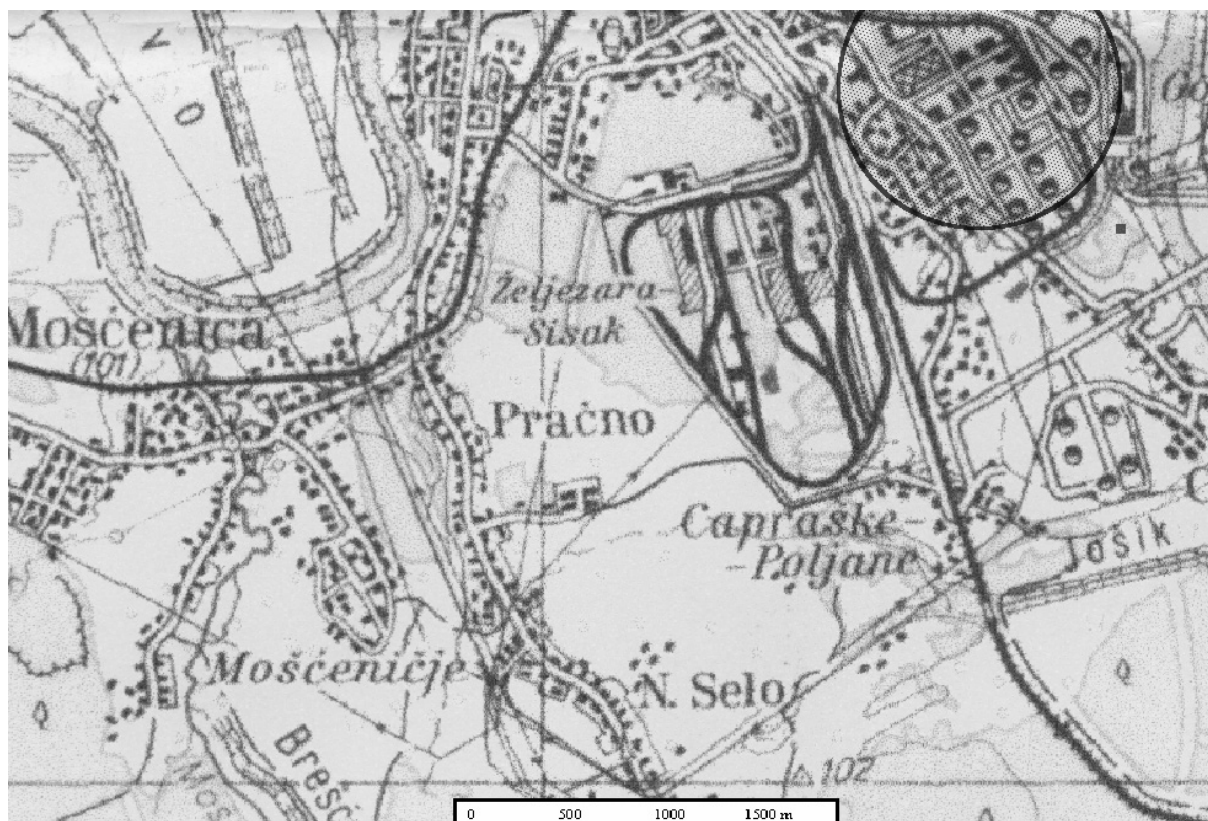
PODRUČJE UČINKA POŽARA PRIRODNOG PLINA, Bušotina br.33 - OKOLI

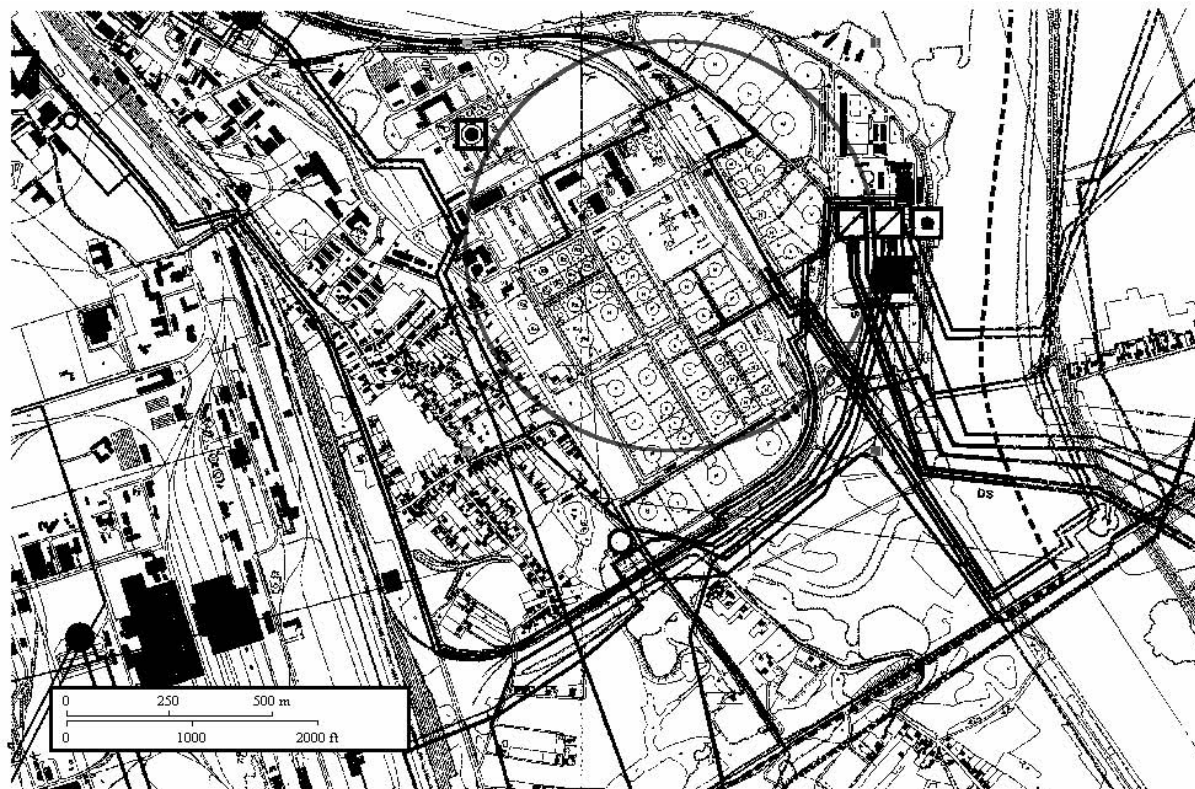
PODRUČJE UČINKA POŽARA SIROVE NAFTE, OTPREMNA STANICA JAMARICA

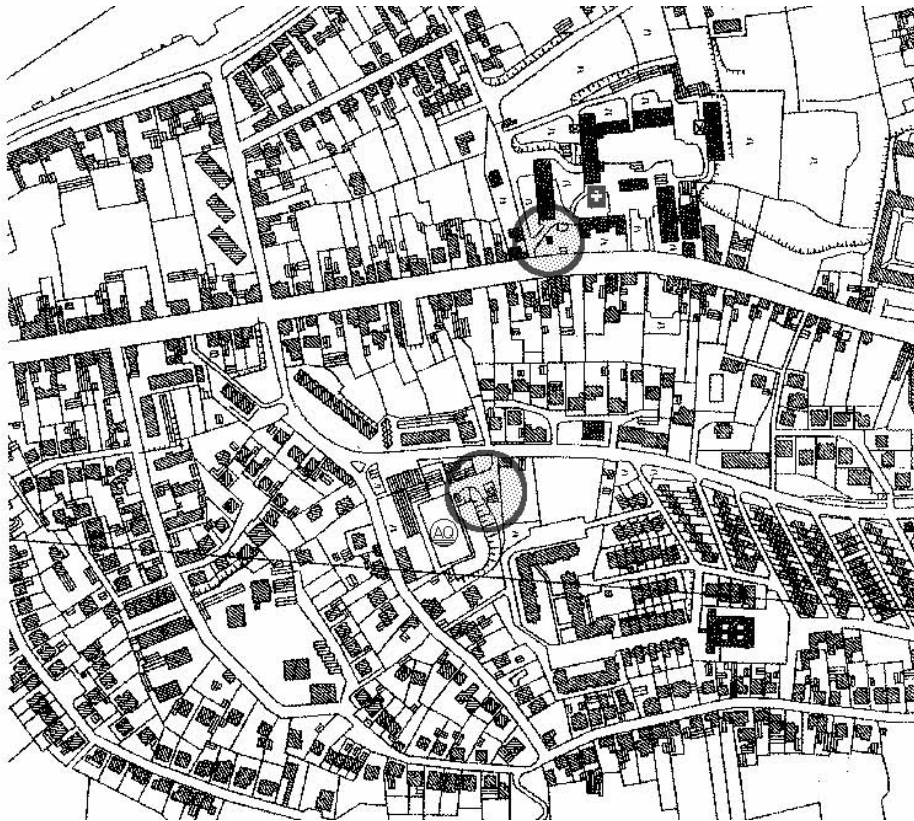
PODRUČJE UČINKA POŽARA ZAPALJIVIH TEKUĆINA (benzin, LUEL,LUS,LUT, sirova nafta) u RAFINERIJ FAFTE SISAK

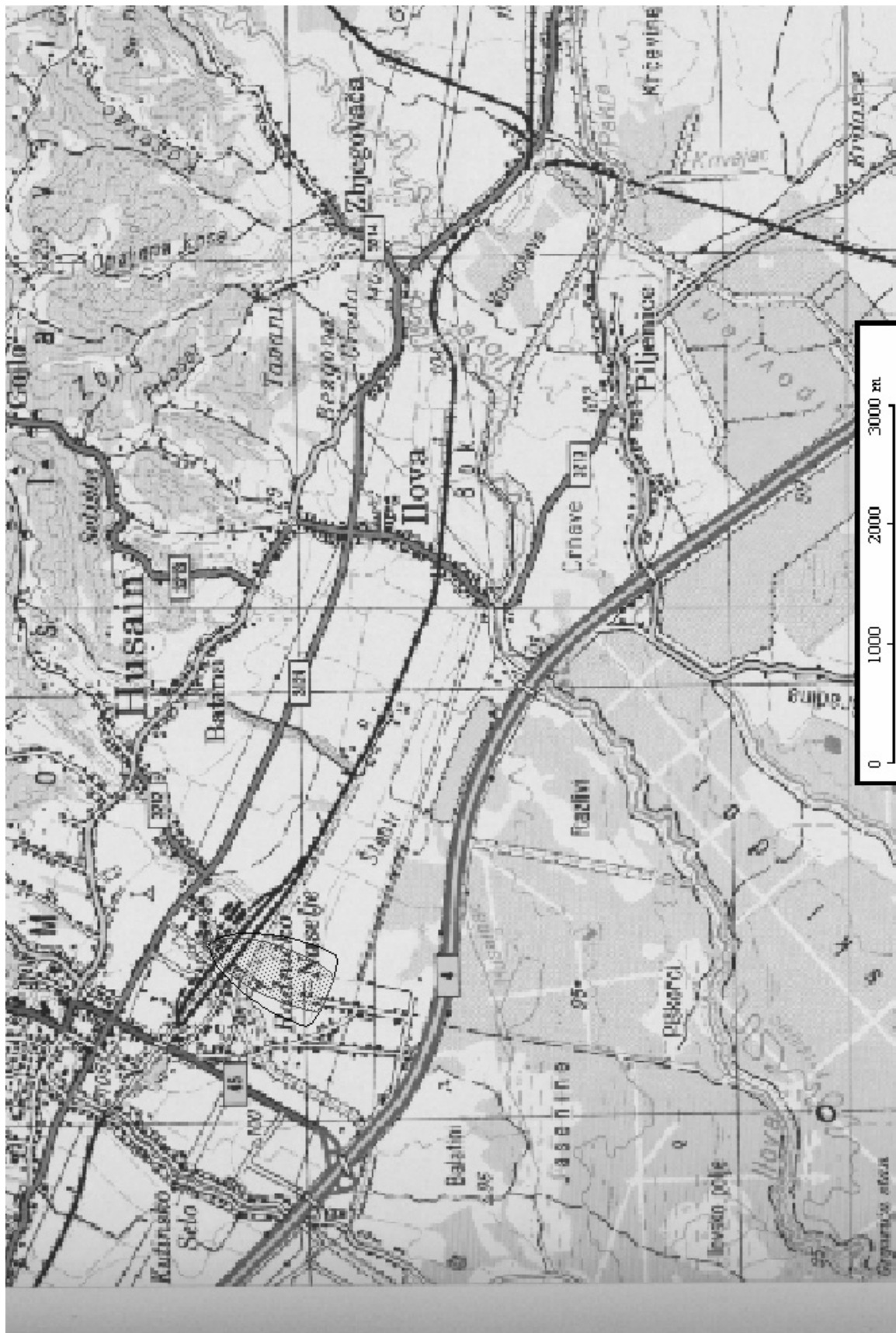
Područje učinka eksplozije UNP (ukup. količine) u Rafineriji nafte Sisak

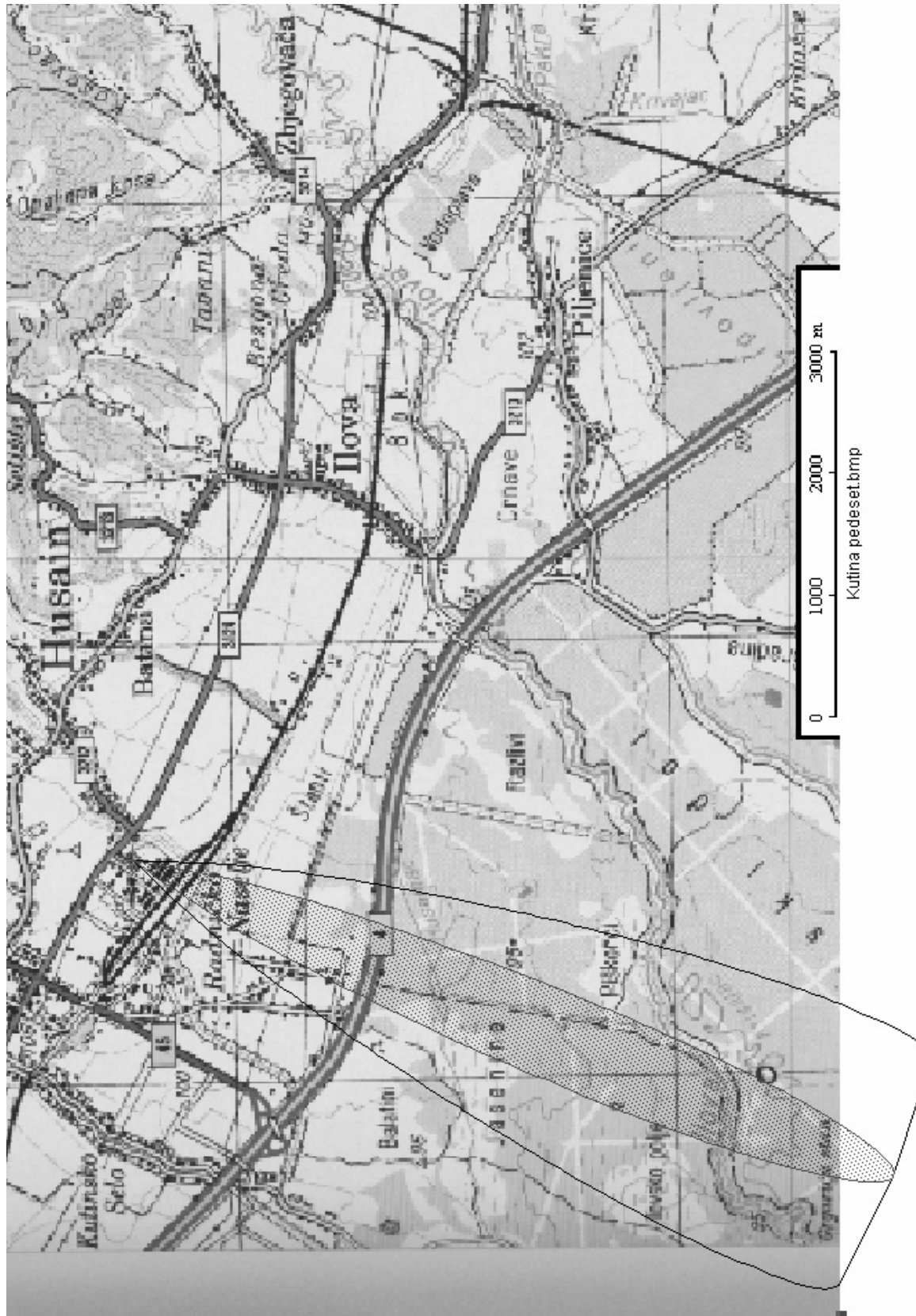
Područje učinka eksplozije UNP (najveći spremnik) u Rafineriji nafte Sisak

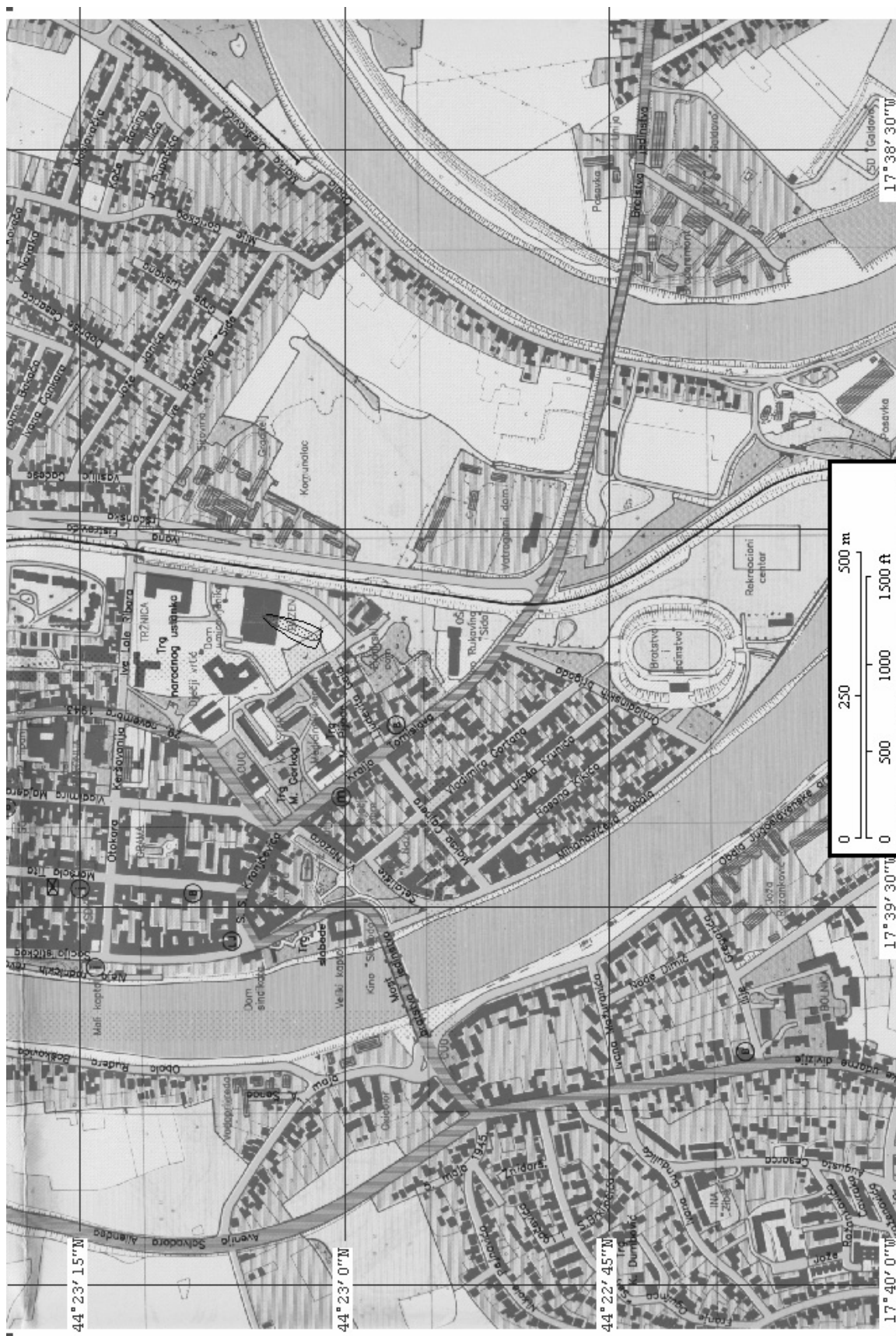
PODRUČJE UČINKA EKSPLOZIJE UNP U BOLNICI SISAK i
DISPERZIJE AMONIJAKA SA KLIZALIŠTA, SISAK

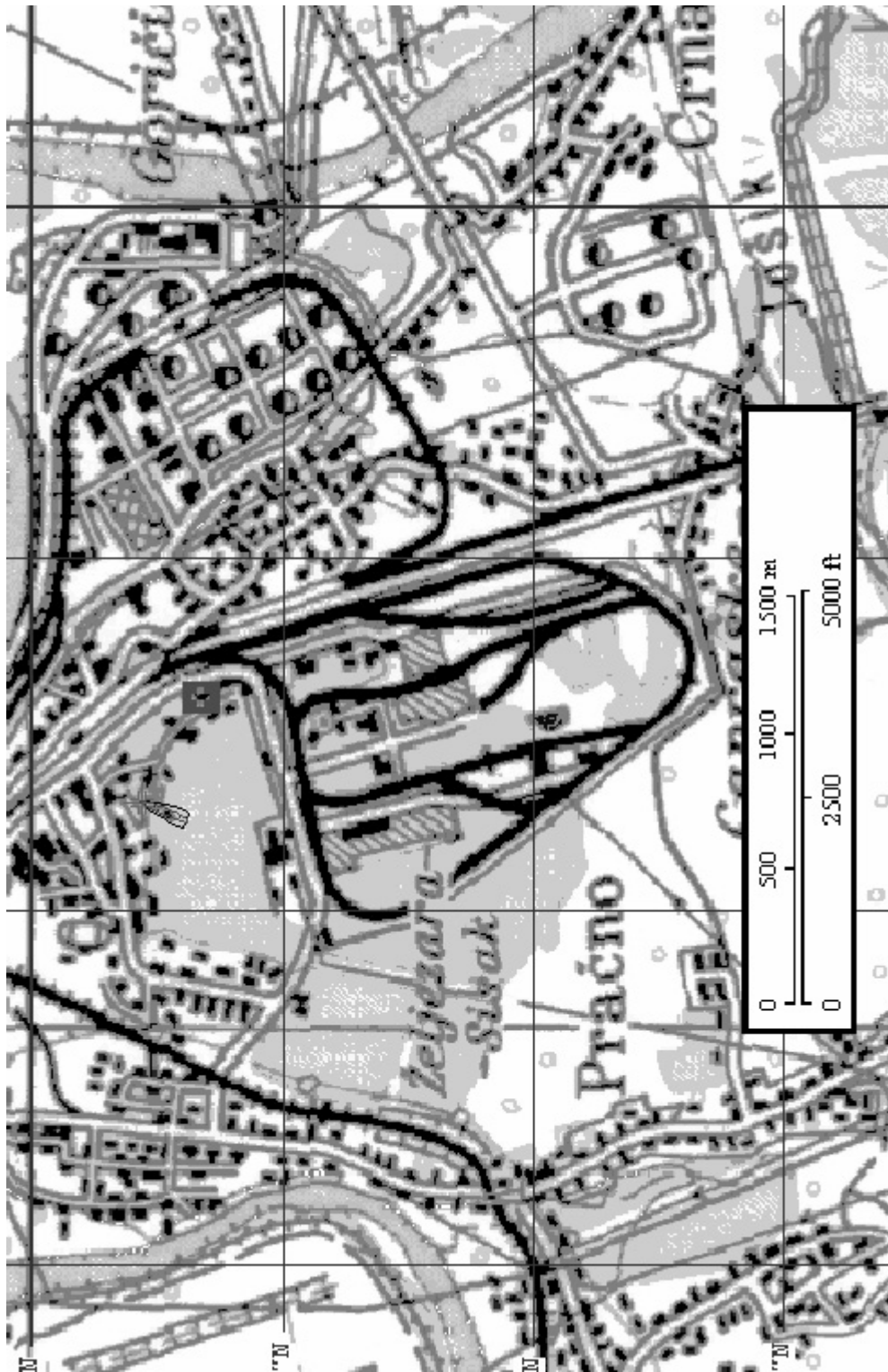
PODRUČJE UČINKA POŽARA ELEMENTARNOG SUMPORA U PETROKEMIJI d.d., KUTINA

PODRUČJE UČINKA DISPERZIJE AMONIJAKA IZ PETROKEMIJE d.d., KUTINA

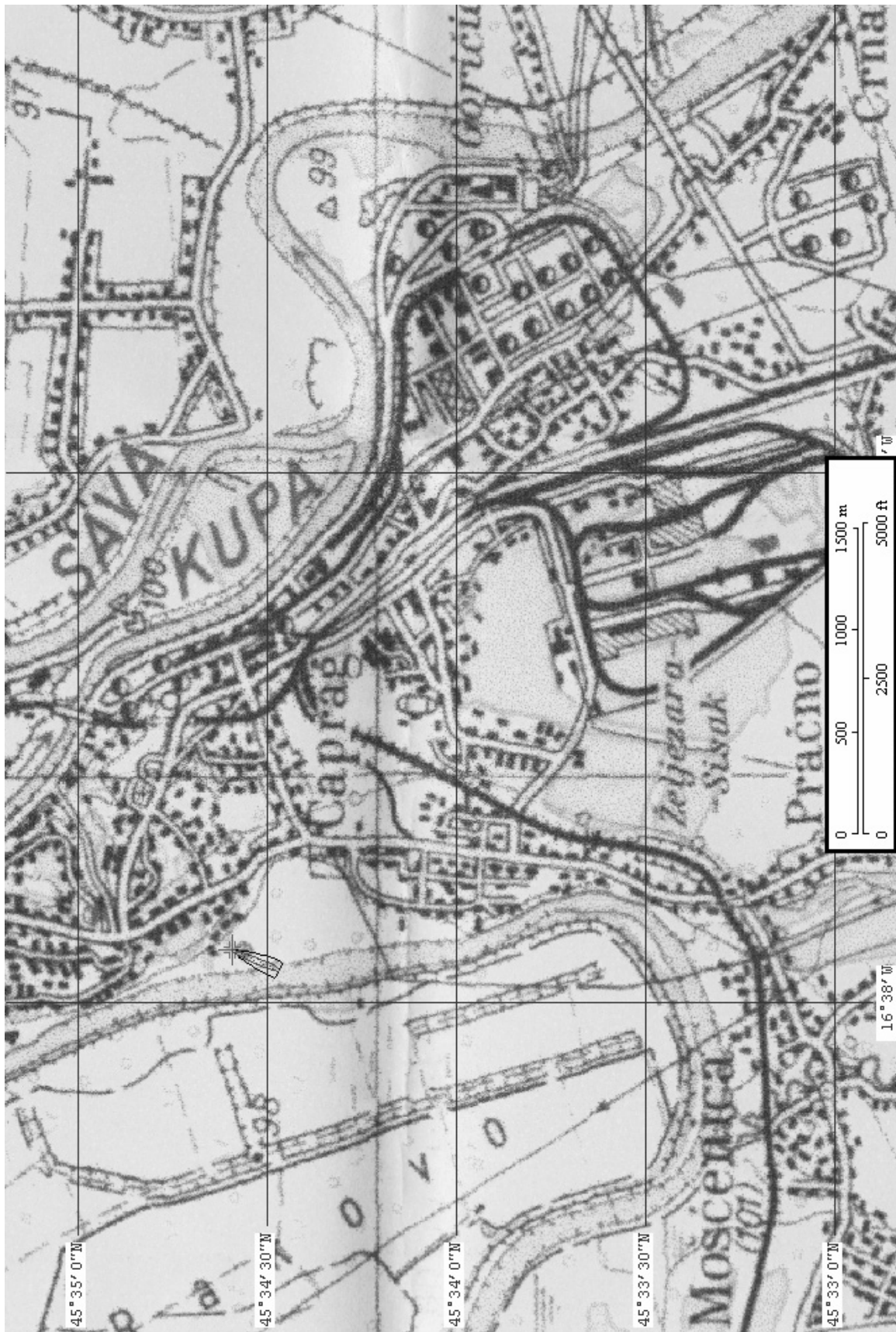
PODRUČJE UČINKA DISPERZIJE KLORA, SISAK – BAZEN

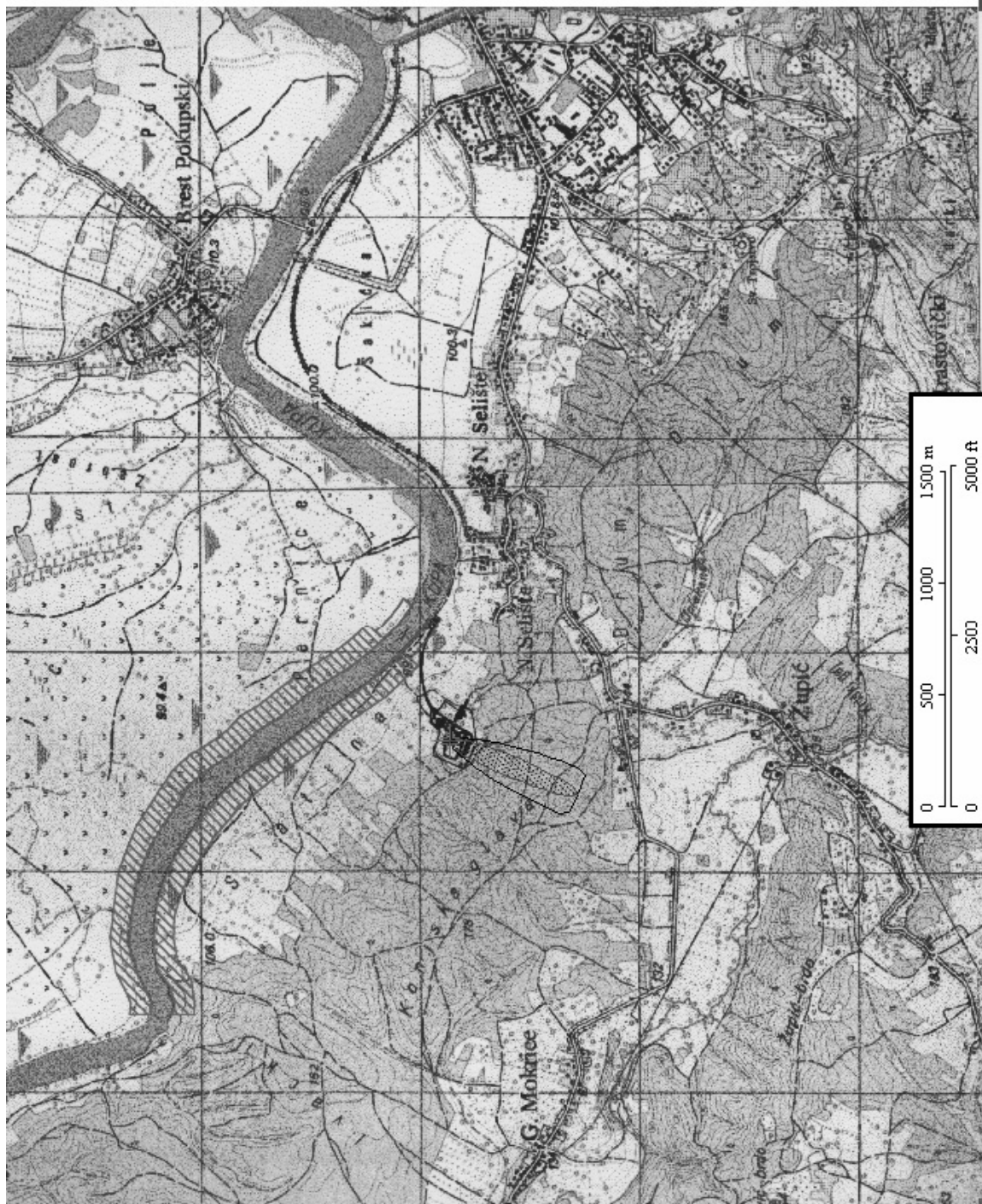
PODRUČJE UČINKA DISPERZIJE KLORA IZ SILAX d.d. (BAZEN), SISAK

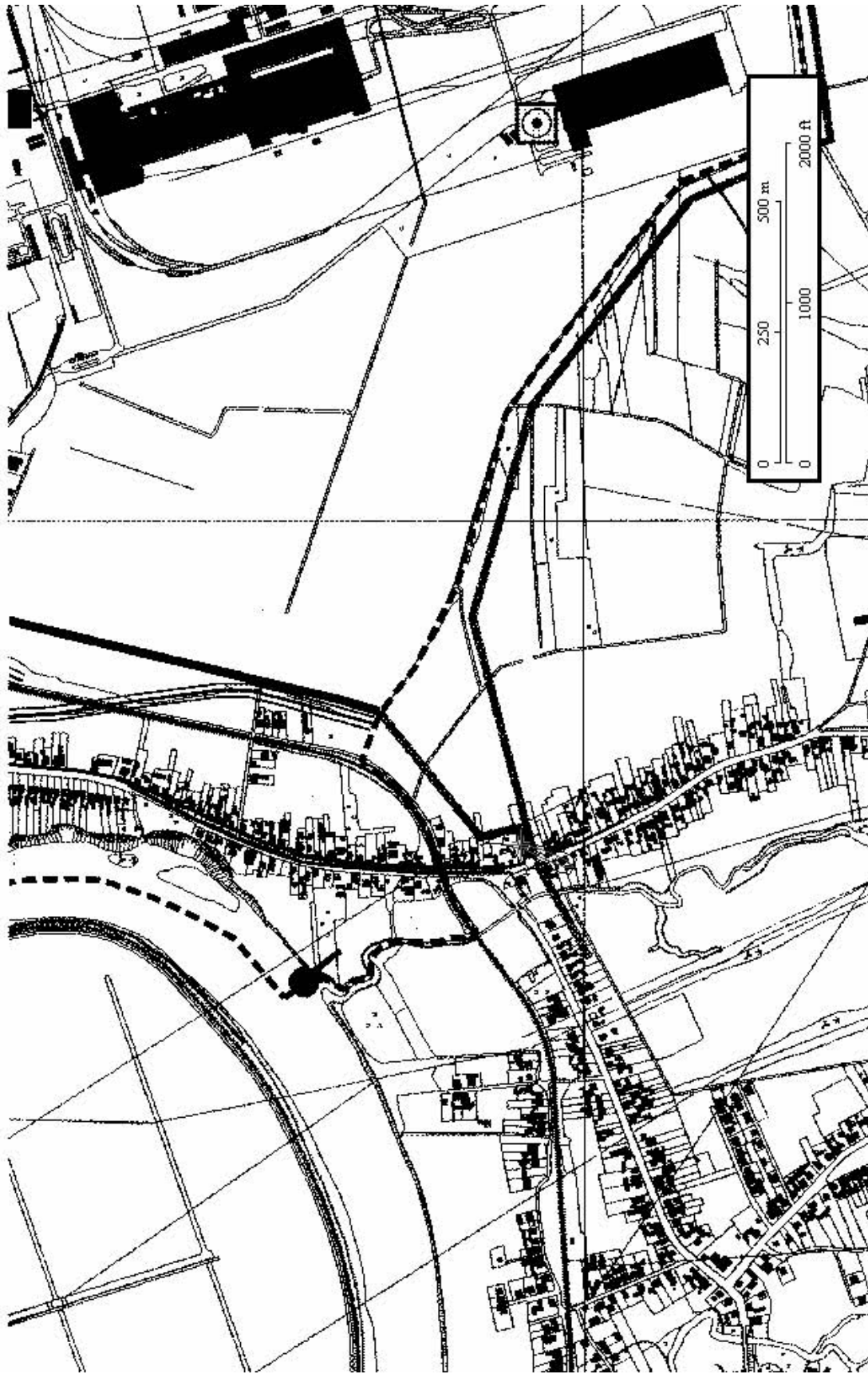
LJEČILIŠTE TOPUSKO: PODRUČJE UČINKA DISPERZIJE KLORA (2 kontejnera po 400 kg Cl₂)

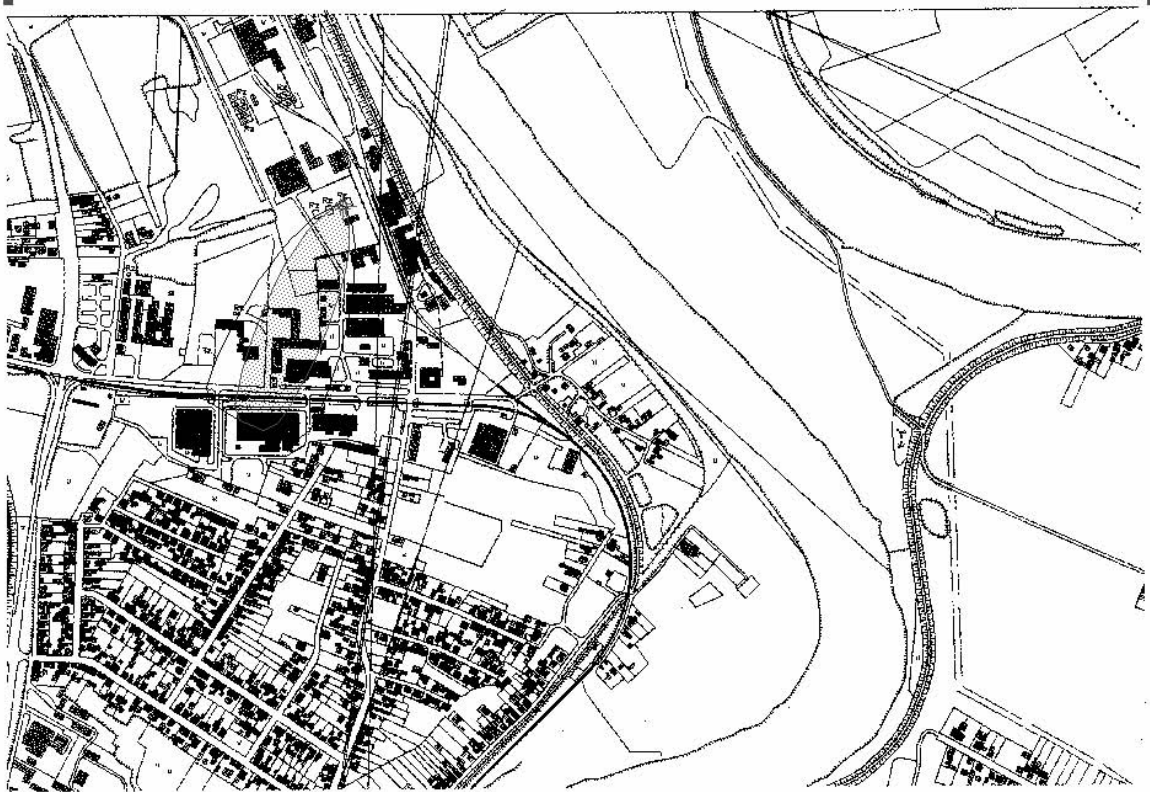
PODRUČJE UČINKA DISPERZIJE KLORA, SKLADIŠTE – KOPA SISAČKOG VODOVODA d.d., SISAČAK

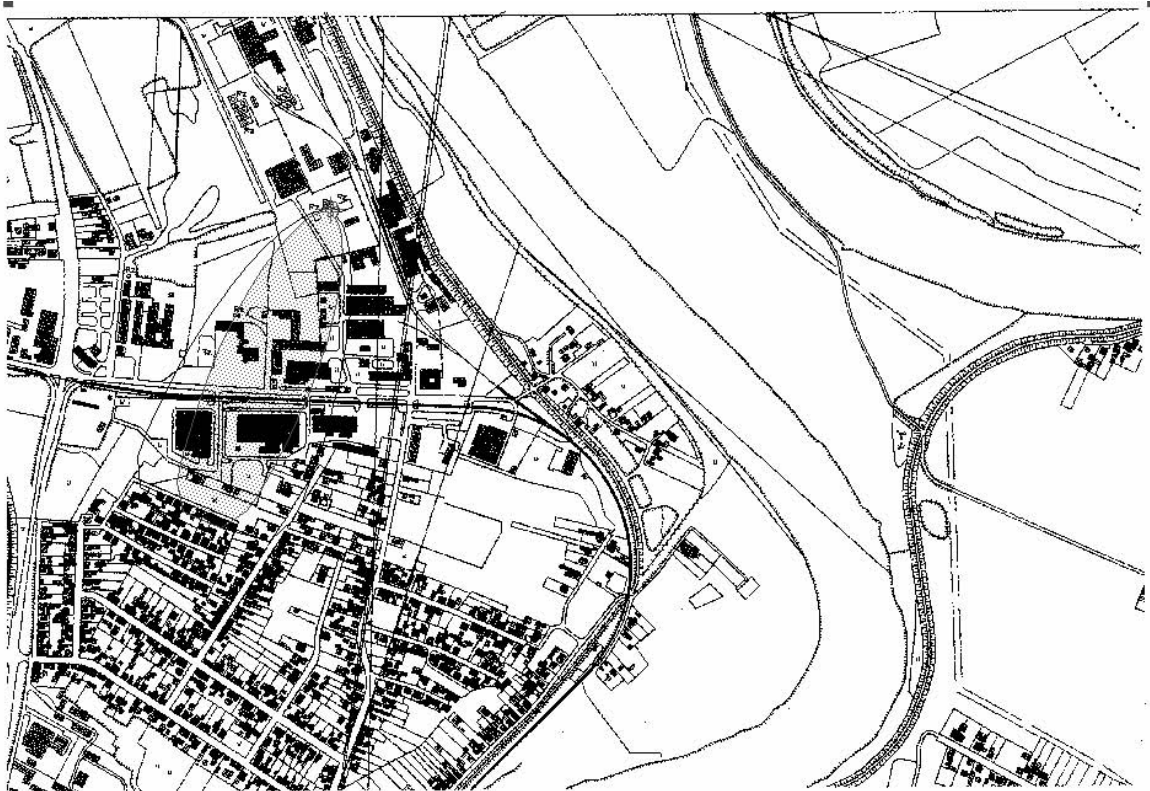
PODRUČJE UČINKA DISPERZIJE KLORA IZ VODOOPSKRBE KUPA d.o.o. NOVO SELIŠTE

PODRUČJE UČINKA DISPERSIJE KLORA IZ KLORNE STANICE SISAČKOG VODOVODA d.o.o., SISAK- PRAČNO

Područje učinka disperzije etilamina iz HERBOS d.d., Sisak

Područje učinka disperzije etilamina i izopropilamina iz HERBOS d.d., Sisak
M 1: 11000

PRILOG 3.

**POPIS OVLAŠTENIH PRAVNIH OSOBA ZA POSTUPANJE
S OPASNIM OTPADOM**

(* Izvadak iz Plana intervencija u zaštiti okoliša «Narodne novine» br. 82/99)

Županija	sakupljanje	obrađivanje	skladištenje
Zagrebačka	Termoclean Zg Zagreb, Turinina 2 Zagrebpetrol Zagreb, Črnomerec 38 Kaptol Cargo Zagreb, Brdovec 7 Val-Int Sv. Nedjelja-Samobor Croscos Zagreb, Vukovarska 18 Ecoina Zagreb, Savska c. 88 AEKS d.o.o. Ivanić Grad, Omladinska	Puto Zagreb, Jakuševac bb INA Rafinerija, maziva Zagreb, Radnička 175 Croscos Zagreb, Vukovarska 18	Zagrebpetrol Zagreb, Črnomerec 38 INA Rafinerija, maziva Zagreb, Radnička 175 KAP Zagreb, A. Prosenika 9 Val-Int Sv. Nedjelja-Samobor Croscos Zagreb, Vukovarska 18
Primorsko-goranska	Ind-eko Rijeka, A. Starčevića 2 Rijekatank Rijeka, Kružna 10 Rex Poreč, Brionska 11 Mareko Rijeka, Riječki lukobran 4	Rijeka tank Rijeka, Kružna 10	Rijekatank Rijeka, Kružna 10 Rex Poreč, Brionska 11
Splitsko-dalmatinska	Cian Split, Varaždinska 51 Adriatic-Blizna Trogir, A. Starčevića 16		Cian Split, Varaždinska 51 Adriatic-Blizna Trogir, A. Starčevića 16
Sisačko-moslavačka	Oxikolor (u stečaju) Sisak, R. Boškovića 2 M&C Budaševo Sisak, S. Markovića 10	Herbos Sisak, Obrtnička 17	Herbos Sisak, Obrtnička 17
Požeško-slavonska	Našicecement Našice, Tajnovac 1	Našicecement Našice, Tajnovac 1	Našicecement Našice, Tajnovac 1
Varaždinska	Patting Varaždin, A. Cesarca 16 Univerzal Varaždin, Gospodarska		Patting varaždin, A. Cesarca 16 Univerzal Varaždin, Gospodarska
Osječko-baranjska	Adria-Ponos Višnjevac, P. Zoranića 1		
Bjelovarsko-bilogorska	Nacional Bjelovar, Lj. Gaja 10		Nacional Bjelovar, Lj. Gaja 10
Šibensko-kninska		TLM-Lozovac Šibenik, N.prepor. 12	TLM-Lozovac Šibenik, N. prepor. 12

Ovaj popis nije konačan.

Tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode i okoliša dostavljat će svaka tri mjeseca komunikacijskim jedinicama ažurirani popis ovlaštenih pravnih osoba za postupanje s opasnim otpadom.

PRILOG 4.

POPIS TRGOVAČKIH DRUŠTAVA KOMUNALNIH DJELATNOSTI

Red. br.	TRGOVAČKO DRUŠTVO	DIREKTOR	TE./FAX
1	2	3	4
GRAD SISAK OPĆINA LEKENIK OPĆINA MARTINSKA VES OPĆINA SUNJA			
1.	GOSPODARENJE OTPADOM SISAK d.o.o. mr. sc. Vlatka Lucijanić-Justić SISAK, Ivana Fistrovića 2		tel. 543-056 fax. 540-649
2.	KOMUNALAC d.o.o. SISAK, Ivana Fistrovića 2	Željko Žuk	tel. 540-821 fax. 543-197
3.	SISAČKI VODOVOD d.o.o. SISAK, R. Boškovića 10	Zoran Lisac	tel. 530-301 fax. 530-074
GRAD GLINA			
1.	KOMUNALAC GLINA d.o.o. GLINA, Jukinačka 104	Ivan Rom	tel. 527-891 dir. 527-892 fax. 527-895
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA OPĆINA DONJI KUKURUZARI OPĆINA MAJUR			
1.	JP KOMUNALAC d.o.o. HRV. KOSTAJNICA, Unska 1	Tomislav Žličarić	tel. 525-500 fax. 525-515
GRAD KUTINA OPĆINA LIPOVLJANI OPĆINA POPOVAČA			
1.	MOSLAVINA d.o.o. KUTINA; Zagrebačka 1	Mijo Šepak	tel. 691-411 fax. 691-414
2.	MOSLAVINA - PLIN d.o.o. KUTINA, Trg kralja Tomislava 10	Zdravko Jugović	tel. 684-385 fax. 600-378
GRAD NOVSKA			
1.	NOVOKOM d.o.o. NOVSKA, A. Knoppa 1	Pave Kutleša	tel. 600-636 fax: 600-378
GRAD PETRINJA			
1.	PRIVREDA d.o.o. PETRINJA, Gundulićeva 14	Josip Dolenc	tel. 815-225 fax. 815-830
2.	VODOOPSKRBA KUPA d.o.o. PETRINJA, Novo Selište bb	Krunoslav Čingel	tel. 815-191 fax. 815-313
OPĆINA DVOR			
1.	OPĆINA DVOR - KOMUNALNE USLUGE DVOR, Trg bana J. Jelačića 16	Milan Drndelić	tel. 871-071
OPĆINA TOPUSKO OPĆINA GVOZD			
1.	«KOMUNALNO TOPUSKO» d.o.o.	Slavko Žugaj	tel. 885 343
OPĆINA HRVATSKA DUBICA			
1.	KOMUNALAC HRVATSKA DUBICA d.o.o. HRV. DUBICA, Petra Berislavića bb	Josip Ribarić	tel. 855-422 fax. 855-422
OPĆINA JASENOVAC			
1.	JKP KOMUNALAC-JASENOVAC d.o.o. JASENOVAC, B. Radića bb	Drago Kostelac	tel. 672-337 fax. 672-337

PRILOG 5.

**POPIS VODITELJA, ZAMJENIKA VODITELJA I ČLANOVA STRUČNOG
POVJERENSTVA**

Na temelju poglavlja V. Plana intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine" broj 82/99 i 12/01), odredbi lokalne Agende 21 i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije broj 10/01), Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 16. sjednici održanoj 11. travnja 2003. godine, donijela je Odluku o osnivanju i imenovanju Stručnog povjerenstva za suradnju i praćenje izrade Plana intervencija u zaštiti okoliša Sisačko-moslavačke županije i Programa zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije.

Stručno povjerenstvo ima 45 članova i djeluje u sljedećem sastavu:

1. Stjepko Rupčić, predstavnik Županijskog poglavarstva - voditelj Stručnog povjerenstva
2. Pave Kutleša, predstavnik Županijskog poglavarstva - zamjenik voditelja Stručnog povjerenstva
3. Emil Franjević, predstavnik Županijske skupštine - član
4. Tomislav Panjan, predstavnik Županijske skupštine - član
5. Vatroslav Vrdoljak, predstavnik Grada Gline - član
6. Mila Gačić, predstavnik Grada Hrvatska Kostajnica - član
7. Željko Uzel, predstavnik Grada Kutine - član
8. Tomislav Bogojević, predstavnik Grada Novske - član
9. Miljenko Badel, predstavnik Grada Petrinje - član
10. Ivan Zorko, predstavnik Grada Siska - član
11. Luka Matuzović, predstavnik Općine Donji Kukuruzari - član
12. Pejo Gavran, predstavnik Općine Dvor - član
13. Josipa Ćurković, predstavnik Općine Gvozd - član
14. Brenardin Barić, predstavnik Općine Hrvatska Dubica - član
15. Vesna Tomaz, predstavnik Općine Jasenovac - član
16. Josip Sever, predstavnik Općine Lekenik - član
17. Stjepan Markanović, predstavnik Općine Lipovljani - član
18. Dinko Jeričević, predstavnik Općine Majur - član
19. Ivan Jakopinec, predstavnik Općine Martinska Ves - član
20. Ivan Trbušić, predstavnik Općine Popovača - član
21. Ivica Marić, predstavnik Općine Sunja - član
22. Milan Abramović, predstavnik Općine Topusko - član
23. Ivan Kušec, predstavnik Općine Velika Ludina - član
24. Miljenko Pavičić, predstavnik Ureda državne uprave u sisačko-moslavačkoj županiji - član
25. Darko Kovačić, predstavnik Javne ustanove Park prirode "Lonjsko polje"- član
26. Ivo Lovrić, predstavnik Hrvatskih šuma - član
27. Davorin Androšić, predstavnik Hrvatskih voda, VGI "Banovina" Sisak - član
28. Ivan Smolčić, predstavnik Herbosa d.d. - član
29. Ivan Pavlenić, predstavnik INA - Rafinerija nafte Sisak - član
30. Marijan Lončarević, predstavnik Petrokemije d.d. Kutina - član
31. Milica Opačić, predstavnik Gavrilović, d.d. - član
32. Ivo Malović, predstavnik HEP - Termoelektrana Sisak - član
33. Miloš Bjelajac, predstavnik HGK - Županijske komore Sisak - član
34. John Leko, predstavnik Županijske uprave za ceste Sisačko-moslavačke županije - član
35. Stjepan Zrinski, predstavnik Obrtničke komore Sisačko-moslavačke županije - član
36. Marica Šmit, predstavnik Zavoda za javno zdravstvo - član
37. Nikica Šoštarić, predstavnik JANAF-a - član
38. Berislav Bradarić, predstavnik Hrvatskih cesta - član
39. Luka Janči, predstavnik Hrvatskog centra za razminiranje - član
40. Mijo Brlečić, predstavnik Vatrogasne zajednice Sisačko-moslavačke županije - član
41. Danijel Pavlić, predstavnik Udruge KAOS - član
42. Vlasta Žarković, predstavnik Hrvatskog planinarskog društva Sisak - član
43. Ilija Nukić, predstavnik Športsko-ribolovnog saveza Sisačko-moslavačke županije - član
44. Ivan Tomaš, predstavnik Lovačkog saveza Sisačko-moslavačke županije - član
45. Petar Margić, predstavnik Saveza udruga osoba s invaliditetom - član

PRILOG 6.**RJEŠENJE O IMENOVANJU ŽUPANIJSKOG EKO-STOŽER**

Na temelju točke III., podtočke 6., 7., 8., 9. i 10. Plana intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine broj 82/99), Odluke o osnivanju eko-stožera Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 4/00) i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije", broj 10/01), Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 15. sjednici održanoj 27. veljače 2003. godine donijela je Rješenje o imenovanju Županijskog eko-stožera.

Županijski eko-stožer Sisačko-moslavačke županije ima 15 članova i djeluje u sljedećem sastavu:

1. Đuro Brodarac, župan - voditelj Županijskog eko-stožera
2. Predrag Vučićević, predstavnik Policijske uprave Sisačko-moslavačke - zamjenik voditelja (zamjenik: Venko Vukša)
3. Josip Podnar, predstavnik Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji - Služba za društvene djelatnosti - zamjenik voditelja (zamjenica: Barbara Marenić)
4. Đurđica Antolčić, predstavnik Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji - Služba za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, graditeljstvo i imovinsko-pravne poslove - zamjenica voditelja (zamjenica: Marija Smolčić)
5. Božidar Borić, predstavnik Županijskog poglavarstva - član (zamjenik: Stjepko Rupčić)
6. Željko Kardaš, predstavnik Županijske skupštine - član (zamjenik: Ivica Vulić)
7. Želimir Šarić, predstavnik Grada Siska - član (zamjenik: Milan Ivanković)
8. Stjepan Leaković, predstavnik Grada Kutine - član (zamjenik: Željko Uzel)
9. Miljenko Badel, predstavnik Grada Petrinje - član (zamjenik: Jozo Grahovac)
10. Katica Miličić, predstavnik Grada Gline - član (zamjenik: Mijo Davidović)
11. Tomislav Vidaković, predstavnik grada Novske - član (zamjenik: Tomislav Bogojević)
12. Zoran Stunković, predstavnik Grada Hrvatska Kostajnica - član (zamjenica: Mila Gačić)
13. Darko Kovačić, predstavnik Javne ustanove Parka prirode "Lonjsko polje" - član (zamjenik: Zlatko Posavec)
14. Mijo Brlečić, predstavnik Vatrogasne zajednice Sisačko-moslavačke županije - član (zamjenik: Ivan Miklenić)
15. Zdenko Sešo, predstavnik Županijskog zavoda za prostorno uređenje - član (zamjenica: Blanka Bobetko-Majstorović)

PRILOG 7.**POPIS GRADOVA I OPĆINA TE GRADONAČELNIKA GRADOVA
I NAČELNIKA OPĆINA (2003. godina)****GRADOVI**

Red.broj	GRAD	GRADONAČELNIK	TEL/FAX
1.	Sisak	Dinko Pintarić	524 660
2.	Glina	Marko Sremić	882 204 882 446 551 600
3.	Hrvatska Kostajnica	Davor Govorčinović	851 127
4.	Kutina	Velimira Toth-Prosoli	692 010
5.	Novska	Antun Vidaković	691 500
6.	Petrinja	dr. Miroslav Grgurinčić	815 469

OPĆINE

Red.broj	OPĆINA	NAČELNIK OPĆINE	TEL/FAX
1.	Donji Kukuruzari	Stipo Šapina	857 021
2.	Dvor	Nikola Carić	871 131 871 022
3.	Gvozd	povjerenik Vlade Milan Milašin	881 005 881 006
4.	Hrvatska Dubica	Matija Mikulić	855 374 855 002
5.	Jasenovac	Marija Mačković	672 005 672 001
6.	Lekenik	Ivica Perović	772 414 527 811
7.	Lipovljani	Stjepan Marković	676 004 676 496
8.	Majur	Ana Šarić	859 092
9.	Martinska Ves	Stjepan Ivoš	711 141
10.	Popovača	Zvonimir Lukšić	679 750 679 748
11.	Sunja	Josip Kozarić	833 011
12.	Topusko	Milan Abramović	885 010 885 330
13.	Velika Ludina	Zvonko Majetić	658 250

PRILOG 8.**PREGLED SASTAVA EKSPERTNE JEDINICE**

U sastav ekspertne jedinice za provedbu Plana na državnoj i županijskoj razini ulaze:

- Operativni-informativni centar INE,
- Hrvatski zavod za toksikologiju,
- Tijelo državne uprave nadležno za meteorologiju
- Hrvatske vode,
- Agencija za posebni otpad,
- Tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode i okoliša (Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja)

Operativno dežurstvo ekspertne jedinice nalazi se u :

**OPERATIVNO-INFORMATIVNOM CENTRU INE
ZAGREB, Avenija V. Holjevca 10**

Voditelj Centra

TEL. 01/ 6451-075

PRILOG 9.**POPIS VATROGASNIH POSTROJBI NA PODRUČJU
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE****ŽUPANIJSKI VATROGASNI ZAPOVJEDNIK: IVAN MIKLENIĆ****tel. 044/630-112
mob. 098 430-054****A) GRAD SISAK****zap. Branko Friganović
tel. 526-015**

Vatrogasne postrojbe	broj vatrogasaca/ smjena	vozila za intervenciju i druga oprema	zapovjednik/ zamjenik, tel/fax, mob.
Javna vatrogasna postrojba			
1. VP SISAK Vatrogasna 1	49/2x12+2x11+ zapovj. i zamjenik	NV 3, AC 3, TV 2, AP 1 (21 m) ALJ 1 (32 m), kombi za prijevoz vatrogasaca 1, ZV 2	zap. Branko Friganović tel. 044/526-015 zamj. Željko Boček tel. 044/543-122
PVP u gospodarstvu			
INA-Rafinerija Sisak	58	NV 5 (komb.većih tehn.mogućn. AC 2, TV 1 za kem. accidente, VPF 1 (31 m)	zap. Ivica Križe tel. 511-113
JANAF - Terminal Sisak	za potrebe gašenja požara i drugih vatrogasnih intervencija ugovorno se koristi postrojba INA-Rafinerije		
Željezara Sisak	28		zap. Edhem Pašić tel. 565-147 zamj. Stjepan Smuđ Tel. 565-148
HEP-TE Sisak	za potrebe Termoelektrane ugovorno se koristi JVP grada Siska		
dobrovoljna vatrogasna društva središnja DVD			
DVD Mladost Sisak, Novoselska	30	AC 1, za prijevoz vatrg. 1, za prij. tereta 1, VMS 1	zap. Ivica Šolaja tel. 535-161
DVD Sela	20	traktor, kombi 2, traktor cister. 1, VMŠ 1	zap. Stjepan Domitrović tel. 715-102
DVD Kratečko	20	AC 1, za prijevoz vatrog. 1, za Prijevoz tereta 1, VMŠ 1	zap. Ivan Borić tel. 710-084
ostala DVD			
13 DVD	13 x 10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara Grada Siska

B) GRAD KUTINA

zap. Ivan Miklenić
tel. 630-112
mob. 098 430-054

Javna vatrogasna postrojba			
VP KUTINA Kneza Lj.Posavskog	24/3x6+1x5+ zapovjednik	NV 1, KNV 1, AC 1, V prah S-500, HP-21 m, lada NIVA, zastava poly	zap. Ivan Miklenić tel. 630-112 098 430-054 zamj. Vladimir Poturica tel. 656-085
PVP u gospodarstvu			
Petrokemija	27/2x7+2x5+ Zapovjednik	NV 2, S prah 1	zap. Franjo Lipšanski tel. 647-314 098 430-396
DVD u gospodarstvu			
IDVD Petrokemija	32	-	zap. Miroslav Barusić Tel. 680-405, 680-764 zamj. Željko Miljan
Dobrovoljna vatrogasna društva			
Središnja DVD			
Banova Jaruga	10	NV 1, kombi 1, vatrogas. crpka 600 l	zap. Franjo Mamula tel. 668-301 098 450-552 zamj. Željko Martinić tel. 668-696
Katoličke Čaire	10	kombi 1, vatrogas. crpka 800 l	zap. Stjepan Behin tel. 653-015 098 595-639 zamj. Đuro Krizmanić tel. 653-634
ostala DVD			
18 DVD Kutine	1 x 20 +17 x 10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara Grada

C) GRAD PETRINJA

zap. Vlado Tkalčević
tel. 815-820
mob. 098 390-113

Javna vatrogasna postrojba			
VP PETRINJA Vatrogasna 57	24/3x6+1x5+ centr. I zapovjednik	NV 1, AC 1, kombi, V prah S-500	zap. Vlado Tkalčević tel. 815-319 mob.098 390-1 zamj. Ivica Šulentić mob.091 7895-721
dobrovoljna vatrogasna društva			
središnje DVD			
DVD Petrinja	18	NV 1, kombi voz. 1	zap. Stevo Krčelić tel. 815-22 zamj. Zvonko Ljubičić mob. 098 827-265
DVD Budičina	10	kombi vozilo s pumpom	zap. Joso Mikulić
DVD Gora	10	NV 1	zap. Stiv Posavec
DVD Taborište	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Zdenko Kokan
ostala DVD			
6 DVD	6x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara Grada Petrinje

D) GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA

zap. Božidar Janković
tel. 851-241
mob. 091 4004-966

središnje DVD			
HRV. KOSTAJNICA	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Božidar Janković tel. 851-241 mob. 091 4004-966
ostala DVD			
8 DVD	8 x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara Grada Hrv. Kostajnica

E) GRAD GLINA

zap. -
tel.

središnje DVD			
GLINA	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Ivan Pavličić tel. 882-014 mob. 098 628-381
ostala DVD			
4 DVD	4x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara Grada Glina

F) GRAD NOVSKA

zap. Davor Štimac
tel. 600-242
mob. 091 5092-074

središnja DVD			
NOVSKA	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Dražen Štimac tel. 600-093 Mob. 091 5085-195
ostala DVD			
11 DVD	11x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara Grada Novska

G) OPĆINA JASENOVAC

zap. Ivo Vuković
tel. 611-042
mob.

Središnje DVD			
JASENOVAC	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Boro Egredžija tel. 672-163 mob. 098 509-314
ostala DVD			
5 DVD	5x10	osnovna vatrogasna oprema	podacu u Planu zaštite od požara

H) OPĆINA LEKENIK

zap. Miljenko Brnjilović
tel. 772-395
mob. 098 390-109

središnje DVD			
LEKENIK	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Miljenko Brnjilović tel. 772-395 mob. 098 390-109
ostala DVD			
6 DVD	6x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara

I) OPĆINA LIPOVLJANI

zap. Zlatko Pieš
tel. 676-336
mob. 091 5639-940
mob. 098 390-114

središnje DVD			
LIPOVLJANI	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Darko Kopecki tel. 676-414 mob. 091 5123-324 091 5424-618
ostala DVD			
3 DVD	3x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara

J) OPĆINA MARTINSKA VES

zap. Ivica Repač
tel. 711-215

središnje DVD			
DESNO TREBARJEVO	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Josip Tumpak tel.
ostala DVD			
13 DVD	13x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara

K) OPĆINA POPOVAČA

zap. Ivan Zorko
Tel 656-104
Mob. 091 5104-729

središnje DVD			
POPOVAČA	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Željko Ovčar tel. 679-046 mob. 091 5508-352
ostala DVD			
13 DVD	13x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara.
DVD u gospodarstvu			
Neuropsihijatrijska bolnica "Dr. Ivan Barbot"	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Hajrudin Ibrahimagić tel. 679-024 mob. 098 9101-161 zamj. Petar Budim

L) OPĆINA SUNJA

zap.
tel.

središnja DVD			
SUNJA-GREDA	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Matija Lukšić tel. 833-713 mob. zamj. Marijan Krapljan tel. 833-505
ostala DVD			
10 DVD	10x10	osnovna vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara

M) VELIKA LUDINA

zap. Branko Moguljak
tel. 658-143
mob. 091 5293-028

središnje DVD			
VIDRENJAK	10	osnovna vatrogasna oprema	zap. Branko Moguljak tel. 658-143 mob. 091 5293-028
ostala DVD			
8 DVD	8x10	ostala vatrogasna oprema	podaci u Planu zaštite od požara

PRILOG 10.**POPIS BOLNIČKIH USTANOVA I HITNE MEDICINSKE POMOĆI
U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI****BOLNICE**

Red.br.	BOLNICA	RAVNATELJ	TEL./FAX
1.	OPĆA BOLNICA "Dr. Ivo Pedišić" SISAK, J.J.strossmayera 59	prim.dr.Vladimir Blagaić	tel. 553-101 553-100 fax.531-037
2.	SPECIJALNA BOLNICA ZA KRONIČNE BOLESTI PETRINJA PETRINJA, Vinogradi bb	Dubravka Frankrkić dipl.oec.	tel. 527-951 fax. 813-431
3.	NEUROPSHIJATRIJSKA BOLNICA "Dr IVAN BARBOT" POPOVAČA, Vinogradska 55	dr. Marina Kovač	tel. 679-024/220 fax. 679-005

HITNA MEDICINSKA POMOĆ

DOM ZDRAVLJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Služba hitne medicinske pomoći

SISAK, Kralja Tomislava 1

dr. Zdenko Matijašec

tel. 94

tel. 567-113

fax.567-192

CENTRALNO PRIJAVNO DOJAVNA JEDINICA

Sisak. Kralja Tomislava 1

tel. 94

PUNKTOVI HITNIH TIMOVA**SISAK (PETRINJA, SUNJA) – 12 TIMOVA**

– jedan tim u gradu Sisku kroz 24 sata

– jedan tim samo dnevna smjena

a. jedan tim smješten u Petrinji kroz 24 sata

b. jedan tim u Sunji samo noćima i neradnim danima (dežurstvo ugovorni doktori)
dnevne smjene pokrivaju ekipe HMP iz Siska**KUTINA (NOVSKA, POPOVAČA) – 12 TIMOVA**

- jedan tim u Kutini kroz 24 sata

- jedan tim samo dnevna smjena

c. jedan tim smješten u Novskoj kroz 24 sata

d. jedan tim u Popovači samo noćima i neradnim danima (dežurstvo ugovorni doktori)
dnevne smjene pokrivaju mobilne ekipe HMP i trenutno ordinirajući ugovorni doktori
opće medicine**SANITETSKI PRIJEVOZ****SISAK – 4**

jedan tim smješten u Sunji kroz 24 sata

KUTINA – 4

jedan tim smješten u Popovači kroz 24 sata

NOVSKA – 2**PETRINJA – 2****GLINA – 2****TOPUSKO – 2****DVOR – 2****HRVATSKA KOSTAJNICA – 2**

PRILOG 11.**POPIS SREDSTAVA JAVNOG PRIOPĆAVANJA NA PODRUČJU
SISAČKO MOSLAVAČKE ŽUPANIJE**

TELEVIZIJA:	1. HTV- DOPISNIŠTVO SISAK SISAK, S. i A. Radića 2 a	tel. 044/521-247 521-302 fax:044/521-302
	2. TELEVIZIJA MOSLAVINA d.o.o KUTINA, Kolodvorska 21	tel. 044/629-038 629-138 fax: 044/629-045
RADIO POSTAJE:	1. RADIO QUIRINUS SISAK, S.i A. Radića 8 b	tel. 044/521-222 523-111
	2. RADIO SISAK d.d. SISAK, S. i A. Radića 2	tel. 044/524-022 522-099 522-500 fax. 044/522-691
	3. RADIO GLINA d.o.o. GLINA, S. i A. Radića 10.	tel. 044/882-033 fax. 044/882-707
	4. PETRINJSKI RADIO d.o.o PETRINJA, A. Turkulina 9.	tel. 044/815-211 815-311 fax:044/815-311
	5. RADIO POSTAJA LEKENIK LEKENIK, Zagrebačka 66.	tel. 044/772-844 fax 044/772-844
	6. TELEVIZIJA MOSLAVINA d.o.o KUTINA, Kolodvorska 21.	tel. 044/629-088 629-138 fax.044/629-045
	7. RADIO POSTAJA NOVSKA d.o.o. NOVSKA, Trg L.I. Oriovčanina 19.	tel. 044/600-064
TISAK:	1. NOVI SISAČKI TJEDNIK SISAK, F. Lovrića 9.	tel./fax: 044/540-876 gl. urednik 540-875
	2. MOSLAVAČKI LIST KUTINA, I.G. Kovačića 25.	tel. 044/681-800
	3. JUTARNJI LIST DOPISNIŠTVO SISAK SISAK, S. i A. Radića 37.	tel.. 044/524-957 fax. 044/524-956 mob.091/1999-559- šef.
	4. VEČERNJI LIST d.d. ZAGREB DOPISNIŠTVO SISAK SISAK, Trg kneza Lj. Posavskog 4.	tel. 044/521-261 523-069 fax:044/ 524-402 mob. 091/6300-030

PRILOG 12.**PODACI O TVRTKAMA I USTANOVAMA OD VAŽNOSTI
ZA PROVOĐENJE PLANA****1. METEOROLOŠKE POSTAJE**

METEOROLOŠKA POSTAJA SISAK
SISAK, Zeleni brijeg 20

TEL. 570-599

2. OVLAŠTENI LABORATORIJI

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE
SISAK, Kralja Tomislava 1

Ravnatelj: dr. Juraj Kolić

tel. 567-103
544-286

3. CRVENI KRIŽ

a) HRVATSKI CRVENI KRIŽ
DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA
SISAK, Kralja Tomislava

tel. 545-094

b) HRVATSKI CRVENI KRIŽ
DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA
KUTINA, trg kralja Tomislava 17 b

tel. 683-946

4. SOCIJALNA SKRB

a) CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB
SISAK, Ulica lipa 11

tel. 545-243

b) CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB
KUTINA, Trg kralja Tomislava 5

tel. 622-550
tel./fax 622-013

5. ELEKTROPRIVREDA

a) HEP- DP ELEKTRA Sisak
SISAK, Kralja Tomislava 42

direktor: Zvonimir Keč

tel. 558-111

b) HEP- DP ELEKTRA Križ
KRIŽ, Trg Sv. Križa 7

tel. 01 2887-555

6. VODOPRIVREDA

a) VODOPRIVREDA SISAK d.o.o.
SISAK, R. Boškovića 11

tel. 530-205

b) VODOPRIVREDA KUTINA d.o.o.
KUTINA, Vinkovačka ulica 4

tel. 682-966

c) VODOPRIVREDA NOVSKA d.o.o.
NOVSKA; Kralja Zvonimira 97

tel. 600-581

12. MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE
ODJEL ZAŠTITE- Odjel zaštite od požara, zaštite na radu
i zaštitu okoliša

ZAGREBAČKA, KARLOVAČKA I
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Kontakt: Tomislav Ivas

tel. 01 4567-306

13. PARKOVI PRIRODE

a) PARK PRIRODE LONJSKO POLJE
JASENOVAC, Trg kralja P. Svačića bb

Ravnatelj: Goran Gugić

tel. 672-080
mob. 098 280-331

14. HRVATSKE ŠUME

a) UPRAVA ŠUMA SISAK
SISAK, J. Runjanina 12

Upravitelj: Zvonko Rožić

tel. 559-104
fax. 559-115

b) UPRAVA ŠUMA ZAGREB
ZAGREB, V. Nazora 7

Upravitelj: Darko Vuletić

tel. 01 4821-082
fax. 01 4821-081

c) UPRAVA ŠUMA KARLOVAC
KARLOVAC, Put Davorina Trstenjaka 1

Upravitelj: Ivan Grginčić

tel. 047 613-429
fax. 047 610-438

d) UPRAVA ŠUMA NOVA GRADIŠKA
N. GRADIŠKA, Strossmayerova 11

Upravitelj: Mladen Sertić

tel. 035 361-474
fax. 035 362-245

15. KAPETANIJE

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I VEZA
UPRAVA UNUTARNJE PLOVIDBE- KAPETANIJA SISAK
SISAK, Rimska 16

tel. 526-711

16. INSPEKCIJE I NADZORNE SLUŽBE

a) Inspekcija zaštite okoliša

tel.524-358

b) Vodopravna inspekcija

tel.550-111

c) Inspekcija zaštite prirode

-

d) Inspekcija zaštite od požara

tel. 560-803, 92

e) Sanitarna inspekcija

tel.550-111

f) Glavni nadzornik JU Park prirode Lonjsko polje

tel.672-080
mob. 099 523-027

17. HCR – SISAK (Hrvatski centar za razminiranje)

HRC – Sisak, Ante Kovačića 10, SISAK

tel. 554 151

PRILOG 13.

PREDLOŽAK ZA IZVJEŠĆE O INTERVENCIJI U ZAŠTITI OKOLIŠA

Županija:

Nositelj izrade izvješća:

Adresa:

Tel./fax:

1. Opći podaci

- datum i vrijeme nesreće
- mjesto
- adresa
- vrsta aktivnosti

2. Vrsta nesreće

- eksplozija
- ispuštanje opasnih tvari
- emitirane opasne tvari (vrsta i količine)
- požar

3. Poduzete interventne mjere**4. Uzroci nesreće**

- poznati (specificirajte)
- nepoznati
- informacija će biti dostavljena nakon završetka ispitivanja uzroka nesreće

5. Posljedice nesreće**a) Unutar prostora pravne ili fizičke osobe**

- žrtve

_____ poginulih
_____ ranjenih
_____ otrovanih
_____ kratkoročne
_____ dugoročne

- posljedice po okoliš

- broj osoba izloženih posljedicama nesreće

- broj evakuiranih osoba

- materijalna šteta

- opasnost je još prisutna

- opasnost više nije prisutna

b) Izvan prostora pravne ili fizičke osobe

- žrtve

_____ poginulih
_____ ranjenih
_____ otrovanih
_____ kratkoročne
_____ dugoročne

- posljedice po okoliš

- broj osoba izloženih posljedicama nesreće

- broj evakuiranih osoba

- materijalna šteta

- opasnost je još prisutna

- opasnost više nije prisutna

6. Troškovi zbog onečišćenja okoliša:

- u intervenciji utrošena sredstva
- naknada za obeštećenje
- troškovi saniranja okoliša
- iznos novčane kazne
- ostalo

7. Pouke izvučene iz nesreće**8. Srednjoročne i dugoročne mjere koje bi trebalo poduzeti da ne dođe do ponavljanja nesreća**

PRILOG 14.

**PREDLOŽAK ZA VOĐENJE OČEVIDNIKA INTERVENCIJA
U ZAŠTITI OKOLIŠA**

Vrijeme događaja (dan, mjesec, godina i sat)	Trajanje događaja (dani, sati, minute)
Lokacija ispuštanja:	Trajanje sanacije: (mjeseci, dani, sati)
Vrsta i količina (kg) opasne tvari ispuštene u: - zrak - tlo	Oznake opasne tvari: UN, CAS, KEMLER broj
Tip opasne tvari: - vrlo toksična - toksična - oksidirajuća - eksplozivna - vrlo eksplozivna - zapaljiva	- vrlo zapaljiva - vrlo zapaljiva tekućina - izuzetno zapaljiva - vrlo opasna po okoliš - opasna po okoliš - drugo
Interventne i sigurnosne mjere: <i>Angažirane specijalne interventne jedinice:</i> - javne - ugovorne <i>U intervenciji angažirani:</i> - vatrogasci - policija - medicinsko osoblje - savjetnici, specijalisti - drugo	
U intervenciji korištena oprema:	
Način sanacije:	
Posljedice: Područje onečišćenog tla ili vode na kojem je potrebna intervencija (ha ili m ²): Broj ljudi iseljenih iz svojih kuća na više od dva sata ili onih koji su ostali bez pitke vode ili el. energije više od 24 sata:	
Ostale posljedice (broj mrtvih, ranjenih, otrovanih, uništena flora, Fauna, utjecaj na biološku raznolikost i slično):	
Uzrok otpuštanja opasnih tvari u okoliš: - ljudski faktor - mehaničko oštećenje - poremećaj tehnološkog procesa - nesreća prilikom prijevoza - poremećaj procesa pročišćavanja - elementarna nepogoda - ostalo	
Troškovi zbog onečišćenja okoliša: - u intervenciji utrošena sredstva - naknada za obeštećenje - troškovi saniranja okoliša - iznos novčane kazne - ostalo	

PRILOG 15.

Tablica 1. PROCJENA VJEROJATNOSTI OD VELIKIH NESREĆA

	Naziv tvrtke/ustanove	Broj lokacija	Posuda/ Proces	Vrsta opasne tvari	Količina (t)	Vrsta opasnosti ¹⁾	R ²⁾ (m)	F (ha)	Broj žrtava C _{dt}	Učestalost Događaj/god. P
	Grad Sisak									
P2	HERBOS d.d. - Sisak	1	nadzemni spremnik	izopropilamin	60	III	326	3.33	7	3x10 ⁻⁷
		1	nadzemni spremnik	etilamin	60	III	408	5.2	10	3x10 ⁻⁷
	Σ TOKSIČNIH TVARI				120	III	470	6.6	17	6x10 ⁻⁷
P4	OB Dr Ivo Pedešić – Sisak	1	podzemni spremnik	LUS+LUEL	250	II	32	0.16	5	3x10 ⁻⁹
			nadzemni spremnik	UNP	1.1	I	25	0.2	6	3x10 ⁻⁷
P5	SISAČKI VODOVOD d.o.o.	1 - Pračno	klorinator	klor	0.2	III	108	0.4	2	1x10 ⁻⁶
		2- Kopa	skladište	klor	0.5	III	168	1	1	1x10 ⁻⁷
P6	ŠPORTSKO REKREACIJSKI CENTAR SISAK	1 klizalište	rashladni uređaj	amonijak	1	III	35	0.04	1	3x10 ⁻⁷
		2 bazen	klorinator	klor	0.4	III	124	0.5	4	1x10 ⁻⁶
P6 a	SILAX d.d.	1 bazen	klorinator	klor	0.15	III	90	0.25	2	1x10 ⁻⁶
P8	INA d.d. Rafinerija nafte Sisak	1 Dorada II	spremnik/ kugla	UNP	648	I	500	80	40	1x10 ⁻⁸
	Σ EKSPLOZIVNIH TVARI	1 Dorada II	spremnici/ kugle	UNP	1556	I	721	163	82	1x10 ⁻⁸
		1 Dorada II	nadzemni spremnik	benzin	14250	II	284	12.7	13	3x10 ⁻⁹
		1 Dorada II	nadzemni spremnik	LUS i LUT	34560	II	432	29	30	3x10 ⁻⁹
		1 Dorada II	nadzemni spremnik	nafta	25500	II	300	14	14	3x10 ⁻⁹
		1 Dorada II	nadzemni spremnik	nafta	25500	II	300	14		
		1 Dorada II	nadzemni spremnik	nafta	25500	II	300	14		

	Σ ZAPALJIVIH TVARI	1 Dorada II	nadzemni spremnici	benzin, LUS, LUT, nafta	444308	II	1200	226	226	226	3x10-9
	Σ EKSPLOZIVNIH I ZAPALJIVIH TVARI	1 Dorada II	nadzemni spremnici	UNP, benzin, LUS, LUT, nafta				308			3x10-8
		7 JANAF	nadzemni spremnik	nafta	68000	II	600	56	56	28	3x10-9
		7 JANAF	nadzemni spremnik	nafta	68000	II	600	56	56		
		7 JANAF	nadzemni spremnik	nafta	68000	II	600	56	56		
	Σ ZAPALJIVIH TVARI	7 JANAF	spremnici JANAF + RNS	nafta	290000	II	1034	160	160	80	3x10-9
P8 a	JANAF d.d.	7a jadranski naftovod	dionica Vojnić	nafta	6059	II	50	0.4	0.4	8	3 x 10-7
P8 a	JANAF d.d.	7d jadranski naftovod	dionica Prekopa (Jukinac)	nafta	4347	II	50	0.4	0.4	8	3 x 10-7
P9	PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	12 MRS instrijska zona Siska	MRS	prirodni plin	68 t/h	I	100	5.7	5.7	3	3x10-7
P9	PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	21 BIS Toplovac – BIS Sisak	nadzemni dio cjevovoda	prirodni plin	16.6 t/h	I	25	0.2	0.2	2	3x10-9
P1 6 b	HEP – DISTRIBUCIJA d.o.o. DP Elektra Sisak	1	Privremeno skladište ul. I. Fistrovića	PCB	0.455	III požar	800	20	20	20	1 x 10-6
		2	Trafostanica „Sisak 1“, ul Zel. Brijeg	PCB	0.455	III požar	800	20	20	20	1 x 10-6
P1 8	Grad Kutina PETROKEMIJA d. d. – Kutina	1 sekcija 37	nadzemni spremnik	amonijak	27000	III	8200	2000	2000	800	3x10-8
		2 TMG	skladište	sumpor (požar-SO ₂)	20000 400	III (SO ₂)	1300	53	53	21	3x10-8

Σ TOKSIČNIH TVARI		2	transformatori	PCB	85.35	III	800	20	821	6x10-8 1 x 10-6
P9	PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	TMG MRS Janja Lipa	plinovod	prirodni plin	0.68 t/h	I	13	0.05	2	1x10-6
P9	PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	35 BIS B. Jaruga – čvor Pijlenice	regionalni plinovod Janja Lipa Pijlenice	prirodni plin	1.4 t/h	I	29	0.26	5	1x10-6
P9	PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	37 priključak na DN 100 i DN 500 – BIS Šartovac	regionalni plinovod Kutina - Garešnica	prirodni plin	1.4 t/h	I	29	0.26	5	1x10-6
P9	PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	38 MRS Stupovača	magistralni plinovod MRS Stupovača	prirodni plin	0.68 t/h	I	21	0.14	2	1x10-6
P2 3	Gavrilović d.o.o. – Petrinja	1	kompressor/ spremnik	amonijak	70	III	300	3	12	1x10-7
P2 6	VODOOPSKRBA KUPA d.o.o. – Novo Selište	1	kontejneri	klor	6	III	616	12	6	3x10-8
P2 9 b	HEP – DISTRIBUCIJA d.o.o. DP Elektra Sisak	3	Trafostanica Petrinja, Radićeva 192	PCB	0.42	III	800	20	20	1 x 10-6 požar
P9	Grad Novska PLINACRO d.o.o. Sektor transporta plina – Pogon Posavina-Moslavina	9 Novska	MRS Novska	prirodni plin	2.7 t/h	I	50	0.8	4	1x10-6
P3 8	INA d.d. – Sektor proizvodnje nafta i plina – Pogon Lipovljani	1 OS Jam- Stružec	podzemni naftovod	nafta	5693	II	50	0.4		3 x 10-7
		1 OS i MS Jamarice	otpremna stanica	nafta	2400	II	127	1.5	2	3x10-7

P4 1	Općina Velika Ludina INA d.d. Sektor proizvodnje nafta i plina. Pogon PSP Okoli	1		podzemni spremnik	prirodni plin	632.000	II		811	40	40	40	40	3x10-9
	Bušotina Ok 30	1			prirodni plin	28000	II		250	9.8				
	Bušotina Ok 32	1			prirodni plin	22400	II		245	9.4				
	Bušotina Ok 33	1			prirodni plin	61600	II		360	20	20			3x10-8
	Bušotina Ok 35	1			prirodni plin	44800	II		278	12				
	Bušotina Ok 37	1			prirodni plin	16900	II		184	5.3				
	Bušotina Ok 38	1			prirodni plin	44800	II		278	12				
	Bušotina Ok 39	1			prirodni plin	28000	II		245	9.4				
	Bušotina Ok 40	1			prirodni plin	11200	II		127	2.5				
	Bušotina Ok 41	1			prirodni plin	56000	II		325	16.5				
	Bušotina Ok 43	1			prirodni plin	39200	II		253	10				
	Bušotina Ok 44	1			prirodni plin	50400	II		304	14.5				
	Bušotina Ok 45	1			prirodni plin	44800	II		278	12				
	Bušotina Ok 46	1			prirodni plin	22400	II		265	11				
	Bušotina Ok 47	1			prirodni plin	16800	II		224	8				
	Bušotina Ok 48	1			prirodni plin	16800	II		224	8				
	Bušotina Ok 49	1			prirodni plin	22400	II		245	9.4				
	Bušotina Ok 20	1			prirodni plin	36000	II		270	11.4				
	Bušotina Ok 24	1			prirodni plin	36000	II		270	11.4				
	Bušotina Ok 42	1			prirodni plin	33600	II		265	11				
	Općina Topusko													
P4 2	Benzinska postaja Topusko	1		podzemni spremnici	benzin+dizel	45+50	II		15	0.03	1			3x10-8
	Općina Sunja													
P4 3	Benzinska postaja Sunja	1		podzemni spremnici	benzin+dizel	30+33	II		10	0.02	1			3x10-8
	Općina Topusko													
P4 9	Lječilište Topusko	1		2 nadzemna spremnika	klor	0.8	III		438	6	6			3x10-7
	Σ TOKSIČNIH TVARI			nadzemni spremnici + boce	klor	1.9	III		688	15	15			3x10-7

1) III = disperzija toksičnog oblaka, II = požar, I - eksplozija

2) R = najveća udaljenost učinka

PRILOG 16.**POSTUPCI ZA SLUČAJ IZVANREDNOG DOGAĐAJA ZA POTENCIJALNE
OPASNE TVARI U ŽUPANIJI****1) AMONIJAK - UN br. 1005****PROPUŠTANJE I PROLIJEVANJE:**

- IZOLIRATI PODRUČJE OKO IZVORA PROPUŠTANJA ILI PROLIJEVANJA NAJMANJE 100 do 200 m U SVIM SMJEROVIMA
- ZABRANITI PRISTUP NEOVLAŠTENIM OSOBAMA
- ZADRŽAVATI SE SAMU U PODRUČJU SUPROTNOM OD SMJERA VJETRA
- AMONIJAK JE PLIN TEŽI OD ZRAKA I ŠIRI SE PO POVRŠINI TLA
- IZBJEGAVATI PODRUČJA SA UDUBINAMA TLA (JARCI, KANALIZACIJE) I PRIZEMNE SLOJEVE ZRAKA

POŽAR:

- AKO JE SPREMNIK AMONIJAKA U PETROKEMIJI d.d. KUTINA IZLOŽEN VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU OD 8000 m, NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA
- AKO JE SPREMNIK, CISTERNA ILI DRUGA VEĆA POSUDA IZLOŽENA VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU 1600 m , NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA

2) SUMPOR-DIOKSID - UN br. 1079**PROPUŠTANJE I PROLIJEVANJE:**

Manje količine: IZOLIRATI PODRUČJE OKO IZVORA U KRUGU od 30 m,
Veće količine: IZOLIRATI PODRUČJE OKO IZVORA U KRUGU od 200 m.

POŽAR:

- AKO JE SPREMNIK, CISTERNA ILI DRUGA VEĆA POSUDA IZLOŽENA VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU 1600 m , NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA

3) KLOR – UN br. 1017**PROPUŠTANJE I PROLIJEVANJE:**

- IZOLIRATI PODRUČJE OKO IZVORA PROPUŠTANJA ILI PROLIJEVANJA NAJMANJE 100 do 200 m U SVIM SMJEROVIMA
- ZABRANITI PRISTUP NEOVLAŠTENIM OSOBAMA
- ZADRŽAVATI SE SAMU U PODRUČJU SUPROTNOM OD SMJERA VJETRA
- KLOR JE PLIN TEŽI OD ZRAKA I ŠIRI SE PO POVRŠINI TLA
- IZBJEGAVATI PODRUČJA SA UDUBINAMA TLA (JARCI, KANALIZACIJE) I PRIZEMNE SLOJEVE ZRAKA

POŽAR:

- AKO JE SPREMNIK, CISTERNA ILI DRUGA VEĆA POSUDA IZLOŽENA VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU 1600 m , NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA

4) TEKUĆI NAFTNI DERIVATI – UN br. 1268**PROPUŠTANJE I PROLIJEVANJE VELIKIH KOLIČINA:**

- PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA NAJMANJE 300 m U SMJERU VJETRA

POŽAR:

- AKO JE SPREMNIK, CISTERNA ILI DRUGA VEĆA POSUDA IZLOŽENA VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU 800 m , NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA

5) UKAPLJENI NAFTNI PLIN (UNP) – UN br. 1075**PROPUŠTANJE I PROLIJEVANJE VELIKIH KOLIČINA:**

- PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA NAJMANJE 800 m U SMJERU VJETRA

POŽAR:

- AKO JE SPREMNIK, CISTERNA ILI DRUGA VEĆA POSUDA IZLOŽENA VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU 1600 m , NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA

6) POLIKLORIRANI BIFENILI (PCB) – UN br. 2315**PROPUŠTANJE I PROLIJEVANJE:**

- IZOLIRATI PODRUČJE OKO IZVORA PROPUŠTANJA ILI PROLIJEVANJA NAJMANJE 10 do 25 m U SVIM SMJEROVIMA
- ZABRANITI PRISTUP NEOVLAŠTENIM OSOBAMA
- ZADRŽAVATI SE SAMU U PODRUČJU SUPROTNOM OD SMJERA VJETRA

POŽAR:

- AKO JE SPREMNIK, CISTERNA ILI DRUGA VEĆA POSUDA IZLOŽENA VATRI, IZOLIRATI MJESTO U SVIM SMJEROVIMA U KRUGU 800 m , NA TOM PODRUČJU PREDVIDJETI EVAKUACIJU STANOVNIŠTVA

73.

Na temelju članka 11. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 10/01 i 4/03), Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije na 20. sjednici održanoj 18. prosinca 2003. godine, donijela je

O D L U K U

o donošenju Izvješća o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2001. - 2003. godine

I.

Donosi se Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2001.- 2003. godine.

II.

Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije sastavni je dio ove Odluke.

III.

Ova Odluka objavit će se u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

KLASA: 351-03/03-01/08
URBROJ: 2176/01-10-03-2
Sisak, 18. prosinca 2003.

PREDSJEDNIK SKUPŠTINE
Antun Velcl, v.r.

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2001. - 2003. GODINE

Sadržaj:

- 1. U V O D**
- 2. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE**
- 3. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA**
 - 3.1. Obveze i nadležnost Sisačko-moslavačke županije glede dokumenata prostornog uređenja**
 - 3.1.1. Prostorni plan županije
 - 3.1.2. Prostorni plan područja posebnih obilježja
 - 3.1.3. Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina, kao i izmjene i dopune ostalih prostornih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dvije ili više jedinica lokalne samouprave
 - 3.2. Važeći dokumenti prostornog uređenja**
 - 3.2.1. Na razini Države
 - 3.2.2. U Sisačko-moslavačkoj županiji
 - 3.3. Nevažeći dokumenti prostornog uređenja**
 - 3.4. Dokumenti prostornog uređenja gradova i općina u postupku izrade i donošenja**
 - 3.5. Dokumenti praćenja stanja u prostoru**
- 4. ANALIZA PROVOĐENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I DRUGIH DOKUMENATA, TE PROVEDENIH MJERA I NJIHOVE UČINKOVITOSTI NA SVRHOVITO GOSPODARENJE PROSTOROM**
 - 4.1. Stanje prostornog uređenja**
 - 4.2. Provođenje prostornih planova**
 - 4.3. Analiza provođenja Programa mjera Sisačko-moslavačke županije donesenog za razdoblje 2001.- 2003. godine**
 - 4.3.1. Osnovni elementi Programa mjera
 - 4.3.2. Ocjena izvršenja Programa mjera za razdoblje 2001. – 2003. godine
- 5. OCJENA STANJA U PROSTORU**
 - 5.1. Promet**
 - 5.2. Vodoopskrba**
 - 5.3. Opskrba električnom energijom**
 - 5.4. Zaštita od neplanske izgradnje**
 - 5.5. Dokumenti zaštite okoliša**
 - 5.5.1. Zrak
 - 5.5.2. Voda
 - 5.5.3. Tlo
 - 5.5.4. KEO-katastra emisija u okoliš
 - 5.5.5. Zaštićena prirodna baština
 - 5.5.6. EKO-nezgode
 - 5.5.7. Studija utjecaja na okoliš za nove zahvate u prostoru
- 6. UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU**
 - 6.1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja**
 - 6.2. Potreba izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja**
 - 6.3. Potreba izrade i pribavljanja podataka i drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru**

1. UVOD

Izvješće o stanju u prostoru Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: izvješće) sadrži analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, te druge elemente od važnosti za prostor područja Županije, a izrađeno je temeljem članka 10. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02).

Izvješće je utemeljeno na činjenicama, te pokazuje uočene probleme u prostoru i upućuje na moguća rješenja za poboljšanje stanja u prostoru, kao i na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvitka.

Ovo izvješće je četvrti takav dokument koji se donosi za područje Sisačko-moslavačke županije. Do sada su za područje Sisačko-moslavačke županije izrađena tri takva dokumenta i to:

- Izvješće za razdoblje od osnivanja Županije do 1996. godine, koje je doneseno po Županijskoj skupštini 11. listopada 1996. god. i objavljeno u "Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije" broj 16/96;
- Izvješće za razdoblje 1996. - 1998. god., koje je doneseno po Županijskoj skupštini 11. veljače 1999. god. i objavljeno u "Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije" broj 1/99;
- Izvješće za razdoblje 1999. – 2001.god., koje je doneseno po Županijskoj skupštini 14. veljače 2001. god. i objavljeno u "Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije" broj 2/01.

Na temelju Izvješća, predstavničko tijelo županije, sukladno članku 11. Zakona o prostornom uređenju, donosi dvogodišnji Program mjera za unapređenje stanja u prostoru (u daljnjem tekstu: Program mjera). Program mjera sadrži procjenu potrebe izrade novih, odnosno izmjenu i dopunu postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

Postojeći Program mjera donesen je 14. veljače 2001., a objavljen je u "Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije" broj 2/01 .

Izvješće za prethodno dvogodišnje razdoblje sadrži prikaz ostvarivanja Programa mjera za to isto razdoblje s razlozima koji su utjecali da je program ostvaren samo djelomično.

2. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA SISAČKO - MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Kod izrade prvog Izvješća izvršeno je cjelovito objedinjavanje i raščlamba podataka, te su u njemu dane opće značajke za cijelo područje Županije s obzirom da su do tada svi podaci vođeni za područja pojedinih tadašnjih općina. To je Izvješće postalo polazni dokument za daljnje aktivnosti pri vođenju brige o prostoru i uređenju prostora za područje Županije. Stoga se u ovom Izvješću daju samo osnovni pokazatelji za prostor Županije i promjene nastale i evidentirane na području Županije u proteklom dvogodišnjem razdoblju.

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" broj 10/97, 124/97 i 68/98) Sisačko-moslavačka županija je dio administrativno - teritorijalnog ustroja Republike Hrvatske sa sjedištem u Sisku.

Položaj Sisačko – moslavačke županije na teritoriju Republike Hrvatske

Sisačko-moslavačka županija ima površinu od 4.467,55 km², te je po površini među najvećim županijama u Republici Hrvatskoj i zauzima 7,89 % kopnenog teritorija Republike Hrvatske.

Na prostoru Županije, prema popisu stanovništva iz 2001. godine¹, živi 185.387 stalnih stanovnika, odnosno oko 4,18 % ukupne hrvatske populacije.

Gustoća naseljenosti iznosi 41,5 stanovnika na četvorni kilometar, što je znatno manje od prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 78,5 st/km².

Demografske promjene ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije teže prema ekstremno negativnom tipu kretanja, odnosno izumiranju.

Prevlast ženskog nad muškim stanovništvom (89127 muških st., 96260 ženskog st. prisutna je u gotovo svim jedinicama lokalne samouprave (osim u Donjim Kukuruzarima i Popovači).

Sisačko-moslavačka županija ima ukupno 15,2% stanovništva dnevnih migranata (radno aktivni, učenici i studenti). Od toga je 18480 (4%) radno aktivnih.

Udio osoba starijih od 65 godina je 33585 ili 18%.

Najslabije naseljena područja s najmanjim brojem stanovnika imaju i najslabiju dobnu strukturu.

¹ "Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. godine", Republika Hrvatska, Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2003. godine

STANOVNIŠTVO U SMŽ PREMA DOBNIM SKUPINAMA		
DOBNA SKUPINA	BROJ ST.	POSTOTAK ST.
mlado stanovništvo (0-19 god.)	41 820	23%
zrelo stanovništvo (20-65 god.)	109 521	59%
staro stanovništvo 65 god. i više	33 585	18%

Planska pretpostavka očekivanog broja stanovnika prema PPŽ temelji se na ukupnom demografskom stanju i strukturi stanovništva, kao i dosadašnjem socio-gospodarskom razvoju i iznosi 213.000 stanovnika 2010. godine.

Projekcija broja stanovnika za Sisačko – moslavačku županiju za plansku 2015. god. po stopi demografskog rasta od 1991 – 2001. god. (prema Izvješću o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2003. god.) ukazuje na daljnji pad broja stanovnika u Sisačko-moslavačkoj županiji, te bi projicirani broj stanovnika 2015. god. iznosio svega 184 313 stanovnika.

Na području Županije nalazi se 456 naselja, prosječne veličine od 406 stanovnika koja su ustrojena u 19 jedinica lokalne samouprave.

U sastavu Sisačko - moslavačke županije prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj nalazi se :

- 6 gradova : GLINA, HRVATSKA KOSTAJNICA, KUTINA, NOVSKA, SISAK i PETRINJA
- 13 općina: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Popovača, Sunja, Topusko i Velika Ludina.

Teritorijalni ustroj Sisačko - moslavačke županije

3. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Obveze i nadležnost Sisačko-moslavačke županije glede dokumenata prostornog uređenja

U odnosu na prethodno Izvješće ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 02/01) izvršena je izmjena Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 32/02).

Ovim izmjenama Zakona ukinuti su krajnji rokovi za donošenje prostornih planova jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Takvo rješenje temelji se na analizi stanja jedinica lokalnih samouprava, koje nisu mogle pratiti propisanu dinamiku donošenja obveznih planova.

Sukladno odredbama Zakona o prostornom uređenju, Sisačko-moslavačka županija može izrađivati i donositi dokumente prostornog uređenja iz svoje nadležnosti.

Temeljem članka 19.,22., i 57. Zakona o prostornom uređenju Županijska skupština donosi sljedeće dokumente prostornog uređenja:

- Prostorni plan županije (PPŽ);
- Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPO);
- Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina, kao i izmjene i dopune ostalih prostornih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

3.1.1. Prostorni plan županije (PPŽ)

Temeljem Zakona o prostornom uređenju, Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije (PPSMŽ) osnovni je dokument uređenja prostora za Sisačko-moslavačku županiju. Sadržaj Prostornog plana županije detaljno je određen Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskog prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardom elaborata. Izrađen je u skladu sa Strategijom i Programom prostornog uređenja Države i prostornim planovima susjednih županija.

PPŽ razrađuje načela prostornog uređenja uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora.

Na prijedlog Županijskog poglavarstva PPSMŽ jednoglasno je prihvaćen i usvojen na 20. sjednici Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije i objavljen ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 04/01).

U postupku donošenja Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije vijećnici Županijske skupštine su jednoglasno usvojili amandman kojim se iz tekstualnog dijela (Obrazloženje i Odredbe za provođenje) i kartografskih prikaza Plana brišu odredbe koje se odnose na zbrinjavanje opasnog otpada (prostor za izgradnju odlagališta nisko i srednje radioaktivnog otpada) na području Sisačko-moslavačke županije – na Trgovskoj gori. Navedena lokacija odlagališta opasnog otpada prenesena je u PPSMŽ, kao obveza iz Programa prostornog uređenja RH.

3.1.2. Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)

Prostorni plan područja posebnih obilježja utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te po potrebi određuje obvezu izrade detaljnih planova uređenja prostora za uža područja unutar prostornog plana, a donosi se obvezno za područje nacionalnog parka i parka prirode.

Zakonom o proglašenju Parka prirode «Lonjsko polje» ("Narodne novine" broj 11/90), područje Lonjskog i Mokrog polja s pojasom uz lijevu obalu Save u ukupnoj površini od 50 650 ha proglašeno je parkom prirode, te je temeljem članka 21. Zakona o prostornom uređenju za to područje započela izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko polje.

Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko Polje prošao je javni uvid, te je izrađeno Izvješće sa javnog uvida u kojem su obrađene primjedbe s javne rasprave na predmetni plan.

3.1.3. Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina i kao i izmjene i dopune ostalih prostornih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dvije ili više jedinica lokalne samouprave

U gradovima i općinama koje nisu donijele nove Prostorne planove uređenja općina/gradova primjenjuju se prostorni planovi bivših općina kao planovi šireg područja prema kojima se utvrđuje usklađenost planova užih područja. Ovi planovi se primjenjuju temeljem odredbe članka 57. Zakona o prostornom uređenju do donošenja odgovarajućih prostornih planova prema istom Zakonu.

Izmjene i dopune tih planova, kao i generalnih urbanističkih planova i provedbenih planova u slučajevima kada obuhvaćaju područje dviju ili više općina odnosno gradova, sukladno članku 57. Zakona donosi županijska skupština.

3.2. Važeći dokumenti prostornog uređenja

3.2.1. Na razini Države primjenjuju se sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojena u Zastupničkom domu Sabora Republike Hrvatske 27. lipnja 1997. godine);
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (usvojen 7. svibnja 1999. godine, objavljen u "Narodnim novinama" broj 50/99.)

3.2.2. U Sisačko-moslavačkoj županiji u primjeni su sljedeći prostorni planovi:

- **Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije** ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 04/01.)
- **Prostorni planovi šireg područja:**
 1. Prostorni plan općine Sisak ("Službeni vjesnik" br. 13/76, 48/82, 78/91), izrađen za područje bivše Općine Sisak, pokriva područje sadašnjeg Grada Siska i Općine Sunja, Općine Lekenik i Općine Martinska Ves.
 2. Prostorni plan općine Kutina ("Službene novine" br. 8/80, 7/85, 8/85, 3/87, 9/87, 3/89, 7/89), izrađen za područje bivše Općine Kutina, pokriva područje sadašnjeg Grada Kutina, Općine Popovača i Općine Velika Ludina.
 3. Prostorni plan općine Novska ("Službeni vjesnik" br. 46/80, 23/83, 22/89, Sl. glasnik Sisačko-moslavačke županije broj 1/00), izrađen za područje bivše Općine Novska, pokriva područje sadašnjeg Grada Novska, Općine Jasenovac i Općine Lipovljani.
 4. Prostorni plan općine Petrinja ("Službeni vjesnik" br. 21/79, 17/83, 1/88, 29/88, 38/88, 12/89, 19/89, 31/89, 14/90, 31/90, 7/91 - izmjene i dopune 15/97,26/01), izrađen za područje bivše Općine Petrinja, pokriva područje sadašnjeg Grada Petrinja.
 5. Prostorni plan općine Hrvatska Kostajnica ("Službeni vjesnik" br. 52/86, 37/89 - izmjene 19/98) izrađen za područje bivše Općine Kostajnica, pokriva područje Grada Hrvatska Kostajnica, Općine Majur i Općine Donji Kukuruzari.
 6. Prostorni plan općine Dvor ("Službeni vjesnik" br. 41/89)
- **Prostorni planovi uređenja gradova i općina:**
 1. Prostorni plan uređenja Grada Siska ("Službeni glasnik SMŽ" br.11/02)
 2. Prostorni plan uređenja Grada Gline ("Službeni glasnik SMŽ" br.5/00)
 3. Prostorni planu uređenja Grada Hrvatska Kostajnica ("Službeni vjesnik Grada Hrvatska Kostajnica" br. 12/03)
 4. Prostorni plan uređenja Općine Donji Kukuruzari ("Službeni vjesnik Općine Donji Kukuruzari" br. 16/03)
 5. Prostorni plan uređenja Općine Popovača ("Službene novine Općine Popovača" br.6/02, izmjene i dopune 7/03)
 6. Prostorni plan uređenja Općine Velika Ludina ("Službene novine Općine Velika Ludina" br. 9/01)
 7. Prostorni plan uređenja Općine Hrvatska Dubica ("Službene novine Općine Hrvatska Dubica" br. 20/03)
- **Generalni urbanistički planovi:**
 1. Generalni urbanistički plan Grada Siska ("Službeni glasnik SMŽ" br.11/02)
 2. Generalni urbanistički plan Grada Kutine ("Službeni vjesnik" br.03/02)

3. Generalni urbanistički plan Grada Novske ("Službene novine Grada Kutine" br. 48/85, 5/88, 22/89, 22/90)
4. Generalni urbanistički plan Grada Petrinje ("Službeni vjesnik" br. 31/78, 8/81, 14/83, 17/83, 33/84, 41/84, 1/88 - izmjene i dopune 28/97, 26/01)
5. Generalni urbanistički plan Grada Hrvatske Kostajnice ("Službeni vjesnik" br. 26/88 - izmjene 2/99)

- **Urbanistički planovi uređenja**

1. Urbanistički plan uređenja Grada Gline ("Službeni glasnik SMŽ" br. 9/03)

- **Provedbeni urbanistički planovi :**

Grad Sisak

1. Radonja – izmjene i dopune ("Službeni vjesnik" br. 44/85, 7/88)
2. Galdovo ("Službeni vjesnik" br. 29/88)
3. Centar grada Siska ("Službeni vjesnik" br. 7/88)
4. Zgmajne I ("Službeni vjesnik" br. 29/88)
5. Zgmajne II ("Službeni vjesnik" br. 41/88)
6. Zgmajne III ("Službeni vjesnik" br. 41/88)
7. Vrbina -Stari grad Sisak ("Službeni vjesnik" br. 26/92)

Grad Novska

8. Urbanistički projekt "Centar Novske" ("Službeni vjesnik" br. 33/90)

Grad Glina

9. PUP "Glina I" ("Službeni vjesnik" br. 55/90)

Općina Popovača

10. PUP Stambenog naselja "Krmelovac" u Popovači ("Službene novine" br. 6/86, 6/88 i 1/93)

Općina Gvozd

11. Prostorni plan općine Vrginmost² ("Službeni vjesnik" br.41/84)

- **Detaljni planovi uređenja**

Grad Sisak

1. Detaljni plan uređenja "Lađarska ulica" ("Službeni glasnik SMŽ" br. 3/97)
2. Detaljni plan uređenja "Tanina" ("Službeni glasnik SMŽ" br. 17/96)
3. Detaljni plan uređenja zone Žitna ulica u Sisku ("Službeni glasnik SMŽ" br. 10/00)
4. Detaljni plan uređenja "Komunalne zone" u Sisku ("Službeni glasnik SMŽ" br. 21/03)

² Svi tekstualni i grafički prilozi Prostornog plana općine Vrginmost su izgubljeni tijekom okupacije, a kako provedbene odredbe nisu bile objavljene u službenom glasilu, za područje Općine Gvozd i Općine Topusko ne postoje važeći dokumenti prostornog uređenja.

Grad Hrvatska Kostajnica

5. Detaljni plan uređenja dijela Povijesne jezgre Grada Hrvatska Kostajnica ("Službeni vjesnik Grada Hrvatska Kostajnica" br. 5/00.)

Grad Petrinja

5. Detaljni plan uređenja naselja Mošćenica ("Službeni vjesnik" br.7/96, izmjene i dopune 26/01, 24/02)

Grad Kutina

7. Detaljni plan uređenja gradskog groblja u Kutini ("Službene novine Grada Kutine" br. 6/03.)

Općina Popovača

8. Detaljni plan uređenja proizvodne zone za preradu drveta u Gornjoj Jelenskoj ("Službene novine općine Popovača" br. 2/03)
9. Detaljni plan uređenja Poslovno stambene zone u Popovači ("Službene novine općine Popovača " br. 6/01
10. Detaljni plan uređenja gospodarsko-proizvodne zone Potok-Mišička u Popovači ("Službene novine općine Popovača" br 7/03)

3.3 Nevažeci dokumenti prostornog uređenja

Izradom i donošenjem novih planova sukladno Zakonu o prostornom uređenju, prestali su važiti, odnosno više nisu na snazi slijedeći prostorni planovi:

- Generalni urbanistički plan Grada Siska (Sl. vj. br. 48/82, 15/87, 78/91, 14/92)
- Generalni urbanistički plan Grada Kutine (Sl. vj. br. 5/87, 6/92)
- Prostorni plan Općine Kutina (Službene novine br. 8/80, 7/85, 8/85, 3/87, 9/87, 3/89, 7/89), dio Plana koji se odnosi na područje Općine Popovača i Općine Velika Ludina.
- Prostorni plan Općine Sisak (Službeni vjesnik br. 13/76, 48/82, 78/91), dio Plana koji se odnosi na područje sadašnjeg Grada Siska.
- Prostorni plan Općine Hrvatska Kostajnica (Službeni vjesnik br. 52/86, 37/89 - izmjene 19/98) dio Plana koji se odnosi na područje sadašnjeg Grada Hrvatska Kostajnica, Hrvatska Dubica i Općine Donji Kukuruzari.
- Provedbeni urbanistički plan uređenja Komunalne zone u Sisku (Službeni vjesnik br. 12/90 i izmjene i dopune 8/01)

3.4. Dokumenti prostornog uređenja gradova i općina u postupku izrade i donošenja

- **Prostorni planovi uređenja gradova i općina**

Temeljem Zakona o prostornom uređenju općine i gradovi dužni su donijeti prostorni plan uređenja općine, odnosno grada.

U vrijeme izrade ovog Izvješća stanje na izradi prostornih planova uređenja općina i gradova je sljedeće:

Prostorni planovi uređenja gradova i općina

BROJ GRADA/OPĆINE	Grad / Općina	faza izrade plana
1.	GRAD GLINA	1
2.	GRAD HRV. KOSTAJNICA	1
3.	GRAD KUTINA	2
4.	GRAD NOVSKA	3
5.	GRAD PETRINJA	4
6.	GRAD SISAK	1
7.	OPĆINA D. KUKURUZARI	1
8.	OPĆINA DVOR	5
9.	OPĆINA GVOZD	3
10.	OPĆINA HRV. DUBICA	1
11.	OPĆINA JASENOVAC	5
12.	OPĆINA LEKENIK	4
13.	OPĆINA LIPOVLJANI	5
14.	OPĆINA MAJUR	4
15.	OPĆINA MARTINSKA VES	5
16.	OPĆINA POPOVAČA	1
17.	OPĆINA SUNJA	2
18.	OPĆINA TOPUSKO	3
19.	OPĆINA VELIKA LUDINA	1

Faze izrade:

- 1- Donesen plan (na snazi novo uređenje prostora)
- 2- Plan poslan na suglasnost ili konačni prijedlog plana izrađen
- 3- Izvješće o javnoj raspravi izrađeno ili javna rasprava održana
- 4- prijedlog plana izrađen; ili Izvješće o prethodnoj raspravi izrađeno ; ili prethodna rasprava održana ; ili nacrt prijedloga plana izrađen
- 5- Pripremni radovi započeli
- 6- Nije započela izrada planova

Iz gornje tabele se vidi da je prostorni plan uređenja do sada izrađen za sedam jedinica lokalne samouprave: gradove Sisak, Glinu, Hrvatsku Kostajnicu, te općine Velika Ludina, Donji Kukuruzari, Popovača, Hrvatska Dubica. Grad Kutina i Općina Sunja su u postupku ishoda suglasnosti, dok su sve ostale općine i gradovi započeli sa izradom prostornih planova uređenja općina/gradova.

- **Generalni urbanistički planovi**

- GUP Grada Petrinja – u izradi, održana prethodna rasprava

- **Detaljni planovi uređenja**

Općina Velika Ludina

- Detaljni plan uređenja središta Velike Ludine – izrađuje ga «Atelier deset» d.o.o. Zagreb, Plan je prošao javnu raspravu.

Grad Sisak

- Detaljni plan uređenja "Zgmajne – centar" u Sisku, u izradi
 - Detaljni plan uređenja "INA – Zgmajne I" u Sisku, u izradi
- Grad Sisak
- Detaljni plan uređenja "Sajmište" u Petrinji, u izradi

- **Urbanistički planovi uređenja**

Grad Sisak

- Urbanistički plan uređenja centra Grada Siska, u izradi
- Urbanistički plan uređenja za naselje Topolovac, u pripremi
- Urbanistički plan uređenja Galdovo kaptolsko, u izradi

Općina Dvor

- Urbanistički plan uređenja naseljenog mjesta Dvor, održana prethodna rasprava

Općina Topusko

- Urbanistički plan uređenja 'Lječilište Topusko', održana prethodna rasprava

3.5. Dokumenti praćenja stanja u prostoru

Temeljem članka 10. i 11. Zakona o prostornom uređenju općine i gradovi su obvezni da izrađuju i donose dvogodišnja Izvješća o stanju u prostoru i Programe mjera za unapređenje stanja u prostoru koji su osnova za izradu dokumenata prostornog uređenja.

U sljedećoj tablici nalazi se prikaz izrađenih i usvojenih Izvješća i Programa mjera, po jedinicama lokalne samouprave.

TABELARNI PRIKAZ IZRADE I DONOŠENJA DOKUMENATA
IZ ČL. 10. I 11. ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA			
br	JEDINICA	IZVJEŠĆE- objavljeno u-	PROGRAM MJERA- objavljen u-
01	ŽUPANIJA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko – moslavačke br. 16/96 - Sl.glasnik Sisačko - moslavačke županije br.1/99 - Sl.glasnik Sisačko-moslavačke županije br. 2/01 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko - moslavačke br. 15/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslavačke županije br.1/99 - Sl.glasnik Sisačko-moslavačke županije br. 2/01

GRADOVI			
02	SISAK	<ul style="list-style-type: none"> - "Osnova korištenja i zaštita prostora" iz 1993. predstavlja izvješće o stanju u prostoru - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 95.-97.god. Sl. glasnik Sisačko- moslavačke županije br.6/98 - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 98.-2000.god. Sl. glasnik Sisačko- moslavačke županije br.6/2000. <ul style="list-style-type: none"> - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 2000-2002.god. Sl. glasnik Sisačko- moslavačke županije br.12/02. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko- moslavačke 1/96 - Izmjene i dopune: Sl. glasnik Županije sisačko- moslavačke br. 12/96 - Izmjene i dopune: Sl. glasnik Županije sisačko- moslavačke 9/97 - Program mjera za razdoblje lipanj 1998 – lipanj 2000.god . Sl. glasnik Sisačko - moslavačke županije br.17/98 - izmjene i dop. Sl. glasnik Sisačko -moslavačke županije br.9/99 - Program mjera za razdoblje srpanj 2000. - srpanj 2002. Sl. glasnik Sisačko- moslav. županije br.9/2000. - - Program mjera za razdoblje srpanj 2000. - srpanj 2002. Sl. glasnik Sisačko- moslav. županije br.9/2000.
03	KUTINA	<ul style="list-style-type: none"> - "Grad Kutina" br. 6/94 - Izvješće o stanju u prostoru za razdoblje 1995.-97. god. Sl. novine grada Kutine br.2/98 - Izvješće o stanju u prostoru 'Službene novine Grada Kutine' (10/01, 08/02, 09/02, 01/03) 	<ul style="list-style-type: none"> - "Grad Kutina" br. 6/94 - Program mjera za razdoblje 1998-2000. Sl. novine grada Kutine br. 2/98 - Program mjera za unapređenje stanja u prostoru 'Službene novine Grada Kutine' (10/01, 08/02, 09/02, 01/03)
04	NOVSKA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 15/98 - Sl. vjesnik br. 16/99 - Sl. vjesnik br. ? 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik br.7/97 - Sl. vjesnik br. 16/99 - Sl. vjesnik br. 16/99
05	PETRINJA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 7/95. - Izvješće o stanju u prost. za razdoblje 95-98.god.Sl. vjesnik br. 21/98 - Izvješće o stanju u prost. za razdoblje 98-2000.god.Sl. vjesnik br. 2/01 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 7/95. - Program mjera za razdoblje 1999-2001.god. Sl.vjesnik br. 21/98 - Program mjera za razdoblje 2001-2003.god. Sl.vjesnik br. 2/01
06	GLINA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko - moslavačke 16/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.4/99. - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.6/01. - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.17/03. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. glasnik Županije sisačko- moslavačke 16/96 - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.4/99. - Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.6/01. Sl. glasnik Sisačko - moslav. županije br.17/03.
07	HRVATSKA KOSTAJNICA	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 26/97 - Sl. vjesnik GHK br. 18/02 	<ul style="list-style-type: none"> - Sl. vjesnik br. 26/97 - Sl. vjesnik GHK br. 18/02

SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA - nastavak tablice			
br	JEDINICA	IZVJEŠĆE - objavljeno u-	PROGRAM MJERA - objavljen u-
OPĆINE			
08	LEKENIK	- Sl. vjesnik br. 5/96 - Sl. vjesnik br. 15/01	- Sl. vjesnik br. 5/96 - Sl. vjesnik br. 15/01
09	MARTINSKA VES	- Sl. vjesnik br. 13/96	- Sl. vjesnik br. 13/96
10	SUNJA	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 23/98 - Sl. vjesnik br. 11/01	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 23/98 - Sl. vjesnik br. 11/01
11	JASENOVAC	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 2/99 - Sl. vjesnik br. 28/02	- Sl. vjesnik br. 16/96 - Sl. vjesnik br. 2/99 - Sl. vjesnik br. 28/02
12	LIPOVLJANI	- Sl. vjesnik br. 13/96 - Sl. vjesnik br. 1/99	- Sl. vjesnik br. 13/96 - Sl. vjesnik br. 1/99
13	POPOVAČA	- Sl. novine Općine Popovača br. 2/95 - Izvješće za razdoblje 1995.- 1997.god. - Sl. novine Općina Popovača br.2/98 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.2/00 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.9/02	- Sl. novine Općine Popovača br. 2/95 - Dvogodišnji program za razdoblje 1998-2000.god. Sl.novine Općine Popovača br.2/98 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.2/00 - Izmjene: Sl.novine Općine Popovača br.9/02
14	VELIKA LUDINA	- Sl.novine Općine V. Ludina br.4/95 - Sl.novine Općine V. Ludina br.5/98	- Sl. novine Općine V. Ludina br. 4/95 - Sl.novine Općine V. Ludina br.5/98
15	TOPUSKO	- Sl. vjesnik br. 18/97 - Sl. vjesnik br. 22/02	Sl. vjesnik br. 18/97 Sl. vjesnik br. 22/02
16	GVOZD	- Sl. vjesnik br. 20/97	Sl. vjesnik br. 20/97
17	HRV. DUBICA	- Sl. vjesnik br. 19/97	Sl. vjesnik br. 19/97
18	DVOR	- Sl. vjesnik br. 24/97	Sl. vjesnik br. 24/97
19	DONJI KUKURUZARI	- Sl. vjesnik br. 24/97	Sl. vjesnik br. 24/97
20	MAJUR	- Sl. vjesnik br. 8/98	Sl. vjesnik br. 8/98

ANALIZA DOKUMENATA PRAĆENJA STANJA U PROSTORU IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU I PROGRAM MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU				
DVOGODIŠNJA RAZDOBLJA	I	II	III	IV
SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA				
GRAD SISAČ				
GRAD KUTINA				
GRAD NOVSKA				
GRAD PETRINJA				
GRAD GLINA				
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA				
OPĆINA LEKENIK				
OPĆINA MARTINSKA VES				
OPĆINA SUNJA				
OPĆINA JASENOVAC				
OPĆINA LIPOVLJANI				
OPĆINA POPOVAČA				
OPĆINA VELIKA LUDINA				
OPĆINA TOPUSKO				
OPĆINA GVOZD				
OPĆINA HRVATSKA DUBICA				
OPĆINA DVOR				
OPĆINA DONJI KUKURUZARI				
OPĆINA MAJUR				

Za:

I dvogodišnje razdoblje Županija, svi gradovi i općine donijeli su Programe mjera za unapređenje stanja u prostoru, objavljene u službenim glasilima (100%).

II dvogodišnje razdoblje ukupno 50%, donijela je Županija, gradovi 66%, općine 38%

III dvogodišnje razdoblje ukupno 45%, donijela je Županija, gradovi 66%, općine 30%

IV dvogodišnje razdoblje ukupno 55%, donijela je Županija, gradovi 100%, općine 30%, odnosno Županija, 6 Gradova i 4 Općine.

4. ANALIZA PROVOĐENJA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I DRUGIH DOKUMENATA, TE PROVEDENIH MJERA I NJIHOVE UČINKOVITOSTI NA SVRHOVITO GOSPODARENJE PROSTOROM

4.1. Stanje prostornog uređenja

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije donijela je Županijska skupština Sisačko - moslavačke županije na 26.sjednici održanoj 12. travnja 2001 ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" broj 4/01). Ovaj Plan uspostavio je prostorne pokazatelje za područje županije, valorizirao je prostor prema novom teritorijalnom ustroju i stvarnom stanju, te ustanovio prava i obveza jedinica lokalne samouprave u dijelu prostornog uređenja. Donošenjem ovog Plana, koji je dugoročnog karaktera, ispunjene su osnovne pretpostavke za uspostavu cjelovitog sustava dokumenata prostornog uređenja predviđenih Zakonom.

Nakon donošenja PPSMŽ počela je izrada PPUO i PPUG, te GUP-ova nove generacije.

Ovi se planovi izrađuju u skladu s bitno promijenjenim uvjetima razvoja, novim teritorijalnim ustrojem, promjenom vlasničkih odnosa, te na temelju Programa i Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske i Prostornog plana Sisačko - moslavačke županije, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova.

Dio Općina i Gradova već je donio PPUO/G.

Preostale općine i gradovi u županiji započeli su izrađivati prostorne planove uređenja i oni su u različitim fazama izrade. Do njihovog konačnog donošenja i usvajanja primjenjuju se prostorni planovi bivših općina kao planovi šireg područja prema kojima se utvrđuje usklađenost planova užih područja. Ovi planovi se primjenjuju temeljem odredbe članka 57. Zakona, iako su s obzirom na vrijeme donošenja, te novonastale potrebe i činjenice neaktualni. (vidi tabelu na str.9)

Treba napomenuti da tim planovima nisu bile predviđene odgovarajuće lokacije za manje i srednje proizvodne pogone za koje danas postoji najveći interes poduzetnika.

I nadalje postoji zakonska mogućnost da se do konačnog donošenja PPUO/G pojedini problemi u gospodarenju prostorom rješavaju izmjenama i dopunama Prostornih planova bivših općina.

Unatoč ozbiljnim problemima kod osiguravanja novčanih sredstava za izradu prostornih planova, s kojima se susreću sve jedinice lokane samouprave, a naročito manje općine, vidni su pomaci u aktivnostima oko izrade planova u odnosu na prethodno razdoblje.

Nabava adekvatnih i ažurnih geodetsko-katastarskih podloga treba biti jedan od prioritetnih zadataka u sljedećem dvogodišnjem razdoblju.

Donošenje Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje obveza je Države, stoga je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja kao nositelj izrade Plana, izradu povjerilo Županijskom zavodu za prostorno uređenje.

Za PPPPOPPLP izrađeno je Izvješće o javnoj raspravi i plan je u daljnjem tijeku izrade.

Nedostatak prostornog plana za Park prirode Lonjsko polje bitno onemogućava cjelovito i sustavno provođenje mjera zaštite tog izuzetno važnog i velikog dijela Županije kao i projekciju razvitka naselja na tom području. Problem se nastojao ublažiti davanjem detaljnijih provedbenih odredbi za Park prirode Lonjsko polje u Prostornom planu Sisačko - moslavačke županije.

4.2. Provođenje prostornih planova

Planovi prostornog uređenja se u pravilu provode izdavanjem lokacijskih dozvola odnosno izvoda iz planova, koje izdaje nadležan Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji.

Prema evidenciji Ureda državne uprave - službe za prostorno uređenje u Sisačko-moslavačkoj županiji, na području Sisačko-moslavačke županije u razdoblju veljača 2001. – veljače 2003. godine izdano je:

- 999 lokacijskih dozvola
- 824 izvoda iz detaljnih planova uređenja
- 1 249 građevinskih dozvola
- 311 uporabnih dozvola.

U odnosu na prošlo dvogodišnje razdoblje ovaj broj izdanih dokumenata porastao je cca 300 %.

4.3. Analiza provođenja Programa mjera Sisačko - moslavačke županije donesenog za razdoblje 2001.- 2003. godine

4.3.1. Osnovni elementi Programa mjera

“Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije” donesen je za razdoblje 2001. god. - 2003. godine ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 2/01)

Programom mjera utvrđena je potreba izrade novih, odnosno izmjene i dopune postojećih dokumenata prostornog uređenja, potreba pribavljanja stručnih podloga i podataka za njihovu izradu, kao i druge mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja.

U pogledu prostornih planova Programom mjera je utvrđeno sljedeće:

Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

1. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije
2. Prostorni plan područja posebnih obilježja Lonjsko polje
3. Prostorni planovi uređenja gradova i općina

Potreba izrade izmjena ili dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

1. Izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina

Izrada i pribavljanje podataka i stručnih podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja

1. Studija stanovništva i naselja Lonjskog polja i pretpostavke revitalizacije
2. Studija florističko –faunističke i stanišne značajke Parka prirode Lonjsko polje
3. Vodnogospodarstveni sustav Parka prirode Lonjsko polje
4. Stanje i razvoj infrastrukturnog sustava Parka prirode Lonjsko polje

Ostale mjere od značaja za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenja stanja u prostoru

Za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, treba voditi osobitu brigu o slijedećim vrijednostima prostora:

Vodozaštitna područja - Punu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, odnosno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta i vodocrpilišta u cilju zaštite voda od zagađenja.

Šume - U svrhu očuvanja šuma, potrebno je potencirati zaštitnu ulogu šuma. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i vršiti prenamjenu šumske ekološke i socijalne funkcije, te zaštićene šume u druge (gospodarske) namjene. Obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem, te poticati razvitak urbanog šumarstva (park šume) i lovnog turizma.

Poljoprivredno zemljište - Nužno je poticati svrhovito korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih / zapuštenih poljoprivrednih površina. Težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, učinkovitog i ekološki čistog poljodjelstva.

Obzirom na osobite značajke našeg područja i tradicionalnu usitnjenost posjeda, nužno je iznalaziti suvremene modele korištenja poljoprivrednog zemljišta (okrupnjavanje posjeda) i zaštite područja pogodnih za proizvodnju zdravstveno ispravne hrane ("zdrave hrane").

Posebnim mjerama potrebno je poticati stvaranje dugogodišnjih nasada, posebno u brdskim ruralnim područjima Županije.

Prirodna i kulturna baština - U okviru prostornog planiranja potrebno je prepoznavati područja koja zaslužuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine.

Zbrinjavanje otpada - Suvremeni sustav gospodarenja otpadom, podrazumijeva otpad kao gospodarski resurs (prerada otpada). Sukladno tome, preporučuje se izgradnja lokalnih sabirališta i središnjih uređaja za razvrstavanje iskoristivog otpada u Sisku i Kutini.

Kroz međusobne dogovore i planove prostornog uređenja gradova i općina odrediti prikupljališta i stalna odlagališta (jedno za nekoliko jedinica lokalne samouprave) komunalnog otpada.

Građevinska područja - Nužna je detaljna raščlamba važeće prostorno-planske dokumentacije u pogledu površina za razvoj naselja (građevinska područja) gradova / općina, u cilju razgraničenja izgrađenog i neizgrađenih dijelova. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama, spriječavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti granicama naselja primjerenim potrebama.

Potreba izrade dokumentacije u cilju unapređenja stanja prostoru na području županije

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama - "Narodne novine" broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda
- Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama (Državni plan za zaštitu voda - "Narodne novine" broj 8/99) - obveza Županije
- Studija odabira lokacije za odlaganje neopasnog tehnološkog otpada (Zakon o otpadu - "Narodne novine" broj 34/95) - obveza Županije
- Županijski plan protuminskog djelovanja (Hrvatski centar za razminiranje u suradnji sa Županijom), s ciljem što učinkovitijeg razminiranja sumnjivih površina i privođenja istih svrhovitom korištenju.

Za potrebe praćenja i istraživanja pojava i procesa u prostoru, Županijski zavod za prostorno uređenje u suradnji s odgovarajućim stručnim službama će:

- pratiti demografska kretanja radi sagledavanja moguće neravnoteže i predlagati mjere za ravnomjerniji demografski razvoj Županije,
- pratiti način korištenja građevinskih područja naselja u cilju predlaganja mjera za učinkovito korištenje,
- pratiti planiranje i izgradnju kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju (AC Zagreb - Sisak - Bihać, magistralna željeznička pruga Zagreb - Sisak - Kutina, pokrivenost Županije suvremenim TV i telekomunikacijskim odašiljačima...), te valorizirati planirane koridore u cilju zaštite prostora i interesa Županije,
- rješavati moguće konflikte u prostoru - usklađenje koridora brze željezničke pruge Sisak - Kutina kroz Park prirode Lonjsko polje, sukob interesa korištenja rijeke Kupe (plovnost do Karlovca, izvorišta pitke vode, energetske potrebe, zaštićeni krajolik),
- pratiti stanja, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima u cilju revitalizacije i gospodarskog razvoja,
- potaći daljnja istraživanja ležišta geotermalnih voda i njihovog korištenja
- poticati i druga istraživanja i provođenja mjera radi učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora u cilju održivog razvitka.

4.3.2. Ocjena izvršenja Programa mjera za razdoblje 2001. –2003. godine

Izrada i donošenje novih prostornih planova

1. Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije donijela je županijska skupština na svojoj 26. sjednici 12.travnja 2001. godine ("Službeni Glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 4/01.)

Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije izrađen je na osnovu Zakona o prostornom uređenju, kao prvi prostorni plan šireg područja koji predstavlja plansku cjelinu. Obuhvaća cjelokupni prostor Županije, a izrađen je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, Strategijom i Programom prostornog uređenja Države i prostornim planovima susjednih županija.

Uvažavanjem društveno gospodarskih, prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora.

Prostorni plan Županije sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Sisačko-moslavačke županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, prostornih mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša, te druge mjere od važnosti za Sisačko-moslavačku županiju.

Izrađen je prema Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskog prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine" broj 106/98).

Prostorni plan Sisačko - moslavačke županije temelji se na spoznajama o prostoru iz niza specijalističkih studija koje su izrađene za potrebe izrade Plana :

1. Ciljevi i strategija gospodarskog razvitka Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: Institut za međunarodne odnose, Zagreb, srpanj 1999.)
2. Sustav naselja Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, siječanj 1997.)
3. Ciljevi i strategija demografskog razvitka Sisačko-moslavačke županije (izrađivači: dr. Stjepan Šterc i Roko Mišetić - prosinac 1999.)
4. Studija prometnog sustava Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: IGH - Institut građevinarstva Hrvatske, Zavod za prometnice, Zagreb, ožujak 1999.)
5. Konceptijsko rješenje prioritarnih faza razvitka vodoopskrbe na području Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: "Hidroprojekt - ing", Zagreb, lipanj 1998.)
6. Studija energetskega razvitka Županije (izrađivač: Energetski institut "Hrvoje Požar" d.o.o. Zagreb, srpanj 1999.)
7. Zaštita prirodne baštine Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: Županijski zavod za prostorno uređenje u suradnji sa Državnom upravom za zaštitu prirodne i kulturne baštine, Sisak, lipanj 1997.)
8. Studija zaštite kulturne baštine Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu, veljača 1999.)
9. Izvješće o stanju okoliša Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: APO - Agencija za posebni otpad, Zagreb, listopad 1998.)
10. Studija razvitka pograničnih područja Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, siječanj 2000.)
11. Program gospodarenja otpadom Sisačko - moslavačke županije (izrađivač: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb, svibanj 1997.)
12. Agroekološka studija – Program razvitka poljoprivrede na području Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: Agroekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb veljača 2000.g.)

U izradi plana je, osim navedenih studija, korištena i ostala dokumentacija o prostoru Sisačko - moslavačke županije (dokumenti prostornog uređenja, osnove korištenja i zaštite prostora, studije iz područja prometne i komunalne infrastrukture, studije zaštite prostora i sl.)

Sukladno članku 29. Zakona o prostornom uređenju od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima prikupljeni su potrebni podaci i dokumentacija za potrebe izrade Prostornog plana Županije.

Na temelju dobivenih spoznaja, izvršena je raščlamba postojeće prostorno - planske dokumentacije područja Sisačko - moslavačke županije, pojedinih sektorskih studija na razini Županije i Države i ostale dokumentacije, te je sukladno propisanoj proceduri donošenja prostornih planova (Uredba o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova "Narodne Novine" br. 106/98) predstavničko tijelo je usvojilo konačni prijedlog plana u travnju 2001. godine.

Ovdje je bitno napomenuti da su u postupku donošenja Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije, županijski Vijećnici Županijske skupštine jednoglasno usvojili amandman kojim se iz tekstualnog dijela (Obrazloženje i Odredbe za provođenje) i kartografskih prikaza Plana brišu odredbe koje se odnose na zbrinjavanje opasnog otpada (prostor za izgradnju odlagališta nisko i srednje radioaktivnog otpada) na području Sisačko-moslavačke županije-Trgovskoj gori.

2. Izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Lonjsko polje

Zakonom o proglašenju parka prirode "Lonjsko polje", područje Lonjskog i Mokrog polja s pojasom uz lijevu obalu Save u ukupnoj površini od 50.650 ha proglašeno je Parkom prirode.

Prema teritorijalnoj podijeli Park prirode "Lonjsko polje" je smješten na području dvije županije:

- Sisačko - moslavačke (dijelovi općina: Sisak, Velika Ludina, Popovača, Kutina, Lipovljani, Novska i Jasenovac)
- Brodsko - posavske (dio općina Okučani i Stara Gradiška)

Najveći dio Parka je u Sisačko - moslavačkoj županiji, a krajnji jugoistočni dio parka je u Brodsko - posavskoj županiji.

Radi zaštite tog posebno vrijednog prostora potrebno je temeljem članka 21. Zakona o prostornom uređenju, članka 180. Zakona o zaštiti prirode i temeljem Programa mjera prostornog uređenja Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj br. 50/99) izraditi Prostorni plan Park prirode Lonjsko polje.

Prema Zakonu o prostornom uređenju Prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje određuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja s aktivnostima koje imaju prednost, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša za uža područja unutar prostornog plana, te obvezu izrade detaljnih planova uređenja prostora.

Nositelj izrade prostornog plana Lonjsko polje je sukladno Zakonu Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, Zavod za prostorno planiranje, koji je povjerio izradu plana Sisačko - moslavačkoj županiji Zavodu za prostorno uređenje.

Sadržajni okvir i elemente za izradu i donošenje Plana odredili su:

- Zakon o prostornom uređenju
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova
- Uredba o javnoj raspravi i postupku donošenja prostornih planova

U izradi plana su korištene studije i ostala dokumentacija o prostoru Sisačko - moslavačke županije i Brodsko - posavske županije (dokumenti prostornog uređenja, osnove korištenja i zaštite prostora, studije iz područja prometne i komunalne infrastrukture, studije zaštite prostora i sl.)

Za potrebe izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja parka prirode Lonjsko polje izrađene su posebne studije:

1. Studija stanovništva i naselja Lonjskog polja i pretpostavke revitalizacije, izrađivač Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2001. g.
2. Studija florističko –faunističke i stanišne značajke Parka prirode Lonjsko polje, izrađivač grupa autora, Zagreb, 2002. g.
3. Vodnogospodarstveni sustav Parka prirode Lonjsko polje, izrađivač Vodoprivredni –projektirni biro d.d. Zagreb 2002. g.

Na temelju dobivenih spoznaja, izvršena je raščlamba postojeće i novo izrađene prostorno – planske dokumentacije područja Parka prirode Lonjsko polje, i dobivenih podataka od tijela državne uprave, jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima izrađen je prijedlog Prostornog plana područja posebnih obilježja parka prirode Lonjsko polje.

Temeljem Prijedloga PPPOPP Lonjsko polje izvršena je javna rasprava (javni uvid u prijedlog Plana) koja je dala niz primjedbi, prijedloga i mišljenja koja su objedinjena i obrađena u Završnom izvješću o javnoj raspravi.

Tijek izrade Plana se nastavlja.

3. Izrada i donošenje Prostornih planova uređenja općina i gradova

Sukladno zakonskim propisima sve općine i gradovi u SMŽ započeli su izradu prostornih planova uređenja općina i gradova.

Dovršenje ovih planova je osobito važno radi očuvanja neizgrađenog prostora u općinama i gradovima, posebno nekih urbanih i prirodnih kategorija kao što su prometni i ostali infrastrukturni koridori, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne krajobrazne cjeline, šume i slično.

U razdoblju od 2001. – 2003. godine stanje na izradi PPU općina i gradova je sljedeće:

1. Općine i gradovi koje su donijele Prostorne planove uređenja:

PPUG Gline (Službeni vjesnik br.5/00)

PPUG Hrvatska Kostajnica (Službeni vjesnik br.12/03)

PPUG Sisak (Službeni vjesnik br. /02)

PPUO Donji Kukuruzari (Službeni vjesnik Općine Donji Kukuruzari br.16/03)

PPUO Popovača (Službene novine Općine Popovača br.6/02; izmjene i dopune 7/03)

PPUO Velika Ludina (Službene novine Općine Velika Ludina br. 9/01)

PPUO Hrvatska Dubica (Službene novine Općine Hrvatska Dubica br.20/03)

2. Gradovi i općine kod kojih se očekuje donošenje Prostornog plana u kratkom razdoblju tj. Planovi su poslani na suglasnost Ministarstvima ili je izrađen konačni prijedlog plana za koji je izrađeno Izvješće o javnoj raspravi ili je javna rasprava održana.

PPUG Kutina
PPUO Sunja
PPUO Gvozd
PPUO Topusko

3. Pregled gradova i općina čiji su Planovi u različitim fazama izrade:

PPUG Novska
PPUG Petrinja
PPUO Dvor
PPUO Jasenovac
PPUO Lekenik
PPUO Lipovljani
PPUO Majur
PPUO Martinska Ves

4. Izrada i donošenje izmjena i dopuna postojećih prostornih planova

Tijekom proteklog dvogodišnjeg razdoblja gradovi i općine su većinom odustajali od izrade već predviđenih (Programima mjera) izmjena i dopuna postojećih prostornih planova bivših općina s obzirom na to da postupak izmjene i dopune planova dosta dugo traje, a i dalje im je ostala zakonska obveza donošenja novih prostornih planova uređenja.

5. Izrada i pribavljanje podataka i stručnih podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja

Za potrebe izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Lonjsko polje, a u svrhu prikupljanja i spajanja svih relevantnih podataka i procjena, temeljem istraživanja prostora, analiziranjem prostornih planova i drugih dokumenata vezanih za prostor Lonjskog polja u proteklom dvogodišnjem razdoblju od 4 planirane izrađene su 3 studije:

1. Studija stanovništva i naselja Lonjskog polja i pretpostavke revitalizacije, izrađivač Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2001.g.
2. Studija florističko –faunističke i stanišne značajke Parka prirode Lonjsko polje, izrađivač grupa autora, Zagreb, 2002.g.
3. Vodnogospodarstveni sustav Parka prirode Lonjsko polje, i zrađivač Vodoprivredni –projektni biro d.d. Zagreb 2002. g.
Četvrta planirana studija nije izrađena :
4. Studija o stanju i razvoju infrastrukturnog sustava Parka prirode Lonjsko polje nije izrađena jer se pokazalo da "Studija prometnog sustava Sisačko-moslavačke županije (izrađivač: IGH - Institut građevinarstva Hrvatske, Zavod za prometnice, Zagreb, ožujak 1999.)" zadovoljava i za područje Parka prirode Lonjsko polje.

6. Ostale mjere koje su provedene, a od značaja su za izradu i donošenje dokumenata prostornog uređenja i unapređenja stanja u prostoru

Za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, vođena je osobita briga o sljedećim vrijednostima prostora:

Vodozaštitna područja - Puna pozornost posvećena je zaštiti vodonosnika, odnosno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta i vodocrpilišta u cilju zaštite voda od zagađenja. Kroz izradu PPUO/G stavljena su pod zaštitu sva izvorišta sa zaštitnim zonama, te se potiče utvrđivanje zaštitnih zona za izvorišta za koja još nisu donesene odluke o zaštiti.

Šume - U svrhu očuvanja šuma, naglašena je zaštitna uloga šuma. Bez nužne opravdanosti nisu smanjivane šumske površine i vršena prenamjena šumske ekološke i socijalne funkcije. Prijedlogom PPPPO Park prirode Lonjsko polje predlaže se prenamjena dijela gospodarskih šuma u zaštitne šume tj. šume posebne namjene.

Poljoprivredno zemljište – poticano je svrhovito korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih / zapuštenih poljoprivrednih površina. Teži se razvitku suvremenog, učinkovitog i ekološki čistog poljodjelstva.

Obzirom na osobite značajke našeg područja i tradicionalnu usitnjenost posjeda, analizirani su suvremeni modeli korištenja poljoprivrednog zemljišta (okrupnjavanje posjeda) i zaštite područja pogodnih za proizvodnju zdravstveno ispravne hrane ("zdrave hrane"). Rađena je promocija te su davane posebne kreditne mjere za razvoj proizvodnje zdrave hrane.

Prirodna i kulturna baština - U okviru prostornog planiranja posebna pažnja usmjerena je na područja koja zaslužuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine, tj. rađene su Konzervatorske podloge za sve PPU gradova i općina. U postupku je proglašenje Odranskog polja u kategoriju zaštićenog krajolika.

Zbrinjavanje otpada.

Prilikom izrade PPUO/G utvrđuju se moguće lokacije za prikupljališta i stalna odlagališta (jedno za nekoliko jedinica lokalne samouprave) komunalnog otpada.

Izrađen je Program zaštite okoliša SMŽ- izrađivač je Županijski zavod za prostorno uređenje SMŽ i IRI d.d. Sisak, 2003.g.

Izrađen je Program gospodarenja otpadom Grada Sisak ,2002.g. , a u izradi je Studija gospodarenja otpadom Sisačko –moslavačke županije.

Građevinska područja

Prilikom izrade PPUO/G nastojalo se zadržati površine građevinskog područja u okvirima predviđenim Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije, ukupna površina građevinskog područja unutar općine ili grada u principu se nije smjela povećavati već samo vršiti preraspodjela.

Napravljena je detaljna raščlamba važeće prostorno-planske dokumentacije u pogledu površina za razvoj naselja (građevinska područja), te razgraničenje izgrađenih i neizgrađenih dijelova naselja.

Unatoč tome što izgrađeni dijelovi naselja i oni još nedovršeni sadrže znatne prostorne rezerve za potrebe razvoja, prisutna je težnja za proširenjem građevinskih

područja. Ta pojava je rezultat vlasništva, te zamjene i trgovine zemljištem s ciljem što brže obnove, odnosno ostvarivanjem bržih komercijalnih učinaka.

Posebno treba naglasiti da je dobar dio danas utvrđenih građevinskih područja zapravo okvir naselja koja su u fazi negativnih demografskih kretanja, a naročito u ruralnim područjima županije.

7. Dokumentacija za potrebu unapređenja stanja u prostoru na području županije:

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama - "Narodne novine" broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda- nije izrađen
- Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama (Državni plan za zaštitu voda - "Narodne novine" broj 8/99) - obveza Županije- nije izrađen
- Studija odabira lokacije za odlaganje neopasnog tehnološkog otpada (Zakon o otpadu - "Narodne novine" broj 34/95) - obveza Županije- nije izrađena
- Županijski plan protuminskog djelovanja (Hrvatski centar za razminiranje u suradnji sa Županijom) – izrađivač HCR u suradnji sa Županijskim zavodom za prostorno uređenje, ožujak 2003.g.

Županijski zavod za prostorno uređenje u suradnji s odgovarajućim stručnim službama pratio je i usmjeravao određene pojave i procese u prostoru:

- demografska kretanja - Prilikom izrade PPUO/G radi ostvarivanja politike policentričkog razvitka i poticanja ravnomjernijeg demografskog razvitka SMŽ predviđa se u sustavu naselja razvoj manjih poticajnih središta.
- način korištenja građevinskih područja naselja – U cilju što boljeg opremanja komunalnom infrastrukturom i učinkovitog korištenja pri izradi PPUO/G građevinska područja naselja se nastojalo smanjiti u odnosu na postojeća, odnosno zadržati u okvirima zadanim u PPSMŽ.
- planiranje i izgradnja kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju (AC Zagreb - Sisak - Bihać, magistralna željeznička pruga Zagreb - Sisak - Kutina,...), te valoriziranje planiranih koridora u cilju zaštite prostora i interesa Županije - Izrađena je "Studija o utjecaju na okoliš autoceste Zagreb – Sisak", naručitelj: Hrvatske ceste d.o.o. Vončinina 3, Zagreb; izrađivač: Institut građevinarstva Hrvatske d.d. ,Zavod za studije i projekte, J.Rakuše 1, Zagreb.
 - Javni uvid studije utjecaja na okoliš održan je od 1.rujna 2003. do 22. rujna 2003. g. u:
 - Zagrebačkoj županiji – u sjedištu Zagrebačke županije i Gradu Velikoj Gorici s javnom raspravom održanom 16.rujna 2003.g. u Velikoj Gorici
 - Sisačko- moslavačkoj županiji Županijskom zavodu za prostorno uređenje, Gradu Sisku i Općini Lekenik, a javna rasprava održana je 18.rujna 2003. g. u Sisku.
- moguće konflikte u prostoru - usklađenje koridora brze željezničke pruge Sisak - Kutina kroz Park prirode Lonjsko polje, sukob interesa korištenja rijeke Kupe

Tijekom prethodnih i javnih rasprava za PPPPO Park prirode Lonjsko polje analizirani su aspekti utjecaja brze željezničke pruge Sisak- Kutina.

- stanja, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima u cilju revitalizacije i gospodarskog razvoja
- poticanje i druga istraživanja i provođenja mjera radi učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora u cilju održivog razvitka.
Izrađene su sljedeće studije i dokumentacija za prostor SMŽ:
 - Izvješće o stanju okoliša u SMŽ, izrađivač Županijski zavod za prostorno uređenje ("Službeni Glasnik Sisačko-moslavačke županije" br. 7/03.)
 - Plan intervencija u zaštiti okoliša ; izrađivač IRI d.o.o. 2003.
 - Master plan turizma Lonjskog polja, izrađivač DEG, 2003.g.
 - Studija zoniranja Lonjskog polja, izrađivač Javna ustanova PPLonjsko polje, 2002.g.

Na temelju svega navedenog može se konstatirati da je Program mjera za proteklo dvogodišnje razdoblje u većem dijelu ostvaren, te da će izrađeni dokumenti u sljedećem razdoblju doprinijeti svrhovitijem gospodarenju prostorom, te u konačnosti unapređenju stanja u prostoru.

5. OCJENA STANJA U PROSTORU

Sisačko-moslavačka županija, glede svog geoprometnog položaja, valorizirana je u Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske kao prostor križanja transeuropskih prometnih koridora u smjeru zapad - istok (Zapadna Europa - istok) i sjever - jug (Srednja Europa - Mediteran), te međudržavne veze sjeverne i južne Hrvatske preko područja Bosne i Hercegovine.

Uz to, između oko 160 gradskih područja Republike Hrvatske, koje čine gradovi i naselja s gradskim obilježjima, nalaze se i gradovi Sisak, Petrinja, Kutina, Novska, Glina i Hrvatska Kostajnica, te naselja Dvor, Topusko, Sunja, Lipovljani, i Popovača, koji u narednom razdoblju imaju ulogu urbanih središta i nositelja daljnje urbanizacije.

Naročita važnost pridaje se problematici zaštite prirode i okoliša. Na području Sisačko-moslavačke županije u izradi je Prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje, čime će se pružiti veliki poticaj razvoju turizma na području Županije.

Izradom i donošenjem Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju stvoreni su prostorno-planski preduvjeti za gospodarski i društveni razvitak Sisačko-moslavačke županije.

U Prostornom planu Sisačko-moslavačke županije posebno je razmotren i određen položaj Županije u odnosu na prometne i infrastrukturne koridore od državnog značaja s priključenjem na iste.

Glede gospodarskog razvitka detaljno je analiziran dosadašnji razvoj gospodarskih kapaciteta. Uvažavajući nove društveno-gospodarske odnose i tržišne zakonitosti planiran je prostorni razvitak primjeren tim odnosima i zakonitostima.

Na planu zaštite prostora poseban je interes iskazan prema zaštiti okoliša, te zaštiti i uređenju prirodnih i povijesnih cjelina.

5.1. Promet

Unatoč izuzetnom geoprometnom položaju Sisačko-moslavačke županije niz prometnih problema je i nadalje prisutan:

- prometna izoliranost pojedinih dijelova županije, odnosno nemogućnost boljeg povezivanja zbog prostornih ograničenja (npr. Park prirode Lonjsko polje, koji "siječe" Županiju i predstavlja problem povezivanja sjevernog i južnog dijela Županije, bez utjecaja na postojeći ekosustav parka)
- preopterećenost pojedinih dionica (cesta Sisak-Zagreb)
- problemi u prometu nastali uslijed razminiravanja terena
- stanje kolnika i objekata (mostova, podvožnjaka i sl.)
- nedostatak parkirališnog prostora u većim centrima

- preopterećenost središta pojedinih većih centara teškim teretnim ili putničkim prometom (Sisak, Novska, ...)
- nedostatnost javnog prijevoza na pojedinim područjima

Prema podacima Županijske uprave za ceste u proteklom razdoblju uglavnom je vršena rekonstrukcija i modernizacija postojećih prometnica. Izuzetak je izgradnja mosta u Martinskoj Vesi.

Značajniji radovi izvedeni u protekle dvije godine radi poboljšanja prometne mreže Županije prema podacima Županijske uprave za ceste Sisačko – moslavačke županije navedeni su u sljedećoj tabeli:

ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE SISAČKO – MOSLAVAČKE ŽUPANIJE – radovi izvedeni u protekle dvije godine
○ ŽC 3223 HAĐER – VIDUŠEVAC (modernizacija i rekonstrukcija 6,5km ceste)
○ ŽC 3195 PREKOPA – HAĐER (modernizacija i rekonstrukcija 2,5km ceste)
○ ŽC 3124 POPOVAČA – KUTINA (rekonstrukcija propusta u Repušnici)
○ ŽC 3250 NOVSKA – D 312 (rekonstrukcija kolnika u Ul. K. Tomislava)
○ ŽC 3242 BREST – DRENČINA – PRAČNO (rekonstrukcija 9,8km ceste)
○ ŽC 3198 NEBOJAN – MOKRICE (rekonstrukcija kolnika 2,8km ceste)
○ ŽC 3205 SISAK – TOPOLOVAC (sanacija mosta CRNAC)
○ ŽC 3120 i 3121 MARTINSKA VES (izgradnja mosta i pristupnih rampi mostu)
GRAD GLINA
○ OBNOVA MOSTA PREKO RIJEKE GLINE U GLINI
○ OBNOVA MOSTA NA RIJECI GLINI U SKELI
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA
○ ZAOBILAZNICA D-47 – IZVEDBA DIJELA (DO MOSTA)
OPĆINA LEKENIK
○ REKONSTRUKCIJA ŽC 3157 DUŽICA – GREDA – u tijeku
OPĆINA DVOR
○ OBNOVA MOSTA (drveni) NA ŽC U Z. BRĐANIMA
○ MOST U IZGRADNJI NA ŽC ZA SELO LJUBINA
○ OBNOVA MOSTA NA RIJECI UNI – granični prijelaz za BIH između Matijevića I Bos. Novog

Most na rijeci Glini

5.2. Vodoopskrba

U prethodnom Izvješću je konstatirano da vodoopskrba zadovoljava samo u većim urbanim sredinama. U proteklom razdoblju u svrhu poboljšanja vodoopskrbe je realizirano slijedeće:

OPSKRBA PITKOM VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA
GRAD SISAK
○ IZGRAĐENE VODOOPSKRBNNE MREŽE U NASELJIMA: CAPRAŠKE POLJANE, PRELOŠĆICA, ČIGOČ, KRATEČKO, MUŽILOVČICA, SUVOJ
○ UGRADNJA NOVE OPREME KLORNE STANICE 'IVAČAK'
○ IZGRADNJA PRODUŽETAKA VODOOPSKRBNIH MREŽA GRADSKIH ULICA, KAO I KANALIZACIJSKIH MREŽA
○ IZGRAĐEN JE SIFONSKI PRIJELAZ VODOOPSKRBNOG CJEVOVODA ISPOD RIJEKE SAVE NA LOKACIJI LUKAVEC-GRADUSA NA SAVI
○ IZGRAĐEN JE MAGISTRALNI CJEVOVOD 'ZELENI BRIJEG' (1/4 UKUPNE DIONICE)
GRAD GLINA
○ IZGRADNJA MAGISTRALNOG VODOVODA PREKOPA-HAĐER-KIHALAC-MARIN BROD SA SPOJEM NA GRADSKU MREŽU U JUKINCU
○ ZAPOČETI RADOVI NA IZGRADNJI MAGISTRALNOG VODOVODA VIDUŠEVAC-ŠATORNJA
○ ZAPOČETI RADOVI NA IZGRADNJI VODOVODA KIHALAC-NOVO SELO GLINSKO
GRAD NOVSKA
○ IZGRADNJA MAGISTRALNOG CJEVOVODA NOVSKA-BRESTAČA (Ø500mm) U DUŽINI 1 360m
GRAD HRVATSKA KOSTAJNICA
○ KOLEKTORSKA KANALIZACIJA (istočni dio grada)
GRAD PETRINJA
○ IZGRAĐEN VODOVOD U NASELJU NOVA DRENČINA
○ IZVRŠENI RADOVI NA POPRAVKU VODOOPSKRBNOG SUSTAVA PECKI-BAČUGA-GRABOVAC-LUŠČANI
OPĆINA LEKENIK
○ IZGRAĐEN MAGISTRALNI CJEVOVOD VELIKA GORICA - LEKENIK
OPĆINA JASENOVAC
○ IZGRADNJA LOKALNOG VODOVODA – VIŠNJICA, TANAC, DRENOV BOK DO SELA KRAPJE
○ IZGRAĐEN GLAVNI KOLEKTOR 2,5km I SEKUNDARNA MREŽA 3km

5.3. Opskrba električnom energijom

Stanje elektroopskrbe Sisačko-moslavačke županije ocjenjeno je nezadovoljavajućim. U razdoblju 2001. – 2003. godine na području Sisačko-moslavačke županije napravljeni su sljedeći važniji radovi:

OPSKRBA ENERGIJOM
DP ELEKTRA SISAK
○ DEMINIRAN I OBNOVLJEN DALEKOVOD 2x110kV PRAČNO-SUNJA
○ DEMINIRAN I OBNOVLJEN DALEKOVOD 220kV MRACLIN-JAJCE
○ U TS 110/10(20)kV 'PETRINJA' UGRAĐEN DRUGI TRANSFORMATOR SNAGE 20 MVA
○ REKONSTRUIRANA TS 35/10kV 'SISAK 2' INSTALIRANE SNAGE 2x16 MVA
○ REKONSTRUIRANO, SANIRANO I OBNOVLJENO 140 kom NISKONAPONSKIH MREŽA UKUPNE DUŽINE 282km
○ REKONSTRUIRANO, SANIRANO I OBNOVLJENO 105kom 10(20)kV VODOVA UKUPNE DUŽINE 158km

- REKONSTRUIRANO, SANIRANO I OBNOVLJENO 122kom TS 10(20)/0,4kV, UKUPNE INSTALIRANE SNAGE 15.000kVA

DP ELEKTRA KRIŽ

- IZGRAĐEN DALEKOVID 10(20) kV, TS 10(20)/0,4 I NISKONAPONSKA MREŽA VELIKA LUDINA 2, OKOLI 3, GORNJA JELENSKA 4, RIBNJAČA 2, DONJI KRIVAJ, POTOK 4, VOLODER 5, JANJA LIPA 2, KRAJIŠKA KUTINICA 3, GORNJA SLATINA 2, STUPOVAČA 4, GORNJA GRAČENICA 7
- IZGRAĐEN DALEKOVID 10(20) kV, TS 10(20)/0,4 UKLADE-NOVSKA, BRESTAČA 3,4, STARO SELO, GROBLJE-NOVSKA, KUTINA 51,52,53, BANOVA JARUGA 5, SELIŠTE 2, KAMENOLOM MIKLEUŠKA

5.4. Zaštita od neplanske izgradnje

Prema evidenciji nadležne građevinske inspekcije na području Sisačko moslavačke županije evidentirano je cca 170 pokrenutih postupaka glede bespravne izgradnje.

Najčešća bespravna izgradnja individualnih stambenih i gospodarskih objekata dešava se uz postojeće prometnice izvan građevinskih područja, a u proizvođačima naselja. Najintenzivnija takva izgradnja je uz prometnicu Zagreb - Sisak na području Lekenika, uglavnom na poljoprivrednom zemljištu.

Poseban problem ratom stradalih područja je da se pod obnovom mjestimično događa i bespravna izgradnja, gdje je građevinska inspekcija praktički nemoćna.

Uočeno je da se mnogi investitori obiteljskih građevina, radi velikih financijskih davanja za građevinsku dozvolu, zadržavaju samo na lokacijskim dozvolama. Iz istog razloga manje adaptacije i rekonstrukcije se provode bespravno.

Utvrđivanjem novih građevinskih područja kroz izmjene i dopune planova i izradom novih planova dijelom su ostvareni i uvjeti za legalizaciju bespravne gradnje koja prostorno može zadovoljiti važeće urbanističke normative (usklađenost s okolnim objektima, udaljenosti od susjednih parcela i sl).

5.5. Dokumenti zaštite okoliša

Pokrivenost Županije dokumentima zaštite okoliša (izrađenih temeljem članaka 19-21 Zakona o zaštiti okoliša - NN 82/94 i 128/99) kao i nadležne službe, eko-škole, udruge prikazani su u tablici:

Grad/Općina	Izvešće o stanju okoliša (izrađeno)	Program zaštite okoliša (izrađen)
Sisak	Službeni glasnik SMŽ broj 12/02	Službeni glasnik SMŽ 6/03 Izrađen Program gospodarenja otpadom Grada Siska – Službeni glasnik SMŽ br. 7/03
Petrinja	-	-
Novska	-	-
Glina	-	-
Hrv. Kostajnica	(objava Sl. vjesnik Grada H. Kostajnice 09/98 Službeni glasnik SMŽ – 18=02)	(Službeni glasnik SMŽ 18/02)
Kutina	(1998)	(1998) novi u izradi
Sunja	(1996)	
Jasenovac	(1997)	
Popovača	(1997)	
Lipovljani	(1997)	

Lekenik	(1998)	
Martinska Ves	-	-
D. Kukuruzari	-	-
Hrv. Dubica	(1997)	
Topusko	(objava Sl. vjesnik Općine Topusko 18/98) (Službeni vjesnik 22-23/02)	-
ŽUPANIJA	Službeni glasnik SMŽ br. 7/03	2003. god. Plan intervencija u zaštiti okoliša -2003

Stanje okoliša u Sisačko-moslavačkoj županiji može se promatrati kroz stanje pojedinih dijelova okoliša. Stanje okoliša prati se kroz nekoliko sastavnica: ZRAK; VODA; TLO; BILJNI I ŽIVOTINJSKI SVIJET; OSTALO.

5.5.1. Zrak

Kakvoća zraka na prostoru Sisačko-moslavačke županije se prati:

- u Sisku i Kutini temeljem državne mreže za praćenje kakvoće zraka,
- u Sisku temeljem područne mreže za praćenje kakvoće zraka,
- u Novskoj temeljem Programa zadovoljavanja javnih potreba u zaštiti zdravlja pučanstva.

Iz izmjerenih podataka vidljivo je da je zrak u Sisku i Kutini onečišćen određenim tvarima i to:

- u Sisku kratkotrajno dolazi do povećanja koncentracije sumpornog dioksida i sumporovodika (zrak I - II - III kategorije, ovisno o izmjerenim parametrima)
- u Kutini do povećanja koncentracije amonijaka (zrak I - II kategorije)
- prema Državnom izvješću o stanju okoliša može se zaključiti da je u Gradu Sisku povećana koncentracija H₂S, a u Kutini NO₂
- najveći pojedinačni izvori SO₂ su Termoelektrana i INA - Rafinerija nafte Sisak
- najveći pojedinačni izvor NO_x su Termoelektrana Sisak, Petrokemija Kutina, te INA - Rafinerija nafte Sisak
- U Gradu Novska nisu zabilježena onečišćenja zraka, dok za ostale gradove /općine u Županiji nema izmjerenih podataka.

Obzirom da ne postoje izmjereni podaci o kakvoći zraka za najveći dio Županije, biti će potrebno uspostaviti područnu mrežu praćenja kakvoće zraka i to prioritarno:

- u gradovima Novska, Petrinja,
- na prostorima uz prometnice s intenzivnim prometom (D-4 i D-36).

Nakon dobivanja rezultata praćenja biti će moguće sa sigurnošću utvrditi kakvoću zraka čitavog prostora Sisačko-moslavačke županije.

5.5.2. Voda

Kvalitetu voda (vodotoka) prate Hrvatske vode (temeljem Zakonu o vodama; Uredbe o opasnim tvarima u vodama - NN 78/98; Državnog plana za zaštitu voda- NN; Uredbe o klasifikaciji voda-NN 77/98).

U Sisačko-moslavačkoj županiji kvaliteta voda, odnosno mjerenje određenih parametara se provodi na 21 mjernom mjestu.

Prate se pokazatelji kao što su:

- A - fizikalno -kemijski: ph vrijednost, el. vodljivost,
- B - režim kisika otopljeni kisik, zasićenost kisikom (%), KPK-Mg; BPK₅,
- C- hranjive tvari : amonijak, nitriti, nitriti, ukupni dušik, ukupni fosfor

- D- mikrobiološki: broj koliformnih bakterija, broj fekalnih koliforma, broj aerobnih bakterija
- E - biološki: indeks saprobnosti.

Klasifikacijom voda određuje se vrsta voda koja odgovara uvjetima kakvoće voda u smislu njene opće ekološke funkcije, kao i uvjetima korištenja voda za određene namjene.

Klasifikacija voda se određuje na temelju graničnih vrijednosti pojedinih tvari i drugih svojstava vode (pokazatelja) dopuštenih za određenu vrstu vode.

Kakvoća voda prema grupi pokazatelja za određeni vodotok (podaci Hrvatskih voda za 2001.godinu)) prikazana je kako slijedi:

Kupa

(Šišinec)-vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-1; C- 2;D-4;E-2

(Brest)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-1; C- 2;D-4;

(Sisak)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-1; C- 2;D-4;E-2

O.K. Lonja - Strug

(Stružec)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-5; C- 5;D-4;

(Trebež)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-4; C- 4;D-4;

(most Novska-Jasenovac)vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine B-5; C- 4;D-5;

Stari Trebež

(Pakra) -vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine B-3; C- 5;D-5;

Ilova - vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-1; C- 2;D-4;E-2

Kutinica - vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-4; C- 5;D-5;

Una

(Strug)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-1; C- 2;D-4;)

(Hrv. Kostajnica)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine:A-1; B-1; C- 2;D-4;

(ušće)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-1; C- 2;D-4;

Žirovnica (kod ušća u Unu)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B- 1; C- 2;D-3

Sunja (kod Strmena) - vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-3; C- 4;D-3;

Odra (kod Siska)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1-2; B-3; C- 4;D-4;E-2

Glina

(kod Gline)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-1; C- 2;D-4;E-2

(kod Slane)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-1; C- 2;D-4;E-2

Sava

(kod M. Vesi)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-3; C-3;D-5;E-3

(kod Galdova)-vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: B-3; C- 3;D-4;E-2

(kod Lukavca)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine: A-1; B-2; C- 3;D-5;E- 2

(kod Jasenovca)- vrsta voda prema grupi pokazatelja neke skupine B-3; C- 3;D-4;E-2

Rezultati praćenja kakvoće voda ukazali su da su najveća dopuštena odstupanja od propisane kategorije vode uzrokovana povišenim vrijednostima hranjivih tvari i mikrobiološkim pokazateljima, a najmanja biološkim pokazateljima (koji ukazuju na stanje kakvoće voda u dužem periodu i često se poklapaju s rezultatima fizikalno-kemijskih analiza):

- Biološka potrošnja kisika (BPK₅) ukazuje na onečišćenja organskim tvarima u vodama, a ukupni dušik i fosfor ukazuju na količine hranjivih tvari u vodama.

- Maksimalno izmjerene vrijednosti u površinskim vodama ukazuju da je prema BPK₅ Sava III vrste (propisana II kategorija)
- Prema ukupnom dušiku većina rijeka nije propisane II kategorije, već III vrste voda
- Prema ukupnom fosforu većina rijeka je II propisane kategorije.
- U okviru nacionalnog monitoringa na državnim vodama od organskih pokazatelja analizirana je prisutnost pesticida lindana i DDT-a, no broj mjernih postaja je premali da se sa sigurnošću ocjeni kakvoća voda (na slivu Save).
- Potrebno je što hitnije donijeti Županijski plan za zaštitu lokalnih voda (državni je na snazi od 1999. godine) kojim će se utvrditi programi ispitivanja kakvoće lokalnih voda, te dobiti podatke o kakvoći ostalih vodotoka na prostoru županije;
- Biti će potrebno izgraditi uređaje za obradu otpadnih voda općina/gradova, čime će se poboljšati kakvoća voda u smislu mikrobioloških i bioloških parametara (prema Državnom planu za zaštitu voda do 2005 godine obavezna je izgradnja uređaja za objekte veće od 15 000 ekvivalent stanovnika (ES), kao i za objekte koji otpadne vode ispuštaju u «osjetljiva područja», a veći su od 10 000 ES (kod nas u Lonjsko polje preko vodotoka)
- Potrebno je što hitnije donijeti Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama.

5.5.3. Tlo

Rezultati ispitivanja kakvoće tla za Županiju ne postoje, već samo za Grad Sisak, pa su tako ista pokazala da količina štetnih tvari u tlu na području Siska ne prekoračuje dozvoljene vrijednosti. Izuzetak je jedino koncentracija kadmija na dva mjerna mjesta (Ulica Tome Bakača i DVD), koja prekoračuje dozvoljenu vrijednost. Smatra se da je to posljedica blizine nekadašnjeg odlagališta otpada grada Siska.

Do onečišćenja tla je dolazilo uslijed izlivanja i istjecanja štetnih tvari (u slučaju eko-nezgoda). Tako onečišćeno tlo je zabilježeno na nekoliko mjesta (vidi eko-nezgode), no ista su odmah sanirana.

Posebno onečišćenje tla predstavljaju mine. Ukupna minirana površina u Sisačko-moslavačkoj županiji je 22 km², dok je površina za koju se sumnja da je minirana znatno veća i iznosi cca 223 km².

Najvažniji i najrasprostranjeniji onečišćivač tla je otpad, odložen na neodgovarajuća i neuređena odlagališta.

U sljedeće dvije tablice prikazan je raspored odlagališta koje koriste komunalna poduzeća gradova i općina, kao i njihove veličine, godišnje količine odloženog otpada, te broj divljih odlagališta (deponija) zabilježenih tijekom 2000. godine u Županiji.

Odlagališta koja koriste komunalna poduzeća:

Odlagalište	Lokacija	Korisnik	Površina /ha	Kapacitet/t	God.količina otpada /t
Goričica	Sisak	Sisak, Lekenik, Martinska Ves, Sunja	11	500000	13000-15000
Kurjakana	Novska	Novska, Lipovljani	3	200000	5000
Ljeskara	Glina	Glina	2	-	-
Barutana	Jasenovac	Jasenovac	0.5	-	-

Kutina	Kutina	Kutina, Velika Ludina, Popovača	12	-	25000 m ³
Taborište	Petrinja	Petrinja	4	150000	-
Rosulje	Hrv. Kostajnica	Hrv. Kostajnica, Hrv. Dubica, Majur, D. Kukuruzari	2	-	-
Blatuša	Gvozd	Gvozd, Topusko	5	500000 m ³	3300
Vanići-Ćore	Dvor	Dvor	3	-	2000
Vladić-jama	Hrv. Dubica	Hrv. Dubica		-	-

Divlja odlagališta

Grad/Općina	Broj deponija	Čišćenje	Sredstva osigurava	Poduzeća koja čiste	Sredstva Ministarstva	Posljedica Dom. rata
Glina	16	u tijeku	Grad Glina	Komunalac Glina	ne	da
Kutina	26	djelomično	Grad Kutina	UNIJA_ZAMA d.o.o.	ne	ne
Hrv. Kostajnica	2				potrebna	da
Novska	13	ne, planirano	Grad Novska		potrebna	djelomično
Petrinja	nepoznato	ne				da
Sisak	16	da	Grad Sisak	EUROMETALS d.o.o., Gospodarenje otpadom Sisak	potrebna	ne
D. Kukuruzari	13	da	Općina D. Kukuruzari		potrebna	da
Dvor	10	ne				da
Gvozd	2	da	Općina Gvozd	Komunalac Topusko		da
Hrv. Dubica	2	da	Općina Hrv. Dubica	Komunalac Hrv. Dubica d.o.o.		da
Jasenovac	nekoliko	ne			ne	da
Lekenik	49	ne			tražena pomoć	djelomično
Lipovljani	2	ne				ne
Majur	4	ne				da
Martinska Ves	14	ne				ne
Popovača	7	da	Općina Popovača	Moslavina d.o.o.	ne	ne
Sunja	12	da	Općina Sunja	Pogon komunalne djelatnosti Općine Sunja		da
Topusko	2	ne	Općina Topusko	Komunalac Topusko	ne	da
Velika Ludina	0					ne

Tehnološki otpad nastaje u procesu proizvodnje različitih industrija i on može biti (ovisno o svojstvima) opasni i neopasni.

U Županiji postoji jedno odlagalište neopasnog tehnološkog otpada, i to je odlagalište (deponija) fosfogipsa koje koristi i održava Petrokemija Kutina. Ovo odlagalište ima dozvolu za rad. Na njega se dnevno odloži 1 000 tona fosfogipsa, no količina odloženog otpada ovisi o procesu proizvodnje Petrokemije Kutina.

Ukupna količina neopasnog tehnološkog otpada u Županiji je za 2001. godinu bila 263 779 t/godišnje.

Najviše ovog otpada nastaje u kemijskoj i petrokemijskoj industriji, ukupno 243.989 t/god., od čega je 203.000 t fosfogipsa (podaci se odnose na 2001. godinu)

Po gradovima/općinama količina tehnološkog otpada (neopasnog) je sljedeća:

- Kutina 227 764 t/god.
- Sisak 33 337 t/god.
- Petrinja 2 090 t/god.
- Popovača 369 t/god.
- Novska 105 t/god.
- Topusko 70 t/god.
- Glina 35 t/god.
- ostale općine/gradovi imaju ispod 10 t/god neopasnog tehnološkog otpada.

Opasnog tehnološkog otpada u Županiji nastaje oko 8 081 t/god.

Tijekom 2001. godine u Sisačko-moslavačkoj županiji je obrađeno (termički) 182, 7 t opasnog otpada i to:

- u Termoelektrani Sisak 123,85 t/god.
- u Herbosu Sisak 58,85 t/god.

5.5.4. KEO-katastra emisija u okoliš

Na osnovu članka 40. Zakona o zaštiti okoliša i Pravilnika o katastru emisija u okoliš (Narodne novine br. 36/96) prate se emisije u okoliš (zrak, vodu, otpad) iz pojedinačnih i kolektivnih izvora.

Uspostava Katastra u Županiji je započela 1999. godine.

Prema dobivenim podacima o emisijama u zrak može se zaključiti sljedeće:

- oko 80 % obveznika Katastra je dostavilo podatke.
- najviše polutanata iz pojedinačnih izvora u zrak se emitira iz industrijskih postrojenja
- najveći pojedinačni izvor emisija u zrak iz industrijskih postrojenja je Petrokemija Kutina, zatim slijede INA Rafinerija nafte Sisak i Termoelektrana u Sisku
- najviše različitih polutanata iz različitih izvora emitiraju izvori u Kutini, zatim Sisku
- u ostalim gradovima/općinama iz pojedinačnih izvora u zrak se emitira ispod 500 t/god

Prema dostavljenim podacima za vode, može se zaključiti sljedeće:

- količina otpadne vode koja se upušta u recipijente kao i kvaliteta iste ovise o tehnološkim procesima privrednih subjekata, kao i o stupnju pročišćavanja
- najveću potrošnju vode ima Petrokemija Kutina, a najveće emisije u vode ima Termoelektrana, INA Rafinerija nafte Sisak i (do 2002.god.) Željezara Sisak.

Prema podacima iz KEO o neopasnom tehnološkom otpadu može se zaključiti sljedeće:

- 2001. godine u Županij je nastalo 263.778,678 t neopasnog tehnološkog otpada.
- najveći pojedinačni proizvođač neopasnog tehnološkog otpada je Petrokemija Kutina (203.000t/god), a zatim slijede INA Rafinerija nafte Sisak (16.142 t/god); Gavrilović 2.052 t/god...

5.5.5. Zaštićena prirodna baština

Na prostoru Sisačko-moslavačke županije zaštićene prirodne vrijednosti, upisane u Upisnik koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja - Odjel za zaštićena područja, su sljedeće:

- park prirode Lonjsko polje (reg.br. 821)
- park šume - Kotar-Stari gaj (reg. br. 702)
 - Brdo Djed
- posebni rezervati (ornitološki)
 - Krapje Đol (reg.br.120)
 - Rakita (reg.br.791)
 - Dol Dražiblato (reg.br. 792)
- posebni rezervat (botanički)
 - Cret Đon močvara (reg.br. 169)
- spomenik parkovne arhitekture
 - Strossmayerovo šetalište u Petrinji (reg.br. 578)
- spomenik prirode
 - hrast lužnjak u Sisku.

5.5.6. EKO-nezgode

Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja od 1998. godine stalno prati nezgode koje su za posljedicu imale istjecanje opasnih tvari u okoliš.

Tijekom 1998 godine u Sisačko-moslavačkoj županiji su zabilježene četiri eko-nezgode; tijekom 1999. godine sedam, 2000. godinu je zabilježeno 10 eko-nezgoda ,a tijekom 2001. godine zabilježeno je šest eko-nezgoda.

Većina eko-nezgoda odnosila se na istjecanje tvari (nafte i naftnih derivata) nastalih zbog puknuća cjevovoda, odnosno istjecanja i pojave masnih mrlja na vodotocima (Sava).

O eko-nezgodama od 2003. godine brine Županijski eko-stožer, koji broji 15 članova. Tijekom 2003. godine, Županijski eko-stožer je djelovao jednom (zbog istjecanja diesel goriva iz prevrnutе auto cisterne 1. 9. 2003, na ŽC 3205).

5.5.7. Studije utjecaja na okoliš za nove zahvate u prostoru

Tijekom perioda 1998-2003. godina na prostoru Sisačko-moslavačke županije izrađeno je nekoliko studija utjecaja na okoliš i to:

red. br.	studija utjecaja na okoliš	imenovao komisiju	mišljenje komisije na studiju
1.	kamenoloma Pješčanica-Gvozd (kop lignita i kremenog pijeska)	Vlada RH -21. 5. 1998	pozitivno
2.	magistralnog plinovoda Kutina-Slavonski Brod	Vlada RH -21.5. 1998	pozitivno
3.	kamenoloma u Hrvatskom selu Topuskom	Vlada RH -14.5.1998	pozitivno
4.	eksploatacijskog polja Voloder	Žup.poglavarstvo-6.5. 98.	pozitivno
5.	čvora Trebež	Vlada RH	pozitivno (no po Rješenju Ministarstva odbijeno.
6.	kamenoloma građevinsko tehničkog kamena Krečane	Vlada RH -25.2.1999	pozitivno
7.	kamenoloma građevinskog kamena na lokaciji Bojna	Žup.poglavarstvo-2.3.99	pozitivno
8.	kamenoloma Mikleuška-Kutina	Žup.poglavarstvo-28.4.99.	pozitivno
9.	novog bloka TE Sisak	Vlada RH- 22.7.1999.	pozitivno
10.	odlagalište komunalnog otpada Grada Petrinje	Vlada RH- 4.11.1999.	pozitivno
11.	magistralni plinovod Zagreb-istok Kutina	Vlada RH- 20.6.2000.	pozitivno
12.	Gradsko groblje u Kutini-sanacija i proširenje	Žup. poglavarstvo 2002.	pozitivno
13.	kamenolom Pješčanica – Gvozd		
14.	odlagalište kom. otpada Grad Kutine	Vlada RH, 2003	negativno
15.	farma pilića – Novska	Žup. poglavarstvo 2003	pozitivno
16.	autocesta Sisak- Zagreb	Vlada RH, 2003	pozitivno
17.	objekt za termičku obradu otpada – INA Rafinerija nafte Sisak	Vlada RH, 2003	?

Studije navedene u prethodnoj tabeli izrađene su temeljem Pravilnika o procjeni utjecaja na okoliš ("Narodne novine" broj 59/00). Ocjene Studija provode komisije koje imenuje Vlada RH ili Županijsko poglavarstvo (kada je obveza izrade Studije propisana Prostornim planom SMŽ).

6. UNAPREĐENJE STANJA U PROSTORU

6.1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja

- Člankom 180. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 162/03), Strategijom i Programom mjera prostornog uređenja Republike Hrvatske, propisana je obveza izrade prostornih planova za nacionalne parkove i parkove prirode..
Odlukom Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, izrada Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje povjerena je Županijskom zavodu za prostorno uređenje.
Plan je prošao javni uvid i napravljeno je Izvješće o javnoj raspravi. Potrebno je sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenju prostornih do kraja provesti postupak donošenja plana.
- Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije utvrđena je potreba izrade prostornih planova posebnih obilježja:

zaštićenog krajolika doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga
zaštićenog krajolika Zrinske gore i doline rijeke Une

- Temeljem Zakona o prostornom uređenju gradovi i općine dužni su donijeti prostorni plan uređenja grada / općine.
- Potrebno je poticati izradu urbanističkih planova uređenja za naselja: Novsku, Hrvatsku Kostajnicu, Popovaču, Lipovljane, Dvor, Sunju i Topusko.

6.2. Potreba izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

- Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije
- Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina

Sukladno članku 57. Zakona o prostornom uređenju, izmjene i dopune prostornih planova bivših općina donosi Skupština Sisačko-moslavačke županije.

6.3. Potreba izrade i pribavljanja podataka i drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja i unapređenje stanja u prostoru

U cilju unapređenja stanja u prostoru na području Županije, potrebno je u narednom razdoblju pribaviti i izraditi sljedeću dokumentaciju:

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama - "Narodne novine" broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda
- Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama (Državni plan za zaštitu voda - "Narodne novine" broj 8/99) - obveza Županije
- Studija odabira lokacije za odlaganje neopasnog tehnološkog otpada (Zakon o otpadu - "Narodne novine" broj 34/95) - obveza Županije
- Studija zaštite krajobraznih vrijednosti za područja proglašena zaštićenim krajobrazom
- Kartografska podloga županije
- Seizmotektonska karta u Mj 1:100000
- Županijski plan intervencija u zaštiti okoliša.

74.

Na temelju članka 11. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine« broj 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i članka 25. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 10/01 i 4/03), Županijska skupština Sisačko -moslavačke županije na 20. sjednici održanoj 18. prosinca 2003. godine donosi

PROGRAM
mjera za unapređenje stanja u prostoru
Sisačko-moslavačke županije
za razdoblje 2003. - 2005. godine

I. OPĆE ODREDBE**Članak 1.**

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2003. - 2005. godina (u nastavku teksta: Program mjera) temelji se na Izvješću u stanju u prostoru za područje Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 200. - 2003. godine (u nastavku teksta: Izvješće).

Izvješće o stanju u prostoru sadrži analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, ocjenu provedenih mjera i njihove učinkovitosti na svrhovito gospodarenje prostorom, na zaštitu vrijednosti prostora i okoliša, te druge elemente od važnosti za prostor Sisačko – moslavačke županije, kao i prijedlog mjera za izradu Programa mjera za razdoblje 2003. – 2005. godine.

Članak 2.

Programom mjera procjenjuje se potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja, potreba izrade i pribavljanja podataka, stručnih podloga, kartografskih podloga ili drugih dokumenata potrebnih za izradu dokumenata prostornog uređenja, kao i druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

Članak 3.

Program mjera donosi se za razdoblje prosinac 2003. - prosinac 2005. godine.

II. TEMELJNA ODREĐENJA PROGRAMA MJERA**Članak 4.**

Za područje Županije do sada su donesena tri Programa mjera i to:

- prvi Program mjera izrađen 1996. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 15/96) za dvogodišnje razdoblje 1996.-1998. godine.
- drugi Program mjera izrađen 1999. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 1/99) za dvogodišnje razdoblje 1999. - 2001. godina.
- treći Program mjera izrađen 2001. godine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 2/01) za dvogodišnje razdoblje 2001. - 2003. godina

Programi mjera su sadržavali osim propisanog sadržaja i mjere dugoročnog značaja za Županiju, koje se prenose i u ovaj Program mjera.

Članak 5.

Sisačko - moslavačka županija ovim Programom mjera osigurava provođenje politike prostornog uređenja temeljene na zakonskim načelima, a sukladno Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije i Izvješću o stanju u prostoru na području Sisačko-moslavačke županije.

Učinkovitost prostornog uređenja osigurati će se donošenjem potrebnih dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata utvrđenih zakonom.

Dokumentima prostornog uređenja utvrditi će se svrhovita organizacija, korištenje i namjena površina, kao i mjerila i smjernice za uređenje i zaštitu prostora na području Sisačko-moslavačke županije.

Članak 6.

Radi osiguranja kvalitetnije izrade i praćenja dokumenata prostornog uređenja na području Županije, Županijski zavod za prostorno uređenje treba nastaviti s uspostavom informacijskog sustava baze podataka o dokumentima prostornog uređenja, dokumentima praćenja stanja u prostoru, zaštićenim prirodnim vrijednostima i lokalitetima, te ostalim podacima relevantnim za prostorno uređenje na području Županije.

III. POTREBA IZRADE NOVIH DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA**Članak 7.****1. Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja****1.1. Prostorni plan područja posebnih obilježja**

1.1.1. Člankom 180. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine« broj 162/03), Strategijom i Programom mjera prostornog uređenja Republike Hrvatske, propisana je obveza izrade prostornih planova za nacionalne parkove i parkove prirode. Odlukom Sabora RH (»Narodne novine« broj 11/90), Lonjsko polje je proglašeno parkom prirode.

Odlukom Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, izrada prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje, povjerena je Županijskom zavodu za prostorno uređenje.

Prostornim planom Parka prirode Lonjsko polje uspostavlja se organizacija, način korištenja, uređenja i zaštite prostora u parku prirode.

Prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje donosi Hrvatski Sabor.

- 1.1.2. Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije utvrđena je potreba izrade prostornih planova posebnih obilježja:
- zaštićenog krajolika doline rijeke Kupe i Mokričkog Luga
 - zaštićenog krajolika Zrinske gore i doline rijeke Une.

1.2. Prostorni planovi uređenja gradova / općina

Sukladno zakonskim propisima gradovi i općine dužni su donijeti prostorni plan uređenja grada/općine.

U narednom razdoblju predviđa se nastavak aktivnosti na dovršenju i donošenju prostornih planova uređenja za gradove i općine:

Broj Grada/Općine	Grad/Općina
1.	GRAD KUTINA
2.	GRAD NOVSKA
3.	GRAD PETRINJA
4.	OPĆINA DVOR
5.	OPĆINA GVOZD
6.	OPĆINA JASENOVAC
7.	OPĆINA LEKENIK
8.	OPĆINA LIPOVLJANI
9.	OPĆINA MAJUR
10.	OPĆINA MARTINSKA VES
11.	OPĆINA SUNJA
12.	OPĆINA TOPUSKO

Članak 8.

2. Potrebe izrade izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja

2.1. Izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije

Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije je plan koji je donesen za duži vremenski period (10 - 15 godina) i pretpostavlja se da će Plan kroz taj vremenski period omogućiti svojim postavkama održivi gospodarski i društveni razvitak.

Treba, međutim, očekivati da će se tijekom vremena sigurno pojaviti problemi prostorno-planerskog karaktera, a koje je bilo nemoguće sagledati iz dostupnih podataka u doba izrade Plana. Pretpostavlja se da će svakih tri do pet godina, što je duljina planskih perioda novelacija u okviru ukupnog planskog perioda biti potrebno izvršiti izmjene i dopune Plana.

Stoga se ovim Programom predviđa mogućnost izrade izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

2.2. Izmjene i dopune prostornih planova bivših općina

Potreba izrade izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina bila je utvrđena i Programom mjera za proteklo razdoblje.

Kako se i u narednom razdoblju, a do donošenja novih prostornih planova uređenja gradova i općina, može ukazati potreba za urgentnim rješavanjem aktualnih problema prostornog uređenja, mogućnost izrade izmjena i dopuna prostornih planova bivših općina predviđa se i ovim Programom.

U skladu sa člankom 57. Zakona o prostornom uređenju, izmjene i dopune prostornih planova bivših općina donosi Skupština Sisačko-moslavačke županije.

IV. IZRADA I PRIBAVLJANJE PODATAKA I STRUČNIH PODLOGA ZA IZRADU DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 9.

Za potrebe izrade dokumenata prostornog uređenja na razini Županije, pribavit će se ili izraditi:

- Županijski plan za zaštitu voda (Zakon o vodama »Narodne novine« broj 107/95) - obveza Hrvatskih voda
- Operativni plan za provedbu mjera u slučaju izvanrednih zagađenja na lokalnim vodama (Državni plan za zaštitu voda - »Narodne novine« broj 8/99) - obveza Županije
- Studija gospodarenja otpadom, koja treba dati odgovor kako svrhovito organizirati zbrinjavanje otpada na području Sisačko-moslavačke županije
- Studija zaštite krajobraznih vrijednosti
- Kartografska podloga županije
- Seizmotektonska karta u Mj 1:100000
- Županijski plan intervencija u zaštiti okoliša
- Koordinirati izradu Odluka o sanitarnoj zaštiti izvorišta pitke vode (Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta »Narodne Novine« broj 55/02.)
- Izraditi stručne podloge za donošenje Odluka o proglašenju zaštićenih dijelova prirode na području Sisačko-moslavačke županije, sukladno Zakonu o zaštiti prirode
- Pripremiti Odluke za osnivanje županijske javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode
- Valorizirati prometne koridore (željeznice, ceste) u cilju određivanja najpovoljnijih trasa sa stajališta gospodarenja prostorom i zaštite okoliša i prirode
- Izraditi Studiju odvodnje otpadnih voda na području Sisačko-moslavačke županije
- Priprema dokumentacije za plinifikaciju Sisačko-moslavačke županije

Članak 10.

Za građevine koje se financiraju iz sredstava županijskog proračuna izraditi će se stručne podloge potrebne za ishodenje lokacijske dozvole.

V. OSTALE MJERE OD ZNAČAJA ZA IZRADU I DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA I UNAPREĐENJA STANJA U PROSTORU

Članak 11.

Za sva prirodno vrijedna područja koja su Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije utvrđena na razini Županije kao prirodne vrijednosti i nalaze se pod privremenom zaštitom, potrebno je sukladno čl. 169 Zakona o zaštiti prirode pokrenuti postupak zaštite prirodnih vrijednosti.

Članak 12.

Prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja, kako na razini Županije, tako i na razini gradova i općina, te prilikom vođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, treba voditi osobitu brigu o sljedećim vrijednostima prostora:

Vodozaštitna područja - Punu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, odnosno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta i vodocrpilišta u cilju zaštite voda od zagađenja.

Šume - U svrhu očuvanja šuma, potrebno je potencirati zaštitnu ulogu šuma. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i vršiti prenamjenu šumske ekološke i socijalne funkcije, te zaštićene šume u druge (gospodarske) namjene. Potrebno je i obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem, te poticati razvitak urbanog šumarstva (park šume) i lovnog turizma.

Poljoprivredno zemljište - Nužno je poticati svrhovito korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih/zapuštenih poljoprivrednih površina. Težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, učinkovitog i ekološki čistog poljodjelstva.

Obzirom na osobite značajke našeg područja i tradicionalnu usitnjenost posjeda, nužno je iznalaziti suvremene modele korištenja poljoprivrednog zemljišta (okrupnjavanje posjeda) i zaštite područja pogodnih za proizvodnju zdravstveno ispravne hrane ("zdrave hrane").

Posebnim mjerama potrebno je poticati stvaranje dugogodišnjih nasada, posebno u brdskim ruralnim područjima Županije.

Prirodna i kulturna baština - U okviru prostornog planiranja potrebno je prepoznavati područja koja zaslužuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine.

Zbrinjavanje otpada - Suvremeni sustav gospodarenja otpadom, podrazumijeva otpad kao gospodarski resurs (prerada otpada). Sukladno tome, preporučuje se izgradnja lokalnih sabirališta i središnjih uređaja za razvrstavanje iskoristivog otpada u Sisku i Kutini.

Kroz međusobne dogovore i planove prostornog uređenja gradova i općina odrediti prikupljališta i stalna odlagališta (jedno za nekoliko jedinica lokalne samouprave) komunalnog otpada.

Građevinska područja - Nužna je detaljna raščlamba važeće prostorno-planske dokumentacije u pogledu površina za razvoj naselja (građevinska područja) gradova/općina, u cilju razgraničenja izgrađenog i neizgrađenih dijelova. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama, sprečavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti granicama naselja primjerenim potrebama.

Članak 13.

Za potrebe praćenja i istraživanja pojava i procesa u prostoru, Županijski zavod za prostorno uređenje u suradnji s odgovarajućim stručnim službama i nadalje će:

- sukladno čl. 26 Zakona o zaštiti prirode, Županijski zavod za prostorno uređenje (Županija) i jedinice lokalne samouprave, u suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode, te drugim ovlaštenim pravnim osobama, pratiti stanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza,

- pratiti demografska kretanja radi sagledavanja moguće neravnoteže i predlagati mjere za ravnomjerniji demografski razvoj Županije,

- pratiti način korištenja građevinskih područja naselja u cilju predlaganja mjera za učinkovito korištenje,

- pratiti planiranje i izgradnju kapitalnih infrastrukturnih objekata od važnosti za Državu i Županiju (AC Zagreb-Sisak-Bihać, magistralna željeznička pruga Zagreb-Sisak-Kutina, pokrivenost Županije suvremenim TV i telekomunikacijskim odašiljačima, itd.), te valorizirati planirane koridore u cilju zaštite prostora i interesa Županije,

- rješavati moguće konflikte u prostoru - usklađenje koridora brze željezničke pruge Sisak-Kutina kroz Park prirode Lonjsko polje, sukob interesa korištenja rijeke Kupe (plovnost do Karlovca, izvorišta pitke vode, energetske potrebe, zaštićeni krajolik),

- pratiti stanje, pojave i procese u pograničnim, brdskim i manje razvijenim područjima u cilju revitalizacije i gospodarskog razvoja,

- potaći daljnja istraživanja ležišta geotermalnih voda i njihovog korištenja i

- poticati druga istraživanja i provođenja mjera radi učinkovitog korištenja, gospodarenja i zaštite prostora u cilju održivog razvitka.

VI. SADRŽAJ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 14.

Sadržaj, mjerila kartografskih prikaza prostornih planova, obvezni brojevi i grafički prostorni pokazatelji, plansko znakovlje i standard elaborata koji se primjenjuju u izradi prostornih planova, detaljno je određen Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (»Narodne novine« broj 106/98).

VII. DONOŠENJE DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Članak 15.

Način i postupak provođenja javne rasprave o prijedlogu prostornih planova, te način i sudjelovanje u tom postupku sudionika u javnoj raspravi detaljno je određen Uredbom o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (»Narodne novine« broj 101/98).

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Donošenjem ovog Programa mjera prestaje važiti Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« broj 2/01).

Članak 17.

Za provođenje ovog Programa mjera obvezuje se Županijski zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije.

Članak 18.

Ovaj Program mjera stupa na snagu danom objave u »Službenom glasniku Sisačko-Moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

Klasa: 351-03/03-01/07

Urbroj: 2176/01-10-03-2

Sisak, 18. prosinca 2003.

Predsjednik Županijske skupštine
Antun Velcl, v.r.

»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije« službeno je glasilo Sisačko-moslavačke županije. Uredništvo: Sisak, Stjepana i Antuna Radića 36. Glavni i odgovorni urednik - tajnik Sisačko-moslavačke županije Vesna Krnjaić, dipl. pravnik - telefon (044) 550-203, telefaks (044) 524-144. List izlazi prema potrebi. Pretplata za 2003. godinu iznosi 100,00 kuna i uplaćuje se na žiro-račun 2340009-1110011107 »Glasila« d.o.o. Petrinja, D. Careka 2/1. Tehnički uređuje, izdaje i tiska: »GLASILA« d.o.o. Petrinja, D. Careka 2/1, tel: (044) 815-138, tel/fax: (044) 815-498, www.glasila.hr.